

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 6/2022

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Редакциялык коллегия:

Төрага: Сейткасымова Р. Р.
Коллегия мүчөлөрү: Мулкубатова Н. Р.
Жаныбекова Ч. А.
Солтобаева Р. Т.
Жоробекова А. Т.
Жооптуу катчы: Эгенбердиева К. К.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:

Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
Юридикалык башкармалыгына:

телефон: (996 312) 61 10 38 телефону

факс: (996 312) 61 10 59 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот

<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
басылмалары бөлүмүнө:

телефон: (996 312) 61 08 59 телефону

факс: (996 312) 61 09 92 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот

<http://www.nbkr.kg>

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик документтери жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын банктык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо бул басылманын негизги максаты болуп саналат.

Басылма айына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланып турат.

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «М-Maxima» тарабынан даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, К.Тыныстанов атындагы көчө, 197/1.

2023-жылдын 6-апрелинде басууга кол коюлган.

2023-жылдын 13-апрелинде басылган.

100 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2023-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционная коллегия:

Председатель: Сейткасымова Р. Р.
Члены коллегии: Мулкубатова Н. Р.
Жаныбекова Ч. А.
Солтобаева Р. Т.
Жоробекова А. Т.

Ответственный секретарь: Эгенбердиева К. К.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Юридическое управление:
телефон: (996 312) 61 10 38
факс: (996 312) 61 10 59
<http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Отдел публикаций Национального банка:
телефон: (996 312) 61 08 59
факс: (996 312) 61 09 92
<http://www.nbkr.kg>

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и общественности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики.

Предположительная периодичность издания журнала – один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.

Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Махима».

г. Бишкек, ул. Тыныстановна, 197/1

Подписано в печать 6 апреля 2023 года.

Отпечатано 13 апреля 2023 года.

Тираж 100 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2023 год.

Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (Улуттук банктын) өткөн жыл үчүн отчету болуп саналат. Ал өзүндө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчеттуулук, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Бул ай сайын чыгарылуучу маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы секторду өнүктүрүү тенденциялары жана төлөм балансы, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык позициялары боюнча маалыматтар чагылдырылат. Чейрек сайын – февраль, июнь, август, ноябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланып турат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ички экономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, банктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү чагылдырат. Жарым жылдык негизде кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Другие издания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Данная публикация является отчетом Национального банка Кыргызской Республики (НБКР) за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность НБКР, общие сведения о НБКР, статистические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Это ежемесячное информационное издание содержит статистические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает тенденции развития внешнего сектора и данные по платежному балансу, внешней торговле, международным резервам, внешнему долгу и международной инвестиционной позиции Кыргызской Республики. Публикуется ежеквартально в феврале, июне, августе, ноябре на кыргызском, русском и английском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики отражает общую оценку Национального банка относительно внешнеэкономических и внутриэкономических факторов, влияющих на финансовую стабильность, состояния банков, других институтов финансового посредничества, а также анализ текущего состояния финансовых рынков и устойчивости финансового сектора Кыргызстана. Публикуется два раза в год, на кыргызском, русском и английском языках.

МАЗМУНУ:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 29-августундагы № 2022-П-14/54-5-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 30-сентябрындагы № 2019-П-14/50-3-(ПС) «Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2022-жылдын 1-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 10
2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 5-сентябрындагы № 2022-П-33/55-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 22-июлундагы № 2022-П-33/45-2-(НПА) «Чет өлкө валютасында алмашуу операцияларын жүргүзүү чөйрөсүндө убактылуу чечимдер жөнүндө» токтомунун аракетин убактылуу токтотуу тууралуу» токтому (2022-жылдын 5-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 17
3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 14-сентябрындагы № 2022-П-14/57-1-(ПС) «Төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтому (2022-жылдын 15-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 19
4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 26-сентябрындагы № 2022-П-33/59-4-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кепилдик фонддор боюнча айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2022-жылдын 28-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 50
5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 28-сентябрындагы № 2022-П-12/60-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым убактылуу чечимдерин күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө» токтому (2022-жылдын 29-сентябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 61

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 5-октябрындагы № 2022-П-33/61-2-(НФКУ) «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтому (2022-жылдын 7-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 65
7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 5-октябрындагы № 2022-П-33/61-3-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталына тиешелүү маселелер боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2022-жылдын 7-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 70
8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 6-октябрындагы № 2022-П-12/62-2-(НПА) «Баткен жана Ош областтарындагы куралдуу кагылышуунун натыйжасында жабыркаган коммерциялык банктардын, банк эмес жана адистештирилген финансы-кредит уюмдардын кардарларына колдоо көрсөтүү маселелери боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым чечимдери тууралуу» токтому (2022-жылдын 7-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 81
9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 12-октябрындагы № 2022-П-12/63-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү жөнүндө» токтому (2022-жылдын 19-октябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 84
10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 31-октябрындагы № 2022-П-07/67-1-(ДКП) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө» токтому (2022-жылдын 1-ноябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 134
11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 16-ноябрындагы № 2022-П-12/70-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому (2022-жылдын 21-ноябрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 135

СОДЕРЖАНИЕ:

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям» от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14/50-3-(ПС)» от 29 августа 2022 года № 2022-П-14/54-5-(ПС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 1 сентября 2022 года)..... 174
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О приостановлении действия постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных решениях в сфере проведения обменных операций с иностранной валютой» от 22 июля 2022 года №2022-П-33/45-2-(НПА)» от 5 сентября 2022 года № 2022-П-33/55-1-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 5 сентября 2022 года)..... 181
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» от 14 сентября 2022 года № 2022-П-14/57-1-(ПС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 15 сентября 2022 года)..... 183
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики в части гарантийных фондов» от 26 сентября 2022 года № 2022-П-33/59-4-(НФКУ) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 28 сентября 2022 года)..... 214
5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О признании утратившими силу некоторых временных решений Национального банка Кыргызской Республики» от 28 сентября 2022 года № 2022-П-12/60-2-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 29 сентября 2022 года)..... 225

6. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» от 5 октября 2022 года № 2022-П-33/61-2-(НФКУ) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 7 октября 2022 года)..... 229
7. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» от 5 октября 2022 года № 2022-П-33/61-3-(НФКУ) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 7 октября 2022 года)..... 234
8. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых решениях Национального банка Кыргызской Республики по вопросам оказания поддержки клиентам коммерческих банков, небанковских и специализированных финансово-кредитных организаций, пострадавшим в результате вооруженного конфликта в Баткенской и Ошской областях» от 6 октября 2022 года № 2022-П-12/62-2-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 7 октября 2022 года).... 246
9. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 12 октября 2022 года № 2022-П-12/63-1-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 19 октября 2022 года).. 249
10. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики» от 31 октября 2022 года № 2022-П-07/67-1-(ДКП) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 1 ноября 2022 года)..... 295
11. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 16 ноября 2022 года № 2022-П-12/70-1-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 21 ноября 2022 года)..... 296

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 29-августундагы
№ 2022-П-14/54-5-(ПС)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 30-сентябрындагы № 2019-П-14/50-3-(ПС) «Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 30-сентябрындагы № 2019-П-14/50-3-(ПС) «Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна сунушталган өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет).

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен төлөм уюмдарын жана төлөм системаларынын операторлорун тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

3. Чокоев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2022-жылдын 29 - августундагы
№ 2022-П-14/54-5-(ПС)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2019-жылдын 30-сентябрындагы № 2019-П-14/50-3-(ПС)
«Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына
карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө»
жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 30-сентябрындагы № 2019-П-14/50-3-(ПС) «Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөрүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобонун:

1) 4-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«4. Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына жана (же) алардын кызмат адамдарына карата таасир этүү чараларын колдонуу үчүн негиз болуп, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамында, Кыргыз Республикасынын «Банк жана банк иштери жөнүндө», «Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө», «Террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» мыйзамдарында, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында жана Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларында белгиленген ченемдерди, талаптарды жана чектөөлөрдү бузуу саналат. Улуттук банк ушул Жободо каралган бузуулар аныкталган учурда, төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына жана (же) алардын кызмат адамдарына карата таасир этүү чараларын колдонот.»;

2) 8-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«8. Тиешелүү таасир этүү чараларын колдонуу чечими Улуттук банктын Төлөм системасы боюнча комитети тарабынан токтом түрүндө кабыл алынат.

Жазма буйрук түрүндө таасир этүү чарасын колдонуу чечимин төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу, көзөмөлдөө жана контролдоо милдеттерин аткарган түзүмдүк бөлүмдүн начальниги кабыл алат.»;

3) 9-пунктунун:

– бешинчи абзацындагы «инспектордук текшерүү учурунда техникалык документтер» деген сөздөрдөн кийин «жана башка суралган маалыматтар/документтер берилбесе же болбосо анык эмес/толук эмес маалыматтар/документтер берилсе» деген сөздөр менен толукталсын;

– жетинчи абзацы күчүн жоготкон катары таанылсын;

– тогузунчу абзацы күчүн жоготкон катары таанылсын;

4) Жобо төмөнкү мазмундагы 9-1-пункту менен толукталсын:

«9-1. Жазма буйрукта мыйзам бузуу фактысы көрсөтүлүүгө, төлөм системаларынын оператору/төлөм уюму жана/же алардын кызмат адамдары тарабынан бузууга жол берилген Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына так шилтемелер, ошондой эле аларды жоюу мөөнөтү камтылууга тийиш.»;

5) 10-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«10. Улуттук банк төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата айыптык төлөм белгилөөгө укуктуу.

Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата айыптык төлөм алардын активдеринин баланстык наркынан (акыркы отчеттук датага карата) 10 (он) пайызынан ашпаган өлчөмдө төмөнкү учурларда белгиленет:

– Улуттук банктын жазма буйругун белгиленген мөөнөттө аткарбаса;

– финансылык же башка отчетту системалуу түрдө (12 (он эки) календардык ай ичинде 2 же андан көп жолу) сунуштабаса же болбосо кечиктирип/такталбаган/толук эмес маалыматты, финансылык же башка отчетту же маалыматты сунуштаса;

– Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, анын ичинде монополияга каршы жөнгө салуу мыйзамдарын жана террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө мыйзамдарды бузуу;

– инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн алкагында Улуттук банктын кызматкерлеринин көзөмөлдөө функцияларын аткаруу учурунда аларга каршы аракеттер көрүлсө.

Төлөм системаларынын операторлору/төлөм уюмдары айыптык төлөм белгилөө жөнүндө токтом берилген күндөн тартып бир ай мөөнөт ичинде айыптык төлөмдү төлөөгө милдеттүү.

Эгерде, төлөм системаларынын операторлору/төлөм уюмдары айыптык төлөмдү төлөбөсө, Улуттук банк аткаруу өндүрүшүнүн чегинде карызды мажбурлап өндүрүү чараларын же Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык башка таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.»;

б) 11-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«11. Төлөм системаларынын операторлорунун/төлөм уюмдарынын кызмат адамдарына айыптык төлөм белгилөө.

Төлөм системасынын операторлорунун/төлөм уюмдарынын кызмат адамдарына төлөмдөрдүн ушул уюмдагы бардык түрлөрүн кошо алганда, жылдык орточо сый акыдан ашпаган өлчөмдөгү (кызматтык эмгек акы, сый акы, бонустар ж.б.) айыптык төлөм төмөнкү учурларда белгиленет:

– төлөм системасынын операторлорунун/төлөм уюмдарынын лицензиясынын иши токтотулушуна/кайтанышына, анын мажбурлап жоюлушуна же банкрот болушуна алып келе турган төлөм системасынын операторлорунун/төлөм уюмдарынын кызмат адамдарынын иш-аракеттери же аракеттенбей коюусу – жылдык орточо сый акынын 50 пайызы өлчөмүндө;

– Улуттук банктын жазма буйруктарын аткарбаган учурда – жылдык орточо сый акынын 50 пайызы өлчөмүндө;

– финансылык же башка отчетту системалуу түрдө (12 (он эки) календардык ай ичинде 2 же андан көп жолу) сунуштабаса же болбосо кечиктирип/такталбаган/толук эмес маалыматты, финансылык же башка отчетту сунуштаса – жылдык орточо сый акынын 30 пайызы өлчөмүндө;

– Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарын, монополияга каршы жөнгө салуу мыйзамдарын жана террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө мыйзамдарды бузууга жол берсе – жылдык орточо сый акынын 50 пайызы өлчөмүндө;

– инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн алкагында Улуттук банктын кызматкерлеринин көзөмөлдөө функцияларын аткаруу учурунда аларга каршы аракеттер көрүлсө – жылдык орточо сый акынын 50 пайызы өлчөмүндө.

Кызмат адамынын орточо жылдык сый акы өлчөмү төмөнкү формула боюнча эсептелет:

$V/3/29,6*365$, мында:

V – Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган милдеттүү салык төлөмдөрүн жана социалдык чегерүүлөрдү алып салуу менен төлөөнүн бардык түрлөрүн (кызматтык эмгек акы, сый акы, бонустар ж.б.) кошо алганда, кызмат адамынын акыркы үч ай үчүн сый акысы;

3 – айлардын саны;

29,6 – календардык күндөрдүн орточо айлык саны;

365 – бир жыл ичиндеги күндөрдүн саны.

Төлөм системаларынын операторлорунун/төлөм уюмдарынын кызмат адамдары айыптык төлөм белгилөө жөнүндө токтоп берилген күндөн тартып бир ай мөөнөт ичинде айыптык төлөмдү төлөөгө милдеттүү.

Эгерде, төлөм системаларынын операторлорунун/төлөм уюмдарынын кызмат адамдары айыптык төлөмдү төлөбөсө, Улуттук банк аткаруу өндүрүшүнүн чегинде айыптык төлөмдү мажбурлап өндүрүү чараларын же Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык башка таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.»;

7) 13-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«13. Улуттук банк төлөм системаларынын операторлоруна жана/же төлөм уюмдарына жана алардын кызмат адамдарына карата Кыргыз Республикасынын укук Бузуулар жөнүндө кодексинде каралган укук бузууларга жол бергендиги үчүн айыптык төлөм белгилөөгө укуктуу. Ушул учурда айыптык төлөмдү белгилөө чечими Кыргыз Республикасынын укук Бузуулар жөнүндө кодексине ылайык кабыл

алынат. Бир эле укук бузууга жол берүү үчүн эки жолу жоопкерчиликке тартууга жол берилбейт.»;

8) 23-пунктундагы биринчи сүйлөмүндө «, реестрге бул тууралуу маалымат киргизилген жана төлөм системасынын операторуна/төлөм уюмуна маалымдалган» деген сөздөр алып салынсын;

9) 31-пунктундагы биринчи абзацында «же өз ыктыяры боюнча жоюлган» деген сөздөр алып салынсын;

10) 34-пунктундагы «жана айрым башка финансы-кредит уюмдарына» деген сөздөр алып салынсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 5-сентябрындагы
№ 2022-П-33/55-1-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 22-июлундагы № 2022-П-33/45-2-(НПА) «Чет өлкө валютасында алмашуу операцияларын жүргүзүү чөйрөсүндө убактылуу чечимдер жөнүндө» токтомунун аракетин убактылуу токтотуу тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 22-июлундагы № 2022-П-33/45-2-(НПА) «Чет өлкө валютасында алмашуу операцияларын жүргүзүү чөйрөсүндө убактылуу чечимдер жөнүндө» токтомунун аракети 2022-жылдын 1-декабрына чейин токтотулсун.

2. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып үч жумуш күнү ичинде:

- токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

4. 1-Банктык көзөмөл башкармалыгы, 2-Банктык көзөмөл башкармалыгы, Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Альянс» алмашуу бюролору ассоциациясын, Кыргыз Республикасынын алмашуу бюролорун тааныштырсын.

5. Мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана документ менен иш алып баруу бөлүмү үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Улуттук банктын көзөмөл блогун тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

К. Боконтаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 14-сентябрындагы
№ 2022-П-14/57-1-(ПС)

«Төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. «Төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоо бекитилсин (тиркелет).

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготкон катары таанылсын:

– Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 30-ноябрындагы № 47/10 «Төлөм системасы операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтому;

– Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 8-июнундагы № 2017-П-14/23-11-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жана айрым ченемдик укуктук актыларды күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө» токтомунун;

токтомдун 1-пунктунун онунчу абзацы;

токтомго карата тиркеменин 9-пункту;

– Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 2-сентябрындагы № 2019-П-14/46-4-(НПА) «Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 30-ноябрындагы № 47/10 «Төлөм системасынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып үч жумуш күнү ичинде:

– токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

5. Төлөм системалары башкармалыгы үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын төлөм системаларынын операторлорун жана төлөм уюмдарын тааныштырсын.

6. Мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана документ менен иш алып баруу бөлүмү үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо төлөм системалары башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

К. Боконтаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2022-жылдын
14-сентябрындагы
№ 2022-П-14/57-1-(ПС)
токтомуна карата тиркеме

**Төлөм системаларынын операторлорунун жана
төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү
жүргүзүү жөнүндө
НУСКОО**

1-ГЛАВА. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1. «Төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү жөнүндө» ушул нускоодо (мындан ары – Нускоо) Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (мындан ары – Улуттук банк) төмөнкү ишкердикти жүзөгө ашырууга укук чегерген лицензиясына/лицензияларына ээ болгон төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын (мындан ары – көзөмөлгө алынган уюмдар) ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүзөгө ашыруу максаттары, түрлөрү жана тартиби белгиленген:

– өз иш натыйжасы болуп саналбаган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү жана эсептешүүлөрдү үчүнчү жактардын пайдасына маалымат технологияларына жана электрондук каражаттарга, ошондой эле төлөмдөрдү өткөрүү ыкмаларына негизденген төлөм системалары аркылуу кабыл алуу жана өткөрүү боюнча кызматтарды сунуштоо;

– үчүнчү жактардын төлөмдөрү жана эсептешүүлөрү боюнча финансылык маалыматтарды кабыл алуу, иштеп чыгуу (процессинг, клиринг) жана төлөм системасынын, ошол процессинг, клиринг борборунун катышуучуларына берүү боюнча кызматтарды сунуштоо.

2. Инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү, ошондой эле көзөмөлгө алынган уюм Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын бузууга жол берген шартта ага карата таасир этүү чараларын колдонуу, Улуттук банктын көзөмөлгө алынган уюмдар тарабынан белгиленген талаптар сакталгандыгын көзөмөлдөө боюнча ишинин бир бөлүгүн түзөт.

3. Улуттук банк Кыргыз Республикасынын төлөм системасынын коопсуздугун, натыйжалуулугун жана иш үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылуу максатында, көзөмөлгө алынган уюмдар тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары сакталгандыгын көзөмөлдөйт.

4. Ушул Нускоонун максаттарында төмөнкү кыскартылган белгилөөлөр жана аныктамалар колдонулат:

– **текшерүү тобу** – текшерүүгө жолдомодо көрсөтүлгөн Улуттук банктын кызматкерлеринен түзүлгөн адамдардын тобу, анын ыйгарым укуктарына ушул Нускоодо аныкталгандай көзөмөлгө алынган уюмдун ишин инспектордук текшерүү боюнча милдеттерди жана функцияларды аткаруу кирет;

– **ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүм** – төлөм системаларынын, төлөм системаларынын операторлорунун жана төлөм уюмдарынын ишин жөнгө салуу, көзөмөлдөө жана контролдоо функцияларын жүзөгө ашырган Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмү;

– **кызмат адамдар** – көзөмөлгө алынган уюмдун ишине жалпы жана учурдагы жетекчиликти жүзөгө ашырган анын башкаруунун байкоо, аткаруучу органдарынын мүчөлөрү жана/же өз функционалдык милдеттери боюнча аларга теңештирилген адамдары;

– **башкаруунун байкоо органы** – көзөмөлгө алынган уюмдун башкаруу органы, ал уюмдун ишине жалпы жетекчилик кылат жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана уюмдун уюштуруу документтерине ылайык көзөмөлгө алынган уюмдун жогорку башкаруу органына отчет берип турат;

– **башкаруунун аткаруу органы** – көзөмөлгө алынган уюмдун башкаруу органы, ал уюмдун ишине учурда жетекчилик кылат жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана уюмдун уюштуруу документтерине ылайык көзөмөлгө алынган уюмдун башкаруунун байкоо (эгер болсо) же жогорку башкаруу органына отчет берип турат.

5. Инспектордук текшерүүлөрдүн жүрүшүндө Улуттук банк/текшерүү тобу көзөмөлгө алынган уюмдардын ишине, алардын отчеттуулугуна, көзөмөлгө алынган уюмдар менен келишимдик мамилелердин чегинде агенттерине, субагенттерине, товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочуларга жана башка контрагенттерге, туунду уюмдарга тиешелүү болгон ар кандай маалыматты суроого жана

алууга, ошондой эле алынган маалыматтар боюнча түшүндүрмөлөрдү талап кылууга жана зарыл болгон учурда жетекчинин/башка ыйгарым укуктуу адамдын кол тамгасы жана көзөмөлгө алынган уюмдун мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн тастыктоочу документтердин көчүрмөлөрүн алууга укуктуу.

Көзөмөлгө алынган уюм туунду уюмдар боюнча төмөнкү документтерди жана маалыматтарды берет:

- уюштуруу документтери;
- финансылык отчеттор;
- жетекчи тууралуу маалымат.

Талап кылынган маалымат Улуттук банктын/текшерүү тобунун суроо-талабында көрсөтүлгөн мөөнөткө ылайык берилүүгө тийиш.

2-ГЛАВА. ИНСПЕКТОРДУК ТЕКШЕРҮҮЛӨРДҮ ЖҮРГҮЗҮҮ МАКСАТТАРЫ

6. Көзөмөлгө алынган уюмдардын ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн негизги максаттарынан болуп төмөнкүлөр саналат:

- көзөмөлгө алынган уюмдун жалпы финансылык абалына жана башкаруу процессинин сапатына баа берүү;

- көзөмөлгө алынган уюмда төлөм системасынын үзгүлтүксүз жана натыйжалуу ишине коркунуч жаратышы мүмкүн болгон тобокелдиктерди аныктоо;

- көзөмөлгө алынган уюмдун Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык келүүсүн жана алардын сакталышын аныктоо;

- көзөмөлгө алынган уюм тарабынан Улуттук банкка сунушталган финансылык жана башка отчеттордун/маалыматтардын тактыгына жана аныктыгына баа берүү;

- аныкталган бузууларды жана кемчиликтерди четтетүү, көзөмөлгө алынган уюмдун иштөө абалын жакшыртуу жана андагы тобокелдиктерди төмөндөтүү боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү иштеп чыгуу, ал эми зарыл учурларда – эскертүү/жөнгө салуу чараларын жана/же таасир этүү чараларын иштеп чыгуу;

- көзөмөлгө алынган уюмдун мурдагы инспектордук текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча жана/же тышкы көзөмөлдү жүзөгө ашыруунун

жүрүшүндө багытталган сунуш-көрсөтмөлөрдү жана жазма буйруктарды аткаруусуна баа берүү.

3-ГЛАВА. ИНСПЕКТОРДУК ТЕКШЕРҮҮЛӨРДҮН ТҮРЛӨРҮ

7. Инспектордук текшерүүлөр алдыга коюлган милдеттерге жараша комплекстүү жана максаттуу болушу мүмкүн.

8. Көзөмөлгө алынган уюмдардын инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү планы ар бир жылга түзүлөт жана ал ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмдүн ишин тескөөгө алган Улуттук банктын төрагасынын орун басары/Башкарманын мүчөсү же анын милдетин аткарган кызмат адамы тарабынан бекитилет.

Инспектордук текшерүүлөрдү пландаштыруу төмөнкү негизги критерийлерди (бирок булар менен гана чектелбестен) эске алуу менен жүргүзүлөт:

– Улуттук банктын Төлөм системасы боюнча комитети тарабынан Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 15-июлундагы № 38/4 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын төлөм системасын көзөмөлдөө (оверсайт) саясатына ылайык аныкталган төлөм системасынын маанилүүлүк даражасын;

- уставдык капиталдын өлчөмүн;
- бюджеттик төлөмдөрдү кабыл алуусун;
- буга чейин жүргүзүлгөн инспектордук текшерүүлөрдү;
- жазма буйруктардын жана башка таасир этүү чараларынын аткарылышын жана башкаларды.

Инспектордук текшерүүлөрдүн планына зарылчылыкка жараша өзгөртүүлөр киргизилиши мүмкүн.

9. Комплекстүү текшерүү көзөмөлгө алынган уюмдун жалпы финансылык абалын, менеджментинин сапатын, көзөмөлгө алынган уюмдун анын ишин жөнгө салуучу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын сактоосун, ошондой эле көзөмөлгө алынган уюмдун бекемдигине жана туруктуулугуна коркунуч келтире турган тобокелдиктерди, кемчиликтерди жана чабал жактарын аныктайт.

10. Максаттуу текшерүүдө көзөмөлгө алынган уюмдун ишинин бир же бир нече түрүн текшерүү каралган.

11. Билдирүү тартибине жараша текшерүүлөр планга ылайык (көзөмөлгө алынган уюмга алдын ала билдирүү менен) жана күтүүсүз (жүргүзүлө турган текшерүү тууралуу алдын ала билдирбестен) болушу мүмкүн.

12. Максаттуу текшерүүлөр күтүүсүз (пландан тышкары) мүнөзгө ээ болушу мүмкүн. Күтүүсүз текшерүү жүргүзүлгөн учурда текшерүүгө жолдомо текшерүү тобу келген учурда түздөн-түз көзөмөлгө алынган уюмга көрсөтүлөт.

13. Көзөмөлгө алынган уюмдун ишин инспектордук текшерүү инспектордук текшерүүгө жолдомонун (мындан ары – текшерүүгө жолдомо) негизинде жүргүзүлөт. Текшерүүгө жолдомого төмөнкүлөр кол коюуга тийиш:

- Улуттук банктын төрагасы же анын милдетин аткаруучу;
- ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмдүн ишин тескеген Улуттук банктын төрагасынын орун басары/Башкарманын мүчөсү же анын милдетин аткаруучу;
- көзөмөлгө алынган уюм жайгашкан жер боюнча Улуттук банктын областтык башкармалыгынын/Баткен областындагы өкүлчүлүгүнүн жетекчиси же анын милдетин аткаруучу.

14. Күтүүсүз максаттуу инспектордук текшерүүлөр төмөнкү жагдайлар орун алган учурда ушул Нускоонун 13-пунктунда көрсөтүлгөн жактардын биринин чечиминин негизинде жүзөгө ашырылышы мүмкүн:

- төлөм системасынын иш үзгүлтүксүздүгүн бузууга жол берилгендиги аныкталса;
- көзөмөлгө алынган уюм алдамчылыкка жол берсе, кызмат абалынан кыянаттык менен пайдалануу жана башка мыйзамсыз ишти жүргүзүү, анын ичинде жарандар, уюмдар тарабынан берилген маалыматтар боюнча да ушундай фактылар бар болсо;
- сунушталган отчеттун негизинде көзөмөлгө алынган уюмдун финансылык абалынын начарлашына алып келиши мүмкүн болгон терс тенденциялар аныкталса, же болбосо Улуттук банка сунушталган отчеттордун/маалыматтардын толуктугуна жана аныктыгына шектенүүлөр орун алса;

- көзөмөлгө алынган уюмдун ишинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келген жагдайлар орун алса;
- Улуттук банктын талаптары жана/же чечимдери аткарылбаса;
- көзөмөлгө алынган уюм тарабынан аткарылышын текшерүү максатында, Улуттук банк тарабынан таасир этүү чарасын колдонуунун алкагында жазма буйрук/башка талап болсо;
- төлөм системасынын иш үзгүлтүксүздүгүнүн бузулушуна жана/же пайдалануучулар алдында милдеттенмелердин аткарылбашына алып келиши мүмкүн болгон, көзөмөлгө алынган уюмдун уюштуруучулары/катышуучулары/акционерлери, кызмат адамдары ортосунда пикир келишпестик (чыр-чатак) тууралуу (көзөмөлгө алынган уюмдарга байланыштуу) жарандардын/уюмдардын маалыматы/билдирүүсү/кайрылуусу болсо;
- төлөм системасынын иш үзгүлтүксүздүгүнүн бузулушуна жана/же пайдалануучулар алдында милдеттенмелердин аткарылбашына алып келиши мүмкүн болгон маалыматтар/билдирүүлөр/окуялар болсо;
- көзөмөлгө алынган уюмдардын мыйзамсыз иши жөнүндө укук коргоо органдары тарабынан маалымат болсо.

4-ГЛАВА. ИНСПЕКТОРДУК ТЕКШЕРҮҮЛӨРДҮ ЖҮРГҮЗҮҮ ТАРТИБИ

15. Улуттук банк көзөмөлгө алынган уюмдардын ишине план чегинде инспектордук (комплексстүү/максаттуу) текшерүүлөрдү, ушул Нускоонун 8-пунктуна ылайык, көзөмөлгө алынган инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүүнүн бекитилген планына ылайык эки жылда бир гана жолу жүргүзөт.

16. План чегинде же күтүүсүз инспектордук текшерүүнү жүргүзүү үчүн кеминде эки адамдан турган текшерүү тобу түзүлөт, ага Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүнүн жана/же областтык башкармалыгынын/Баткен областындагы өкүлчүлүгүнүн өкүлдөрү кириши мүмкүн, мында текшерүү тобунун жетекчиси жана анын мүчөсү/мүчөлөрү дайындалат (мындан ары – Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү). Көзөмөлгө алынган уюмга инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн укугун тастыктаган документ болуп, ушул Нускоонун 13-пунктунда

көрсөтүлгөн жактар тарабынан кол коюлган текшерүүгө жолдомо эсептелет.

17. Инспектордук текшерүү жүргүзүүнүн жалпы мөөнөтү 20 (жыйырма) жумуш күндөн ашпайт.

Текшерүүнүн жүрүшүндө келип чыккан зарылчылык болгон учурда, текшерүүнүн мөөнөтү ушул Нускоонун 26-пунктунда белгиленген тартипте 30 (отуз) жумуш күнүнө чейин узартылышы мүмкүн.

18. Текшерүүгө жолдомо Улуттук банк тарабынан ушул Нускоого карата 1-тиркемеге ылайык форма боюнча таризделет жана төмөнкү маалыматтарды камтыйт:

- текшерүү башталган күнү тууралуу;
- текшерүүнүн узактыгы тууралуу (жумуш күнү менен берилген);
- текшерилүүгө тийиш болгон маселелер тууралуу (комплексстүү текшерүүдөн тышкары);
- текшерүү мезгили тууралуу;
- текшерүү тобунун жеке курамы жөнүндө.

19. Эгерде жолдомодо көрсөтүлгөн маселелерди практикалык изилдөөдө маселелерди толук кандуу изилдөө үчүн көзөмөлгө алынган уюмдун ишинин мурунку же кечирээк мезгилин камтуу зарылчылыгы келип чыкса, текшерүү тобу тарабынан көзөмөлгө алынган уюмдан көрсөтүлгөн мөөнөттөн тышкары түзүлгөн документтерди/маалыматтарды берүү талап кылынышы мүмкүн.

20. Эгерде инспектордук текшерүү план боюнча жүргүзүлсө, анда текшерүүнүн жетекчиси көзөмөлгө алынган уюмга текшерүү предмети боюнча зарыл документтердин/маалыматтардын/системаларга кирүү мүмкүнчүлүгүн окуу режиминде берүүгө тизмекти кошо тиркөө менен (ушул Нускоого карата 2-тиркемеде берилген форма боюнча) текшерүү башталганга чейинки 10 (он) жумуш күнүнөн кечиктирбестен билдирүү катын жөнөтүүгө тийиш, ал эми текшерүүгө жолдомо уюмга келген учурда көрсөтүлөт.

Ушул Нускоого карата 2-тиркемеде көрсөтүлгөн документтердин/маалыматтардын/системаларга кирүү мүмкүнчүлүгүнүн тизмеги боло турган текшерүү мөөнөттөрүнө, милдеттерине, максаттарына жана көзөмөлгө алынган уюмдун иш өзгөчөлүгүнө жараша ар бир конкреттүү учурларда өзгөрүшү мүмкүн.

21. Текшерүүгө жолдомодо көрсөтүлгөн дата же Улуттук банктын текшерүү тобу тарабынан көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчисине/ башка ыйгарым укуктуу адамына текшерүүгө жолдомо берилген күн текшерүү башталган күн болуп саналат.

22. Текшерүүгө жолдомонун түп нускасы көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчисине/ыйгарым укуктуу өкүлүнө тапшырылат; ал эми көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчисинин/ыйгарым укуктуу өкүлүнүн кол тамгасы жана мөөрү менен тастыкталган тапшырылган күнү жана убактысы көрсөтүлгөн жолдомонун көчүрмөсү көзөмөлгө алынган уюм тарабынан Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнө тапшырылат.

23. Текшерүүгө келгенде текшерүү тобунун жетекчиси төмөнкү максаттарда көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчиси (же анын милдетин аткарган адам) менен жолугушат:

- текшерүүгө жолдомону тапшырууга, ошондой эле текшерүү чөйрөсү жана милдеттери жөнүндө билдирүүгө;
- алдыдагы текшерүү процессин талкуулоого;
- анын/алардын иш участокторун көрсөтүү менен текшерүү тобунун мүчөсү/мүчөлөрү менен тааныштырууга;
- көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилиги жана кызматкерлери менен өз ара иш алып баруу ыкмаларын аныктоого;
- көзөмөлгө алынган уюмдун өкүлдөрүнүн текшерүү предмети боюнча суроолоруна жооп берүүгө.

24. Алгачкы эле текшерүү күнү көзөмөлгө алынган уюм ушул нускоонун 20-пунктуна ылайык жөнөтүлгөн билдирүү катында көрсөтүлгөн документтерди/ маалыматтарды сунуштоого/ системаларга кирүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга милдеттүү. Белгиленген документтердин/маалыматтардын/системаларга кирүү мүмкүнчүлүгүнүн жоктугу ушул Нускоонун 32-пунктуна ылайык инспектордук текшерүүдө аныкталган фактыларды жана/же окуяларды ырастоо жөнүндө акт менен таризделет.

25. Текшерүү мезгил аралыгында көзөмөлгө алынган уюм текшерүү тобуна талаптагыдай жабдылган жумуш орду менен өзүнчө жай бөлүп берүүгө милдеттүү. Бөлүнүп берилген жайда аудио/видео-жаздыруучу каражаттар болбоого тийиш. Эгерде сунушталган жайда аудио/видео-жаздыруучу каражаттар орнотулган болсо, көзөмөлгө алынган уюм текшерүү тобуна текшерүү мезгил аралыгында ошол жайда аудио/

видео-жаздыруулар жүргүзүлбөй тургандыгы жөнүндө жазуу жүзүндө милдеттенме берет.

26. Текшерүү мөөнөтүн узартуу, текшерүү тобунун айрым мүчөлөрүн толуктоо/алмаштыруу жана/же текшерүүгө кошумча маселелерди киргизүү зарыл болгон учурда текшерүүгө жолдомого толуктоо таризделет, ал дагы күчүнө кирген күнү көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчисине/башка ыйгарым укуктуу өкүлүнө тапшырылат (текшерүүгө жолдомого кошумчанын күчүнө кирген күнү ага кол коюлган жана Улуттук банка каттоодон өткөн күн болуп саналат). Текшерүүгө жолдомого толуктоо анын ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

27. Инспектордук текшерүүнүн жүрүшүндө көзөмөлгө алынган уюм аларды иликтеп чыгуусу үчүн текшерүү тобуна документтердин түп нускаларын сунуштайт. Объективдүү себептер боюнча анын түп нускасын сунуштоо мүмкүн эмес болгон өзгөчө учурларда гана көзөмөлгө алынган уюм жазуу жүзүндө документтердин түп нускаларын сунуштоо мүмкүн эместигинин себептерин көрсөтүү менен көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчисинин/ башка ыйгарым укуктуу өкүлүнүн кол тамгасы жана ошол уюмдун мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн документтердин көчүрмөлөрүн сунуштайт.

Текшерүү тобунун талабы боюнча көзөмөлгө алынган уюм талап кылынган документтердин электрондук версияларын (болгон учурда) берет.

28. Инспектордук текшерүү учурунда көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилиги жана персоналы текшерүү тобуна ар тараптуу көмөк көрсөтүүгө тийиш.

29. Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү төмөнкүлөргө укуктуу:

- көзөмөлгө алынган уюм ишкердикти жүзөгө ашырган жайларга эркин кирүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болууга;

- көзөмөлгө алынган уюмдун документтерин жана маалыматтарын өз убагында алууга жана текшерүүгө, анын ичинде көзөмөлгө алынган уюмдун агенттеринин/субагенттеринин ишин текшерүүгө укуктуу. Бул учурда көзөмөлгө алынган уюм текшерүү

тобуна агенттен/субагенттен маалыматтарды алуу, жайларына жана системаларга кирүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга тийиш;

– зарыл учурларда инспектордук текшерүүнүн материалдарына кошо тиркөө үчүн көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчиси/ыйгарым укуктуу өкүлүнүн кол тамгасы жана уюмдун мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн тиешелүү документтердин көчүрмөлөрүн алууга;

– көзөмөлгө алынган уюмдун кызмат адамдарынан жана кызматкерлеринен анын ишине тиешелүү маселелер боюнча оозеки жана жазуу жүзүндө түшүндүрмөлөрүн алууга;

– көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилиги же башка ыйгарым укуктуу өкүлү менен макулдашуу боюнча талап кылынган документтерди даярдаган жана сунуштаган көзөмөлгө алынган уюмдун кызматкерлери менен текшерүүнүн жүрүшүндө келип чыккан маселелерди түздөн-түз талкуулоого;

– төлөм системасынын натыйжалуулугун жана үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылуу боюнча чараларды баалоо үчүн документтерди жана маалыматтарды суроого;

– талап жөнөтүү аркылуу көзөмөлгө алынган уюмдун автоматташтырылган/ маалымат системаларына кирүүгө жана ишке ашырылган бардык операциялар жөнүндө маалымат алууга (отчетторду окуу, түзүү жана кагаз бетине чыгаруу);

– көзөмөлгө алынган уюмдан жана төлөм системасынын катышуучуларынан төлөм системасынын ишине тиешелүү маселелер боюнча кандай болбосун документтерди жана маалыматтарды талап кылууга.

Текшерүүнүн жүрүшүндө көзөмөлгө алынган уюмдун автоматташтырылган системаларында отчетторду түзүү жана колдонууга киргизүү көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчиси/башка ыйгарым укуктуу адамы менен макулдашуу боюнча ишке ашырылат.

30. Атайы режим киргизүү учурунда Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү Улуттук банктын Төлөм системасы боюнча комитеттин атайы режим киргизүү жөнүндө чечиминде жана Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 30-сентябрындагы № 2019-П-14-50-3-(ПС) токтому менен бекитилген «Төлөм системаларынын операторлоруна жана төлөм уюмдарына карата

колдонулуучу таасир этүү чаралар жөнүндө» жободо белгиленген иш-аракеттерди аткарышат.

31. Көзөмөлгө алынган уюм Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнө уюмдун иши жүзөгө ашырылуучу жайларына, көзөмөлгө алынган уюмдун автоматташтырылган/маалыматтык системаларына (окуу режиминде) тоскоолдуксуз кирүү мүмкүнчүлүгүн берүүдөн, текшерүү предмети боюнча талап кылынган маалыматтарды жана документтерди, анын ичинде алардын күбөлөндүрүлгөн көчүрмөлөрүн, ошондой эле көзөмөлгө алынган уюмдун ишине тиешелүү маселелер боюнча түшүндүрмөлөрдү, маалымат системаларынан маалыматтарды электрондук түрдө сунуштоодон баш тарткан учурда, Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөтүү актысын түзүшөт. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөтүү актысы ушул Нускоого карата 3-тиркемедеги форма боюнча эки нускада түзүлөт (Улуттук банк жана көзөмөлгө алынган уюм үчүн бирден).

Көзөмөлгө алынган уюмдун ишин текшерүүнүн жүрүшүндө орун алган кандайдыр бир фактыны жана/же жагдайды (кызмат адамдарынын, кызматкерлердин жумуш ордунда жүйөлүү себепсиз (негизсиз) жок болушу, кассадан акча каражаттарынын калдыктарын алуу жана башка) каттоо зарылчылыгы келип чыккан учурда, Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү тарабынан инспектордук текшерүүдө аныкталган фактыларды жана/же окуяларды тастыктоо актысы түзүлөт. Инспектордук текшерүүдө аныкталган фактыларды жана/же окуяларды тастыктоо актысы ушул Нускоого карата 4-тиркемедеги форма боюнча эки нускада түзүлөт (Улуттук банк жана көзөмөлгө алынган уюм үчүн бирден).

32. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөтүү/инспектордук текшерүүдө аныкталган фактыларды жана/же окуяларды тастыктоо актыларына Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү жана көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчиси/башка ыйгарым укуктуу өкүлү/ кызмат адамдары/ кызматкерлери кол коёт.

Ал эми бул актыга көзөмөлгө алынган уюм кол коюудан баш тартса же көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчиси/ башка ыйгарым укуктуу өкүлү/ кызмат адамдары/ кызматкерлери жок болгон учурда, баш тартуу/белгиленген адамдардын жоктугу тууралуу актыда

көрсөтүлөт, ал Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн (текшерүү тобунун жетекчисинин жана анын мүчөлөрүнүн) кол тамгалары менен күбөлөндүрүлөт.

33. Инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөтүү актысында белгиленген фактылар, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамына, Кыргыз Республикасынын «Банктар жана банк иштери жөнүндө» жана «Кыргыз Республикасынын төлөм системасы жөнүндө» мыйзамдарына, Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 30-сентябрындагы № 2019-П-14-50-3-(ПС) токтому менен бекитилген «Төлөм системасынын операторлоруна жана төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобого жана Улуттук банктын башка ченемдик укуктук актыларына ылайык, көзөмөлгө алынган уюмга карата таасир этүү чараларын жана башка чараларды колдонуу үчүн негиз болуп саналат.

5-ГЛАВА. ТЕКШЕРҮҮНҮН ЖЫЙЫНТЫКТАРЫ БОЮНЧА АЛДЫН АЛА ЖАНА ЖЫЙЫНТЫКТООЧУ ЖОЛУГУШУУЛАР

34. Инспектордук текшерүүнүн акыркы жумасында текшерүү тобунун көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилиги/ыйгарым укуктуу адамдары менен алдын ала жолугушуусу өткөрүлөт, ал көзөмөлгө алынган уюмга текшерүүнүн алдын ала жыйынтыктары, анын ишинде аныкталган кемчиликтер жана бузуулар тууралуу маалымдоо, алдын ала чыгарылган тыянактарды жана милдеттүү түрдө аткарылуучу жөнгө салуу чараларын талкуулоо максатында уюштурулат.

35. Алдын ала жолугушуунун жүрүшүндө көзөмөлгө алынган уюм текшерүү тобунун мүчөлөрү тарабынан текшерилген участоктор боюнча айтылган маселелер тууралуу комментарий жана түшүндүрмө берүүгө, ошондой эле көзөмөлгө алынган уюмдун ишин жөнгө салуу маселелери болсо, ал боюнча түшүндүрмөлөрдү алууга, орун алган проблемаларды тактоого жана текшерүү тобунун мүчөлөрүнө суроо берүүгө укуктуу.

36. Текшерүү тобунун жана көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилигинин/ыйгарым укуктуу адамдарынын алдын ала жолугушуусунун жыйынтыгы боюнча кыскача протокол түзүлүп, ага

жолугушуу өткөрүлгөн датадан тартып 5 (беш) жумуш күнү ичинде жолугушуунун катышуучулары кол коюуга тийиш.

Көзөмөлгө алынган уюмдун өкүлдөрү жолугушуунун жыйынтыгы тууралуу протоколго кол коюудан баш тартса, анда көзөмөлгө алынган уюм 3 (үч) жумуш күнү ичинде протоколго кол коюудан баш тарткандыгынын себебин көрсөтүү менен Улуттук банкка кат жөнөтөт.

37. Текшерүү тобунун жетекчиси текшерүү бүткөндөн кийин 15 (он беш) жумуш күнү ичинде текшерүү тобу менен көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилиги/ыйгарым укуктуу адамдары ортосунда текшерүүнүн тыянактарын жана натыйжасын талкуулоо үчүн жыйынтыктоочу жолугушуу уюштурат. Жолугушууга Улуттук банктын ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмүнүн начальниги/областтык башкармалыгынын/Баткен областындагы өкүлчүлүгүнүн жетекчиси (көзөмөлгө алынган уюм жайгашкан жерге жараша) же алардын милдетин аткаруучу кызмат адамдары, зарыл учурда – ыйгарым укуктуу түзүмдүк бөлүмдүн ишин тескөөгө алган Улуттук банктын төрагасынын орун басары/Башкармасынын мүчөсү жана/же Улуттук банктын башка өкүлдөрү/кызматкерлери катышат.

38. Жыйынтыктоочу жолугушууда текшерүү тобунун жетекчиси көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилигине/ыйгарым укуктуу адамдарына текшерүүнүн жүрүшүндө чыгарылган тыянак тууралуу маалымдайт, анда төмөнкүлөр камтылат:

- инспектордук текшерүүнүн жүрүшүндө аныкталган көзөмөлгө алынган уюм тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларын бузуу учурлары;

- колдонуудагы эсепке алуу жана отчеттуулук системасына, маалымдоо жана ички контролдоо системаларына баа берүү;

- тобокелдиктерди тескөөгө баа берүү;

жана/же конкреттүү текшерүүнүн милдеттерине жана максаттарына ылайык башка корутундулар.

39. Жыйынтыктоочу жолугушуунун жүрүшүндө текшерүү тобунун жетекчиси жана мүчөлөрү көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчилигине/ыйгарым укуктуу адамдарына аныкталган бардык кемчиликтерди жана бузууларды четтетүү зарылдыгын маалымдайт, ошондой эле (зарыл болсо) бул көйгөйлөрдү чечүүнүн

алгылыктуу жолдору боюнча сунуш-көрсөтмөлөрдү берет жана аны аткаруу мөөнөттөрүн белгилейт.

40. Жыйынтыктоочу жолугушуудан кийинки 5 (беш) жумуш күнү ичинде протокол түзүлүп, анда бардык талкууланган маселелер чагылдырылат. Жыйынтыктоочу жолугушуунун протоколуна жолугушуунун катышуучулары (айрым адамдар жок учурда, алардын милдетин аткарган адамдар) кол коёт.

Эгерде көзөмөлгө алынган уюмдун өкүлдөрү жыйынтыктоочу жолугушуунун натыйжасы тууралуу протоколго кол коюудан баш тартса, көзөмөлгө алынган уюм 3 (үч) жумуш күнү ичинде Улуттук банкка протоколго кол коюудан баш тартууну негиздеген кат жөнөтөт.

6-ГЛАВА. ИНСПЕКТОРДУК ТЕКШЕРҮҮ ЖӨНҮНДӨ ОТЧЕТ

41. Инспектордук текшерүүнүн жыйынтыктары текшерүүнү жүргүзгөн Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү тарабынан жазуу жүзүндө түзүлгөн жана ага кол коюлган отчет түрүндө эки нускада таризделет, – Улуттук банк жана көзөмөлгө алынган уюм үчүн бирден.

42. Текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча отчетту кароодо Улуттук банктын/текшерүү тобунун көзөмөлгө алынган уюмдар менен өз ара иш алып баруусу жана маалымат алмашуусу расмий сүйлөшүүлөр жана жолугушуулар түрүндө жана кат жүзүндө башка документтерди сунуштоо аркылуу ишке ашырылат.

43. Текшерүүнүн жыйынтыгы Улуттук банк көзөмөлдөө функцияларын аткаруусунда колдонуусу үчүн жана көзөмөлгө алынган уюмдун башкаруунун аткаруу жана байкоо органына (эгер болсо), ал эми уюштуруу түзүмүндө башкаруунун аткаруу органы жок болсо, анын уюштуруучуларына/катышуучуларына/акционерлерине текшерүүнүн жыйынтыгы жөнүндө маалымдоо үчүн, инспектордук текшерүү жөнүндө отчетто чагылдырылат.

44. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчетто негизги тыянактар жана корутундулар, ага кошо олуттуу тобокелдиктер жана/же кемчиликтер, проблемалар жана көзөмөлгө алынган уюм тарабынан көрүлүүсү зарыл болгон жөнгө салуу чаралары, ошондой эле жагдайды жөнгө салуу жана/же жакшыртуу үчүн милдеттүү түрдө аткарылуучу талаптар камтылат.

45. Көзөмөлгө алынган уюмдун бузуу фактылары тууралуу маалыматты камтыган документтеринин күбөлөндүрүлгөн көчүрмөлөрү/жазуу жүзүндөгү түшүндүрмөлөрү инспектордук текшерүү жөнүндө отчеттун Улуттук банк үчүн даярдалган нускасына тиркелет жана анын ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

46. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчет Улуттук банктын менчиги болуп саналат жана үчүнчү жактарга ачыкка чыгарылбай турган жашыруун маалыматтарды камтыйт. Көзөмөлгө алынган уюмдар инспектордук текшерүү жөнүндө отчеттун сакталышын камсыз кылууга тийиш жана аны үчүнчү жактарга кагаз же электрондук түрдө (толугу менен же жарым-жартылай) таркатууга жол берилбейт.

Инспектордук текшерүү жөнүндө отчетту көзөмөлгө алынган уюм тарабынан (толугу менен же жарым-жартылай) үчүнчү жактарга берүү зарыл болгон учурда (тышкы көз карандысыз аудитти жүргүзүү, консалтингдик кызматтарды алуу жана башка максатында), мындай өткөрүп берүү (көзөмөлгө алынган уюмдун суроо-талабы боюнча) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте Улуттук банктын жазуу жүзүндөгү макулдугу менен жүргүзүлүшү мүмкүн.

47. Көзөмөлгө алынган уюм инспектордук текшерүү жөнүндө отчетто чагылдырылган инспектордук текшерүүнүн жыйынтыгына макул болбогон учурда, көзөмөлгө алынган уюм отчет алган күндөн тартып 10 (он) жумуш күндүн ичинде каршы пикирлерди же сын-пикирлерди Улуттук банкка жөнөтүүгө укуктуу.

Каршы пикирлер же сын-пикир жазуу жүзүндө таризделип, көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчиси/ыйгарым укуктуу өкүлү тарабынан кол коюлуп, көзөмөлгө алынган уюмдун мөөрү менен күбөлөндүрүлөт. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчетко каршы пикирлер жана/же сын-пикирлер, ошондой эле аларды негиздеген документтер же алардын көчүрмөлөрү инспектордук текшерүү жөнүндө отчетко тиркелет.

7-ГЛАВА. ТААСИР ЭТҮҮ ЧАРАЛАРЫ

48. Көзөмөлгө алынган уюмдун ишинде кемчиликтер жана/же Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын бузуулар аныкталган учурда, текшерүү тобу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык

көзөмөлгө алынган уюмга таасир этүү чараларын колдонуу жөнүндө сунуш-көрсөтмөнү/сунуш-көрсөтмөлөрдү даярдайт.

49. Көзөмөлгө алынган уюмга карата таасир этүү чараларын колдонуу жөнүндө чечим Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык мындай чечимдерди кабыл алууга ыйгарым укуктуу тиешелүү кызмат адамдары жана Улуттук банктын органдары тарабынан белгиленген тартипте кабыл алынат.

8-ГЛАВА. ТЕКШЕРҮҮ ЖӨНҮНДӨ ОТЧЕТ МЕНЕН ТААНЫШУУ

50. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчет коштомо кат менен бирге текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча жыйынтыктоочу жолугушуу өткөрүлгөн күндөн тартып 15 (он беш) жумуш күндөн кечиктирилбестен көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчисинин же башка ыйгарым укуктуу адамынын колуна берилет. Отчетту алууда көзөмөлгө алынган уюмдун өкүлү инсандыгын тастыктаган документти көрсөтөт, инспектордук текшерүү жөнүндө отчетту алууга ыйгарым укуктуу документтин түп нускасын же күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсүн берет (жетекчиден башка өкүлдөр үчүн) жана отчетту өз колу менен алгандыгы жөнүндө белги коюу менен отчетторду берүү журналына кол коёт.

Өзгөчө учурларда (көзөмөлгө алынган уюмдун жетекчиси/башка ыйгарым укуктуу адамдары Кыргыз Республикасынын аймагынан тышкары болгондугуна, алардын медициналык көрсөткүчтөрү боюнча убактылуу эмгекке жарамсыздыгына байланыштуу жана башкаларда отчетту өз колу менен тапшыруу мүмкүн эмес болгон учурда) инспектордук текшерүү жөнүндө отчет коштомо кат менен кошо көзөмөлгө алынган уюмдун айкын дарегине почта аркылуу жөнөтүлөт. Бул учурда отчетту алган адамдын аты-жөнү жана жеткирүү датасын камтыган кайра билдирүү менен почта жөнөтмөсүн жеткиргендиги жөнүндө ырастоо милдеттүү түрдө алынууга тийиш.

51. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчетко коштомо катта төмөнкүлөр көрсөтүлөт:

– көзөмөлгө алынган уюм отчетто камтылган сунуш-көрсөтмөлөргө/жөнгө салуу чараларына жараша аныкталган бузууларды жана белгиленген кемчиликтерди четтетүү боюнча зарыл чараларды көрүүгө тийиш экендиги (анын ичинде аныкталган

бузууларды жана белгиленген кемчиликтерди четтетүү боюнча иш-чаралардын планын даярдоо жана Улуттук банкка берүү) жөнүндө;

– инспектордук текшерүү жөнүндө отчет менен таанышкандан кийин ушул Нускоонун 5-тиркемесиндеги форма боюнча отчет менен таанышып чыгуу баракчасына көзөмөлгө алынган уюмдун башкаруунун аткаруу жана байкоо (болгон учурда) органдарынын мүчөлөрүнө, ошондой эле көзөмөлгө алынган уюмдун уюштуруу түзүмүндө башкаруунун байкоо органы жок болгон учурда, анын уюштуруучуларына/ катышуучуларына/акционерлерине кол койдурдуу зарылдыгы. Ошол эле учурда отчетто камтылган тыянактарга жана корутундуларга макул эместиги таанышып чыгуу баракчасына кол коюудан баш тартууга негиз болуп саналбайт.

52. Көзөмөлгө алынган уюмдун башкаруунун аткаруу жана байкоо (болгон учурда) органдарынын мүчөлөрү, уюштуруучулары/ катышуучулары/акционерлери (уюмдун уюштуруу түзүмүндө башкаруунун байкоо органы жок болгон учурда) инспектордук текшерүү жөнүндө отчет менен таанышууга жана таанышып чыгуу баракчасына кол коюуга тийиш.

Эгерде көзөмөлдөнгөн уюмдун уюштуруучусу/катышуучусу/ акционери юридикалык жак болуп саналса, анда таанышуу баракчасына юридикалык жактын аткаруу органынын жетекчиси/ башка ыйгарым укуктуу өкүл кол коёт, анын кол тамгасы ушул юридикалык жактын мөөрү менен күбөлөндүрүлөт (ыйгарым укуктуу өкүл мындай юридикалык жактын атынан өзүнүн кол тамгасын мөөр же башка ырастоочу реквизиттер менен күбөлөндүрүү укугу жана талабы жок ишеним кат боюнча иш алып барган учурларды кошпогондо). Эгерде таанышуу баракчасына аткаруу органынын жетекчисин кошпогондо, башка ыйгарым укуктуу өкүл тарабынан кол коюлса, тиешелүү тастыктоочу (ыйгарым укук берүүчү) документтер Улуттук банкка берилүүгө тийиш.

Отчет менен таанышкандан кийин кол коюлган таанышып чыгуу баракчасы көзөмөлгө алынган уюмдун коштомо каты менен Улуттук банктан коштомо кат менен отчет алган күндөн тартып 10 (он) жумуш күнүнөн кечиктирилбестен Улуттук банкка жөнөтүлөт.

Эгерде көзөмөлгө алынган уюмдун таанышып чыгуу баракчасына кол коюуга милдеттүү болгон адамдар резидент эмес болуп эсептелсе, анда көзөмөлгө алынган уюмдун суроо-талабы боюнча

таанышып чыгуу баракчасын Улуттук банкка берүү мөөнөтү 30 (отуз) календардык күнгө чейин узартылышы мүмкүн.

53. Көзөмөлгө алынган уюмдун башкаруунун аткаруу жана байкоо органынын (болгон учурда) бул же тигил мүчөсү жана/же анын уюштуруучусу/катышуучусу/ акционерин жок болгон учурда, жана/же отчет менен таанышуу үчүн белгиленген убакыт аралыгында алар менен байланыш түзүү мүмкүн болбогон учурда, көзөмөлгө алынган уюм отчет алган күндөн тартып 5 (беш) жумуш күндүн ичинде Улуттук банкка башкаруунун байкоо органынын тигил же бул мүчөсү жана/же көзөмөлгө алынган уюмдун уюштуруучусу/катышуучусу/акционерин отчет менен таанышып чыгуу баракчасына кол коё албагандыгынын себеби жөнүндө маалымдоого тийиш. Мында, таанышуу баракчасы Улуттук банкка белгиленген мөөнөттө көзөмөлгө алынган уюмдун ордунда жок адамдарынын колу коюлбастан жиберилиши мүмкүн, андан кийин Улуттук банкка таанышуу жөнүндө өзүнчө жазуу жүзүндөгү билдирүү жөнөтүлөт.

54. Инспектордук текшерүү жөнүндө отчет боюнча даттанууга жол берилбейт.

55. Көзөмөлгө алынган уюмга инспектордук текшерүүнүн тыянактарынын жана натыйжаларынын негизинде колдонулган таасир этүү чараларына карата Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 17-майындагы № 19/13 токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы менен коммерциялык банктар, банктык операциялардын айрым түрлөрүн жүзөгө ашырган уюмдар жана алардын уюштуруучулары (катышуучулары), юридикалык жактар жана жеке адамдар ортосунда келип чыккан талаш маселелерди сотко чейин жөнгө салуу жөнүндө» жобого ылайык даттанууга жол берилет.

**«Төлөм системаларынын
операторлорунун жана төлөм
уюмдарынын ишине
инспектордук
текшерүүлөрдү жүргүзүү
жөнүндө» нускоого
1-тиркеме**

(төлөм системасынын операторунун/төлөм уюмунун толук аталышы)

**ишин текшерүүгө
ЖОЛДОМО**

Ушул аркылуу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төмөнкү кызматкерлери:

1. _____
(аты-жөнү жана кызматы)
2. _____
(аты-жөнү жана кызматы)
3. _____
(аты-жөнү жана кызматы)
4. _____
(аты-жөнү жана кызматы)
5. _____
(аты-жөнү жана кызматы)

20__-жылдын «__» _____ тартып __ жумуш күн мөөнөтүнө _____ (төлөм системасынын операторунун/төлөм уюмунун аталышы) ишин текшерүүгө жөнөтүлөт. Текшерүү мезгил аралыгында күтүүсүз жагдайлар орун алган шартта текшерүү мөөнөтү узартылышы мүмкүн.

Текшерүү программасында уюмдун 20__-жылдын «__» _____ тартып 20__-жылдын «__» _____ чейин иштеген мезгилин жана төмөнкү багыттарды жана маселелерди текшерүү каралган:

- _____
- _____

Төраганын орун басары/

Аты-жөнү

Башкарманын мүчөсү/

Улуттук банктын областтык башкармалыгынын/

Баткен областындагы өкүлчүлүгүнүн жетекчиси

**«Төлөм системаларынын
операторлорунун жана төлөм
уюмдарынын ишине
инспектордук
текшерүүлөрдү жүргүзүү
жөнүндө» нускоого
2-тиркеме**

*Төлөм системасынын
операторунун/ төлөм уюмунун
аталышы жана дарег*

БИЛДИРҮҮ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы 20__-жылдын «__» _____ тартып _____ (төлөм системасынын операторунун/төлөм уюмунун толук аталышы) (филиалдарын кошо алганда) (мындан ары – Коом) төлөм системасынын операторунун жана төлөм уюмунун ишине пландык комплекстүү/максаттуу текшерүү жүргүзүлө тургандыгын маалымдайт.

Текшерүү ишин натыйжалуу жүргүзүү, ошондой эле текшерүү убактысын үнөмдөө максатында, тиешелүү кызматкерлерге ушул катка кошо тиркелген тиркемеге ылайык документтерди жана маалыматтарды даярдап коюуну өтүнөбүз. Мында Коомдун иши жөнүндө документтер жана башка маалыматтар текшерүү тобунун мүчөлөрүнө келген күнү берилүүгө тийиш. Бардык документтер жана маалыматтар 20__-жылдын «__» _____ тартып 20__-жылдын «__» _____ чейин текшерилүүчү мезгилге даярдалып, текшерүүнүн жетекчисине берилүүгө тийиш.

Эгерде көрсөтүлгөн документтерди даярдоонун жүрүшүндө Коомдун кызматкерлеринде кандайдыр бир суроолор пайда болсо, ошондой эле талап кылынган документтерди жана маалыматтарды даярдоо мүмкүнчүлүгү жок болсо, жогоруда көрсөтүлгөн инспектордук текшерүү күнү башталганга чейин алдын ала _____ (Улуттук банктын кызматкеринин аты-жөнү, кызматы, телефон номери) менен байланышуу зарыл.

Инспектордук текшерүүдө _____ (санын көрсөтүү) текшерүүчү катыша тургандыгы пландаштырылууда, ушуга байланыштуу _____ адамга техникалык каражаттар менен жабдылган (телефон

байланышы, документтерди сактоо үчүн сейф, мүмкүнчүлүк болсо, автоматташтырылган/маалымат системаларына кирүү мүмкүнчүлүгү орнотулган компьютер жана принтер) жумуш ордун даярдап коюу зарыл.

Текшерүү тобунун мүчөлөрүнө текшерүүгө байланыштуу бардык маселелер боюнча көмөк көрсөтүүнү, Коомдун кызмат адамдарына жана кызматкерлерине суроо берүү, ошондой эле текшерүүнү жүргүзүү үчүн зарыл маалымат булактардан пайдалануу мүмкүнчүлүгү менен камсыз кылууну өтүнөбүз.

Тиркеме: Көзөмөлгө алынган уюм тарабынан текшерүүгө сунушталуучу документтердин/маалыматтардын/системаларга кирүү укуктарынын тизмеги – _____ беттен турат.

Урматтоо менен,

Төраганын орун басары/

Башкарманын мүчөсү/

Улуттук банктын областтык башкармалыгынын/

Баткен областындагы өкүлчүлүгүнүн жетекчиси

Аты-жөнү

Көзөмөлгө алынган уюм тарабынан текшерүүгө
сунушталуучу документтердин/маалыматтардын/
системаларга кирүү укуктарынын

ТИЗМЕГИ

1. Уюштуруу документтери (уюштуруу келишими, өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилген устав), каралып жаткан мезгил үчүн уюмдун жогорку, көзөмөлдөөчү (эгерде бар болсо) жана аткаруу бийлигинин органдарынын чечимдери.

2. Уюмдун ишин жөнгө салуучу жана анын саясатын аныктоочу документтердин топтому (ички ченемдик документтер: жоболор, эрежелер, саясаттар, нускоолор ж.б.).

3. Текшерүү жүрүп жаткан мезгил үчүн уюмдун уюштуруу түзүмү жана штаттык тизими.

4. Кызмат ордун, байланыш телефондорун жана электрондук почтасын көрсөтүү менен уюмдун кызматкерлеринин тизмеси.

5. Агенттердин/субагенттердин/товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулардын маалымат базалары.

6. Чейректер боюнча бөлүнгөн финансылык отчеттор, текшерилүүчү мезгил үчүн салык органдарына берилген отчеттор/ декларациялар.

7. Коммерциялык банктар, товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулар/агенттер менен түзүлгөн келишимдер.

8. Уюм сунуштаган операциялардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн түрлөрүнүн тизмеси (төлөм системаларынын категориялары, төлөмдөрдү кабыл алуу/өткөрүү инструменттеринин түрлөрү боюнча, негизги иш-чараларга кошумча катары).

9. Аппараттык-программалык комплекс жөнүндө маалыматтар жана документтер (техникалык тапшырмалары жана талаптары тиркелген программалык камсыздоону иштеп чыгуу жана техникалык колдоо көрсөтүү боюнча келишимдер, кабыл алуу-өткөрүп берүү актысы (башка иштеп чыгуучу катышкан учурда), системалардын паспорту, аппараттык-программалык комплексти өндүрүштүк пайдаланууга берүү актылары жана тажрыйбалык пайдалануу сыноосунан өткөрүүлөрдү каттоо журналдары, сыноодон өткөрүү программасы жана методикасы, аппараттык-программалык

комплектин коопсуздугун текшерүү протоколдору, сервердик жайларды жайгаштыруу үчүн документтер ж.б.).

10. Чарбалык келишимдер (банктык эсептерди ачуу жана аларды тейлөө, Коомдун кеңсесин жана анын айрым бөлүмдөрүн жайгаштыруу үчүн жайларды ижарага/сатып алуу, вируска каршы программалык камсыздоону сатып алууга лицензиялык келишимдер ж.б.).

11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жана башка мамлекеттик бийлик органдары менен текшерүү мезгилиндеги кат алышуулар.

жана башка документтер (зарыл болсо).

**«Төлөм системаларынын
операторлорунун жана төлөм
уюмдарынын ишине
инспектордук
текшерүүлөрдү жүргүзүү
жөнүндө» нускоого
3-тиркеме**

Инспектордук текшерүүнү жүргүзүүгө каршылык көрсөтүү АКТЫСЫ

(төлөм системасынын операторунун же төлөм уюмунун аталышы)

(жайгашкан орду, дареги, телефону)

_____ 20__-жылдын «__» _____
(түзүлгөн жер жана датасы)

Биз, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кызматкерлери тарабынан

(Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн аты-жөнү)

ушул акт түзүлүп, анда _____

(төлөм системасынын операторунун/төлөм уюмунун аталышы, кызматкеринин аты-жөнү)

кызматкери уюмдун ишине текшерүү жүргүзүүдө төмөнкүдөй каршылык көрсөткөн:

(имаратка же жайга кирүүдө каршылык көрсөтүлгөн, жумушчу топтун мүчөлөрү талап кылган документтер/маалыматтар/системаларга кирүү укуктары текшерүү учурунда белгиленген мөөнөттөрдө берилген эмес, жана башкалар)

Текшерүү тобунун мүчөлөрү тарабынан текшерүүгө тоскоол болгондугуна байланыштуу _____
(төлөм системасынын операторунун/төлөм уюмунун аталышы, кызматкеринин аты-жөнү) кызматкерине төлөм системасынын

операторунун/төлөм уюмунун ишине текшерүү жүргүзүүгө каршылык көрсөткөндүгү үчүн жоопкерчилик тартуу тууралуу эскертүү берилди.

Актыны төмөнкүлөр түзүштү:

_____	_____	_____
<i>(Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн аты-жөнү)</i>	<i>(кызмат орду)</i>	<i>(кол тамгасы)</i>

Акт менен таанышып чыктык, белгиленген фактыларга/окуяларга макулбуз:

_____	_____	_____
<i>(Уюмдун өкүлдөрүнүн/ кызматкерлеринин аты-жөнү)</i>	<i>(кызмат орду)</i>	<i>(кол тамгасы)</i>

Актынын экинчи нускасын алган адам:

_____	_____	_____
<i>(Уюмдун өкүлүнүн аты-жөнү)</i>	<i>(кызмат орду)</i>	<i>(кол тамгасы)</i>

**«Төлөм системаларынын
операторлорунун жана төлөм
уюмдарынын ишине
инспектордук
текшерүүлөрдү жүргүзүү
жөнүндө» нускоого
4-тиркеме**

**Инспектордук текшерүүдө аныкталган фактыларды жана/же
окуяларды ырастоо жөнүндө
АКТ**

(төлөм системасынын операторунун же төлөм уюмунун аталышы)

(жайгашкан орду, дареги, телефону)

_____ 20__-жылдын «__» _____
(түзүлгөн жери жана датасы)

Биз, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кызматкерлери
тарабынан

(Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн аты-жөнү)

төмөнкүлөр боюнча ушул акт түзүлгөн:

(белгиленген фактылар жана/же окуялар көрсөтүлөт)

Актыны төмөнкүлөр түзүштү:

_____	_____	_____
<i>(Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрүнүн аты-жөнү)</i>	<i>(кызмат орду)</i>	<i>(кол тамгасы)</i>

Акт менен таанышып чыктык, белгиленген фактыларга/окуяларга макулбуз:

_____	_____	_____
<i>(Уюмдун өкүлдөрүнүн/ кызматкерлеринин аты-жөнү)</i>	<i>(кызмат орду)</i>	<i>(кол тамгасы)</i>

Актынын экинчи нускасын алган адам:

_____	_____	_____
<i>(Уюмдун өкүлүнүн аты-жөнү)</i>	<i>(кызмат орду)</i>	<i>(кол тамгасы)</i>

**«Төлөм системаларынын
операторлорунун жана төлөм
уюмдарынын ишине
инспектордук
текшерүүлөрдү жүргүзүү
жөнүндө» нускоого
5-тиркеме**

**Инспектордук текшерүү жөнүндө отчет менен
ТААНЫШТЫРУУ БАРАКЧАСЫ**

(төлөм системасынын операторунун / төлөм уюмунун аталышы)

Биз, төмөндө кол койгон _____
(төлөм системасынын операторунун/төлөм уюмунун аталышы)
башкаруунун коллегиялдуу аткаруу органынын мүчөлөрү,
башкаруунун байкоо органынын мүчөлөрү (болгон учурда), ошондой
эле уюштуруучулары/катышуучулары/акционерлери *(уюмдун
уюштуруу түзүмүндө башкаруунун байкоо органы жок болгон
учурда)*, _____ *(төлөм системасынын
операторунун/төлөм уюмунун аталышы)* 20__-жылдын «__»
_____ 20__-жылдын «__» _____ чейинки
мезгилде жүргүзүлгөн инспектордук текшерүүнүн натыйжалары
боюнча отчеттун мазмуну менен жеке тааныштык.

20__-жылдын «__»
_____ отчет

<i>Аты-жөнү жана кызмат орду</i>	<i>Дата</i>	<i>Кол тамгасы</i>
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

**Эскертүү: башкаруунун аткаруу/байкоо органдарынын мүчөлөрүнүн кол тамгалары көзөмөлгө алынган уюмдун мөөрү менен, уюштуруучулардын/катышуучулардын/ акционерлердин-юридикалык жактардын өкүлдөрүнүн кол тамгалары – өкүлү болгон юридикалык жактын мөөрү менен (өкүл кол тамгасын күбөлөндүрүүнү талап кылбастан, ишеним каттын негизинде иш алып барган учурларды кошпогондо) күбөлөндүрүлөт.*

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 26-сентябрындагы
№ 2022-П-33/59-4-(НФКУ)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын кепилдик фонддор боюнча айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет):

– 2019-жылдын 9-сентябрындагы № 2019-П-33/47-2-(НФКУ) «Кыргыз Республикасында кепилдик фонддорду түзүү жана каттоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

– 2019-жылдын 9-сентябрындагы № 2019-П-33/47-3-(НФКУ) «Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу».

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып үч жумуш күнү ичинде:

– токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик

реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Кепилдик фонд» ААКты, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин жана коммерциялык банктарды тааныштырсын.

5. Мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана документ менен иш алып баруу бөлүмү үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Улуттук банктын көзөмөл блогун тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

К. Боконтаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2022-жылдын
26-сентябрындагы
№ 2022-П-33/59-4-(НФКУ)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
кепилдик фонддор боюнча айрым ченемдик
укуктук актыларына өзгөртүүлөр**

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 9-сентябрындагы № 2019-П-33/47-2-(НФКУ) «Кыргыз Республикасында кепилдик фонддорду түзүү жана каттоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында кепилдик фонддорду түзүү жана каттоо жөнүндө» жобонун:

– 1-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Кепилдик фонду – акционердик коом формасында түзүлгөн, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкында (мындан ары – Улуттук банк) эсептик каттоо жол-жобосунан өткөн жана кепилдик берүү ишин жүзөгө ашырган юридикалык жак.»;

– төмөнкү редакциядагы 1-1-пункту менен толукталсын:

«1-1. Ушул Жободо төмөнкүдөй түшүнүктөр жана терминдер пайдаланылат:

1) кардар – милдеттенмелеринин бөлүгү финансы-насыялык уюм менен каржылоо келишими боюнча кепилдиги камсыз болгон ишкердик субъекти жана мамлекеттик турак-жай программаларынын катышуучусу;

2) кепилдик – берилген кепилдиктин суммасынын чегинде каржылоо келишимдери боюнча кардардын негизги карызы боюнча милдеттенмелердин бөлүгүн аткаруу үчүн кепилдик фонддун финансы-насыялык уюмдун алдында жоопкерчилик тартуу милдеттенмеси;

3) кепилдик иши – кардарларга каржылоонун жеткиликтүүлүгүн жогорулатууга өбөлгө түзүүчү, кардарлардын каржылоо келишимдери

жана/же макулдашуулары боюнча кепилдиктерди берүү жана башка кепилдик инструменттери аркылуу финансы-насыялык уюмдардын насыялык тобокелдиктеринин бөлүгүн төмөндөтүүгө багытталган иш;

4) кепилдиктерди берүү саясаты – кепилдик фонддун ыйгарым укуктуу органы тарабынан бекитилүүчү, кепилдиктерди берүү тартибин жана шарттарын, кепилдик инструменттеринин түрлөрүн, кепилдиктерди берүүнүн принциптерин, кардарлардын милдеттенмелерин тандоонун критерийлерин жана талаптарын, ошондой эле тараптардын кепилдигинин амортизациялоо шарттарын жана жоопкерчилигин жөнгө салуучу, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына жооп берүүчү документ;

5) кепилдик инструменттери – каржылоо келишимдери боюнча кардарлардын милдеттенмелерин камсыз кылуу үчүн пайдаланылуучу кепилдиктердин ар кандай формаларынын жана түрлөрүнүн жыйындысы;

6) кепилдик портфель – кардарлардын каржылоо келишимдери жана/же макулдашуулары боюнча белгилүү бир күнгө карата кепилдик фонддун жалпы милдеттенмелеринин көлөмү;

7) регресстик талап – кепилдик фонддун кепилдик келишими боюнча милдеттенмени аткаруу үчүн финансы-насыялык уюм тарабынан төлөнгөн сумманын ордун толтуруп берүүнү кардардан талап кылуу укугу.»;

– 3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. Кепилдик фонду кепилдик берүү саясатына ылайык каттоодон өткөндүгү жөнүндө Улуттук банктын күбөлүгү болгон учурда, ишкер субъектилердин жана мамлекеттик турак жай программаларынын катышуучуларынын (мындан ары – кардарлар) милдеттенмелери боюнча кепилдиктерди берүү ишин жүзөгө ашырууга укуктуу.»;

– 8-пунктунун:

– биринчи сүйлөмдөгү «фонддун мөөрү менен» деген сөздөрдөн кийин «(бар болсо)» деген сөздөр менен толукталсын;

– экинчи сүйлөмдөгү «документтерге кол коюуга жана Улуттук банкка сунуштоого» деген сөздөр «Улуттук банкка сунуштала турган документтерге кол коюуга ага» деген сөздөргө алмаштырылсын;

– 30-пункту төмөнкү мазмундагы 9) пунктча менен толукталсын:

«9) Кепилдик фондунун кепилдик берүү саясаты (эки нускада)»;

– төмөнкү мазмундагы 30-1, 30-2 жана 30-3-пункттар менен толукталсын:

«30-1. Кепилдик фондунун кепилдик берүү иши кепилдик фондунун ыйгарым укуктуу органы тарабынан бекитилген кепилдиктерди берүү боюнча анын ички саясатына, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жүзөгө ашырылат.

30-2. Кепилдик фондунун директорлор кеңеши кепилдик берүү саясатынын шайкештигин, лимиттер системасын, тобокелдиктерди тескөө инструменттерин жана жол-жоболорун, ички аудит системасын кайра карап чыгууга милдеттүү. Кепилдик фондунун директорлор кеңеши зарыл учурда Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларындагы, кепилдик фондунун уюштуруу түзүмүндөгү жана кадрлар курамындагы өзгөрүүлөргө жараша, ошондой эле кепилдик фондунун кепилдик инструменттерин берүү процессине таасирин тийгизген операциялары өнүккөн жана өркүндөтүлгөн учурда да, бирок кеминде жылына бир жолу кепилдиктерди берүү саясатын кайра карап чыгууга милдеттүү.

Кепилдик фондунун Башкармасы кепилдик фондунун кепилдиктерди берүү саясатынынын аткарылышына жоопкерчиликтүү болуп саналат, ал үчүн тобокелдиктерди аныктоо, баа берүү, мониторинг жүргүзүү жана контролдоо боюнча саясатты жана жол-жоболорду иштеп чыгууга жана аларды кепилдик фондунун ишине жайылтууга милдеттүү.

30-3. Кепилдиктерди берүү саясаты портфелдик кепилдиктерди кошо алганда, өзүнө кепилдик инструменттерин берүү процессин камтыган бардык негизги жоболорду камтууга тийиш:

- жалпы жоболор жана терминдер;
- кепилдик инструменттерин берүү жол-жоболорунун толук түшүндүрмөсү;
- кепилдик инструменттерин берүү критерийлери;
- финансы-кредит уюму тарабынан карызды өндүрүү боюнча көрүлүүчү, кепилдик фондунун кепилдик инструменти боюнча талаптарды аткаруусу үчүн зарыл чаралардын тизмеси;

– Кепилдик фондунун негизги (операциялык) ишинин жүрүшүндө келип чыккан маселелерге жана мамилелерге тиешелүү башка жоболор.»;

– 34-пунктундагы «2, 3 жана 4-пунктчаларында белгиленген» деген сөздөр «2, 3, 4 жана 9-пунктчаларында белгиленген» деген сөздөргө алмаштырылсын;

– 56-пункту мамлекеттик тилде төмөнкү редакцияда берилсин:

«56. Кепилдик фонддун уюштуруу документтерине өзгөртүүлөр жана/же толуктоолор милдеттүү түрдө Улуттук банк менен макулдашылууга тийиш. Уставга киргизилүүчү өзгөртүүлөрдү жана/же толуктоолорду Улуттук банк менен макулдашуу үчүн кепилдик фонду Улуттук банкка төмөнкү документтерди кошо тиркөө менен өзгөртүүлөрдү жана/же толуктоолорду киргизүү жөнүндө өтүнүч катты сунуштайт:

1) мамлекеттик кайра каттоодон өтүүгө макулдук берүү жөнүндө өтүнүч (1-тиркеме);

2) кепилдик фонддун катышуучуларынын жалпы жыйынынын уставга өзгөртүүлөрдү жана/же толуктоолорду киргизүү жөнүндө протоколун (эки нускада);

3) 5-тиркемеге ылайык уставга киргизилүүчү өзгөртүүлөр жана/же толуктоолор тексти (эки нускада);

4) кепилдик фонддун жаңы редакциядагы уставы (эки нускада);

5) акционерлер реестри;

6) юридикалык жактарды каттоодон өткөргөн ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдан жана интеллектуалдык менчик чөйрөсүндө ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдан кепилдик фонддун болжолдонгон аталышына алмаштырып алуу мүмкүнчүлүгүнө чейин окшош эмес же бирдей эместиги жөнүндө документ (кепилдик фонддун аталышы өзгөргөн учурда);

7) каттоо органынын аталышка макулдук берүү жана резервге коюу жөнүндө корутундусу.»;

– 58-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«58. Кепилдик фонду Улуттук банкка кепилдик фондунун ишин жүргүзүүгө күбөлүк берилген документтерге киргизилген башка

өзгөрүүлөр тууралуу ошол өзгөрүүлөр киргизилген учурдан тартып 5 (беш) жумуш күнүнөн кечиктирбестен маалымдайт.»;

- 59, 61-63-пункттарындагы жалпы тексти боюнча «20 (жыйырма)» деген сандар жана сөздөр «10 (он)» дегенге алмаштырылсын;

- 4-тиркемесиндеги «ишкердик субъектилерине бизнести өнүктүрүүгө, өндүрүш чөйрөсүн кеңейтүүгө, негизги каражаттарды сатып алууга жана модернизациялоого, жаңы технологияларды, инновациялык ишкердикти колдонууга киргизүүгө жана жаңы ишканаларды ачууга багыттоосу үчүн кепилдик берүү аркылуу каржылоодон пайдалануу мүмкүнчүлүгүн жогорулатуу максатында ишкердикти жүзөгө ашырган юридикалык жак болуп саналат. Мында, каржылоо дегенден улам кредиттерди жана аларды алмаштыруучуларды сунуштоону, ошондой эле «Кыргыз Республикасындагы кепилдик фонддор жөнүндө» Мыйзамга ылайык, ислам каржылоо принциптеринин негизинде жүзөгө ашырылган бүтүмдөрдү/операцияларды түшүнүүгө болот» деген сөздөр «Кыргыз Республикасындагы кепилдик фонддор жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык кепилдик берүү ишин жүзөгө ашырган кепилдик фонду болуп саналат» деген сөздөргө алмаштырылсын.

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 9-сентябрындагы № 2019-П-33/47-3-(НФКУ) «Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

- 1-пунктунун төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«– кепилдиктерди жана кепилдик инструменттерин берүү жана алар боюнча милдеттенмелерди аткаруу;»;

- 2-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Кепилдик фонддор каржылоо келишими боюнча кардарлардын милдеттенмелеринин бир бөлүгүнө кепилдик берүү аркылуу, ошондой эле финансы-кредит уюмдары менен макулдашуу алкагында өз ишин жүзөгө ашырат.»;

– 3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. Ушул Жободо төмөнкүдөй түшүнүктөр жана терминдер пайдаланылат:

1) кардар – милдеттенмелеринин бөлүгү финансы-насыялык уюм менен каржылоо келишими боюнча кепилдиги камсыз болгон ишкердик субъекти жана мамлекеттик турак-жай программаларынын катышуучусу;

2) кепилдик – берилген кепилдиктин суммасынын чегинде каржылоо келишимдери боюнча кардардын негизги карызы боюнча милдеттенмелердин бөлүгүн аткаруу үчүн кепилдик фонддун финансы-насыялык уюмдун алдында жоопкерчилик тартуу милдеттенмеси;

3) кепилдик иши – кардарларга каржылоонун жеткиликтүүлүгүн жогорулатууга өбөлгө түзүүчү, кардарлардын каржылоо келишимдери жана/же макулдашуулары боюнча кепилдиктерди берүү жана башка кепилдик инструменттери аркылуу финансы-насыялык уюмдардын насыялык тобокелдиктеринин бөлүгүн төмөндөтүүгө багытталган иш;

4) кепилдиктерди берүү саясаты – кепилдик фонддун ыйгарым укуктуу органы тарабынан бекитилүүчү, кепилдиктерди берүү тартибин жана шарттарын, кепилдик инструменттеринин түрлөрүн, кепилдиктерди берүүнүн принциптерин, кардарлардын милдеттенмелерин тандоонун критерийлерин жана талаптарын, ошондой эле тараптардын кепилдигинин амортизациялоо шарттарын жана жоопкерчилигин жөнгө салуучу, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына жооп берүүчү документ;

5) кепилдик инструменттери – каржылоо келишимдери боюнча кардарлардын милдеттенмелерин камсыз кылуу үчүн пайдаланылуучу кепилдиктердин ар кандай формаларынын жана түрлөрүнүн жыйындысы;

6) регресттик талап – кепилдик фонддун кепилдик келишими боюнча милдеттенмени аткаруу үчүн финансы-насыялык уюм тарабынан төлөнгөн сумманын ордун толтуруп берүүнү кардардан талап кылуу укугу.»;

– 5 жана 6-пунктары төмөнкү редакцияда берилсин:

«5. Кепилдиктерди берүү Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарын эске алуу менен кепилдик фонд, финансы-

кредит уюму менен кардардын ортосунда кепилдик келишимин түзүү аркылуу жүзөгө ашырылат.

Портфельдик кепилдиктер – финансы-кредит уюмдары менен кызматташуу боюнча тиешелүү келишимдердин алкагында берилген кепилдиктер.

Кепилдик инструменттери Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасындагы кепилдик фонддор жөнүндө» мыйзамына, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына жана кепилдик фонддун кепилдик берүү саясатына ылайык берилет.

6. Кепилдик инструменттери каржылоо келишими боюнча кардардын милдеттенмелеринин бөлүгүнө берилет.»;

– 8-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«8. Кепилдик фонддун кызмат көрсөтүүлөрү үчүн сый акынын өлчөмү кепилдик фонддун тиешелүү ыйгарым укуктуу органы тарабынан белгиленет.»;

– 9-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«9. Кардарлардын кепилдик фонддун кепилдиги менен камсыздалуучу милдеттенмелерин тандоо жана аларга карата талаптар кепилдик фонддун ички ченемдик документтери менен жөнгө салынат.»;

– 10-пунктундагы «кепилдик фонддордун гарантиялары улуттук валютада гана берилет» деген сөздөр «кепилдиктер улуттук валютада берилет» деген сөздөргө алмаштырылсын;

– 11-пунктунун:

– алтынчы абзацындагы «коммерциялык банктардагы» деген сөздөр «финансы-кредит уюмдарындагы» деген сөздөргө алмаштырылсын;

– төмөнкү мазмундагы он экинчи абзац менен толукталсын:

«– портфельдик кепилдиктер боюнча лимит.»;

– 13-пунктунун үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кепилдик фонддордун уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жана аны түзүү шарттары 2019-жылдын 9-сентябрындагы № 2019-П-33/47-2-(НФКУ) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк

Башкармасынын «Кыргыз Республикасында кепилдик фонддорду түзүү жана каттоо жөнүндө» жободо аныкталган.»;

– 23-1-пунктунун биринчи абзацындагы мамлекеттик тилдеги тексттин «уставдык капиталынан» деген сөздөр «өздүк капиталынан» деген сөздөргө алмаштырылсын;

– төмөнкү мазмундагы 23-2 пункту менен толукталсын:

«23-2. Кепилдик фонддор портфелдик кепилдиктер боюнча лимитти сактоосу зарыл. Финансы-кредит уюму менен кызматташуунун алкагында берилген портфелдик кепилдиктердин лимити бир финансы-кредит уюмуна карата кепилдик фонддун өздүк капиталынан 30% чегинде белгиленген.»;

– 25-пунктундагы «кепилдик келишиминде көрсөтүлгөн өлчөмдө» деген сөздөр алынып салынсын;

– 28 жана 29-пунктары төмөнкү редакцияда берилсин:

«28. Ушул Эрежелердин 28-пунктунда каралган шарттардын аткарылгандыгы тастыкталган учурда, кепилдик фонд кепилдик келишимге жана/же финансы-кредит уюму менен кызматташуу келишимине ылайык өз каражаттарынын эсебинен кепилдик боюнча милдеттенмелерди аткарат.

29. Милдеттенмелер аткарылгандан кийин кепилдик фонд төлөнгөн (аткарылган) кепилдиктин суммасынын ордун толтурууну талап кылуу укугуна ээ болот. Финансы-кредит уюму кепилдик фонду милдеттенмелерин аткарган күндөн тартып үч күндүн ичинде кепилдиктерди берүү саясатында каралган талап кылуу укугун ырастоочу документтердин тиешелүү түрдө күбөлөндүрүлгөн көчүрмөлөрүн берүүгө милдеттүү.»;

– 30-пунктундагы «кепилдик келишими» деген сөздөрдөн кийин «жана/же финансы-кредит уюму менен кызматташуу келишими» деген сөздөр менен толукталсын;

– 32-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«32. Кепилдик инструменттерин берүү тартиби жана кепилдик инструменттеринин түрлөрү Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында каралган талаптарды эске алуу менен кепилдик фонддун ички ченемдик документтеринде өз алдынча аныкталат.»;

- 37-пунктундагы расмий тилдеги тексттин экинчи сүйлөмү алынып салынсын;

- 38-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«38. Кепилдик фонддордун ишине инспектордук текшерүүлөрдү жүргүзүү тартиби Улуттук банктын тиешелүү ченемдик укуктук актында белгиленет.»;

- 51-пунктундагы «жана толуктоолорду» деген сөздөр алынып салынсын;

- 64-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«64. Улуттук банктын кепилдик фонддорго карата таасир этүү чараларын колдонуу негизи, учуру жана тартиби, ошондой эле алардын ишин алгылыксыз жана кооптуу иш катары таануу белгилерин аныктоо жана мындай ишке кепилдик фонддун жана анын кызмат адамдарынын катышын аныктоо тартиби таасир этүү чаралары боюнча Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына ылайык жүзөгө ашырылат.»;

- Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерине карата 2-тиркемедеги «Экономикалык ченемдердин көрсөткүчтөрү» таблицаны төмөнкү мазмундагы он биринчи сабы менен толукталсын:

«

Портфелдик кепилдиктер боюнча лимити		Портфелдик кепилдиктер/СК		30% көп эмес	
--------------------------------------	--	---------------------------	--	--------------	--

».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 28-сентябрындагы
№ 2022-П-12/60-2-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым убактылуу чечимдерин күчүн жоготкон катары таануу жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Төмөнкүлөр күчүн жоготкон катары таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 29-апрелиндеги № 2020-П-12\25-7-(НПА) «Коммерциялык банктар жана айрым банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камга тиешелүү чегерүүлөрдү ишке ашыруу боюнча убактылуу эрежелер жөнүндө» токтому;

2) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 17-июнундагы № 2020-П-33/35-1-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун тогузунчу абзацы;
- тиркемесинин 8-пункту;

3) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 19-майындагы № 2021-П-12/25-2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 29-апрелиндеги № 2020-П-12/25-7-(НПА) «Коммерциялык банктар

жана айрым банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камга тиешелүү чегерүүлөрдү ишке ашыруу боюнча убактылуу эрежелер жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому;

4) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 19-майындагы № 2021-П-12/25-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун үчүнчү абзацы;
- тиркемесинин 2-пункту;

5) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 27-октябрындагы № 2021-П-12/59-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 29-апрелиндеги № 2020-П-12/25-7-(НПА) «Коммерциялык банктар жана айрым банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камга тиешелүү чегерүүлөрдү ишке ашыруу боюнча убактылуу эрежелер жөнүндө» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» токтому;

6) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 31-мартындагы № 2022-П-12/19-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо боюнча кошумча убактылуу чечимдери жөнүндө» токтомунун:

- 1-пунктунун экинчи абзацы;
- тиркемесинин 1-пункту;

7) Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 24-мартындагы № 2020-П-12/15-7-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары жана банк эмес финансы-кредит уюмдары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдерди жана талаптарды белгилөө маселелери боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым убактылуу чечимдери жөнүндө» токтомунун 3-пункту.

2. Коммерциялык банктар, депозиттерди тартуучу микрофинансылык компаниялар, кепилдик фонддор жана «Кредиттик

союздардын каржы компаниясы» ААК ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 29-апрелиндеги № 2020-П-12\25-7-(НПА) токтому менен бекитилген Коммерциялык банктар жана айрым банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камга тиешелүү чегерүүлөрдү ишке ашыруу боюнча убактылуу эрежелердин 5-главасындагы ченемдерин колдонууга укуксуз.

Ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып активдерди реструктуризациялоодо аларды классификациялоо Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 токтому менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобонун талаптарына ылайык жүргүзүлүүгө тийиш.

3. Коммерциялык банктар, депозиттерди тартуучу микрофинансылык компаниялар, кепилдик фонддор жана «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААК 2022-жылдын 31-декабрына чейинки мөөнөттө Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 токтому менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобонун талаптарына ылайык активдеринин сапатын баалап, тиешелүү өлчөмдө резервдерди түзүшсүн.

Ошол эле учурда коммерциялык банктар, депозиттерди тартуучу микрофинансылык компаниялар, «Кепилдик фонду» ААК жана «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААК Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 29-апрелинде № 2020-П-12\25-7-(НПА) токтому менен бекитилген Коммерциялык банктар жана айрым банк эмес финансы-кредит уюмдары тарабынан активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камга тиешелүү чегерүүлөрдү ишке ашыруу боюнча убактылуу эрежелердин талаптары боюнча ишке ашырылган реструктуризациялардын санын эсепке албоого укуктуу.

4. Токтом 2022-жылдын 1-декабрынан тартып күчүнө кирет. Ал эми ушул токтомдун 2-пункту расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

5. Юридика башкармалыгы:

– тиешелүү документтерди алгандан кийин үч жумуш күнү ичинде токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

6. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы токтом расмий жарыяланган күндөн кийин үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, Улуттук банктын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсин.

7. Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы токтом расмий жарыяланган күндөн тартып үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, микрофинансылык компанияларды, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, кредиттик союздарды, «Кепилдик фонду» ААКты тааныштырсин.

8. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

3. Чокоев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 5-октябрындагы
№ 2022-П-33/61-2-(НФКУ)

Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө

Банк системасынын туруктуулугун, коопсуздугун жана ишенимдүүлүгүн бекемдөө, ошондой эле банк эмес финансы-кредит уюмдарына карата калктын ишенимин жогорулатуу максатында, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9, 64-беренелеринин негизинде, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. 2023-жылдын 1-июлунан тартып жаңы ачылган банк эмес финансы-кредит уюмдары үчүн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү төмөнкү өлчөмдө белгиленсин:

1) микрофинансылык компаниялар үчүн:

– депозиттерди тартпаган компаниялар үчүн 300 (үч жүз) млн сомдон кем эмес. Мындай талап микрофинансылык компанияларга өзгөртүлүп түзүлүп жаткан микрокредиттик компанияларга, микрокредиттик агенттиктерге жана кредиттик союздарга да таркатылат;

– жеке адамдардан жана юридикалык жактардан мөөнөттүү аманаттарды кабыл алуу укугун алууга талапкер болгон компаниялар үчүн 600 (алты жүз) млн сомдон кем эмес.

2) микрокредиттик компаниялар үчүн 50 (элүү) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

3) кредиттик союздар үчүн:

– депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы жок кредиттик союздар үчүн 2 (эки) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

– депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы бар кредиттик союздар үчүн 5 (беш) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

4) турак жай-сактык кредиттик компаниялар үчүн 600 (алты жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

5) кепилдик фонддор үчүн 700 (жети жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө.

2. Адистештирилген финансы-кредит уюмдары үчүн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү 2025-жылдан тартып 300 (үч жүз) млн сомдон кем эмес деңгээлде белгиленсин.

3. Иштеп жаткан банк эмес финансы-кредит уюмдары үчүн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү (кредиттик союздар үчүн – капитал) жана аны түзүүнүн мөөнөттөрү төмөнкүдөй белгиленсин:

2023-жылдын 1-октябрына чейин:

1) микрофинансылык компаниялар үчүн:

– депозиттерди тартпаган компаниялар үчүн 100 (жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

– депозиттерди тартуу менен иш алып барган компаниялар үчүн 300 (үч жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

2) микрокредиттик компаниялар үчүн 10 (он) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

3) кредиттик союздар үчүн:

– депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы жок кредиттик союздар үчүн 300 (үч жүз) миң сомдон кем эмес өлчөмдө;

– депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы бар кредиттик союздар үчүн 3 (үч) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

4) турак жай-сактык кредиттик компаниялар үчүн 200 (эки жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

5) кепилдик фонддор үчүн 700 (жети жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

2024-жылдын 1-октябрына чейин:

1) микрофинансылык компаниялар үчүн:

– депозиттерди тартпаган компаниялар үчүн 150 (жүз элүү) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

– депозиттерди тартуу менен иш алып барган компаниялар үчүн 350 (үч жүз элүү) млн сомдон кем эмес;

2) микрокредиттик компаниялар үчүн 17 (он жети) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

3) кредиттик союздар үчүн:

– депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы жок кредиттик союздар үчүн 700 (жети жүз) миң сомдон кем эмес өлчөмдө;

– депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы бар кредиттик союздар үчүн 4 (төрт) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

4) турак жай-сактык кредиттик компаниялар үчүн 300 (үч жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

2025-жылдын 1-октябрына чейин:

1) микрофинансылык компаниялар үчүн:

– депозиттерди тартпаган компаниялар үчүн 200 (эки жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

– депозиттерди тартуу менен иш алып барган компаниялар үчүн 400 (төрт жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

2) микрокредиттик компаниялар үчүн 25 (жыйырма беш) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

3) кредиттик союздар үчүн:

– депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы жок кредиттик союздар үчүн 1,2 (бир миллион эки жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

– депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы бар кредиттик союздар үчүн 5 (беш) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

4) турак жай-сактык кредиттик компаниялар үчүн 400 (төрт жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

2026-жылдын 1-октябрына чейин:

1) микрофинансылык компаниялар үчүн:

– депозиттерди тартпаган компаниялар үчүн 250 (эки жүз элүү) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

– депозиттерди тартуу менен иш алып барган компаниялар үчүн 500 (беш жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

2) микрокредиттик компаниялар үчүн 35 (отуз беш) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

3) депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы жок кредиттик союздар үчүн 1,6 (бир миллион алты жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

4) турак жай-сактык кредиттик компаниялар үчүн 500 (беш жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

2027-жылдын 1-октябрына чейин:

1) микрофинансылык компаниялар үчүн:

– депозиттерди тартпаган компаниялар үчүн 300 (үч жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

– депозиттерди тартуу менен иш алып барган компаниялар үчүн 600 (алты жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

2) микрокредиттик компаниялар үчүн 50 (элүү) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

3) депозиттерди тартуу укугуна лицензиясы жок кредиттик союздар үчүн 2 (эки) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

4) турак жай-сактык кредиттик компаниялар үчүн 600 (алты жүз) млн сомдон кем эмес өлчөмдө;

4. Минималдуу уставдык капиталынын өлчөмү белгиленген өлчөмдөн азды түзгөн, иштеп жаткан банк эмес финансы-кредит уюмдары акционерлер/ уюштуруучулар/катышуучулар менен бирге ушул токтомдун 2 жана 3-пункттарынын талаптарын аткаруу планын иштеп чыгышсын жана 2022-жылдын 30-ноябрына чейин Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына тапшырышсын.

5. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

6. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып үч жумуш күнү ичинде:

– ушул токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик

реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

7. Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, «Микрофинансылык уюмдардын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кредиттик союздардын жана кооперативдердин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, турак жай-сактык кредиттик компанияларды жана «Кепилдик фонд» ААКты тааныштырсын.

8. «Башкарманын катчылыгы» бөлүмү үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

9. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

К. Боконтаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 5-октябрындагы
№ 2022-П-33/61-3-(НФКУ)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталына тиешелүү маселелер боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик укуктук актыларын Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомуна ылайык келтирүү максатында, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

– 2003-жылдын 19-февралындагы №4/2 «Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелери жөнүндө»;

– 2005-жылдын 4-майындагы № 14/2 «Кыргыз Республикасында кредиттик союздардын ишин жөнгө салуу эрежелери жөнүндө»;

– 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

– 2014-жылдын 30-майындагы № 24/11 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелерин» бекитүү тууралуу»;

– 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/9 «Микрокредиттик компанияларды жана микрокредиттик агенттиктерди түзүү жана алардын иши жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

– 2015-жылдын 23-декабрындагы №78/25 «Кредиттик союздарды лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

– 2015-жылдын 23-декабрындагы №78/26 «Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

– 2019-жылдын 9-сентябрындагы № 2019-П-33\47-2-(НФКУ) «Кыргыз Республикасында кепилдик фонддорду түзүү жана каттоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

– 2019-жылдын 9-сентябрындагы №2019-П-33\47-3-(НФКУ) «Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу»;

– 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33\55-1-(НФКУ) «Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы тиешелүү документтерди алган күндөн тартып үч жумуш күнү ичинде:

– токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, «Микрофинансылык уюмдардын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин,

«Кредиттик союздардын жана кооперативдердин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, Кыргыз Республикасынын микрофинансылык уюмдарын, кредиттик союздарын, турак жай-сактык кредиттик компанияларын жана «Кепилдик фонд» ААКты тааныштырсын.

5. «Башкарманын катчылыгы» бөлүмү үч жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Улуттук банктын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

К. Боконтаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2022-жылдын 5-октябрындагы
№ 2022-П-33/61-3-(НФКУ)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталына тиешелүү маселелер боюнча өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2003-жылдын 19-февралындагы №4/2 «Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелери жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелеринин:

– 2.1.1., 2.2. жана 5.1-пунктулары күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 5.2.2-пунктунун төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«УК – салымдарды тарткан МФК үчүн Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомунда белгиленген минималдуу уставдык капитал.»;

– 7.4-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«7.4. Финансылык ижара (лизинг) боюнча микрокредиттин чогуу алгандагы максималдуу өлчөмү микрокредиттик компаниянын өздүк капиталынын 10 пайызынан ашпоого тийиш.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 4-майындагы № 14/2 «Кыргыз Республикасында кредиттик союздардын ишин жөнгө салуу эрежелери жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасындагы кредиттик союздардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

– 4.3-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын.

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

– 20-пунктунун 5-пунктчасы «баа берүү» деген сөздөрдөн кийин төмөнкү мазмундагы сөздөр менен толукталсын:

«, ошону менен бирге карыз алуучунун анын чогуу алгандагы кирешесинин кредит боюнча (негизги сумма жана пайыздар боюнча) бир айлык төлөмгө карата катышына барабар болгон карызын жабуучу коэффициенттери 130 пайыздан кем болбоого тийиш».

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/11 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

– 9-пунктунун 5-абзацында «, ушул эрежелердин 10-пунктунун талаптарын эске алуу менен» деген сөздөр жокко чыгарылсын;

– 10-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 10-1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«Уставдык капиталы жаңы түзүлгөн МФК үчүн белгиленген уставдык капитал өлчөмүнөн ашкан, ошондой эле өздүк капиталы уставдык капитал суммасына карата катышынын көрсөткүчү кеминде 150% барабар болгон МФК, ижара мунтахийя биттамлик операциялары боюнча каржылоону эске албаганда, ошол эле кардарга же байланыштуу адамдар тобуна МФКнын колдонуудагы катталган уставдык капитал өлчөмүнүн 2 пайызынан ашпаган максималдуу чогуу алгандагы өлчөмүндө каржылоо берүүгө укуктуу.

МФК ушул пункттун биринчи абзацында көрсөтүлгөн өлчөмдө каржылоо сунуштоодо, төмөнкү шарттарды аткаруу зарыл:

1) мудараба жана шарика/мушарака операциялары боюнча пайданын маанисин эске албаганда, каржылоо боюнча үстөк баанын/ кирешенин мааниси Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик ченине плюс 20 пайызга жараша эсептелген, чектүү жол берилген пайыздан ашпоого тийиш;

2) ушул пункттун биринчи абзацында көрсөтүлгөн өлчөмдөгү каржылоонун чогуу алгандагы көлөмү МФКнын каржылоо портфелинин 50% ашпоого тийиш;

3) кардардын төлөө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган зарыл документтердин (кардарга киреше алып келген активдерге ээ болуу укугу, иштеген жеринен кардардын эмгек акысы жөнүндө маалым кат, патент, күбөлүк ж.б.у.с.) болушу, ошондой эле МФКнын каржылоо саясатына жана/же башка ички документтерине ылайык, каржылоо боюнча жооптуу адистин же МФКнын башка кызматкердин корутундусу менен тастыкталган кардардын төлөө жөндөмдүүлүгүнө баа берүү;

4) кардардын каржылоо алууга билдирме-анкетасы тапшырылып, анда тиешелүү эсептөөлөр жана болжолдоолору менен сунушталуучу каржылоону пайдалануу максаттары көрсөтүлүүгө тийиш;

5) кардардын анын чогуу алгандагы кирешесинин өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча (негизги сумма жана үстөк баа боюнча) бир айлык төлөмгө карата катышына барабар болгон карызын жабуучу коэффициенттери 130 пайыздан кем болбоого тийиш.»

– 11-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«11. МФКлар Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомунда белгиленген уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү жана аны түзүү шарттары боюнча тиешелүү талаптарды сактоого тийиш.»;

– 24-пунктунун 1-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) акча каражаттарын тартуу боюнча операцияларды жүзөгө ашырган МФКлар үчүн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү жана аны түзүү шарттары Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу

өлчөмү жөнүндө» токтомунда белгиленген талаптарга жооп берүүгө тийиш;»;

- 42-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 42-1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«42-1. Уставдык капиталы жаңы түзүлгөн МКК үчүн белгиленген уставдык капитал өлчөмүнөн ашкан, ошондой эле өздүк капиталы уставдык капитал суммасына карата катышынын көрсөткүчү кеминде 150% барабар болгон МКК, ижара мунтахийя биттамлик операциялары боюнча каржылоону эске албаганда, ошол эле кардарга же байланыштуу адамдар тобуна МККнын колдонуудагы катталган уставдык капитал өлчөмүнүн 2 пайызынан ашпаган максималдуу чогуу алгандагы өлчөмүндө каржылоо берүүгө укуктуу. Ижара мунтахийя биттамлик бүтүмү боюнча каржылоонун чогуу алгандагы максималдуу өлчөмү өздүк капиталынын 10 пайызынан ашпоого тийиш.

МКК ушул пункттун биринчи абзацында көрсөтүлгөн өлчөмдө каржылоо сунуштоодо төмөнкү шарттарды аткаруу зарыл:

1) мудараба жана шарика/мушарака операциялары боюнча пайданын маанисин эске албаганда, каржылоо боюнча үстөк баанын/ кирешенин мааниси Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик ченине плюс 20 пайызга жараша эсептелген, чектүү жол берилген пайыздан ашпоого тийиш;

2) ушул пункттун биринчи абзацында көрсөтүлгөн өлчөмдөгү каржылоонун чогуу алгандагы көлөмү МККнын каржылоо портфелинин 50% ашпоого тийиш;

3) ижара мунтахийя биттамлик бүтүмү боюнча каржылоонун чогуу алгандагы максималдуу өлчөмү өздүк капиталынын 10 пайызынан ашпоого тийиш;

4) өтүнүч ээсинин төлөө жөндөмдүүлүгүн тастыктаган зарыл документтердин (өтүнүч ээсине киреше алып келген активдерге ээлик кылуу укугу, иштеген жеринен эмгек акысы тууралуу маалым кат, патент, күбөлүк ж.б.) болушу, ошондой эле каржылоо боюнча саясатына жана/же МККнын башка ички документтерине ылайык, каржылоо боюнча жооптуу адистин же кызматкердин корутундусу менен тастыкталган өтүнүч ээсинин төлөө жөндөмдүүлүгүнө баа берүүнү ишке ашыруу;

5) өтүнүч ээсинин каржылоо алууга билдирме-анкетасынын сунушталышы, ошол эле учурда каржылоо алууга билдирме-анкетада тиешелүү эсептөөлөр жана болжолдоолору менен сунушталуучу каржылоону пайдалануу максаттары көрсөтүлүүгө тийиш;

6) кардардын анын чогуу алгандагы кирешесинин өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча (негизги сумма жана үстөк баа боюнча) бир айлык төлөмгө карата катышына барабар болгон карызын жабуучу коэффициенттери 130 пайыздан кем болбоого тийиш.».

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/9 «Микрокредиттик компанияларды жана микрокредиттик агенттиктерди түзүү жана алардын иши жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрокредиттик компанияларды жана микрокредиттик агенттиктерди түзүү жана алардын иши жөнүндө» жобонун:

- 8-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 28-пунктунун 4-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«4) МКК үчүн - өтүнүч кат сунушталган күнү Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомуна ылайык минималдуу уставдык капитал өлчөмүндөгү акча каражаттарынын Кыргыз Республикасынын коммерциялык банкында ачылган топтолмо эсепке салынгандыгын тастыктаган документ.».

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 23-декабрындагы №78/25 «Кредиттик союздарды лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кредиттик союздарды лицензиялоо жөнүндө» жобонун:

- 33-пунктунун 2-пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда берилсин:

«2) Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомунда аныкталган өлчөмдөгү суммардык капитал.»;

- 40-пунктунун 1-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомунда аныкталган өлчөмдөгү суммардык капитал.».

7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 23-декабрындагы №78/26 «Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Микрофинансылык компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө жобонун:

- 5 жана 6-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;
- 58-пункттун 5-пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда берилсин:

«5) Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомуна ылайык Кыргыз Республикасынын коммерциялык банкындагы топтоо эсебине МФКнын уставдык капиталы катары каражаттардын салынгандыгын тастыктаган документ. Топтоо эсебинде турган каражаттар уюштуруучулар (акционерлер) тарабынан лицензия алганга чейин кандайдыр бир максаттарга колдонулбайт.»;

- 71-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«– Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомунда белгиленген өлчөмдө уставдык капиталы болууга тийиш.»;

- 74-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«– Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомуна ылайык, Кыргыз Республикасынын коммерциялык банкындагы топтоо эсебине МФКнын уставдык капиталы катары каражаттардын салынгандыгын тастыктаган документти.»;

- 131-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«131. Эгерде МФКга кайра өзгөртүп түзүлө турган МКК/МКА/КСтин уставдык капиталынын өлчөмү Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомунда МФК үчүн белгиленген өлчөмдөн төмөн болсо, анда анын уюштуруучулары (катышуучулары,

акционерлери) коммерциялык банктагы топтоо эсебине жетишсиз сумманы салууга тийиш.»;

– 132-пунктунун 9-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«9) Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомуна ылайык Кыргыз Республикасынын коммерциялык банкындагы топтоо эсебине МФКнын уставдык капиталы катары каражаттардын салынгандыгын тастыктаган документ. Топтоо эсебинде турган каражаттар МФКга кайра өзгөртүп түзүү лицензиясын алганга чейин МКК/МКА/КС уюштуруучулары/катышуучулары (акционерлери) тарабынан негизги уставдык максаттарын (кредиттөө, ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык каржылоо) эске албаганда, кандайдыр бир максаттар үчүн колдонулушуна жол берилбейт;»;

– 139-1-пунктунун 1-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) МФК катары кайра каттоодон өтүүгө ниеттенген коммерциялык банктын уставдык капитал жана өздүк (регулятивдик) капитал өлчөмү Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомунда МФКлар үчүн белгиленген талаптарга жооп берүүгө тийиш;».

8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 9-сентябрындагы № 2019-П-33/47-2-(НФКУ) «Кыргыз Республикасында кепилдик фонддорду түзүү жана каттоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Кыргыз Республикасында кепилдик фонддорду түзүү жана каттоо жөнүндө” жобонун:

– 5-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 35-пунктунун 4-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«4) өтүнүч кат сунушталган күнү Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомуна ылайык Кыргыз Республикасынын коммерциялык банкында ачылган топтоо эсебине минималдуу уставдык капитал өлчөмүндө акча каражаттар

салынгандыгын тастыктаган документ (Кепилдик фондду мамлекеттик каттоодон өткөрүүдө).».

9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 9-сентябрындагы №2019-П-33/47-3-(НФКУ) «Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

- 13-пунктунун 3-абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кепилдик фонддор үчүн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү жана аны топтоо шарттары Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомунда белгиленген.».

10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 1-ноябрындагы № 2019-П-33\55-1-(НФКУ) «Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген “Турак жай-сактык кредиттик компаниялардын ишин лицензиялоо жөнүндө” жобонун:

- 18-пунктун 5-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«5) Кыргыз Республикасынын коммерциялык банкындагы топтоо эсебине ТСККнын уставдык капиталы катары Улуттук банк Башкармасынын «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомунда белгиленген өлчөмдө каражат салынгандыгын тастыктаган документ. Топтоо эсебиндеги каражаттарды уюштуруучулар/акционерлер лицензия алганга чейин кандайдыр бир максатка колдоно алышпайт;»

- 30-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 6-октябрындагы
№ 2022-П-12/62-2-(НПА)

Баткен жана Ош областтарындагы куралдуу кагылышуунун натыйжасында жабыркаган коммерциялык банктардын, банк эмес жана адистештирилген финансы-кредит уюмдардын кардарларына колдоо көрсөтүү маселелери боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым чечимдери тууралуу

Банк системасынын жана банк эмес сектордун туруктуулугун сактоо, 2022-жылдын сентябрь айында Баткен жана Ош областтарында болуп өткөн куралдуу кагылышуунун натыйжасында жабыркаган жарандардын жашоосу жана уюмдардын иши үчүн тиешелүү шарттарды түзүү максатында, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Коммерциялык банктар, банк эмес жана адистештирилген финансы-кредит уюмдары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, Баткен жана Ош областтарында болуп өткөн куралдуу кагылышуунун натыйжасында жабыркаган кардарлардан түшкөн бардык кайрылууларды карап чыксын жана аларга төмөнкүлөр боюнча колдоо көрсөтсүн:

– каза болгондордун, жаракат алгандардын, бизнесин жана/же жашай турган турак жайын жоготкондордун кредиттерин эсептен алып салуу;

- кредиттерди реструктуризациялоо, анын ичинде жабыркаган кардарлардын кредит төлөө мөөнөтүн жылдыруу;

- кредиттик келишимдердин шарттарын кайра кароого байланышкан комиссиялык жана башка төлөмдөрдү чегербөө жана албоо;

- жабыркаган кардарлар кредиттик келишимде каралган милдеттенмелерин аткарбагандыгы/талаптагыдай аткарбагандыгы үчүн айыптык санкцияларды, анын ичинде үстөк айыпты (айып пул/туум) салбоо жана албоо;

- сунушталуучу кызматтардын алкагында жабыркаган кардарларга жардам берүү боюнча башка чараларды көрүү.

Жогоруда аталган чараларды кардарларга карата ак ниеттүүлүк, ачык-айкындуулук, ишенимдүүлүк, өнөктөштүк принциптерин сактоо, экономикалык болжолдоолорду, тышкы жана ички рынокту талдоону, кардарлардын акча агымдарын жана финансылык абалын, алардын экономикалык кызыкчылыгын жана финансылык мүмкүнчүлүгүн эске алуу менен жүргүзүү зарыл.

2. 2022-жылдын сентябрь айында Баткен жана Ош областтарында болуп өткөн куралдуу кагылышуунун натыйжасында жабыркаган кардардын карызы мөөнөтүнөн өтүп кеткен учурда, анын ичинде кардардын акча агымдары жана финансылык абалы өзгөргөндүгүнө байланыштуу актив реструктуризацияланган шартта, коммерциялык банктар, банк эмес жана адистештирилген финансы-кредит уюмдары активдин классификациясын начарлатпоого укуктуу.

3. Коммерциялык банктар, банк эмес жана адистештирилген финансы-кредит уюмдары кредиттик бюрого маалымат берүүдө 2022-жылдын сентябрь айында Баткен жана Ош областтарында болуп өткөн окуялардын натыйжасында жабыркаган катары кардардын тиешелүү кредиттери боюнча төлөмдөрдүн мөөнөтүн кечиктирүү себебин көрсөтүүгө тийиш.

4. Кредиттик бюролор Баткен жана Ош областтарында 2022-жылдын сентябрь айында болгон окуялардан жабыр тарткан кардарлардын мөөнөтү өткөн кредиттери боюнча «Баткен жана Ош областтарында 2022-жылдын сентябрь айында болуп өткөн окуялардан улам» кредиттик келишимдердин шарттарын бузуу статусун тиешелүү графага белги коюу менен маалымат берилсин.

5. Коммерциялык банктар, банк эмес жана адистештирилген финансы-кредит уюмдары ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде Баткен жана Ош областтарында 2022-жылдын сентябрь айында болгон окуялардан жабыр тарткан кардарларга өздөрүнүн расмий интернет сайттарына, ошондой эле кардарлар менен байланыштуу үчүн башка маалымат каражаттарына маалымат жарыялоо аркылуу ушул токтом жөнүндө маалымат берсин.

6. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет жана 2023-жылдын 30-мартына чейин колдонулат.

7. Юридика башкармалыгы:

– тиешелүү документтерди алгандан кийин 1 (бир) жумуш күнү ичинде ушул токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

8. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы расмий жарыялангандан кийин 1 (бир) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, «Микрофинансылык уюмдардын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кредиттик союздардын жана кооперативдердин улуттук ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, банк эмес жана адистештирилген финансы-кредит уюмдарын, кредиттик бюролорду, Улуттук банктын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

9. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

К. Боконтаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 12-октябрындагы
№ 2022-П-12/63-1-(НПА)

Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоо бекитилсин (кошо тиркелет).

2. Төмөнкүлөр күчүн жоготкон катары таанылсын:

1) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/2 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын адекваттуулугунун жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча» Нускоону бекитүү жөнүндө» токтому;

2) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 23-октябрындагы № 26/3 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» токтомуна карата тиркеменин IV пункту;

3) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 10-июнундагы № 26/2 «Кыргыз Республикасынын

Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому;

4) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 26-августундагы № 35/4 «Улуттук банк Башкармасы тарабынан 2004-жылдын 21-июлунда кабыл алынган, Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде 2004-жылдын 23-августунда 94-04 номеринде каттоодон өткөртүлгөн № 18/2 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын шайкештик стандарттарын аныктоо жөнүндө» нускоонун жаңы редакциясын бекитүү тууралуу» токтомго өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтому;

5) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 25-апрелиндеги № 18/9 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу» токтомуна карата тиркеменин 4-пункту;

6) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 16-ноябрындагы № 43/1 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомуна карата тиркеменин 3-пункту;

7) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 12-декабрындагы № 48/10 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомуна карата тиркеменин 9-пункту;

8) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 15-апрелиндеги № 22/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун жетинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 6-пункту;

9) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 23-декабрындагы № 78/23 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун үчүнчү абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 2-пункту;

10) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 27-апрелиндеги № 19/6 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна толуктоолорду жана өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун төртүнчү абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 3-пункту;

11) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 15-июнундагы № 25/1 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна толуктоолорду жана өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун үчүнчү абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 2-пункту;

12) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 14-декабрындагы № 48/11 «Улуттук банк Башкармасынын айрым токтомдоруна өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун төртүнчү абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 3-пункту;

13) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 26-апрелиндеги № 17/13 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун экинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 1-пункту;

14) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-5-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун төртүнчү абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 3-пункту;

15) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 15-августундагы № 2018-П-12/33-6-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун экинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 1-пункту;

16) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 26-декабрындагы № 2018-П-12/58-10-(НПА) «Күрөөнү өндүрүү жана кредиттөө суроолору боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун бешинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 4-пункту;

17) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 14-мартындагы № 2019-П-12/11-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому;

18) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 10-апрелиндеги № 2019-П-12/19-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун экинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 1-пункту;

19) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 28-июнундагы № 2019-П-12/34-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун экинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 1-пункту;

20) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 27-декабрындагы № 2019-П-12/68-2-(НПА) «Кыргыз

Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун экинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 1-пункту;

21) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-декабрындагы № 2020-П-12/73-10-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун үчүнчү абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 2-пункту;

22) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 15-сентябрындагы № 2021-П-12/51-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына банктардын тобокелдиктерин тескөө жана алардын капиталы маселелери боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун үчүнчү абзацы;
- токтомдун 4 жана 7-пункттары;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 2-пункту;

23) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 15-декабрындагы № 2021-П-12/70-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун экинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 1-пункту;

24) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 23-мартындагы № 2022-П-12/17-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бухгалтердик эсепке алуу чөйрөсүндөгү айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 1-пунктунун экинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 1-пункту;

25) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 23-мартындагы № 2022-П-12/17-6-(НПА) «Кыргыз

Республикасынын Улуттук банкынын Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын ишин жөнгө салуу боюнча кошумча убактылуу чечимдери жөнүндө» токтомунда:

- токтомдун 2-пунктунун экинчи абзацы;
- жогоруда аталган токтомго карата тиркеменин 1-пункту.

3. Коммерциялык банктардын Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоонун 7-пунктунда каралган левераж коэффициентин (K2.4) эсептөө боюнча талаптарды аткаруу мөөнөтү 2023-жылдын 1-январынан тартып белгиленсин.

4. Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоонун 21-пунктунун 2-пунктчасынын техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу материалдык эмес активдерди алып салуу бөлүгүн колдонуу мөөнөтү коммерциялык банктар үчүн 2024-жылдын 1-январына чейин белгиленсин.

5. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

6. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтер алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

7. Кеземөлдөө методологиясы башкармалыгы токтом расмий жарыяланган күндөн кийин 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкын, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсун.

8. Токтомдун аткарылышын контролдоо көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

3. Чокоев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2022-жылдын 12-октябрындагы
№ 2022-П-12/63-1-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын
капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын
аныктоо боюнча
НУСКОО**

1-глава. Жалпы жоболор

1. Бул нускоодо коммерциялык банктардын капитал жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттары жана анын түзүмү аныкталган.

Нускоо коммерциялык банктардын, анын ичинде «ислам терезесине» ээ банктардын, Мамлекеттик өнүктүрүү банкынын, ошондой эле «Кредиттик союздардын финансылык компаниясы» ААКтын капитал түзүмүн, өздүк (регулятивдик) капиталдын минималдуу өлчөмүн жана капитал жетиштүүлүгү (шайкештиги) коэффициенттерин эсептөө тартибин аныктоо, ошондой эле баланстык активдерге жана баланстан тышкаркы милдеттенмелерге тобокелдик деңгээли боюнча баа берүү ишине таркатылат.

2. Банктын капиталы пайда алуу жана туруктуу өсүштүн камсыздоосу, кардарлардын банкка карата ишениминин гаранты катары саналат жана банк ишине мүнөздүү потенциалдуу жоготуулардын ордун жабуу үчүн кызмат кылат.

3. Банктык көзөмөл органдары үчүн капитал, банкты олуттуу тобокелдүү жагдайлардан жана финансылык туруксуздуктан (төлөөгө жөндөмсүздүктөн) алдын алган каражат болуп саналат. Ушул себептен, банктык көзөмөл органдары банктар төлөөгө жөндөмсүздүк абалына дуушарлануусуз келип чыгышы мүмкүн болгон чыгым тартуулардын жана жоготуулардын ордун жабууга жетиштүү капиталга ээ болуусуна кызыкдар.

4. «Капитал жетиштүүлүгү (шайкештиги)» термини банктын жалпы ишенимдүүлүгүн, анын тобокелдикке дуушар болуу деңгээлин чагылдырат. Капиталды жоготуулардан жана төлөөгө жөндөмсүздүк абалынан коргоо каражаты катары чечмелөө, капитал чоңдугу жана банктын тобокелдикке дуушарлануусу ортосунда тике көз

карандылыкты шарттайт, башкача айтканда, капитал чоңдугу тобокелдиктин жогорку деңгээли менен коштолгон банктык операциялардын өлчөмүнүн көбөйүүсүнө шайкеш болууга тийиш.

2-глава. Капитал жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттары

5. Капиталдын минималдуу өлчөмү:

1) банктардын (чет өлкө банктарынын филиалдарын кошо алганда) уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү;

2) өздүк (регулятивдик) капитал Биринчи деңгээлдеги капитал болуп саналат.

6. Тобокелдик деңгээли боюнча баланстык активдерди жана баланстан тышкаркы милдеттенмелерди салмактоого негизденген капитал жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенттери:

а) суммардык капитал жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенти (K2.1) төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$$K2.1 = (ЧСК / (ЧРА + П * Кор)) * 100\%$$

мында:

ЧСК – таза суммардык капитал, ал Биринчи деңгээлдеги капиталдын жана Экинчи деңгээлдеги капиталдын суммасы катары аныкталат;

ЧРА – потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабуу үчүн каралган атайы камдарды минуска чыгаруу менен тобокелдик деңгээли боюнча салмактанган баланстык активдердин жана баланстан тышкаркы милдеттенмелердин суммасы;

П – коммерциялык банктар үчүн (суммардык капиталдын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициентине тескери сан) – 8,33 (100%:12%), системалуу мааниге ээ банктар үчүн белгиленген көрсөткүч:

– 8,00 (100% : 12,5%) 2023-жылдын 1-январынан тартып;

– 7,14 (100%:14%) 2024-жылдын 1-январынан тартып;

Кор – операциялык тобокелдиктердин ордун жабуу үчүн камга коюлган капитал өлчөмү. Базалык индикативдик ыкманы пайдалануу менен операциялык тобокелдиктердин ордун жабуу үчүн камга коюлган капитал Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын

27-декабрындагы № 2019-П-12/68-1-(НПА) токтому менен бекитилген Банктардын операциялык тобокелдиктеринин ордун жабуу үчүн зарыл болгон капитал деңгээлин аныктоо тартибине ылайык эсептелет.

б) Биринчи деңгээлдеги капитал жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенти (K2.2) төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$$K2.2 = (КПУ / ЧРА) * 100\%,$$

мында:

КПУ – Биринчи деңгээлдеги капитал, ал ушул Нускоонун 15-пунктуна ылайык аныкталат.

в) Биринчи деңгээлдеги Базалык капитал жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенти (K2.3) төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$$K2.3 = (БКПУ / ЧРА) * 100\%,$$

мында:

БКПУ – Биринчи деңгээлдеги Базалык капитал.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (мындан ары – Улуттук банк) банктардын тобокелдиктерине жана системалуу маанилүүлүгүнө баа берүүлөрдүн негизинде капитал жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенттеринин минималдуу өлчөмүн көбөйтүүгө укуктуу.

7. Левераж (K2.4) төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$$K2.4 = (КПУ / (СА+ЗО)) * 100\%,$$

мында:

СА – материалдык эмес активдерди жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга атайын камдарды минуска чыгаруу менен банктын суммардык активдери;

ЗО – ушул Нускоодо аныкталган кредиттик конверсиянын факторлорун эске алуу менен баланстан тышкаркы милдеттенмелер, ошондой эле ал боюнча банк кардарга алдын ала маалымдоосуз кайсы болбосун убакта шартсыз кайтарып алуу/жокко чыгаруу укугуна ээ жана аларга карата мындай баланстан тышкаркы милдеттенмелердин жалпы суммасынын 10% өлчөмүндө кредиттик конверсия фактору колдонулушу мүмкүн болгон милдеттенмелер. Мында, потенциалдуу

жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камдардын суммасы баланстан тышкаркы милдеттенмелерден (кредиттик конверсия факторлору колдонулгандан кийин) өлчөнгөн баланстан тышкаркы милдеттенмелер суммасынын чегинде алынып салынат.

8. Банктын финансылык абалынын жана ишинин туруктуулугун сактоо максатында, дивиденддерди төлөө үчүн «банк капиталынын кошумча запасын» («капитал буфери» индекси) колдоо жөнүндө талап белгиленет. «Капитал буфери» индекси, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга атайы камдарды минуска чыгаруу менен таза суммардык капиталдын тобокелдик деңгээли боюнча салмактанган баланстык активдердин жана баланстан тышкаркы милдеттенмелердин суммасына карата аныкталат. Банктардын «капитал буфери» индексинин мааниси Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитети тарабынан белгиленет.

9. Эгерде, төлөөгө пландаштырылган дивиденддердин суммасын эсептен чыгарууну эске алуу менен эсептелген «капитал буфери» индекси Улуттук банк тарабынан белгиленген мааниден төмөн болсо, банк дивиденддерди төлөө жөнүндө чечим кабыл алууга укугу жок.

Дивиденддер төлөнгөндөн кийин «капитал буфери» индекси Улуттук банк тарабынан белгиленген мааниден төмөн болбоого тийиш.

Төлөөгө пландаштырылган дивиденддердин суммасын эсептен чыгарууну эске алуу менен эсептелген «капитал буфери» индексинин мааниси сакталган шартта, бөлүштүрүлбөгөн пайданын эсебинен өз уставдык капиталын көбөйткөн учурларды эске албаганда, банк Улуттук банктан уруксат алууга тийиш.

3-глава. Капитал түзүмү

10. Капитал негизин банктын толугу менен төлөнгөн уставдык капиталы түзөт. Банктык көзөмөл боюнча Базель комитетинин стандарттарына ылайык, уставдык капитал – бул «бардык өлкөлөрдүн банк системалары үчүн жалпы катары саналган капиталдын негизги элементи; ал банктар тарабынан жарыяланган отчеттордо так чагылдырылат жана капиталдын шайкештигине рыноктук баа берүүгө негизденген база болуп саналат; ал банктын пайда

алуу жана атаандашууга жөндөмдүүлүк көрсөткүчүн аныктоо үчүн чечүүчү мааниге ээ».

11. Капиталдын курамына ал боюнча банк акционерлери тарабынан салынган каражаттарды кайтаруу боюнча милдеттенмелер жок уставдык капитал (жөнөкөй жана артыкчылыктуу акциялар) гана кирет. Акционерлер бул каражаттарды акцияларды үчүнчү жактарга өткөрүп берүү же сатуу аркылуу гана алышы мүмкүн.

12. Банк өздүк акцияларды күрөө катары кабыл алууга укугу жок.

13. Банктык көзөмөл максаттарында банктын иш процессинде келип чыгышы мүмкүн болгон чыгымдардын ордун жабуу мүмкүнчүлүгү капиталды түзүүчүлөрдү айырмалоочу белги болуп саналат. Ушул себептен капитал шайкештигине баа берүүдө капитал курамына айрым «капиталдык эмес» бухгалтердик эсептер камтылат (мисалы, «Потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга жалпы кам» же «Субординацияланган облигациялар жана башка карыздык милдеттенмелер»).

14. Капитал жетиштүүлүгүнүн (шайкештегинин) коэффициенттерин эсептөө максатында банктык капитал Биринчи деңгээлдеги капитал жана Экинчи деңгээлдеги капитал болуп бөлүнөт.

15. Биринчи деңгээлдеги капитал банктын күндөлүк ишинде чыгымдардын ордун жабууну камсыздоо үчүн зарыл.

Биринчи деңгээлдеги капитал төмөнкү элементтерден турат:

- Биринчи деңгээлдеги базалык капитал;
- Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал.

16. Биринчи деңгээлдеги базалык капиталдын түзүмү төмөнкү элементтерден турат:

1) «жөнөкөй акциялар» – банк тарабынан чыгарылган, мыйзамдарда белгиленген шарттарга жооп берген жана толугу менен төлөнгөн жөнөкөй акциялар;

2) «артыкчылыктуу кумулятивдик эмес акциялары» – банк тарабынан чыгарылган, мыйзамдарда белгиленген шарттарга жооп берген жана толугу менен төлөнгөн, банктан дивиденддердин бөлүштүрүлүшүн талап кылбаган артыкчылыктуу акциялар.

Дивиденддерди бөлүштүрүү милдеттүү болуп саналган жагдайлар/ шарттар келип чыккан учурда, мындай артыкчылыктуу акциялар

жана мындай акциялар боюнча номиналдан үстөк салынган капитал Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталда же Экинчи деңгээлдеги капиталда эске алынууга тийиш.

3) «номиналдан үстөк салынган капитал» – Биринчи деңгээлдеги базалык капиталда камтылган жөнөкөй жана артыкчылыктуу акциялардын сатуу баасы жана эмиссия жыйынтыгы боюнча алардын номиналдык наркы ортосундагы айырма.

Номиналдан үстөк салынган капитал акционерлерге дивиденд түрүндө бөлүштүрүлбөйт жана ал банкта калат.

Улуттук банктын кат жүзүндөгү макулдугу боюнча номиналдан үстөк салынган капитал уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү боюнча талапты сактоо максатында гана уставдык капиталды көбөйтүүдө колдонулушу мүмкүн.

4) «банктын келечектеги керектөөсү үчүн камдар» – келечекте жана/же күтүүсүз жагдайларга каралган, салык төлөөдөн кийин пайданын эсебинен түзүлгөн камдар;

5) «өткөн жылдардын бөлүштүрүлбөгөн пайдасы (чыгымы)» – жарыяланган дивиденддер эсептен чыгарылып, башка капиталдык эсептерге бөлүштүрүлгөндөн кийин өткөн жылдар үчүн салык төлөнгөндөн кийинки таза пайда (чыгым) калдыгы.

17. Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталдын түзүмүнө төмөнкү элементтер кирет:

1) «жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капитал» – бул, жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан төлөнгөн уставдык капиталдан үстөк салынган каражаттар. Мындай каражаттарды салуу зарылчылыгы, Улуттук банктын өздүк (регулятивдик) капиталдын (Биринчи деңгээлдеги капиталдын) минималдуу өлчөмү жана/же экономикалык ченемдер боюнча белгиленген талаптарын банк аткарбай койгон учурда жана/же алар аткарылбай калышы тобокелдиги орун алган учурда, анын ичинде Улуттук банктын талабы боюнча жана/же уставдык капиталды Улуттук банк белгилеген мөөнөткө карата көбөйтүү зарыл болгон шартта келип чыгат. Бул каражаттар банк жеке адамдар жана юридикалык жактар менен банк акциялары салынуучу каражаттарды кайтарылып алынгыс (кандай болбосун жагдайда), мөөнөтсүз, ошондой эле банк банкроттук абалга учураган шартта ошол каражаттар боюнча

талаптар банктын акционерлеринин талаптары сыяктуу эле кезектүүлүктө канааттандырып берүү шартында сатып алуу эсебинен каражат салуу тууралуу келишим түзгөн шартта гана чегерилет. Кошумча капитал өлчөмү банк ушул талаптар жана ченемдер боюнча минималдуу маанини аткаруусу үчүн жетиштүү болууга тийиш. Кийинчерээк, жеке адамдар жана юридикалык жактар кошумча салган каражаттар жөнөкөй жана/же артыкчылыктуу акцияларга өзгөртүлүп, алардын ээлери сунушталган ошол каражат суммасына чыгарылган акцияларды талашсыз сатып алуу укугуна ээ болууга тийиш;

2) «Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал критерийлерине ылайык келген, бирок Биринчи деңгээлдеги базалык капитал үчүн алгылыксыз болгон артыкчылыктуу акциялар». Бул статьяда артыкчылыктуу акциялар алардын номиналдык наркынан үстөк салынган сумманы эске алуу менен көрсөтүлөт;

3) «капиталдын башка инструменттери» – капиталдын сыяктуу эле, карыздык милдеттенме белгилерине ээ инструменттер, аларга мөөнөтсүз субординацияланган карыз кирет.

Субординацияланган карыз деп күрөө менен камсыздалбаган, кредиторлордун талабы боюнча мөөнөтүнөн мурда төлөнүүгө тийиш болбогон жана банк жоюлуп кеткен шартта ал боюнча талаптар кредиторлордун жана аманатчылардын бардык талаптары канааттандырылгандан кийин, бирок банктын акционерлери менен эсептешүүлөргө чейин акыркы болуп орду жабылуучу милдеттенмелерди түшүнүүгө болот.

Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталдын банк тарабынан эмитирленген инструменттери аларга карата белгиленген критерийлерге жооп берүүгө тийиш.

18. Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал төмөнкү капитал элементтери боюнча критерийлерге жооп берүүгө тийиш:

1) чыгарылган жана төлөнгөн;

2) субординацияланган, башкача айтканда бул инструменттер боюнча талаптар аманатчылардын, негизги кредиторлордун жана банктын субординацияланган карызы боюнча бардык кине коюулар канаттандырылгандан кийин акыркы кезекте канааттандырылууга тийиш;

3) инструмент банктын/банк менен байланыштуу жактардын милдеттенмелери боюнча камсыздоо же алардын гарантиясынан болууга тийиш эмес, ошондой эле укуктук же экономикалык мамилелерде талаптарды биринчи кезекте канааттандырууга банкты милдеттендириши мүмкүн болгон кандайдыр бир талаптарда/шарттарда камтылбоосу зарыл;

4) мөөнөтсүз, б.а. ордун жабуу күнү белгиленбөөгө тийиш;

5) эмитент тарабынан анын демилгеси боюнча кеминде беш жылды түзгөн минималдуу мөөнөт өткөндөн кийин гана сатылып алынышы же төлөнүшү мүмкүн. Мында:

а) банк инструментти чыгарууда анын кайра сатылып алынышын болжолдоо менен кандайдыр бир аракеттерди көрүүгө тийиш эмес;

б) төмөнкү учурларда гана сатып алууга/төлөөгө жол берилет:

– эгерде ошол инструмент банк капиталы үчүн ишенимдүү шарттарда алмаштырылып жатса, инструментти ошондой эле же болбосо андан алда канча сапаттуу башка инструментке алмаштырууга;

– Улуттук банктын капитал боюнча минималдуу талаптары бузууга жол берилбесе;

– Улуттук банктан алдын ала макулдук алынса;

6) негизги сумманы кандай болсун түрдө төлөө (мисалы, сатып алуу же төлөп берүү аркылуу) Улуттук банктын алдын ала макулдугунун негизинде гана ишке ашырылууга тийиш жана бул учурда банктар Улуттук банк тарабынан макулдук берилет деп болжолдоого же үмүт артып күтүүгө тийиш эмес;

7) дивиденддердин/пайыздардын төлөнүшүн тандоо укугу:

а) банк кандай болбосун учурда дивиденддерди/пайыздарды төлөөнү жокко чыгаруу укугуна ээ болууга тийиш;

б) дивиденддерди жана төлөмдөрдү төлөөнү жокко чыгаруу чечиминин кабыл алынышы банктын милдеттенмелерди аткара албай калышы же төлөөгө жөндөмсүздүгү катары каралууга тийиш эмес;

в) төлөнбөгөн дивиденддердин эсебинен аларды аткаруу мөөнөтүнүн келип жетишине жараша башка милдеттенмелерди аткаруу мүмкүнчүлүгү;

г) дивиденддерди/төлөмдөрдү төлөөнү жокко чыгаруу банкка карата чектөөлөрдүн белгиленишине алып келбөөгө тийиш. Мында, жөнөкөй акциялар боюнча дивиденддерди төлөөгө да чектөөлөр белгилениши мүмкүн;

8) эгерде мындай жогорулоо мыйзам талаптарына ылайык төлөөгө жөндөмсүздүк белгиси болуп саналса, инструментти милдеттенмелердин активдерден жогору болгон бөлүгүнө камтууга жол берилбейт;

9) эгерде банктын Биринчи деңгээлдеги базалык капиталынын коэффициенти 5,125% чейин төмөндөсө, анда банк ошол инструменттерди жөнөкөй акцияларга конвертациялоого же алар боюнча чыгымды бөлүштүрүү аркылуу ошол инструменттерди эсептен алып салуу укугуна ээ болууга тийиш.

Мында эсептен чыгаруу төмөнкүдөй натыйжаларга алып келиши мүмкүн:

а) банкты жоюуда инструмент боюнча талаптарды кыскартуу;

б) инструментти сатып алууда төлөнүүчү сумманы азайтуу;

в) пайыздар/дивиденддер боюнча төлөмдөрдүн бөлүгүн же аларды толугу менен кыскартуу;

10) банк да, банк ага контролдук кылган же олуттуу негизде таасир эткен байланыштуу жак да инструментти сатып ала албайт, анын ичинде банк инструментти сатып алууга (анын ичинде кредит түрүндө акча каражатын бөлүү, алдын ала төлөө жана/же башка кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо аркылуу) түздөн-түз же кыйыр түрдө катышууга укугу жок.

19. Экинчи деңгээлдеги капитал банк жоюлууга дуушар болгон жагдайда чыгымдардын ордун жабуу үчүн зарыл.

Экинчи деңгээлдеги капитал түзүмүн төмөнкү элементтер түзөт:

1) «өтүп жаткан жылдын пайдасы» – өтүп жаткан жылы алынган, салык төлөгөндөн кийин калган пайда;

2) «жалпы камдар»:

а) потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга «жалпы» камдар;

б) кредиттерден тышкары, башка активдерден потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга «жалпы» камдар.

Экинчи деңгээлдеги капиталда камтылууга тийиш болгон ушул камдар, кредиттик тобокелдик деңгээли боюнча салмактанган активдер жана баланстан тышкаркы милдеттенмелер наркынан максимум 1,25 пайызга чектелет.

3) «баалуу кагаздарды кайра баалоо боюнча камдар» – сатууга жарактуу баалуу кагаздарды кайра баалоонун жыйынтыгы боюнча реализацияланбаган пайда (чыгым);

4) «консолидациялоо учурунда чет өлкө валютасын кайрадан эсептөө боюнча камдар» – банктын чет өлкө туунду финансылык мекемелеринин отчетторун кайра эсептеп чыгууда валюта курсунун өзгөрүүсүнөн улам келип чыккан реализацияланбаган кирешелер (чыгымдар);

5) капитал инструменттеринин жана карыздык инструменттердин бөлүгү, ал банктын Директорлор кеңешинин жазуу жүзүндө арызынын негизинде Улуттук банктан уруксат алуу менен Экинчи деңгээлдеги капитал курамына киргизилиши мүмкүн;

6) Экинчи деңгээлдеги капиталга киргизилген (Биринчи деңгээлдеги капиталга киргизилбеген) акцияларды сатуу баасы жана эмиссия жыйынтыгы боюнча алардын номиналдык наркы ортосундагы айырма.

20. Экинчи деңгээлдеги капитал түзүмүнө кирген инструменттер төмөнкү критерийлерге ылайык келүүгө тийиш:

1) чыгарылган жана төлөнгөн;

2) субординацияланган, башкача айтканда бул инструменттер боюнча талаптар аманатчылардын, негизги кредиторлордун жана банктын субординацияланган карызы боюнча бардык кине коюулар канаттандырылгандан кийин акыркы кезекте канааттандырылууга тийиш;

3) инструмент банктын/банк менен байланыштуу жактардын милдеттенмелери боюнча камсыздоо же алардын гарантиясынан болууга тийиш эмес, ошондой эле укуктук же экономикалык мамилелерде талаптарды биринчи кезекте канааттандырууга банкты

милдеттендириши мүмкүн болгон кандайдыр бир талаптарда/ шарттарда камтылбоосу зарыл;

4) төлөө мөөнөтү:

а) минималдуу төлөө мөөнөтү кеминде 5 (беш) жылды түзүүгө тийиш;

б) капитал инструменттерин амортизациялоо төлөө мөөнөтү келип жеткенге чейинки калган беш жыл ичинде бирдей ченемде чегерүү ыкмасында жүргүзүлөт;

в) сатып алууга кандайдыр бир өбөлгөлөрдү караштырууга тийиш эмес;

5) 5 (беш) жылды түзгөн минималдуу мөөнөт өткөндөн кийин жана Улуттук банк тарабынан алдын ала жактырылгандан кийин гана эмитент тарабынан сатылып алынышы же анын демилгеси боюнча орду жабылышы мүмкүн. Мында:

а) банк инструментти чыгарууда анын кайра сатылып алынышын болжолдоо менен кандайдыр бир аракеттерди көрүүгө тийиш эмес;

б) төмөнкү учурларда гана сатып алууга/төлөөгө жол берилет:

– эгерде ошол инструмент банк капиталы үчүн ишенимдүү шарттарда алмаштырылып жатса, инструментти ошондой эле же болбосо андан алда канча сапаттуу башка инструментке алмаштырууга;

– Улуттук банктын капитал боюнча минималдуу талаптары бузууга жол берилбесе;

– Улуттук банктан алдын ала макулдук алынса;

б) инвестор/кредитор банкроттук жана жоюлган учурларды эске албаганда, келечекте пландаштырылган төлөмдөрдүн ордун (инструменттин пайыздык кирешесин же негизги суммасын) мөөнөтүнөн мурда жабууга кандайдыр-бир укуктарга ээ эмес;

7) банк да, банк ага контролдук кылган же олуттуу таасир тийгизген байланыштуу жак да инструментти сатып алууга укугу жок, анын ичинде банк инструментти сатып алууга түздөн-түз же кыйыр түрдө катышууга укугу жок (анын ичинде кредит түрүндө акча каражаттарын бөлүү, алдын ала төлөө жана/же башка кызматтарды сунуштоо аркылуу).

21. Таза суммардык капиталдын, Биринчи деңгээлдеги капиталдын, Биринчи деңгээлдеги базалык капиталдын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенттерин жана левераж коэффициентин эсептөөгө чейин Биринчи деңгээлдеги базалык капиталдан төмөнкү элементтер эсептен чыгарылат:

1) өтүп жаткан жыл ичиндеги чыгымдар;

2) кардарлардын санын жана кызмат көрсөтүү чөйрөсүн арттырууга багытталган техникалык жана программалык продукттар (мисалы, биометрикалык идентификациялоо үчүн, смарт контракттар ж.б.) менен байланыштуу активдерди эске албаганда, материалдык эмес активдер, алар төмөнкү талаптарга ылайык келет:

– чечим жаңыча болууга же учурдагы сунуштардан кыйла айырмаланып турууга же болбосо учурдагы технологияларды жаңыча пайдалануу сунушталууга тийиш, алар рынокту изилдөөлөр жана технологиянын негизги мүнөздөмөлөрүн салыштыруу менен тастыкталат;

– чечим кардарларга анык тике же кыйыр пайда алууну сунуштоого (мисалы, жогору коопсуздукту тастыктаган техникалык тапшырма, тейлөө сапаты, продукциянын натыйжалуулугу, сапаты, кыйла төмөн баалар, жогоруда айтылгандардын айкалышы) жана зарыл учурларда банктын сандык баа берүүлөргө салыштырма талдап-иликтөөсү менен бекемделүүгө тийиш.

Техникалык тестирлөөнүн жыйынтыктары бар болсо, алар Улуттук банкка жеткиликтүү болууга тийиш. Альтернатива катары көз карандысыз үчүнчү тараптан аталган чечимдин техникалык ишенимдүүлүгүнүн тастыктамасы берилиши мүмкүн.

Аталган техникалык жана программалык продукттар банк тарабынан баланстык наркы боюнча эске алынууга тийиш.

3) башка консолидацияланбаган банктарга жана финансы-кредит уюмдарына, ошондой эле финансы эмес уюмдарга инвестициялар (акциялар же капиталда үлүштүк катышуу түрүндө). Эгерде банк ушул уюмдарга Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталды же Экинчи деңгээлдеги капиталды инвестициялаган болсо, бул инвестициялар тиешелүү капиталдан алынып салынууга тийиш;

4) убакыт айырмаларына байланыштуу мөөнөтү жылдырылган салыктык активдерди эске албаганда, Финансылык отчеттуулуктун

эл аралык стандарттарынын (ФОЭС) 12-стандартынын негизинде эсептелген, келечекте алынуучу кирешеден көз каранды болгон, мөөнөтү кийинкиге жылдырылган бардык салыктык активдер. Мөөнөтү кийинкиге жылдырылган салыктык активдер, эгерде ФОЭСтин 12-стандартынын шарттары аткарылса, мөөнөтү кийинкиге жылдырылган салыктык милдеттенмелер менен бирге эсепке алынышы мүмкүн;

5) өздүк акцияларга тике же кыйыр инвестициялар. Банк акцияларды сатып алгандан кийин аларды сатып өткөрүү үчүн акцияларды сатуу жөнүндө алдын ала келишим түзсө жана өздүк акцияларды сатып алуу чечими кабыл алынган күнгө чейинки беш жыл ичинде банктын иши чыгым тартуусуз жүзөгө ашырылган шартта, банк өздүк акцияларын аларды кийинчерээк кыйла жогору баада сатуу үчүн гана сатып алуу укугуна ээ. Банк бул акцияларды алар сатылып бүткүчө эсептен чыгарып турат.

Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталды эсептөөдө банктар бирдей ыкманы пайдалануу менен инвестицияларды өзүнүн Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал эсебинен чыгарууга жана өзүнүн Экинчи деңгээлдеги капиталын эсептөөдө алардын өздүк Экинчи деңгээлдеги капиталына инвестицияларды чыгарууга тийиш.

Банктын капиталдык позициясынын жасалма көбөйүшүнө алып келген капиталдык өз ара кайчылаш ээлик кылуу толук көлөмдө алынып салынууга тийиш. Банктар башка банктардын, башка финансы жана камсыздандыруу уюмдарынын капиталына мындай инвестициялар үчүн «алып салууга тиешелүү ыкманы» колдонууга тийиш. Мында, алып салуу, ал банктын өзү тарабынан чыгарылган учурда, ал үчүн капитал ушул сыяктуу эле квалификациялануучу капиталдын ошол эле компонентине карата колдонулууга тийиш дегенди түшүндүрөт.

22. Биринчи деңгээлдеги капиталдын жана таза суммардык капиталдын отчеттук мезгилден кийинки айдын 1ине карата абал боюнча мааниси капитал жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын жана Улуттук банк тарабынан белгиленген башка экономикалык ченемдерди жана талаптарды эсептөө үчүн колдонулат. Мааниси отчеттук мезгил ичинде күндөлүк же ар жумалык негизде аныкталган экономикалык ченемдерди эсептөөдө банктын отчеттук айдын 1ине карата абал боюнча таза суммардык капиталынын жана

ал юридикалык жактар жана жеке адамдар тарабынан отчет түзүү күнүнө карата белгиленген тартипте салынган шартта кошумча капиталдын суммардык мааниси колдонулат.

4-глава. Баланстык активдерге тобокелдик деңгээли боюнча баа берүү

23. Ушул Нускоонун алкагында капиталдын жетиштүүлүгүнө (шайкештигине) баа берүү кредиттик тобокелдикке, башкача айтканда, активдин ар кандай түрлөрүнө тиешелүү жана кардардын активди толук же жарым-жартылай камсыз кылууга мүмкүн эместиги боюнча тобокелдикке, ошондой эле ушул Нускоонун 6-пунктунун «а» пунктчасына ылайык суммардык капиталдын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициентин эсептөө жагында операциялык тобокелдикке карата жүргүзүлөт.

24. Баланстык активдердин ар кандай түрлөрү кредиттик тобокелдиктин ар башка деңгээлине ээ. Алсак, мисалы, банктын кассасында турган нак акча кредиттик салууларга же негизги каражаттарга инвестицияларга салыштырмалуу активдердин дээрлик тобокелдиксиз түрү болуп саналат. Кредиттик тобокелдик деңгээлине жараша бардык баланстык активдер жети категорияга бөлүнөт (төмөнкүнү караңыз). Мында, аларга ылайык баланстык активдер тигил же бул категорияга кирген негизги критерийлерден болуп: өнөктөштүн түрү, трансферттик тобокелдик көз карашынан алганда өнөктөштүн өлкөлүк таандыгы, активди камсыз кылуу, гарантиялар жана активдин аракеттенүүсүнүн узактыгы саналат.

25. Кредиттик тобокелдик деңгээлине, ошондой эле айрым өнөктөштөр/контрагенттердин түрүнө жараша баланстык активдер төмөнкү категорияларга бөлүнөт:

1) 1-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 0%):

а) Кыргыз Республикасынын, ЕАЭБге жана Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюмуна мүчө мамлекеттердин жана Standard & Poor's рейтинг агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service

агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ мамлекеттердин банкноттору жана монеталары.

Эскертүү: Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюму (мындан ары – Уюм). Аталган Уюмга мүчө мамлекеттердин тизмеси www.oecd.org. расмий сайтында жайгаштырылган.

б) Улуттук банкка коюлган талаптар;

в) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине коюлган талаптар (Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети чыгарган баалуу кагаздар жана башка талаптар);

г) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ болгон же Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин борбордук (улуттук) банктарына талаптар;

д) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ болгон же Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин өкмөттөрүнө талаптар (Өкмөттөр тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар);

е) Кыргыз Республикасынын улуттук валютасында туюндурулган жана өзүнчө депозиттик эсепте жайгаштырылган камсыздоого ээ активдер (же алардын бөлүгү).

Эскертүү: Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 токтому менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу чыгымдардын жана жоготуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобого ылайык.

ж) ЕАЭБге жана Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин, ошондой эле Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings,

Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service агенттиктөрүнүн бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ болгон мамлекеттердин валюталарында туюндурулган жана өзүнчө депозиттик эсепте жайгаштырылган камсыздоого ээ активдер (же алардын бөлүгү);

з) Улуттук банк тарабынан эмитирленген аффинаждалган өлчөнгөн куймалар түрүндөгү алтын;

2) 2-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 10%):

а) Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан чыгарылган баалуу кагаздардын күндөлүк рынок баасы боюнча камсыз болгон активдер (же алардын бөлүгү);

б) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service агенттиктөрүнүн бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин өкмөттөрү тарабынан чыгарылган баалуу кагаздардын күндөлүк рынок баасы боюнча камсыздалган активдер (же алардын бөлүгү);

3) 3-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли – 20%):

а) Кыргыз Республикасынын банктары жана башка финансы-кредит уюмдары менен эсептешүүлөрдөгү акча активдери;

б) стандарттык куймалардагы алтын жана башка сертификатталган баалуу металлдар;

в) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктөрүнүн бири тарабынан берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болушкан мамлекеттердин банктары жана башка финансы-кредит уюмдары менен эсептешүүлөрдөгү акча активдери;

г) Кыргыз Республикасынын банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына карата талаптар жана бул институттардын гарантияларына негизделген бардык активдер;

д) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктердин бири тарабынан берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болушкан, отчет берүүчү банкка карата аффилирленген уюм болуп саналбаган мамлекеттердин банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына карата талаптар жана бул институттардын гарантияларына негизделген бардык активдер;

4) 4-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли – 50%):

а) жеке адамдарга бир үй-бүлөгө турак жай сатып алуу же куруу үчүн берилген жана ушул турак жай боюнча биринчи күрөө менен гарантияланган кредиттер. Аталган категорияга бул үйдө же квартирада жашоого ниеттенген, б.а. турак жайды (же анын бөлүгүн) башка максаттарда (сатуу, ижарага берүү ж.б.) пайдаланбай турган жактарга берилген ссудалар гана кирет.

Эгерде бул кредиттерди төлөө мөөнөтү 30 күндөн ашык мөөнөткө өткөрүлүп жиберилсе жана/же реструктуризацияланган болсо, анда алар кредиттик тобокелдиктин 100% деңгээлиндеги 5-категорияда көрсөтүлөт.

б) Улуттук банк тарабынан эмитирленген аффинаждалган өлчөнгөн алтын куймаларды эске албаганда, өлчөнгөн куйма түрүндө алтын жана башка сертификатталган баалуу металлдар;

в) коммерциялык банктар тарабынан мамлекеттик программалар, анын ичинде банктардын өз каражаттарынын эсебинен айыл чарбасын жана экспортко багыт алган жана импортту алмаштыруу жагында иш алып барган ишканаларды каржылоого байланыштуу, ошондой эле республиканын экономикасын өнүктүрүүгө көмөктөшүүгө багытталган башка мамлекеттик программалар боюнча берилген кредиттер.

Эгерде бул кредиттердин мөөнөтү 90 күндөн ашык өткөрүлүп жиберилсе жана/же кайталап реструктуризацияланган болсо, анда алар 100% кредиттик тобокелдик деңгээлине ээ 5-категорияда көрсөтүлөт.

Эскертүү: мамлекеттик программаларга республикалык бюджеттен жарым-жартылай/толуугу менен каржыланган же республикалык

бюджеттин каражаттарынын эсебинен пайыздык чендерди субсидиялоо аркылуу, анын ичинде мамлекет тарабынан түзүлгөн уюмдар менен биргеликте каржылоо; эл аралык келишимдерге жана макулдашууларга ылайык мамлекеттер аралык (өкмөттөр аралык) долбоорлорду жүзөгө ашыруунун алкагында программалар.

5) 5-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 100%):

а) 1-категорияга кирбеген банкноттор жана монеталар;

б) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктердин бири тарабынан берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болбогон мамлекеттердин өкмөттөрүнө жана борбордук банктарына карата талаптар (бул мамлекеттердин өкмөттөрү тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар жана башка талаптар);

в) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктердин бири тарабынан берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болбогон мамлекеттердин банктары жана башка финансы-кредит уюмдары менен эсептешүүлөрдөгү акча активдери;

г) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн эмес узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктердин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ же Уюмга мүчө болуп саналган мамлекеттердин отчет берүүчү банкка аффилирленген уюм болуп саналган банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына талаптар;

д) Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан берилген «А» деңгээлинен төмөн узак мөөнөттүү, суверендүү кредиттик рейтингге же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири аркылуу берилген бирдей рейтингге ээ же

Уюмга мүчө болуп саналбаган мамлекеттердин банктарына жана башка финансы-кредит уюмдарына талаптар;

е) коммерциялык, керектөө, ипотекалык жана 4-категорияда көрсөтүлгөндөн тышкары башка кредиттер;

ж) банктын негизги каражаттары жана башка менчиги;

з) инвестициялар жана ушул Нускоонун 21-пунктунун 3-пунктчасында каралган эсептеп алып салууларды минуска чыгаруу менен финансылык катышуу;

и) 1, 2, 3, 4, 6 жана 7-категорияларга кирбеген башка активдер;

б) 6-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 150%):

- ЕАЭБге мүчө-мамлекеттердин валютасындагы кредиттерди кошпогондо, ошондой эле 4-категорияда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары чет өлкө валютасында коммерциялык, керектөө, ипотекалык жана башка кредиттер;

7) 7-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли - 200%):

- жеке адамдарга жана жеке ишкерлерге улуттук валютада кредит берүү учурунда номиналдык жылдык чени 30% же андан ашык болгон кредиттер.

26. Баалуу кагаздарга салымдар сыйлыкты (дисконтту) жана ишке ашырылбаган пайданы (чыгым тартууну) минуска чыгаруу менен салмактанып алынат.

27. Алууга каралган чегерилген пайыздардын суммасы активдер салмактануучу тобокелдик деңгээли боюнча салмактанып алынат. Мисалы, айрым адамдарга бир үй-бүлөгө турак жайды сатып алуу же куруу үчүн жана ушундай турак жай боюнча биринчи күрөө менен камсыздандырылган кредиттер кредиттик тобокелдиктин 50% деңгээли боюнча салмактанып алынат. Демек, аталган кредиттер боюнча алууга каралган пайыздар кредиттик тобокелдиктин 50% деңгээли боюнча да салмактанып алынат.

5-глава. Тобокелдик деңгээли боюнча баланстан тышкаркы милдеттенмелерге баа берүү

28. Баланстан тышкаркы милдеттенмелер да айрым шарттар орун алган учурда, кредиттик тобокелдик түшүнүгүн камтыйт (23-пунктту караңыз). Мында, мисалы банктын кардардын атынан гарантияларды

берүүсү белгилүү бир жагдайлар келип жеткен учурда, жөнөкөй кредитти берүүгө трансформацияланышы мүмкүн.

29. Баланстан тышкаркы милдеттенмелер боюнча тобокелдиктин өлчөмү баланстан тышкаркы милдеттенмелердин номиналдык наркын кредиттик конверсиянын факторунун тиешелүү пайыздык көлөмүнө көбөйтүү жолу менен аныкталат. Келип чыккан маанилер баланстан тышкаркы милдеттенмелердин баланстык эквиваленти болуп саналат жана 4-главага ылайык кредиттик тобокелдик деңгээлине жараша салмактанып алынат.

30. Ушул Нускоо аркылуу баланстан тышкаркы милдеттенмелер үчүн кредиттик конверсиянын факторлорунун төмөнкү пайыздык өлчөмдөрү аныкталат:

1) орточо тобокелдик (кредиттик конверсия фактору – 50%):

а) белгилүү бир бүтүмгө байланыштуу баланстан тышкаркы милдеттенмелер (мисалы, курулуш долбоорунда подрядчик өз милдеттенмелерин аткарбаган учурда, буйрутмачыга чыгым тартуунун ордун толтуруп берүүнү кепилдеген аккредитив жана башка ушул сыяктуу милдеттенмелер);

б) соодалык операцияларга байланыштуу өзүн-өзү жоюучу кыска мөөнөттүү милдеттенмелер (мисалы, товарларды жүктөө менен камсыз кылынган документардык аккредитив);

2) толук тобокелдик (кредиттик конверсия фактору – 100%):

а) кредиттерди берүүгө милдеттенмелер;

б) тике кредиттик алмаштыруучулар (мисалы, кредиттер боюнча жалпы гарантиялар, камдык аккредитивдер, акцептөө боюнча гарантиялар), башкача айтканда, эгерде, анын атынан гарантиялар же аккредитив берилген банктын кардары контракттык макулдашуу же ушул сыяктуу негизде аванс түрүндө үчүнчү тарапка берилген каражатты төлөп бере албаса, банктын үчүнчү тарапка каражаттарды төлөп берүү боюнча юридикалык милдеттенмесин түшүндүргөн документ (аталышына көз карандысыз);

в) кийинчерээк сатып алуу шарты менен сатуу жөнүндө келишим жана контрагенттин белгилүү учурларда активди кайтарып берүү укугу менен активдерди сатуу;

г) активдерди сатып алуу боюнча милдеттенмелер;

д) мурдагы категорияларга кирбеген бардык калган башка баланстан тышкаркы милдеттенмелер.

31. Банк кардарга алдын ала билдирүүсүз кайсыл болбосун убакта шартсыз кайтарып алуу/жокко чыгаруу укугуна ээ баланстан тышкаркы милдеттенмелерге карата 10% өлчөмүндө кредиттик конверсия фактору колдонулат.

32. Валюталык курстар жана пайыздык чендерге байланыштуу (мисалы, форварддык контракттар, пайыздык своптор, опциондор жана ушуга окшош инструменттер) баланстан тышкаркы милдеттенмелер өзгөчө көңүл бурууну талап кылат. Мында, өнөктөштөр контракт боюнча өз милдеттенмелерин аткарбаган учурда, банктар өзүн мындай милдеттенмелердин толук номиналдык наркына эмес, акча каражаттарынын агымынын (оң наркы менен контракттар боюнча) ордун жабуунун потенциалдык наркын гана түзгөн кредиттик тобокелдикке дуушарланышат. Кредиттик эквиваленттердин өлчөмдөрү контракттардын мөөнөттөрүнө жана тигил же бул финансылык инструменттердин негизин түзгөн пайыздык чендердин жана валюта курстарынын өзгөрүүсүнө жараша белгиленет.

Бул баскычта валюта курстары жана пайыздык чендерге байланыштуу бардык контракттар үчүн банктар, учурда анын рыноктук наркына көз карандысыз ага ылайык потенциалдуу тобокелдик контракттардын ар бир түрү боюнча эсептелинген ыкманы пайдаланышы мүмкүн. Кредиттик эквиваленттин өлчөмүн эсептөө үчүн ар бир инструменттин базалык (номиналдык) наркын инструменттин мүнөзүнө жана анын колдонуу мөөнөтүнө жараша белгиленген конверсиондук коэффициенттердин бирине (кредиттик конверсия фактору) көбөйтүү зарыл.

33. Алтын менен келишилген бүтүмдөрдө колдонулат, кредиттик конверсия факторлору валюта курстарына байланыштуу контракттарга карата колдонулуучу факторлорго окшош.

34. Бул Нускоо аркылуу валюталык курстарга жана пайыздык чендерге байланыштуу баланстан тышкаркы милдеттенмелер үчүн кредиттик конверсия факторлорунун төмөнкү пайыздык өлчөмдөрү аныкталат:

Контракттардын колдонуу мөөнөтү	Пайыздык контракттар	Валюталык контракттар
1 жылдан аз	0,5%	2%
1 жылдан 2 жылга чейин	1,0%	5%
Ар бир кийинки жылга	+1,0%	+3%

6-глава. Капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) стандарттарын аткаргандыгы тууралуу отчетту толтуруу жана берүү тартиби

35. Капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) стандарттарын аткаргандыгы тууралуу отчет Улуттук банктан лицензия алышкан коммерциялык банктардын жана финансы-кредит уюмдардын Бухгалтердик эсепке алуунун эсептер планына ылайык, банктын бухгалтердик балансынын негизинде түзүлөт.

36. Отчеттун статьялары ири жана кылдат такталган болуп бөлүнөт (мисалы, ири 20-статья эки 20.1 жана 20.2-кылдат такталган статьяларга бөлүнөт). Кылдат такталган статьяларда кредиттик тобокелдиктин тигил же бул категорияга таандыгына жараша баланстык активдердин (баланстан тышкаркы милдеттенмелердин) мааниси көрсөтүлөт. Ири статьяларда көрсөтүлгөн маанилер кылдат такталган статьялардын суммаларынын мааниси болуп саналат.

37. Отчеттун көпчүлүк статьяларынын аталышы Улуттук банктан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана финансы-кредит уюмдарында Бухгалтердик эсепке алуунун эсептер планындагы айрым эсептердин жана эсептер тобунун аталыштарына толугу менен шайкеш келет. Бирок айрым статьяларды толтуруу айрым өзгөчөлүктөргө ээ. Алсак, ушул Нускоого карата тиркеменин «Баалуу кагаздар портфели» (130-230-статьялар) бөлүгүнүн ар бир статьясында алардын классификациялангандыгына карабай, баалуу кагаздардын тиешелүү түрүнүн номиналдык наркы дисконтту/сый акыны жана адилет наркты корректировкалоону эске алуу менен чагылдырылат. Мисалы, «Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жана/же Улуттук банк тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар» деп аталган 130-статьяда, амортизацияланган нарк боюнча баалануучу баалуу кагаздар; пайда жана чыгым аркылуу адилет нарк боюнча баалануучу баалуу кагаздар; пайда жана чыгым аркылуу адилет наркы боюнча бааланган баалуу кагаздар; башка жыйынды киреше аркылуу адилет нарк боюнча баалануучу баалуу

кагаздар катары классификациялануучу, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жана/же Улуттук банк тарабынан дисконтту/сый акыны жана адилет наркты коррективкалаону эске алуу менен чыгарылган баалуу кагаздардын номиналдык наркынын суммасы көрсөтүлөт.

«Кредиттер жана лизингдер» (240-360-статьялар) бөлүгүнүн ар бир статьясында кредиттердин тиешелүү түрү боюнча ссудалык карыз суммасы дисконтту эсептен алып салуу менен чагылдырылат.

38. Капиталдын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарынын аткарылышы жана аларды эсептөө тууралуу маалымат, банктар тарабынан Мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик банктык отчеттун курамында ай сайын берилет.

7-глава. Дивиденддер

39. Дивиденддер – бул, мыйзам талабына ылайык акционерлер ортосунда бөлүштүрүлүүчү банктын таза пайдасынын бөлүгү.

Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкынын дивиденддери Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкы жөнүндө» мыйзамында каралган тартипте бөлүштүрүлөт.

40. Дивиденддер суммасын эсептөө үчүн банк ФОЭСке жана пруденциалдык талаптарга ылайык эсептелген таза пайданын ичинен эң эле төмөн чондугун пайдаланууга тийиш.

41. Банк Башкармасы (же болбосо тиешелүү орган) аудитордук корутундунун негизинде, банктын Директорлор кеңешине жана акционерлердин жыйынына аны кароого алуу жана тиешелүү баа берүү үчүн кеминде төмөнкү факторлорду берүүгө тийиш:

а) капитал жетиштүүлүгү (шайкештиги) жана анын өзгөрүү тенденциялары;

б) Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдердин аткарылышы;

в) банктын кирешелеринин номиналдык жана реалдуу деңгээли (инфляциянын деңгээлин эске алуу менен) жана алардын өзгөрүү тенденциялары;

г) банктын өнүгүү келечеги;

д) экономикалык шарттардын жана инфляция деңгээлинин таасирлери.

42. Акциялар боюнча дивиденддер финансылык жылдын жыйынтыгы боюнча чегерилет жана төлөнүп берилет.

Эскертүү: Финансылык жыл катары 1-январдан тартып 31-декабрды кошо алгандагы мезгил аралыгы саналат.

43. Банк Улуттук банктан акционерлерге дивиденддерди төлөө үчүн уруксат алууга милдеттүү. Дивиденддерди төлөөгө Улуттук банктан уруксат алуу үчүн документтер банк акционерлеринин жалпы жыйынына чейин беш жумуш күнүнөн кечиктирбестен Улуттук банкка берилүүгө тийиш. Документтерге банктын дивиденддерди төлөө мөөнөттөрү боюнча планы, ФОЭСке жана пруденциалдык талаптарга ылайык эсептелген таза пайда көрсөткүчү жана экономикалык ченемдерди сактоо боюнча эсептер, ошондой эле пландаштырылган дивиденддерди төлөө суммасын эске алуу менен эсептелген «капитал буфери» индекси тиркелүүгө тийиш.

Банктын туруктуулугуна, ошондой эле кредиторлордун жана аманатчылардын кызыкчылыктарына коркунуч пайда болгон учурда, ошондой эле төмөнкү учурларда Улуттук банк дивиденддердин төлөнүшүнө тыюу салышы же чектөөлөрдү белгилеши мүмкүн:

а) бул Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдердин бузулушуна алып келсе;

б) банктын капиталынын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенттеринин мааниси Улуттук банк белгилеген минималдуу чектерден төмөн болсо;

в) «капитал буфери» индекси дивиденддер төлөнгөндөн кийин Улуттук банк белгилеген минималдуу маанилерден төмөн болсо;

г) Улуттук банктын талаптарына ылайык потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга камдар түзүлбөсө же жетишсиз өлчөмдө түзүлгөн учурда;

д) банк мурдагы жылдар үчүн жана/же отчеттук жыл үчүн орду жабылбаган чыгымдарга ээ болсо;

е) бул банктын финансылык абалынын начарлашына алып келсе;

ж) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка учурларда.

Эгерде, Банк Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, чечим кабыл алган жана дивиденддерди төлөө учурунда төлөөгө кудуретсиздик белгилерине ээ болсо же аталган белгилер дивиденддерди төлөө натыйжасынан улам пайда болсо, анда банк акциялар боюнча дивиденддерди төлөө (жарыялоо) жөнүндө чечим кабыл алууга укуктуу эмес.

Эгерде, артыкчылык берилген акциялар боюнча дивиденддерди төлөө жөнүндө чечим кабыл алынбаса, анда Банк жөнөкөй акциялар боюнча дивиденддерди төлөө (жарыялоо) жөнүндө чечим чыгарууга укугу жок.

Улуттук банк Башкармасынын
2022-жылдын _____ - _____
токтому менен бекитилген
Кыргыз Республикасынын
коммерциялык
банктарынын капиталынын
жетиштүүлүгү (шайкештиги)
стандарттарын
аныктоо боюнча
нускоого карата тиркеме

Активдер

(миң сом)

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Орточо алынган маани
10	Банкноттор жана монеталар	0		0
10.1			0%	
10.2			10%	0
10.3			20%	0
10.4			50%	0
10.5			100%	0
20	Эсептешүүлөрдөгү акча активдери	0		0
20.1			0%	
20.2			10%	0
20.3			20%	0
20.4			50%	0
20.5			100%	0
30	Улуттук банкагы корреспонденттик эсеп		0%	
40	Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарындагы корреспонденттик эсептер	0		0
40.1			0%	
40.2			10%	0
40.3			20%	0
40.4			50%	0
40.5			100%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

50	КМШ өлкөлөрүнүн коммерциялык банктарындагы корреспонденттик эсептер	0		0
50.1			0%	
50.2			10%	0
50.3			20%	0
50.4			50%	0
50.5			100%	0
60	КМШ өлкөлөрүнөн тышкары, чет өлкө банктарындагы корреспонденттик эсептер	0		0
60.1			0%	
60.2			10%	0
60.3			20%	0
60.4			50%	0
60.5			100%	0
70	Алтын жана башка баалуу металлдар	0		0
70.1			0%	
70.2			10%	0
70.3			20%	0
70.4			50%	0
70.5			100%	0
80	Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарындагы банктар аралык депозиттер	0		0
80.1			0%	
80.2			10%	0
80.3			20%	0
80.4			50%	0
80.5			100%	0
90	КМШ өлкөлөрүнүн банктарындагы жана финансылык уюмдарындагы банктар аралык депозиттер	0		0
90.1			0%	
90.2			10%	0
90.3			20%	0
90.4			50%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

90.5			100%	0
100	КМШ өлкөлөрүнөн тышкары чет өлкө банктарындагы жана финансылык уюмдардагы банктар аралык депозиттер	0		0
100.1			0%	
100.2			10%	0
100.3			20%	0
100.4			50%	0
100.5			100%	0
110	7 күнгө чейин кыска мөөнөттүү банктар аралык жайгаштыруулар	0		0
110.1			0%	
110.2			10%	0
110.3			20%	0
110.4			50%	0
110.5			100%	0
120	РЕПО-макулдашуулар боюнча операциялар	0		0
120.1			0%	
120.2			10%	0
120.3			20%	0
120.4			50%	0
120.5			100%	0

Баалуу кагаздар портфели

(миң сом)

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Орточо алынган маани
130	Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жана/же Улуттук банк тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар	0		0
130.1			0%	
130.2			10%	0
130.3			20%	0
130.4			50%	0
130.5			100%	0
140	Жергиликтүү бийлик органдары тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар	0		0
140.1			0%	
140.2			10%	0
140.3			20%	0
140.4			50%	0
140.5			100%	0
150	КМШ өлкөлөрүнүн өкмөттөрү тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар	0		0
150.1			0%	
150.2			10%	0
150.3			20%	0
150.4			50%	0
150.5			100%	0
160	КМШ өлкөлөрүнүн өкмөттөрүнөн тышкары, чет өлкөлөрдүн өкмөттөрү тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар	0		0
160.1			0%	
160.2			10%	0
160.3			20%	0
160.4			50%	0

160.5			100%	0
170	Кыргыз компанияларынын карыздык баалуу кагаздары	0		0
170.1			0%	
170.2			10%	0
170.3			20%	0
170.4			50%	0
170.5			100%	0
180	КМШ өлкөлөрүнүн компанияларынын карыздык баалуу кагаздары	0		0
180.1			0%	
180.2			10%	0
180.3			20%	0
180.4			50%	0
180.5			100%	0
190	КМШ өлкөлөрүнөн тышкары, чет өлкө компанияларынын карыздык баалуу кагаздары	0	100%	0
190.1			0%	
190.2			10%	0
190.3			20%	0
190.4			50%	0
190.5			100%	0
200	Кыргыз компаниялардын капиталдык баалуу кагаздары	0		0
200.1	Кыргыз Республикасынын банктарынын жана финансы мекемелеринин капиталдык баалуу кагаздары (20%га жетпеген)		Капитал эсебинен алып салуу	
200.2	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		0%	
200.3	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		10%	0
200.4	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		20%	0
200.5	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		50%	0

200.6	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		100%	0
210	КМШ өлкөлөрүнүн компанияларынын капиталдык баалуу кагаздары	0		0
210.1	КМШ өлкөлөрүнүн банктарынын жана финансы мекемелеринин капиталдык баалуу кагаздары (20%га жетпеген)		Капитал эсебинен алып салуу	
210.2	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		0%	
210.3	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		10%	0
210.4	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		20%	0
210.5	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		50%	0
210.6	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		100%	0
220	Кыргыз Республикасынын жана КМШ өлкөлөрүнүн компанияларынын амортизацияланбай турган капиталдык баалуу кагаздары	0		0
220.1	Кыргыз Республикасынын жана КМШ өлкөлөрүнүн банктарынын жана финансы мекемелеринин амортизацияланбай турган капиталдык баалуу кагаздары (20%га жетпеген)		Капитал эсебинен алып салуу	
220.2	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		0%	
220.3	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		10%	0
220.4	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		20%	0
220.5	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		50%	0
220.6	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		100%	0

230	КМШ өлкөлөрүнөн тышкары, чет өлкө компанияларынын капиталдык баалуу кагаздары	0		0
230.1	КМШ өлкөлөрүнөн тышкары, чет өлкө банктарынын жана финансы мекемелеринин капиталдык баалуу кагаздары (20%га жетпеген)		Капитал эсебинен алып салуу	
230.2	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		0%	
230.3	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		10%	0
230.4	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		20%	0
230.5	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		50%	0
230.6	Капиталдык баалуу кагаздардын калган бөлүгү		100%	0

Кредиттер жана лизингдер

(миң сом)

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Орточо алынган маани
240	Кыргыз Республикасынын банктарына кредиттер	0		0
240.1			0%	
240.2			10%	0
240.3			20%	0
240.4			50%	0
240.5			100%	0
240.6			150%	0
240.7			300%	0
250	КМШ өлкөлөрүнүн банктарына жана финансы уюмдарына кредиттер	0		0
250.1			0%	
250.2			10%	0
250.3			20%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

250.4			50%	0
250.5			100%	0
250.6			150%	0
250.7			300%	0
260	КМШ өлкөлөрүнөн тышкары, чет өлкө банктарына жана финансы уюмдарына кредиттер	0		0
260.1			0%	
260.2			10%	0
260.3			20%	0
260.4			50%	0
260.5			100%	0
260.6			150%	0
260.7			300%	0
270	Мамлекеттик секторго кредиттер	0		0
270.1			0%	
270.2			10%	0
270.3			20%	0
270.4			50%	0
270.5			100%	0
280	Мамлекеттик эмес секторго кредиттер	0		0
280.1			0%	
280.2			10%	0
280.3			20%	0
280.4			50%	0
280.5			100%	0
280.6			150%	0
280.7			200%	0
280.8			300%	0
290	Жеке адамдарга жеке максаттарына кредиттер	0		0
290.1			0%	
290.2			10%	0
290.3			20%	0
290.4			50%	0
290.5			100%	0

290.6			150%	0
290.7			200%	0
290.8			300%	0
300	Мамлекеттик секторго ипотекалык кредиттер		100%	0
310	Мамлекеттик эмес секторго ипотекалык кредиттер		100%	0
310.1			150%	0
310.2			200%	0
310.3			300%	0
320	Жеке адамдарга ипотекалык кредиттер	0		0
320.1			50%	0
320.2			100%	0
320.3			150%	0
320.4			200%	0

Кредиттер жана лизингдер (уландысы)/башка активдер

(миң сом)

№		Баланс боюнча	Кредиттик тобокелдик, %	Орточо алынган маани
330		0		0
330.1			0%	
330.2			10%	0
330.3			20%	0
330.4			50%	0
330.5			100%	0
340	Мамлекеттик эмес секторго курулушка кредиттер	0		0
340.1			0%	
340.2			10%	0
340.3			20%	0
340.4			50%	0
340.5			100%	0
340.6			150%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

340.7			200%	0
340.8			300%	0
350	Жеке адамдарга курулушка кредиттер	0		0
350.1			0%	
350.2			10%	0
350.3			20%	0
350.4			50%	0
350.5			100%	0
350.6			150%	0
350.7			200%	0
350.8			300%	0
360	Капиталдык ижарага кредиттер	0		0
360.1			0%	
360.2			10%	0
360.3			20%	0
360.4			50%	0
360.5			100%	0
360.6			150%	0
360.7			200%	0
360.8			300%	0
361	Мушарака, мудараба келишимдери боюнча сунушталган каржылоо		400%	0
370	Негизги каражаттар		100%	0
380	Банктын башка менчиги		100%	0
390	Консолидацияланбаган банктарга инвестициялоо жана финансылык катышуу		Капитал эсебинен алып салуу	
400	Банктардан тышкары, консолидацияланбаган финансы уюмдарга инвестициялоо жана финансылык катышуу		Капитал эсебинен алып салуу	
410	Консолидацияланбаган финансылык эмес мекемелерге инвестициялоо жана финансылык катышуу		100%	0
420	Алууга чегерилген пайыздар	0		0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

420.1			0%	0
420.2			10%	0
420.3			20%	0
420.4			50%	0
420.5			100%	0
420.6			150%	0
420.7			200%	0
420.7-1			300%	0
420.8			400%	0
430	Башка активдер	0		0
430.1	Материалдык эмес активдер		Капитал эсебинен алып салуу	
430.2	Башка активдердин калган бөлүгү		100%	0
440	Бардыгы болуп баланстык активдер (10-430-статьяларынын суммасы)	0		0
450	Бардыгы болуп 1-категория боюнча	0	0%	
460	Бардыгы болуп 2-категория боюнча	0	10%	0
470	Бардыгы болуп 3-категория боюнча	0	20%	0
480	Бардыгы болуп 4-категория боюнча	0	50%	0
490	Бардыгы болуп 5-категория боюнча	0	100%	0
491	Бардыгы болуп 6-категория боюнча	0	150%	0
492	Бардыгы болуп 7-категория боюнча	0	200%	0
492.1	Бардыгы болуп 8-категория боюнча	0	300%	0
493	Мушарака, мудараба келишимдери боюнча сунушталган каржылоо	0	400%	0

500	Бардыгы болуп капитал эсебинен алып салуулар	0		
-----	--	---	--	--

Баланстан тышкаркы милдеттенмелер

(миң сом)

№	Статьялар	Баланс боюнча	Кредиттик конверсия фактору, %	Кредиттик тобокелдик, %	Орточо алынган маани
510	Кредиттерди берүүгө милдеттенмелер	0			0
510.1			100%	0%	
510.2			100%	10%	0
510.3			100%	20%	0
510.4			100%	50%	0
510.5			100%	100%	0
520	Кредиттер жана баалуу кагаздар боюнча жалпы гарантиялар, камдык аккредитивдер жана гарантиялар	0			0
520.1			100%	0%	
520.2			100%	10%	0
520.3			100%	20%	0
520.4			100%	50%	0
520.5			100%	100%	0
530	Белгилүү бир бүтүмдөргө байланыштуу милдеттенмелер	0			0
530.1			50%	0%	
530.2			50%	10%	0
530.3			50%	20%	0
530.4			50%	50%	0
530.5			50%	100%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

540	Тоорук бүтүмдөрүнө байланыштуу милдеттенмелер	0			0
540.1			50%	0%	
540.2			50%	10%	0
540.3			50%	20%	0
540.4			50%	50%	0
540.5			50%	100%	0
550	Кийинчерээк сатып алуу менен сатуу жөнүндө макулдашуулар	0			0
550.1			100%	0%	
550.2			100%	10%	0
550.3			100%	20%	0
550.4			100%	50%	0
550.5			100%	100%	0
560	Активдерди сатып алуу боюнча милдеттенмелер	0			0
560.1			100%	0%	
560.2			100%	10%	0
560.3			100%	20%	0
560.4			100%	50%	0
560.5			100%	100%	0
570	Валюталык операциялар	0			0
570.1	1 жылга жетпеген	0			0
			2%	20%	0
			2%	100%	0
570.2	1 жылдан 2 жылга чейин	0			0
			5%	20%	0
			5%	100%	0
570.3	ар бир кийинки жылга	0			0
				20%	0
				100%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

580	Пайыздык чен менен операциялар	0			0
580.1	1 жылга жетпеген	0			0
			0,5%	20%	0
			0,5%	100%	0
580.2	1 жылдан 2 жылга чейин	0			0
			1%	20%	0
			1%	100%	0
580.3	ар бир кийинки жылга	0			0
				20%	0
				100%	0
590	Башка баланстан тышкаркы милдеттенмелер	0			0
590.1			100%		0
590.2			100%		0
590.3			100%		0
595	Банк аларга ылайык, кардарга алдын ала маалымдоосуз кайсы болбосун убакта шартсыз кайтарып алуу/жокко чыгаруу укугуна ээ милдеттенмелер	0	10%	100%	0
600	Бардыгы болуп, баланстан тышкаркы милдеттенмелер (510-595-ст.суммасы)	0			0
610	Бардыгы болуп, потенциалдуу жана лизинг жоготууларынын жана чыгымдардын ордун жабууга атайын камдар (мындан ары – чыгымдардын ордун жабууга атайын кам)	0			

610.1	Баланстык активдер боюнча чыгымдардын ордун жабууга атайын кам	0			
610.2	Баланстан тышкаркы милдеттенмелер боюнча чыгымдардын ордун жабууга атайын кам	0			
620	Бардыгы болуп, чыгымдардын ордун жабууга каралган атайын камдарды минуска чыгаруу менен тобокелдик деңгээли боюнча салмактанган баланстык активдер жана баланстан тышкаркы милдеттенмелер (440-ст. плюс 600-ст., минус 610-ст.)				0

Субординацияланган карыз

(миң сом)

№	Статьялар	Баланс боюнча	Үлүшү, %	Орточо алынган маани
630	Мөөнөтсүз субординацияланган карыз			
640	Калган төлөө мөөнөтү 5 жылдан жогору		100%	0
650	Калган төлөө мөөнөтү 4 жылдан 5 жылга чейин		80%	0
660	Калган төлөө мөөнөтү 3 жылдан 4 жылга чейин		60%	0
670	Калган төлөө мөөнөтү 2 жылдан 3 жылга чейин		40%	0
680	Калган төлөө мөөнөтү 1 жылдан 2 жылга чейин		20%	0
690	Калган төлөө мөөнөтү 1 жылга жетпеген		0%	
700	Бардыгы болуп	0		0

**Капитал жана капитал жетиштүүлүгүнүн
(шайкештигинин) коэффициенттери**

(миң сом)

№	Статьялар	Суммасы
	Биринчи деңгээлдеги капитал (өздүк капитал)	
	Биринчи деңгээлдеги базалык капитал	
710	Жөнөкөй акциялар	
720	Артыкчылыктуу кумулятивдик эмес акциялар (Биринчи деңгээлдеги базалык капиталга камтуу үчүн алгылыктуу)	
730	Номиналдан үстөк салынган капитал	
740	Банктын келечектеги керектөөлөрү үчүн камдар	0
750	Өткөн жылдардын бөлүштүрүлбөгөн пайдасы (чыгымы)	0
760	(-) Өтүп жаткан жыл ичиндеги чыгым	0
770	(-) Материалдык эмес активдер (430.1-ст.)	0
780	(-) Башка консолидацияланбаган банктарга жана финансы-кредит уюмдарына, ошондой эле финансылык эмес уюмдарга инвестициялар (акциялар же капиталда үлүштүк катышуу түрүндө) (200.1 - 230.1-ст, 390-ст., 400-ст.)	0
790	(-) Кийинкиге калтырылган салыктык активдер	0
800	(-) Банктын өздүк акцияларына тике же кыйыр инвестициялар	0
810	Бардыгы болуп, Биринчи деңгээлдеги базалык капитал (710-800-ст. суммасы)	0
	Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал	
820	Жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капитал	0
830	Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал критерийлерине ылайык келген, бирок Биринчи деңгээлдеги базалык капитал үчүн алгылыксыз болгон артыкчылыктуу акциялар	0
840	Капиталдын башка инструменттери: мөөнөтсүз субординацияланган карыз (630-ст.)	0
850	(-) Өздүк Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталга тике же кыйыр инвестициялар	0

860	(-) Консолидацияланбаган банктардын Биринчи деңгээлдеги кошумча капиталына жана финансы-кредит уюмдарынын жана финансылык эмес уюмдардын капиталына инвестициялар (колдонулса)	0
870	Бардыгы болуп, Биринчи деңгээлдеги кошумча капитал (820-860-ст.суммасы)	0
880	Бардыгы болуп, Биринчи деңгээлдеги капитал (810-ст. жана 870-ст. суммасы)	0
	Экинчи деңгээлдеги капитал	
890	Өтүп жаткан жыл ичиндеги пайда	0
900	Жалпы камдар (камтуу үчүн алгылыктуу): а) потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга «жалпы» камдар; б) кредиттерден тышкары, башка активдерден потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга «жалпы» камдар	0
910	Баалуу кагаздарды кайра баалоо боюнча камдар	0
920	Консолидациялоо учурунда чет өлкө валютасын кайра эсептеп чыгуу боюнча камдар	
920.1	Пайданы теңдештирүү үчүн камдар	0
920.2	Инвестициялар боюнча келип чыгышы ыктымал болгон тобокелдиктердин орду жабууга кам	0
930	Капиталдын бөлүгү жана Экинчи деңгээлдеги капиталга камтуу үчүн Улуттук банк тарабынан колдоого алынган карыздык инструменттер	0
940	Экинчи деңгээлдеги капиталга камтылган (Биринчи деңгээлдеги капиталда камтылбаган) акциялардын сатуу баасы менен алардын эмиссия жыйынтыгы боюнча номиналдык наркы ортосундагы айырма	0
950	(-) Өздүк Экинчи деңгээлдеги капиталга тике же кыйыр инвестициялар	0
960	(-) Консолидацияланбаган банктардын Экинчи деңгээлдеги капиталына жана финансы-кредит уюмдарынын жана финансылык эмес уюмдардын капиталына инвестициялар (колдонулса)	0
970	Бардыгы болуп, Экинчи деңгээлдеги капитал (890-960-ст. суммасы)	0
980	Бардыгы болуп, таза суммардык капитал (880-ст. жана 970-ст. суммасы)	0

990	Суммардык капитал жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенти (980-ст./620-ст.+П*Кор))	
1000	Биринчи деңгээлдеги капитал жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенти (880-ст./620-ст.)	
1010	Биринчи деңгээлдеги базалык капиталдын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) коэффициенти (810-ст./620-ст.)	

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 31-октябрындагы
№ 2022-П-07/67-1-(ДКП)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чен өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 13, 63 жана 64-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын эсептик чени жылдык 14,00 пайыз өлчөмүндө белгиленсин.

2. Токтом 2022-жылдын 1-ноябрынан тартып күчүнө кирет.

3. Экономика башкармалыгы эсептик чен өлчөмү жөнүндө маалыматтын Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында токтом кабыл алынган күндөн тартып 1 (бир) жумуш күнү ичинде жарыяланышын камсыз кылсын.

4. Токтомдун аткарылышын контролдоо Экономика башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төраганын милдетин аткаруучу

3. Чокоев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2022-жылдын 16-ноябрындагы
№ 2022-П-12/70-1-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

– 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;

– 2006-жылдын 30-октябрындагы № 32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу»;

– 2009-жылдын 23-сентябрындагы №38/8 «Банк ишинин жана каржылоонун ислам принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

– 2009-жылдын 30-сентябрындагы №39/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлүүчү типтүү келишимдерге талаптар жөнүндө» жобо тууралуу»;

– 2009-жылдын 30-сентябрындагы № 39/5 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан коммерциялык банктардын эсепке алуу саясатына карата талаптар жөнүндө» жобо тууралуу»;

- 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү тууралуу»;
- 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө»;
- 2011-жылдын 30-мартындагы № 20/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобону бекитүү жөнүндө»;
- 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;
- 2017-жылдын 31-майындагы № 21/13 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган коммерциялык банктар финансылык отчетторду түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;
- 2017-жылдын 31-майындагы № 21/14 «Кыргыз Республикасында ислам каржылоо принциптерин колдонууга киргизүү боюнча пилоттук (алгачкы) долбоорду жүзөгө ашыруунун чегинде жүргүзүлгөн операциялардын жыйынтыгы боюнча «ЭкоИсламикБанк» ЖАКтын финансылык отчетту түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;
- 2018-жылдын 18-июлундагы № 2018-П-12/30-3-(БС) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;
- 2019-жылдын 13-июнундагы № 2019-П-12/31-2-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ачылган банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу»;
- 2019-жылдын 15-ноябрындагы № 2019-П-12/56-3-(НПА) «Коммерциялык банктардын ислам банк иши жана каржылоо

принциптерине ылайык баалуу металлдар менен жүзөгө ашырылуучу операциялары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2020-жылдын 25-ноябрындагы № 2020-П-12/67-3-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) эсептери боюнча пайданы/чыгымды бөлүштүрүү боюнча нускоону бекитүү тууралуу»;

- 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-2-(НПА) «Мурабаха операциясын эсепке алуу тартибин бекитүү тууралуу»;

- 2022-жылдын 12-октябрындагы № 2022-П-12/63-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын адекваттуулугунун жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү жөнүндө».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтер келип түшкөн күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде бул токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышы камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын баардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. «Ислам терезеси» аркылуу ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык банк операцияларын жүргүзүү укугуна лицензиянын негизинде улуттук жана/же чет өлкөлүк валюталарда иш алып барган коммерциялык банктар ушул токтом күчүнө кирген күндөн тартып 10 (он) жумуш күндөн кечиктирбестен аларды алмаштыруу үчүн Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына уруксат берилген банк операцияларынын тизмесин берсин.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

К. Боконтаев

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2022-жылдын 16-ноябрындагы
№ 2022-П-12/70-1-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2005-жылдын 25-августундагы № 26/5 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик банктык отчет жөнүндө» жобонун 1-тиркемесинин:

БАЛАНСТЫК ОТЧЕТ деген 1-бөлүгүнүн «3. «Банк тарабынан «ислам терезесинин» алкагында жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчет» бөлүкчөсүнүн «А.Активдер» графасынын:

– 3-пунктунун «в)» пунктчасындагы «кард хасан» деген сөздөр «кард» дегенге алмаштырылсын;

– 3-пунктунун «г)» пунктчасындагы «вади'а йад даман» деген сөздөр «вади'айад дамана» дегенге алмаштырылсын;

– 7-пунктунун «в)» пунктчасындагы «шарика» деген сөз «шарика/ мушарака» дегенге алмаштырылсын;

– 7-пунктунун «г)» пунктчасындагы «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

– 8-пунктунун «в)» пунктчасындагы «шарика» деген сөз «шарика/ мушарака» дегенге алмаштырылсын;

– 8-пунктунун «г)» пунктчасындагы «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

– 8-пункту «к) кард келишими боюнча» пунктчасы менен толукталсын;

– 12-1-пунктундагы «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

БАЛАНСТЫК ОТЧЕТ деген 1-бөлүгүнүн «3. Банк тарабынан «ислам терезесинин» алкагында жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчет» бөлүкчөсүнүн «Б. Милдеттенмелер» графасынын:

- 17-пунктунун «в)» пунктчасындагы «кард хасан» деген сөздөр «кард» дегенге алмаштырылсын;
- 17-пунктунун «г)» пунктчасындагы «вади'а йад даман» деген сөздөр «вади'айад дамана» дегенге алмаштырылсын;
- 18-пунктунун «в)» пунктчасындагы «кард хасан» деген сөздөр «кард» дегенге алмаштырылсын;
- 18-пунктунун «г)» пунктчасындагы «вади'а йад даман» деген сөздөр «вади'айад дамана» дегенге алмаштырылсын;
- 22-пунктунун «в)» пунктчасындагы «кард хасан» деген сөздөр «кард» дегенге алмаштырылсын;
- 22-пунктунун «г)» пунктчасындагы «вади'а йад даман» деген сөздөр «вади'айад дамана» дегенге алмаштырылсын;

ТҮШКӨН ПАЙДА ЖАНА КЕТКЕН ЧЫГЫМДАР ЖӨНҮНДӨ ОТЧЕТ деген 2-бөлүктүн «2А. «Банк тарабынан «ислам терезесинин» алкагында жүзөгө ашырылган операциялар боюнча пайда жана чыгымдар жөнүндө отчет» бөлүкчөсүнүн «А. Операциялардан алынган кирешелер» графасынын:

- 5-пунктунун «б)» пунктчасындагы «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын;
- 5-пунктунун «в)» пунктчасындагы «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;
- 6-пунктунун «б)» пунктчасындагы «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын;
- 6-пунктунун «в)» пунктчасындагы «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

ТҮШКӨН ПАЙДА ЖАНА КЕТКЕН ЧЫГЫМДАР ЖӨНҮНДӨ ОТЧЕТ деген 2-бөлүктүн «2А. «Банк тарабынан «ислам терезесинин» алкагында жүзөгө ашырылган операциялар боюнча пайда жана чыгымдар жөнүндө отчет» бөлүкчөсүнүн «Б. Операциялар боюнча чыгашалар» графасынын:

- 18-пунктунун «б)» пунктчасындагы «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын;

- 18-пунктунун «в)» пунктчасындагы «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

- «КРЕДИТТЕР ЖАНА ЛИЗИНГДЕР (уландысы)/БАШКА АКТИВДЕР» 15.4-бөлүгүнүн 361-пунктундагы «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

- «КРЕДИТТЕР ЖАНА ЛИЗИНГДЕР (уландысы)/БАШКА АКТИВДЕР» 15.4-бөлүгүнүн 493-пунктундагы «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

- «КАПИТАЛ ЖАНА КАПИТАЛДЫН ЖЕТИШТҮҮЛҮГҮНҮН (ШАЙКЕШТИГИНИН) КОЭФИЦИЕНТТЕРИ» 15.7-бөлүгүнүн «15.В. «Каржылоо (уландысы)/башка активдер» бөлүкчөсүнүн 360-пунктундагы «Иджара» деген сөз «иджара» дегенге алмаштырылсын;

- «15.В. Каржылоо (уландысы)/башка активдер» бөлүгүнүн 370-пунктундагы «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын.

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2006-жылдын 30-октябрындагы №32/2 «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында каржылоонун ислам принциптерин алгачкы долбоордун алкагында жүзөгө ашыруу жөнүндөгү» жобонун:

2.1-главасынын:

- аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1-глава. Мударара келишими»;

- 1-пунктундагы «келишимдин негизинде түзүлгөн бүтүм» деген сөздөр «келишим» дегенге алмаштырылсын;

2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Мударара келишимдери төмөнкү түрлөргө бөлүнөт:

Чектелген (атайын) мударара – анын шарттарына ылайык инвестор активдердин же ишкер тарабынан инвестициялануучу объекттердин тизмеги белгилеген мударара келишими, мында инвестициялоонун

ар бир объектисине ишкер жана инвестор менен өзүнчө келишим түзүлөт. Бул учурда инвестор ар бир бүтүм боюнча, өзүнчө келишимде аныкталган каражаттарды пайдалануудан алынган пайданын бөлүгүн алууну болжолдоого укуктуу.

Чектелбеген (жалпы) мудараба – анын шарттары боюнча ишкер Келишимдин алкагында жана Келишим предметине ылайык, өзүнүн билиминин, тажрыйбасынын негизинде кандай гана болбосун чектөөлөрсүз инвестициялоо үчүн объекти өз алдынча аныктай турган мудараба келишими.

Ачык мудараба – анын шарттары боюнча инвестор биринчи эле талап боюнча мударибге берилген акча каражаттарын андан мөөнөтүнөн мурда алууга укугу каралган мудараба келишими. Бул учурда банк (эгерде ал мудариб катары иш алып барса) инвесторго акыркы толук мезгил үчүн (ай, жыл) пайданы төлөп берет.».

3-пунктундагы:

«Мудараба бүтүмү» деген сөздөр «мудараба келишими» дегенге алмаштырылсын;

6-пунктундагы:

– «Мудараба бүтүмү боюнча» деген сөздөр «мудараба келишими боюнча» дегенге алмаштырылсын;

7-пунктундагы:

– «бүтүм боюнча» деген сөздөр «келишим боюнча» дегенге алмаштырылсын;

11-пунктунун «д» пунктчасындагы:

- «Мудараба» деген сөз «мудараба» дегенге алмаштырылсын;
- «Мурабаха» деген сөз «мурабаха» дегенге алмаштырылсын;
- «Иджара» деген сөз «иджара» дегенге алмаштырылсын;
- «Истиснаа» деген сөз «истиснаа» дегенге алмаштырылсын;
- «Мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

11-пунктунун «ж») пунктчасындагы:

– «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын;

12-пунктунун:

– биринчи абзацындагы «Мудараба» деген сөз «мудараба» дегенге алмаштырылсын;

– «а)» пунктчасындагы ар башка түрдөгү «Мудараба бүтүмү» деген сөздөр тиешелүү түрдөгү «мудараба келишими» дегенге алмаштырылсын;

– «б)», «в)», «г)» пунктчаларындагы «бүтүмдөр боюнча» деген сөздөр «келишимдер боюнча» дегенге алмаштырылсын;

– «Мудараба» деген сөз «мудараба» дегенге алмаштырылсын;

– «Банкка» деген сөз «банкка» дегенге алмаштырылсын;

– «д)» пунктчасындагы «Банкка» деген сөз «банкка» дегенге алмаштырылсын:

– «Мудараба» деген сөз «мудараба» дегенге алмаштырылсын;

2.2-главанын:

– аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.2-глава. Шарика/мушарака келишими»;

1-пунктундагы:

– «Шарика келишими» деген сөздөр «Шарика/мушарака келишими» дегенге алмаштырылсын;

2-пунктунун:

– биринчи, бешинчи абзацтарындагы «Шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын;

– алтынчы абзацтагы биринчи сүйлөм төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кемүүчү мушарака келишими - бул шарика/мушарака келишиминин негизинде өнөктөштүк формасы, анда өнөктөштөрдүн бири үлүшкө менчик укугу толугу менен ага өтмөйүнчө экинчи өнөктөштүн үлүшүн акырындап сатып алуу убадасы каралат.»;

3-пунктунун:

– биринчи абзацындагы «Мушарака бүтүмүндө» деген сөздөр «көмүүчү мушарака келишиминде» дегенге алмаштырылсын;

– «Шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын;

– «Мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

– 3-пунктунун экинчи абзацындагы, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 22, 24, 27, 28, 29, 33, 34-пункттарындагы «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын;

35-пунктунун:

– биринчи, экинчи абзацтарындагы «шарика бүтүмү боюнча» деген сөздөр «шарика/мушарака келишими боюнча» дегенге алмаштырылсын;

2.3-главанын:

– аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.3-глава. Мурабаха келишими»;

1-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Мурабаха келишими – бул банк тарабынан кардардын билдирмеси боюнча сатып алынган же болбосо кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган товарды сатуу келишими. Кардарга мурабаха келишиминин предметин сатуу баасы товарды сатып алуу баасынын, банктын үстөк баасынын, үчүнчү тарапка төлөө (транспорттук чыгашалар, камсыздандыруу, милдеттүү мамлекеттик төлөмдөр жана үчүнчү жактардын пайдасына башка милдеттүү төлөмдөр) суммасынан турат. Үстөк баа төмөнкүчө белгилениши мүмкүн:

– так белгиленген бир жолу төлөнүүчү сумма;

– мурабаха келишиминин предметинин өздүк наркынын үлүшү.»;

2-пунктундагы:

– «Мурабаха бүтүмүнүн» деген сөздөр «Мурабаха келишиминин» дегенге алмаштырылсын;

3-пунктунун:

– биринчи абзацындагы «Мурабаха бүтүмү» деген сөздөр «мурабаха келишими» дегенге алмаштырылсын;

– үчүнчү абзацындагы «Мурабаха бүтүмүнүн» деген сөздөр «мурабаха келишиминин» дегенге алмаштырылсын;

4, 5, 7-пункттарындагы:

– «Мурабаха» деген сөз «мурабаха» дегенге алмаштырылсын;

7-пунктунун:

– тогузунчу, он үчүнчү, он төртүнчү, он алтынчы абзацтарындагы «Мурабаха» деген сөздөр «мурабаха» дегенге алмаштырылсын;

– 3-пунктчасындагы «ошол бүтүмдөн» деген сөздөр «келишимдин шарттарына ылайык» дегенге алмаштырылсын;

– он жетинчи, он сегизинчи, он тогузунчу, жыйырманчы, жыйырма биринчи абзацтар төмөнкү редакцияда берилсин:

«Төмөнкү учурларда банктын мурабаха келишимин түзүүгө укугу жок:

а) алтын, күмүш, валюта сыяктуу товарларга карата;

б) дебитордук карыздар активдердин камсыздоосу болуп саналган жүгүртүү капиталы менен операцияларда;

в) милдеттенмелерди кайра каржылоо учурунда.

Кемүүчү мушараканы түзүү учурунда тараптардын биринин мурабаханын жардамы менен накталай төлөөлөр же мөөнөтү узартылган милдеттенмелер шарттарына катышуусуна тыюу салынат.»;

13-пунктундагы:

– «Банк» деген сөз «банк» дегенге алмаштырылсын;

– «Мурабаха бүтүмү боюнча» деген сөздөр «мурабаха келишими боюнча» дегенге алмаштырылсын;

14-пунктундагы:

– «Мурабаха бүтүмдөрү боюнча» деген сөздөр «мурабаха келишимдери боюнча» дегенге алмаштырылсын;

15-пунктундагы:

– биринчи абзацтагы «Мурабаха бүтүмү боюнча» деген сөздөр «мурабаха келишими боюнча» дегенге алмаштырылсын;

– төртүнчү абзацтагы «ошол бүтүмдүн» деген сөздөр «ошол келишимдин» дегенге алмаштырылсын;

2.4-главанын:

– аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4-глава. Иджара келишими»;

1-пунктундагы:

– «бүтүм» деген сөз «операция» дегенге алмаштырылсын;

2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. **Иджара келишими** – бул ижарага берүүчү кардардын билдирмеси боюнча менчигине сатып алган, же ижарачы кайрылган учурда анын менчигинде турган мүлктү же болбосо ижарага берүүчү ижарачынын билдирмеси боюнча пайдалануу укугуна ээ болгон мүлктү ижарачыга макулдашылган мөөнөткө, белгилүү бир суммада акы төлөө менен пайдаланууга (ижарага) сунуштоо келишими.

Ошондой эле иджара келишиминде кызмат көрсөтүүлөрдү каржылоо каралышы мүмкүн, ага ылайык ижарага берүүчү ижарачынын билдирмеси боюнча мындай укукту макулдашылган мөөнөткө белгилүү бир суммада акы төлөө менен ижарачыга андан ары берүү менен кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу укугуна ээ болот.».

3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. Иджара мунтахийя биттамлик келишими – бул (иджара келишиминин шарттарын камтыган) келишим, ага ылайык кардар ижарага алынган мүлктү келишимдин шарттарына ылайык сатып алууга милдеттенет.»;

4-пунктунун:

– биринчи абзацындагы «Иджара бүтүмү» деген сөз «иджара келишими» дегенге алмаштырылсын;

– экинчи абзацындагы «Иджара бүтүмүнө» деген сөз «иджара келишимине» дегенге алмаштырылсын;

5-пунктунун:

– экинчи абзацынын экинчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Салынган сумма ижарачы убадасын бузган учурда келип чыккан зыяндын ордун жабуу, ошондой эле ижарачынын макулдугу менен сатып алуу-сатуу келишими боюнча мүлктү сатып алуу үчүн алдын ала төлөм катары же ижара төлөмдөрү үчүн алдын ала төлөм катары гана пайдаланылат.»;

– үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

– «Ижарага берүүчү ижарачы менен макулдашуу боюнча акча каражаттарынын көрсөтүлгөн суммасын мудараба келишиминин негизинде инвестициялоо үчүн пайдалана алат.»;

6-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«6. Иджара келишиминин предмети катары кыймылдуу (акчаны, баалуу кагаздарды жана керектелүүчү мүлктү кошпогондо) жана кыймылсыз мүлк же болбосо андан алынуучу пайда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана шарият стандарттарына каршы келбеген шартта сунушталуучу кызмат көрсөтүүлөр болушу мүмкүн.»;

12-пунктунун:

– экинчи абзацынын үчүнчү сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Камсыздандыруу чыгашалары ижарага берүүчүгө жүктөлөт, алар ижарачы тарабынан ижарага берүүчүгө төлөнүп берилүүгө тийиш.»;

13-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«13. Иджара келишимин аткаруу үчүн банк мүлктү менчигине сатып алат же кызмат көрсөтүү укугуна ээ болот.»;

20-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«20. Иджара келишиминин негизги шарттары болуп төмөнкүлөр саналат:

а) аталышы, ошондой эле иджара келишиминин предметин тастыктоого жетиштүү болгон маалыматтар;

б) тараптардын иджара келишиминин предметин сатып алууга жана өткөрүп берүүгө/сунуштоого байланыштуу укуктары жана милдеттери;

в) ижара төлөмдөрүнүн өлчөмү, төлөө тартиби, шарттары жана мөөнөттөрү;

г) башка шарттар.

36-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«36. Иджара келишиминин предмети жок кылынган же бузулган жана аны андан ары пайдалануу мүмкүн болбогон учурда, калган ижара төлөмдөрү төлөнбөйт»;

40-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«40. Иджара келишими төмөнкү учурларда токтолушу мүмкүн:

- 1) өз ара макулдашуу боюнча;
 - 2) иджара келишиминин мөөнөтү аяктаганда;
 - 3) мүлктү ижарачыга сатууда;
 - 4) тараптарга көз каранды болбогон башка себептер боюнча.»;
- глава төмөнкү мазмундагы 40.1-пункт менен толукталсын:

«40.1. Иджара келишими төмөнкү учурларда бир тараптуу негизде токтолушу мүмкүн:

- 1) иджара келишиминин шарттары бузулганда;
- 2) ижара төлөмдөрүнүн мөөнөтү сакталбаса же токтотулган учурда;
- 3) келишимде көрсөтүлгөн башка себептер боюнча.»;

42-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«42. Иджара мунтахийя биттамлик келишиминде менчик укугун өткөрүп берүү убадасы ижарачы келишим боюнча өз милдеттенмелерин аткарган шартта, ижарага берүүчү тарабынан аткаруу үчүн милдеттүү болуп саналат»;

2.5-главанын:

- аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.5-глава. Кард келишими»;

1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Кард – бул келишим, ага ылайык бир тарап келишимдин негизинде экинчи тарапка акча каражаттарын кайтарып берүү шартында, же кайрымдуулук максатында пайызсыз насыя түрүндө берет.

Банк кард келишимин акча каражаттарын тартуунун бир формасы катары же кандайдыр бир акы албастан, кайтарып берүү шартында ссуда берүүнүн бир формасы катары карайт.»;

2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Кард келишими жөнөкөй жазуу түрүндө түзүлөт.

Кард келишиминде келишим түзгөн биринчи тараптан эч кандай кирешелүүлүктүн жоктугу жана келишим түзгөн экинчи тараптын алынган каражаттарды колдонуу мүмкүнчүлүгү болжолдонот.

Кард келишиминде төмөнкү негизги шарттар камтылат:

- берилген сумманын өлчөмү;
- келишимдин колдонуу мөөнөтү, кайтарып берүү күнү;
- тараптардын укуктары жана милдеттери;
- учурдагы эсепти жүргүзүү үчүн банктык кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөм.»;

3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. Банк ишинде кард келишиминин шарттарында тартылган акча каражаттары банктын ресурстук базасын түзөт жана талап боюнча депозиттер катары каралат.

Кард келишиминин шарттары боюнча кардар банкка акча каражаттарын пайызсыз негизде, кардар аларды эркин башкаруу мүмкүнчүлүгү менен берет, ал эми банк өз кезегинде өзүнүн инвестициялык саясатына ылайык тартылган ресурстардын бөлүгүн пайдалана алат.

Кард келишиминин шарттары боюнча банк чек китепчесин же болбосо пластик карточкасын пайдалануу менен эсеп ээсин тейлей алат. Бул учурда банк күндөлүк эсепти жүргүзүү жана тейлөө боюнча кызмат көрсөтүү үчүн эсеп ээсинен төлөмдөрдү алышы мүмкүн.

Айрым учурларда банк кард келишиминин шарттарында кардарга ссуда берүү мүмкүнчүлүгүн караштырышы мүмкүн.»;

4, 5, 6-пункттарда:

- «Кард Хасан» деген сөздөр «кард» дегенге алмаштырылсын;

4-пунктундагы:

- «Банктын» деген сөз «банктын» дегенге алмаштырылсын;

7-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«7. Акча каражаттарын тартуу боюнча кард келишими мазмуну боюнча депозиттик операцияларга (мөөнөттүү пайызсыз депозиттер) теңдештирилет жана К5 экономикалык ченемдер (жеке адамдардын депозиттери боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмүнүн ченеми) менен чектелет. Ошондой эле бул жобого ылайык, анын ичинде кард операциялары боюнча банк концентрация тобокелдигин аныктайт жана ички жоболорго ылайык аларды тескейт.

Мындан тышкары, кард келишимдерин эсепке алуу эсептери милдеттүү камдык талаптардын эсебине кошулат.

Ликвиддүүлүктүн коэффициентин эсептөөдө бул милдеттенмелер «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктар жана финансы-кредит мекемелери милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобого ылайык банктын милдеттенмелеринин суммасына кошулат.»;

8-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«8. Кард операциялары боюнча жайгаштырылган активдер өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерге теңдештирилет, демек, кредиттерди жайгаштырууга байланыштуу бардык чектөөлөргө дуушар болот.

Капиталдын адекваттуулугунун коэффициентин эсептөөдө жана тобокелдиктин даражасы боюнча аларга баа берүүдө кард операциясы боюнча жайгаштырылган активдер 100% кредиттик тобокелдиктин даражасындагы кредиттерге теңдештирилет.

Банк менен байланыштуу адамдар менен кард келишимдери банк тарабынан Улуттук банктан лицензия алышкан коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит мекемелердин инсайдерлери жана аффилирленген жактары менен жүргүзүлгөн операцияларга коюлган талаптар жөнүндө нускоого ылайык ишке ашырылат.»;

2.6-главасынын:

– аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.6-глава. Истиснаа келишими жана параллель истиснаа келишими»;

1-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Истиснаа келишими – бул, анын шарттарына ылайык, бир тарап (подрядчы) экинчи тараптын (буйрутмачынын) тапшырмасы боюнча белгилүү бир ишти аткарууга жана анын жыйынтыгын белгиленген мөөнөттө буйрутмачыга тапшырууга милдеттенген, ал эми буйрутмачыны иштин натыйжасын кабыл алууга жана алдын ала макулдашылган наркын төлөөгө милдеттендирген келишим.»;

2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Истиснаа келишиминин предмети болуп, подрядчынын колдо болгон материалдарды (чийки затты) милдеттүү түрдө колдонуу менен

объектти даярдоо, иштеп чыгуу (объекттин сапатын жакшыртуу же анын мүнөздүү өзгөчөлүктөрүн өзгөртүү) же кайра иштетүү (объектти жок кылып, жаңы объектти түзүү) боюнча иши же болбосо башка ишти аткаруу жана анын жыйынтыгын белгиленген өзгөчөлүктөргө ылайык тапшыруу саналат.

3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. Параллель истиснаа келишими өзүнчө эки истиснаа келишиминин негизинде колдонулат, аларга ылайык, бир эле жак биринчи учурда - берүүчү катары катыша алат жана буйрутмачы менен төлөө жана берүү тууралуу келишим түзөт, ал эми экинчи учурда - сатып алуучу катары катыша алат жана биринчи истиснаа келишиминин алкагында өзүнүн буйрутмачы алдында белгилүү бир милдеттенмелерин аткаруу үчүн даярдоочу, курулуш подрядчысы менен башка келишим түзөт.»;

13-пунктундагы:

- «Истиснаа бүтүмү» деген сөздөр «истиснаа келишими» дегенге алмаштырылсын;

43-пунктундагы:

- «Банктын инвестициялары Истиснаа бүтүмдөрүндө» деген сөздөр «банктын инвестициялары истиснаа келишимдеринде» дегенге алмаштырылсын;

48-пунктундагы:

- «Истиснаа жана Параллель Истиснаа бүтүмдөрү боюнча» деген сөздөр «истиснаа жана параллель истиснаа келишимдери боюнча» дегенге алмаштырылсын;

49-пунктундагы:

- «Истиснаа жана Параллель Истиснаа бүтүмдөрү боюнча» деген сөздөр «истиснаа жана параллель истиснаа келишимдери боюнча» дегенге алмаштырылсын;

2.7-главанын:

- аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.7-глава. Гарантия жөнүндө келишим»;

1-пунктунун биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Гарантия жөнүндө келишим боюнча (милдеттенменин аткарылышын камсыз кылуу бүтүмү) бир тарап экинчи тараптын алдында үчүнчү тараптын милдеттенмелери боюнча гарант болуп саналат.»;

11-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«11. Эгерде банк мудароба же кемүүчү мушараканын негизинде келишим түзсө, ага валюта курсунун өзгөрүшүнө гарантия берүүгө жол берилбейт.»;

2.8-главанын:

аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

– «2.8-глава. Салам келишими»;

1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Салам келишими боюнча бир тарап (сатуучу) келечекте белгиленген мөөнөттө экинчи тарапка (сатып алуучуга) товарды өткөрүп берүүгө милдеттенет, ал эми сатып алуучу салам келишимин түзүү учурунда ошол товар үчүн төлөөгө милдеттенет.»;

2-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3. **Параллель салам келишими** – бул өзүнчө эки келишимди камтыган келишим. Биринчи келишимде бир тарап сатып алуучу болуп саналат жана белгилүү бир товарды сатып алуу, андан кийин аны берүү жана келишимге кол койгон учурда төлөөнү жүзөгө ашыруу жөнүндө сунуштоочу менен келишим түзөт. Экинчи келишимге ылайык, бул тарап биринчи келишимде көрсөтүлгөн эле товарды, ошол эле санда жана датада башка буйрутмачыга сатат, ал экинчи келишимге кол коюу учурунда товардын наркын төлөйт.»;

15-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«15. Салам келишими боюнча сунуштоочу болуп саналган кардардын карызын капитал катары пайдаланууга жол берилбейт.»;

39-пунктундагы:

– «Салам бүтүмдөрү боюнча» деген сөздөр «салам келишимдери боюнча» дегенге алмаштырылсын;

– «Банктын» деген сөз «банктын» дегенге алмаштырылсын;

43-пунктундагы:

– «Салам бүтүмү боюнча» деген сөздөр «салам келишими боюнча» дегенге алмаштырылсын;

– 44-пунктундагы «Салам бүтүмдөрү боюнча» деген сөздөр «салам келишимдери боюнча» дегенге алмаштырылсын;

2.10-главанын:

13-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«13. Эгерде келишим валюта алмаштыруу менен байланыштуу болсо, кемүүчү мушарака же мудараба өнөктөштөрүнүн бирине экинчи өнөктөштүн гаранты болууга уруксат берилбейт. Бирок, эгерде бул гарантия контрактта көрсөтүлбөсө, үчүнчү жак өз эрки менен гарант боло алат.»

2.12-главанын:

– аталашы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.12-глава. Ишенимдүү (вади'айад аманат) жана гарантияланган түрдө (вади'айад дамана) сактоо келишимдери»;

1-пунктунун:

биринчи сүйлөмү төмөнкү редакцияда берилсин:

«Ишенимдүү сактоо келишими (вади'айад аманат).»;

1.1-пунктчасындагы:

– «Вади'а Йад Амана бүтүмү (келишими)» деген сөздөр «Вади'айад аманат келишими» дегенге алмаштырылсын;

1.2-пунктчасындагы:

– «Вади'а Йад Амана» деген сөздөр «вади'айад аманат» дегенге алмаштырылсын;

2.13-глава төмөнкү редакцияда берилсин:

«**Хиба сый акысы** – кард, вади'айад дамана жана пайызсыз негизде башка депозиттик (аманаттык) операциялар шарттарында акча каражаттарын жайгаштырган банктын кардарларына төлөнүүчү материалдык колдоо.

Кард, вади'айад дамана жана башка пайызсыз негизде башка депозиттер (аманаттар) келишимдеринде гарантияланган кирешелүүлүк каралбагандыктан, хиба сый акысы банк ишинин жыйынтыгына жараша, анын эрки боюнча төлөнөт.

Кард, вади'айад дамана жана пайызсыз негизде башка депозиттер (аманаттар) келишимдери боюнча ислам аманаттарын (депозиттерин) кабыл алуу жөнүндө маалыматты жайгаштырууда банк, ислам аманаттарын (депозиттерин) кабыл алуу жөнүндө банк менен кардар ортосунда түзүлүүчү келишимдерде потенциалдуу кардарларга (аманатчыларга) ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишкердикти жүргүзүүдө алгылыктуу натыйжага жетишилген шартта, аманатчыларга алар салган аманаттын (депозиттин) өлчөмүнө жараша хиба сый акысын колдоо түрүндө төлөп бериши мүмкүндүгүн маалымдоого милдеттүү.».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-сентябрындагы № 38/8 «Банк ишинин жана каржылоонун ислам принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган операциялар жөнүндө» жобонун:

2.1-главасынын:

– аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1-глава. Мудароба келишими»;

2.1.1-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1.1 Мудароба келишими – бул келишим, ага ылайык бир тарап - инвестор капиталды (акча каражаттарын) сунуштайт, ал эми экинчи тарап (мудариб) ошол капиталды кабыл алып, пайда алуу максатында аларды тескөөгө алат. Мында алынган пайда келишим шарттарына ылайык, тараптар ортосунда пропорционалдуу бөлүштүрүлүүгө тийиш. Мударибдин же башка тараптын инвестор алдында карызын/милдеттенмесин мудароба келишиминде капитал катары пайдаланууга жол берилбейт.»;

2.1.2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1.2 Мудароба келишимдери төмөнкү түрлөргө бөлүнөт:

Чектелген/атайын мудароба – мудароба келишими, анын шарттарына ылайык инвестор мудариб инвестициялоосу үчүн активдердин түрлөрүн же долбоорлорун аныктайт.

Чектелбеген/жалпы мудараба – мудараба келишими, анын шарттарына ылайык мудариб каражаттарды иш чөйрөсүнүн кайсыл болбосун багытына өз каалоосу боюнча пайдаланууга укуктуу.

Ачык мудараба – бул мудараба келишими, анын шарттарына ылайык, инвестор мудариб тарабынан берилген каражаттарды мөөнөтүнөн мурда (биринчи эле талап боюнча) алууга укуктуу. Мында банк (эгерде ал мудариб катары саналса) инвесторго акыркы толук мезгил (ай, жыл) үчүн пайданы төлөп берет.

Тараптар инвестор капиталды акырындап кайтарып алуусун макулдашышы мүмкүн.»;

2.1.3., 2.1.6., 2.1.7-пункттарында:

– «бүтүм» деген сөз «келишим» дегенге алмаштырылсын;

2.2-главанын аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.2-глава. Шарика/мушарака келишими»;

2.2.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.2.1. Шарика/мушарака келишими – эки же андан көп тараптардын ортосунда түзүлгөн өнөктөштүк жөнүндө келишим, ал аркылуу ар бир өнөктөш тийиштүү суммадагы акчаны же бардык өнөктөштөрдүн макулдугу менен материалдык активдерди салат, бул ар бир өнөктөшкө шарика/мушарака келишимине ылайык пайданы бөлүштүрүү шартында компаниянын активдерин пайдалануу менен иш жүргүзүүгө укук берет, ал эми келип чыккан чыгымды ар бир өнөктөш компаниянын жалпы капиталындагы салымына жараша өз мойнуна алат»;

2.2.2.-пункттун бешинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кемүүчү мушарака келишими - бул шарика/мушарака келишиминин негизиндеги өнөктөштүктүн формасы, анда өнөктөштөрдүн бири экинчи өнөктөштүн үлүшүн ушул үлүшкө менчик укугу толугу менен ага өтмөйүнчө акырындап сатып алууну убада кылат.»;

2.2.3.-пункттун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кемүүчү мушарака келишиминде шарика/мушарака келишиминин жалпы эрежелери колдонулат жана кемүүчү мушарака келишимине кайсы болбосун тарапка компаниянын капиталынан өз үлүшүн артка

кайтарып алып коюу укугун бере турган кандайдыр бир пунктту киргизүүгө тыюу салынат»;

2.2.11-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.2.11. Тараптар шарика/мушарака келишиминин негизинде бекитилген, компаниянын каражаттарын тескөө боюнча кызмат көрсөтүү түрүндө өз салымын кошкон же өз кызматын кандайдыр бир башка формада сунуштаган, мисалы, бухгалтердик эсеп жагында кызмат көрсөткөн өнөктөшкө белгиленген сый акыларды төлөө караштырышы мүмкүн. Мында шарика/мушарака келишиминин тараптары мындай өнөктөшкө анын өнөктөштүк капиталдагы өз үлүшүнө ылайык иштеп тапканына караганда, пайданын көбүрөөк бөлүгүн белгилеши мүмкүн.»;

2.2.16-пунктундагы:

– «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын;

2.3-главанын:

– аталышындагы «бүтүмү» деген сөз «келишими» дегенге алмаштырылсын;

2.3.1-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.3.1 Мурабаха келишими – бул банк тарабынан кардардын билдирмеси боюнча сатып алынган же болбосо кардар кайрылган учурда банктын менчигинде турган товарды кийин төлөө шартында сатуу келишими. Кардарга мурабаха келишиминин предметин сатуу баасы товарды сатып алуу баасынын, банктын үстөк баасынын, үчүнчү тарапка төлөө (транспорттук чыгашалар, камсыздандыруу, милдеттүү мамлекеттик төлөмдөр жана үчүнчү жактардын пайдасына башка милдеттүү төлөмдөр) суммасынан турат.»;

2.3.2-пунктундагы:

– «бүтүм» деген сөз «келишим» дегенге алмаштырылсын;

2.3.3-пунктундагы:

– «бүтүмү» деген сөз «келишими» дегенге алмаштырылсын;

2.3.7-пунктунун он жетинчи, он сегизинчи, он тогузунчу, жыйырманчы, жыйырма биринчи абзацтары төмөнкү редакцияда берилсин:

«Төмөнкү учурларда банктын мурабаха келишимин түзүүгө укугу жок:

а) баалуу металлдарга (алтын, күмүш) жана кайсыл болбосун валютага байланыштуу төлөө мөөнөтү кийинкиге калтырылган милдеттенмелер боюнча;

б) дебитордук карыздар активдердин камсыздоосу болуп саналган жүгүртүү капиталы менен;

в) милдеттенмелерди кайра каржылоо учурунда.»;

Мурабаха келишиминин тараптарына шарика/мушарака келишиминде же тараптардын биринин экинчи тараптын шарика/мушарака келишиминде катышуусун (үлүшүн) же кийинкиге калтырылган милдеттенмелерин мурабаха келишими аркылуу нак акча каражаттарына сатып алуу милдеттенмеси каралган келишиминде катышууга тыюу салынат.»;

2.4-главанын:

– аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4-глава. Иджара келишими»;

2.4.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4.1. Иджара келишими – бул ижарага берүүчү кардардын билдирмеси боюнча менчигине сатып алган же ижарачы кайрылган учурда анын менчигинде турган мүлктү же болбосо ижарага берүүчү ижарачынын билдирмеси боюнча пайдалануу укугуна ээ болгон мүлктү ижарачыга макулдашылган мөөнөткө белгилүү бир акы төлөө үчүн пайдаланууга (ижарага) сунуштоо келишими.

Ошондой эле иджара келишиминде кызмат көрсөтүүлөрдү каржылоо каралышы мүмкүн, ага ылайык ижарага берүүчү ижарачынын билдирмеси боюнча мындай укукту макулдашылган мөөнөткө белгилүү бир акы үчүн ижарачыга андан ары берүү менен кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу укугуна ээ болот.»;

2.4.3-пунктунун:

– биринчи сүйлөмүндөгү «бүтүмү» деген сөз «келишими» дегенге алмаштырылсын;

– экинчи сүйлөмүндөгү «бүтүмүнө» деген сөз «келишимине» дегенге алмаштырылсын;

2.4.4-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4.4. Ижарачы тараптардын макулдугу боюнча убадасын аткаруу гарантиясы катары мерчемдүү өлчөмдөгү сумманы салуу менен мүлктү ижарага алат. Салынган сумма ижарачы убадасын бузган учурда келтирилген зыянын ордун жабуу, ошондой эле ижарачынын макулдугу боюнча сатып алуу-сатуу келишими боюнча сатылып алынган мүлк үчүн же ижара төлөмдөрү үчүн алдын ала төлөм катары пайдаланылат.

Ижарачы менен макулдашуу боюнча ижарага берүүчү көрсөтүлгөн акча каражаттарынын суммасын мудараба келишиминин негизинде инвестициялоого пайдаланышы мүмкүн. Бул сумма ижара боюнча кезектеги төлөмдөрдү төлөө үчүн кабыл алынышы мүмкүн.»

2.4.5-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4.5. Иджара келишиминин предмети катары кыймылдуу (акчаны, баалуу кагаздарды жана керектелүүчү мүлктү кошпогондо) жана кыймылсыз мүлк же болбосо андан алынуучу пайда Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана шарият стандарттарына каршы келбеген шартта сунушталуучу кызмат көрсөтүүлөр болушу мүмкүн.»;

2.4.39-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4.39. Иджара келишими төмөнкү учурларда токтотулушу мүмкүн:

- 1) өз ара макулдашуу боюнча;
- 2) иджара келишиминин колдонуу мөөнөтү бүткөндө;
- 3) мүлк ижарачыга сатылганда;
- 4) тараптарга байланыштуу болбогон башка себептерден улам.»;

2.4.40-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4.40 Иджара мунтахия биттамлик келишими - бул (иджара келишиминин шарттары камтылган) келишим, ага ылайык кардар келишимдин шарттарына ылайык ижарага алынган мүлктү сатып алууга милдеттенет.»;

төмөнкү мазмундагы 2.4.48-пункт менен толукталсын:

«2.4.48 Иджара келишими төмөнкү учурларда бир тараптуу негизде токтотулушу мүмкүн:

- 1) иджара келишиминин шарттары бузулганда;
- 2) иджара төлөмдөрүнүн мөөнөтү сакталбаганда же токтотулганда;
- 3) келишимде көрсөтүлгөн башка себептер боюнча.»;

2.4.1-главанын:

- аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.4.1-глава. Иджара сервис келишими»;

2.4.1.1-пунктундагы:

- «Сервис» деген сөз «сервис» дегенге алмаштырылсын;

2.4.1.2., 2.4.1.3-пункттарындагы:

- «Иджара Сервис бүтүмү» деген сөздөр «иджара сервис келишими» дегенге алмаштырылсын;

2.4.1.4-пунктундагы:

- «бүтүмдөр» деген сөз «келишимдер» дегенге алмаштырылсын;

2.4.1.5., 2.4.1.11., 2.4.1.12., 2.4.1.13., 2.4.1.14-пункттарындагы:

- «Иджара Сервис» деген сөздөр «иджара сервис» дегенге алмаштырылсын;

2.4.1.10-пунктундагы:

- «Иджара Сервис бүтүмүнүн» деген сөздөр «иджара сервис келишиминин» дегенге алмаштырылсын;

2.5-главанын:

- аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.5-глава. Кард келишими»;

2.5.1-пунктундагы:

- «Кард хасан бүтүмү» деген сөздөр «кард келишими» дегенге алмаштырылсын.

2.5.2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.5.2. Кард келишими жөнөкөй жазуу түрүндө түзүлөт.

Кард келишиминде келишим түзгөн биринчи тараптан эч кандай кирешелүүлүктүн жоктугу жана келишим түзгөн экинчи тараптын алынган каражаттарды колдонуу мүмкүнчүлүгү болжолдонот.

Кард келишиминде төмөнкү негизги параметрлер жана шарттар камтылат:

- берилген сумманын өлчөмү;
- келишимдин колдонуу мөөнөтү, кайтарып берүү күнү;
- тараптардын укуктары жана милдеттери;
- күндөлүк эсепти жүргүзүү үчүн банктын кызмат көрсөтүүлөрү үчүн төлөө өлчөмү жана шарттары.»;

2.5.3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.5.3. Банк ишинде кард келишиминин шарттарында тартылган акча каражаттары банктын ресурстук базасын түзөт жана талап боюнча депозиттер катары каралат.

Кард келишиминин шарттары боюнча кардар банкка акча каражаттарын пайызсыз негизде, кардар аларды эркин башкаруу мүмкүнчүлүгү менен берет, ал эми банк өз кезегинде өзүнүн инвестициялык саясатына ылайык тартылган ресурстардын бөлүгүн пайдалана алат.

Банк учурдагы ликвиддүүлүктүн талап кылынган деңгээлин жана милдеттенмелерди өз убагында аткаруу мүмкүнчүлүгүн кармап туруу үчүн кассадагы же корреспонденттик эсептеги акча каражаттарынын жетиштүү көлөмүн колдоп турууга тийиш.

Кард келишиминин шарттары боюнча банк эсеп ээсин чек китепчесин же болбосо пластик карточкасын пайдалануу менен тейлей алат. Бул учурда банк эсеп ээсинен күндөлүк эсепти жүргүзүү жана тейлөө боюнча кызмат көрсөтүү үчүн төлөмдөрдү ала алат.

Айрым учурларда банк кардарга кард келишиминин шарттарында ссуда берүү мүмкүнчүлүгүн караштырышы мүмкүн.»;

2.5.4-пунктундагы:

- «кард хасан» деген сөздөр «кард» дегенге алмаштырылсын;

2.6-главанын:

- аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.6-глава. Истиснаа келишими жана параллель истиснаа келишими»;

2.6.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.6.1. Истиснаа келишими – анын шарттарына ылайык, бир тарап (подрядчы) экинчи тараптын (буйрутмачынын) тапшырмасы боюнча белгилүү бир ишти аткарууга жана анын натыйжасын

белгиленген мөөнөттө буйрутмачыга тапшырууга милдеттенген, ал эми буйрутмачыны иштин натыйжасын кабыл алууга жана алдын ала макулдашылган наркын төлөөгө милдеттендирген келишим.»;

2.6.2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.6.2. Истиснаа келишиминин предмети болуп, подрядчынын колдо болгон материалдарды (чийки затты) милдеттүү түрдө колдонуу менен объектти даярдоо, иштеп чыгуу (объекттин сапатын жакшыртуу же анын мүнөздүү өзгөчөлүктөрүн өзгөртүү) же кайра иштетүү (объектти жок кылып, жаңы объектти түзүү) боюнча иши же болбосо башка ишти аткаруу жана анын жыйынтыгын белгиленген өзгөчөлүктөргө ылайык тапшыруу саналат.»;

2.6.3-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.6.3. Параллель истиснаа келишими өзүнчө эки истиснаа келишиминин негизинде колдонулат, аларга ылайык, бир эле жак биринчи учурда - берүүчү катары катыша алат жана буйрутмачы менен төлөө жана берүү тууралуу келишим түзөт, ал эми экинчи учурда - сатып алуучу катары катыша алат жана биринчи истиснаа келишиминин алкагында өзүнүн буйрутмачы алдында белгилүү бир милдеттенмелерин аткаруу үчүн даярдоочу, курулуш подрядчысы менен башка келишим түзөт.»;

2.6.13-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.6.13. Истиснаа келишимин пайыз алуу менен жөнөкөй каржылоо каражаты катары пайдаланууга жол берилбейт.»;

2.7-главанын:

– аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.7-глава. Гарантия жөнүндө келишим»;

2.7.1-пункту төмөнкү абзацтар менен толукталсын:

«2.7.1. Гарантия жөнүндө келишим (милдеттенменин аткарылышын камсыз кылуу бүтүмү) боюнча бир тарап экинчи тарап алдында үчүнчү тараптын милдеттенмелери боюнча гарант болуп саналат. Милдеттенмелер бир эле убакта бир нече ыкмада аткарылышы мүмкүн.

Төлөөгө жөндөмдүүлүгү боюнча шек жаратпаган, кынтыксыз иш аброюна ээ кайсы болбосун жеке адам же юридикалык жак гарант боло алат.»;

2.8-главанын:

– аталышындагы «бүтүмү» деген сөз «келишими» дегенге алмаштырылсын;

2.8.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.8.1. Салам келишими боюнча бир тарап (сатуучу) келечекте белгиленген мөөнөттө экинчи тарапка (сатып алуучуга) товарды өткөрүп берүүгө милдеттенет, ал эми сатып алуучу салам келишимин түзүү учурунда ошол товар үчүн төлөөгө милдеттенет.»;

2.8.2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.8.2. Параллель салам келишими – бул өзүнчө эки келишимди камтыган келишим. Биринчи келишимде бир тарап сатып алуучу болуп саналат жана буйрутмачы менен белгилүү бир товарды кийин берүү шартында сатып алуу жана келишимге кол койгон учурда төлөө жөнүндө келишим түзөт. Экинчи келишимге ылайык, бул тарап биринчи келишимде көрсөтүлгөн эле товарды, ошол эле санда жана датада, экинчи келишимге кол коюу учурунда товардын наркын төлөгөн башка буйрутмачыга сатат.»;

2.8.17-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«Баалуу металлдар (алтын, күмүш) келишимдин предмети боло албайт.»;

2.8.39-пунктундагы:

– «бүтүмдөрүндө» деген сөз «келишимдеринде» дегенге алмаштырылсын;

2.10-главанын 2.10.4-пунктундагы:

– «бүтүмүнүн» деген сөз «келишиминин» дегенге алмаштырылсын;

2.10.13-пунктундагы:

– «мушарака бүтүмдөрүнүн» деген сөздөр «көмүүчү мушарака келишимдеринин» дегенге алмаштырылсын;

2.11-главанын 2.11.1-пунктундагы:

– «бүтүмүнүн» деген сөз «келишиминин» дегенге алмаштырылсын;

2.12-главанын:

– аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.12-глава. Ишенимдүү (вади'айад аманат) жана гарантияланган түрдө (вади'айад дамана) сактоо келишимдери»;

1-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Вади'айад аманат келишими»;

1-пунктунун 2.12.1.1-пунктчасындагы:

– «Вади'а йад аманат бүтүмү (келишими)» деген сөздөр «Вади'айад аманат келишими» дегенге алмаштырылсын;

2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2. Вади'айад дамана келишими.»;

2-пунктунун 2.12.2.1-пунктчасындагы:

– «Вади'а йад даман бүтүмү» деген сөздөр «Вади'айад дамана келишими» дегенге алмаштырылсын.

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 30-сентябрындагы № 39/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлүүчү типтүү келишимдерге талаптар жөнүндө» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлүүчү типтүү келишимдерге талаптар жөнүндө» жобонун:

2-главасынын 2.1.9-пунктундагы:

– «бүтүмүн» деген сөз «келишимин» дегенге алмаштырылсын;

– «в)» пунктчасындагы «бүтүмдөрдү» деген сөз «милдеттен-мелерди» дегенге алмаштырылсын;

– 2.2.5. пунктун в) пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«в) үстөк баанын өлчөмү – келишимдин шарттарына ылайык банк ала турган сый акы»;

– 3-главасынын 3.1-пунктундагы:

– «бүтүм» деген сөз «келишим» дегенге алмаштырылсын.

– жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык түзүлүүчү типтүү келишимдерге талаптар жөнүндө» жобонун 3-тиркемесинин аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«КАРДАРДЫН иджара мунтахийя биттамлик келишиминин предмети боюнча БИЛДИРМЕСИ.»;

– «бүтүмдүн шарттары» деген сөздөр «келишимдин шарттары» дегенге алмаштырылсын.

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 30-сентябрындагы № 39/5 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан коммерциялык банктардын эсепке алуу саясатына карата талаптар жөнүндө» жобо тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан коммерциялык банктардын эсепке алуу саясатына карата талаптар жөнүндө» жобонун:

2.3-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.3 Банктын эсепке алуу саясаты түзүү ыкмасынан көз карандысыз, банк тарабынан ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырылган төмөндө келтирилген операциялардын ар бир түрү боюнча бухгалтердик эсепке алууну жүргүзүү түшүндүрмөсүн камтууга тийиш:

- мурабаха операцияларын эсепке алуу принциптери;
- мудараба операцияларын эсепке алуу принциптери;
- кемүүчү мушарака операцияларын эсепке алуу принциптери;
- салам жана параллель салам операцияларын эсепке алуу принциптери;
- истиснаа жана параллель истиснаа операцияларын эсепке алуу принциптери;
- иджара жана иджара мунтанхийя биттамлик операцияларын эсепке алуу принциптери;
- кард операцияларын эсепке алуу принциптери;
- вади'айад аманат операцияларын эсепке алуу принциптери;
- вади'айад дамана операцияларын эсепке алуу принциптери;
- валюталык операцияларын эсепке алуу принциптери;

– пайдаларды теңдештирүү үчүн резервдерди эсепке алуу принциптери.».

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын капиталынын жетиштүүлүгү (шайкештиги) стандарттарын аныктоо боюнча» нускоонун:

24-пунктунун «5-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли – 100%)» бөлүгүнүн «е)» пунктчасынын:

экинчи, үчүнчү абзацтардагы «мушарака» деген сөз «кемүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

24-пунктунун «7-категория (кредиттик тобокелдик деңгээли – 400%)» бөлүгүндө:

– «мушарака» деген сөз «кемүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын.

7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууда активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камга чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

23-3-пунктунун төртүнчү абзацындагы:

– «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын;

24-4-пунктунун сегизинчи абзацындагы:

– «шарика» деген сөз «шарика/мушарака» дегенге алмаштырылсын.

8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 30-мартындагы № 20/4 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобонун:

1.А.БАЛАНСТЫК ОТЧЕТ бөлүгүнүн:

4-пунктунун:

– «в)» пунктчасындагы «хасан» деген сөз алып салынсын;

– «г)» пунктчасындагы «вади'а йад даман» деген сөздөр «вади'айад дамана» дегенге алмаштырылсын;

8-пунктунун «г)» пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«шарика/мушарака/көмүүчү мушарака келишими боюнча»;

9-пунктунун «г)» пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«шарика/мушарака/көмүүчү мушарака келишими боюнча»;

20, 21-пункттардын «в)» пунктчасында «хасан» деген сөз алып салынсын;

20, 21-пункттардын «г)» пунктчасында «вади'а йад даман» деген сөздөр «вади'айад дамана» дегенге алмаштырылсын;

25-пунктунун «б)» пунктчасында хасан» деген сөз алып салынсын;

25-пунктунун «в)» пунктчасында «вади'а йад даман» деген сөздөр «вади'айад дамана» дегенге алмаштырылсын;

«ПАЙДА, ЧЫГЫМ ЖАНА ЖЫЙЫНДЫ КИРЕШЕЛЕР ЖӨНҮНДӨ ОТЧЕТ» деп аталган 2-бөлүгүнүн:

7, 8, 20-пункттарынын «в)» пунктчасында «шарика/мушарака мунтахийя биттамлик» деген сөздөр «шарика/мушарака/көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

«КАРЖЫЛОО (уландысы)/БАШКА АКТИВДЕР» деп аталган 15.4-бөлүгүнүн 370-пунктундагы «мушарака» деген сөз «кемүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын.

9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы №35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

5-главасынын 30-пунктунун үчүнчү абзацындагы «Мушарака» деген сөз «кемүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын.

10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы № 21/13 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган коммерциялык банктар финансылык отчетторду түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган коммерциялык банктар финансылык отчетторду түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобонун 1-тиркемесинин:

- 1, 2, 7, 8, 11, 12-пункттарындагы «хасан» деген сөз алып салынсын.

11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 31-майындагы №21/14 «Кыргыз Республикасында ислам каржылоо принциптерин колдонууга киргизүү боюнча пилоттук (алгачкы) долбоорду жүзөгө ашыруунун чегинде жүргүзүлгөн операциялардын жыйынтыгы боюнча «ЭкоИсламикБанк» ЖАКтын финансылык отчетту түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында ислам каржылоо принциптерин колдонууга киргизүү боюнча пилоттук (алгачкы) долбоорду жүзөгө ашыруунун чегинде жүргүзүлгөн операциялардын жыйынтыгы боюнча «ЭкоИсламикБанк» ЖАКтын финансылык отчетту түзүүсүнө карата талаптар жөнүндө» жобонун 1-тиркемесинин:

– 1, 2, 7, 8, 11, 12-пункттарындагы «хасан» деген сөз алып салынсын.

12. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 18-июлундагы № 2018-П-12/30-3-(БС) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

2-пунктунун төртүнчү абзацындагы:

– «мушарака» деген сөз «кемүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

41-пунктунун 1-пунктчасындагы:

– «мушарака» деген сөз «кемүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын;

42-пунктунун 3, 4-пунктчаларындагы:

– «бүтүмдөрдү (келишимдерди)» деген сөздөр «келишимдерди» дегенге алмаштырылсын;

42-пунктунун 22-пунктчасындагы:

– «бүтүмдөр» деген сөз «келишимдер» дегенге алмаштырылсын;

48-пунктунун 4-пунктчасындагы:

– «бүтүмдөрдү» деген сөз «келишимдерди» дегенге алмаштырылсын;

76-пунктунун 1-пунктчасындагы:

– «бүтүмдөрү» деген сөз «келишимдери» дегенге алмаштырылсын;

76-пунктунун 2-пунктчасындагы:

– «бүтүмү» деген сөз «келишими» дегенге алмаштырылсын.

13. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 13-июнундагы № 2019-П-12/31-2-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ачылган банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ачылган банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускоонун:

2-главасынын:

төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«**Вади'айад дамана** – гарантиялык сактоо келишими, анын шарттарына ылайык банк ага ишеним менен берилген каражаттарды тескөөгө жана аларды жайгаштыруудан пайда алууга укуктуу. Вади'айад дамана депозитине карата талап боюнча төлөнүүчү аманат (депозит) эрежелери таркатылат.»;

бешинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«**Кард** – бул, ага ылайык бир тарап (карыз берүүчү) экинчи тарапка анын биринчи эле талабы боюнча гарантиялык кайтаруу шарттарында насыя түрүндө (сактоо) капитал (акча каражаттарын) сунуштаган келишим.»;

жетинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«**Хиба (сый акы)** – акча каражаттарын кард, вади'айад дамана келишимдеринин шарттарында жайгаштырган банк аманатчыларына төлөнүүчү материалдык сый акы түрү.»;

12-пунктунун экинчи сүйлөмүндөгү «хасан» деген сөз алып салынсын;

14-пунктунун экинчи абзацындагы «кард хасан/вади'айад даман» деген сөздөр «кард/вади'айад дамана» дегенге алмаштырылсын;

15-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«15. Талап боюнча төлөнүүчү банктык аманат (депозит) боюнча эсеп – бул, талап боюнча төлөнүүчү банктык аманат (депозит) келишими боюнча акча каражаттарын сактоо жана топтоо, ошондой эле төлөмдөрдү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү үчүн колдонулуучу эсеп. Талап боюнча төлөнүүчү депозит эсеби кард же вадиди'айад дамана келишимдери боюнча тейленет.

Кард келишиминин шарттары боюнча аманатчы банкка акча каражаттарын карызга кайтарымдуулук жана ал үчүн акы алуусуз, кардар аларды эркин пайдалануусу шартында сунуштайт, ал эми банк, өз кезегинде, тартылган ресурстарды инвестициялык саясатына ылайык пайдаланышы мүмкүн.

Кард, вадиди'айад дамана келишимдерине ылайык гарантияланган киреше каралбайт, ал эми сый акы (хиба) банктын чечими боюнча төлөнөт.

Кард жана вадиди'айад дамана келишим шарттары боюнча банк эсеп ээсин чек китепчесин же болбосо төлөм картын пайдалануу менен тейлеши мүмкүн.

Кард жана вадиди'айад дамана келишиминде банктын күндөлүк эсепти жүргүзүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрү үчүн төлөө суммасы да көрсөтүлүшү мүмкүн.

Банк ишинде кард, вадиди'айад дамана келишиминин шарттарында тартылган акча каражаттары банктын ресурстук базасын түзөт жана талап боюнча төлөнүүчү депозит катары каралат.

Банк күндөлүк ликвиддүүлүктүн талап кылынган деңгээлин, ошондой эле кард жана вадиди'айад дамана келишими боюнча милдеттенмелерди өз учурунда аткаруу мүмкүнчүлүгүн колдоого алуу максатында, кассада же болбосо корреспонденттик эсебинде акча каражаттарынын жетиштүү көлөмү болуусу зарыл.

Банктын кардарлардан алган акча каражаттарын толук көлөмдө кайтарылышын гарантиялоосу кард жана вадиди'айад дамана келишимдеринин өзгөчөлүгү болуп саналат. Кардар банктын тобокелдиктери үчүн жоопкерчилик тартпайт жана банктын кирешесине да катышпайт.

Кард жана вадиди'айад дамана келишими боюнча ачылган жеке адамдардын талап боюнча төлөнүүчү банктык аманат (депозит)

эсебине кардардын өздүк каражаттарынан тышкары, анын эмгек акысы, автордук гонорарлары, пенсиясы, алименттери, социалдык жөлөк пулдары, башка банктык эсептеги каражаттары, мураска байланыштуу төлөмдөр, эсеп ээсине таандык жеке мүлктү сатуу үчүн төлөм, акча которуулар жана каржылоо боюнча төлөмдөрдү кошо алганда, башка акчалай түшүүлөр жана төлөмдөр чегерилиши мүмкүн. Жеке адамдын кард жана вади'айад дамана талап боюнча төлөнүүчү банктык аманат (депозит) эсебинен кардар өз төлөмдөрүн, анын ичинде жеке максатта сатып алган товарлары (сунушталган кызматтар) үчүн төлөмдөрдү, каржылоо үчүн төлөөлөрдү, коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр жана өзүнө тиешелүү башка ушул сыяктуу төлөмдөрдү ишке ашырышы мүмкүн.»;

16-пунктунун он биринчи абзацындагы «хасан» деген сөз алып салынсын.

14. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 15-ноябрындагы № 2019-П-12/56-3-(НПА) «Коммерциялык банктардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык баалуу металлдар менен жүзөгө ашырылуучу операциялары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Коммерциялык банктардын ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык баалуу металлдар менен жүзөгө ашырылуучу операциялары жөнүндө» жобонун:

2-главасынын:

11-пунктунун 1-пунктчасынын биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) Вади'айад аманат келишиминин шарттары боюнча операциялар».

11-пунктунун 2-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2) Мурабаха келишиминин шарттарындагы операцияларды:

– баалуу металлдарды өзүнүн атынан кардардын эсебинен спот эсептөө шарттарында сатып алуу жана сатуу, мында келишим боюнча төлөө дароо ишке ашырылат;

– баалуу металлдарды өзүнүн атынан өз эсебинен спот эсептешүү шарттарында сатып алуу жана сатуу, мында келишим боюнча төлөө дароо ишке ашырылат.»;

11-пунктунун 3-пунктчасынын биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«3) Нак жана нак эмес формада кард келишиминин шарттарында операцияларды.».

15. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 25-ноябрындагы № 2020-П-12/67-3-(НПА) «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) эсептери боюнча пайданы/чыгымды бөлүштүрүү боюнча нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) эсептери боюнча пайданы/чыгымды бөлүштүрүү боюнча» нускоонун:

1-главасынын:

3-пунктунун он үчүнчү абзацындагы:

– «кард хасан, вади’ а йад дамана» деген сөздөр «кард, вади’ айд дамана» дегенге алмаштырылсын;

2-главасынын:

12-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«12. Банк каржылоо портфелинин пулуна банктын капиталын (ликвиддүү активдер/нак акча каражаттары түрүндө жеткиликтүү), мудараба (мударабанын чектелбеген эсептеринде), кард жана вади’айад дамана депозиттериндеги акча каражаттарын бириктире алат. Мында, банк кард жана вади’айад дамана келишимдеринин негизинде күндөлүк депозиттердин бардык тобокелдиктерин өзүнө алат. Андыктан банк пайданы/чыгымды эсептөө жана бөлүштүрүү үчүн банктын жайгаштырылган капиталы менен кард жана вади’айад дамана күндөлүк депозиттерин бириктириши мүмкүн.».

16. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 29-декабрындагы № 2021-П-12/75-2-(НПА) «Мурабаха

операциясын эсепке алуу тартибин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Мурабаха операциясын эсепке алуу тартибинин:

4-пунктунун:

– экинчи абзацындагы «бүтүмдөр» деген сөз «келишимдер» дегенге алмаштырылсын;

– алтынчы абзацындагы «бүтүм боюнча» деген сөздөр «келишимдер боюнча» дегенге алмаштырылсын;

– жетинчи абзацындагы «мурабаха бүтүмү ишке ашпай калса» деген сөздөр «мурабаха келишими ишке ашпай калса» дегенге алмаштырылсын.

17. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 12-октябрындагы № 2022-П-12/63-1-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын адекваттуулугунун жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча нускоону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын адекваттуулугунун жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча» нускоонун тиркемесинин:

«Кредиттер жана лизингдер (уландысы)/Башка активдер» таблицасынын 361, 493-графаларындагы:

– «мушарака» деген сөз «көмүүчү мушарака» дегенге алмаштырылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 29 августа 2022 года
№ 2022-П-14/54-5-(ПС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям» от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14/50-3-(ПС)

В соответствии со статьями 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям» от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14/50-3-(ПС) изменения (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения платежных организаций и операторов платежных систем.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление платежных систем.

Исполняющий обязанности председателя

3. Чокоев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от «29» августа 2022 года
№ 2022-П-14/54-5-(ПС)

Изменения

в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям» от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14/50-3-(ПС)

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям» от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14/50-3-(ПС) следующие изменения:

в Положении «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4. Основанием для применения мер воздействия в отношении операторов платежных систем/платежных организаций и (или) их должностных лиц является нарушение норм, требований и ограничений, установленных конституционным законом Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», законами Кыргызской Республики «О банках и банковской деятельности», «О платежной системе Кыргызской Республики», «О противодействии финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов», нормативными правовыми актами Национального банка и иными нормативными правовыми актами Кыргызской Республики. Национальный банк применяет соответствующие меры воздействия к операторам платежных систем/платежным организациям и (или) их должностным лицам при выявлении нарушений, предусмотренных настоящим Положением.»;

2) пункт 8 изложить в следующей редакции:

«8. Решение о применении соответствующих мер воздействия принимает Комитет по платежной системе Национального банка в форме постановления.

Решение о применении меры воздействия в виде предписания принимается начальником структурного подразделения, осуществляющего функции регулирования, надзора и контроля за операторами платежных систем и платежными организациями.»;

3) в пункте 9:

– абзац пятый после слов «инспекторских проверок технических документов» дополнить словами «и иной запрашиваемой информации/документов либо предоставление недостоверной/неполной информации/документов»;

– абзац седьмой признать утратившим силу;

– абзац девятый признать утратившим силу;

4) Положение дополнить пунктом 9-1 следующего содержания:

«9-1. Предписание должно содержать указание на факт нарушения, конкретные ссылки на законодательство Кыргызской Республики, которые были нарушены оператором платежных систем/платежной организацией и/или их должностными лицами, а также срок для их устранения.».

5) пункт 10 изложить в следующей редакции:

«10. Национальный банк вправе наложить штраф на операторов платежных систем/платежные организации.

Штраф на операторов платежных систем/платежные организации в размере не более 10 (десяти) процентов от балансовой стоимости активов (на последнюю отчетную дату) оператора платежных систем/платежной организации налагается в случае:

– невыполнения предписания Национального банка в установленные сроки;

– систематического (2 и более раза в течение 12 последовательных календарных месяцев) непредставления финансовой или другой отчетности либо представления несвоевременной/недостоверной/неполной информации, финансовой или другой отчетности или сведений;

– нарушения законодательства Кыргызской Республики, в том числе антимонопольного законодательства и законодательства о противодействии финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов;

– противодействия при осуществлении служащими Национального банка надзорных функций в рамках проводимых инспекторских проверок.

Операторы платежных систем/платежные организации обязаны уплатить штраф в месячный срок со дня вручения им постановления о наложении штрафа.

В случае неуплаты операторами платежных систем/платежными организациями штрафа Национальный банк вправе применить меры, направленные на принудительное взыскание задолженности в рамках исполнительного производства или другие меры воздействия в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

6) пункт 11 изложить в следующей редакции:

«11. Наложение штрафа на должностных лиц операторов платежных систем/платежных организаций.

Штраф на должностных лиц операторов платежных систем/платежных организаций в размере не более среднего годового вознаграждения, включая все виды выплат в данной организации (должностной оклад, премии, бонусы и др.), налагается в случае:

– действия или бездействия должностных лиц операторов платежных систем/платежных организаций, которые влекут за собой приостановление/отзыв лицензии, принудительную ликвидацию или банкротство оператора платежной системы/платежной организации - в размере 50 процентов от среднего годового вознаграждения;

– невыполнения предписаний Национального банка – в размере 50 процентов от среднего годового вознаграждения;

– систематического (два и более раз в течение 12 последовательных календарных месяцев) непредставления финансовой или другой отчетности либо представления несвоевременной/недостоверной/неполной информации, финансовой или другой отчетности – в размере 30 процентов от среднего годового вознаграждения;

– нарушения банковского законодательства Кыргызской Республики, антимонопольного законодательства и законодательства о противодействии финансированию деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов – в размере 50 процентов от среднего годового вознаграждения;

– противодействия при осуществлении служащими Национального банка надзорных функций в рамках проводимых инспекторских проверок – в размере 50 процентов от среднего годового вознаграждения.

Размер среднего годового вознаграждения должностного лица рассчитывается по следующей формуле:

$V/3/29,6*365$, где:

V – вознаграждение должностного лица за последние 3 месяца, включая все виды выплат (должностной оклад, премии, бонусы и др.), за вычетом обязательных налоговых платежей и социальных отчислений, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики;

3 – количество месяцев;

29,6 – среднемесячное число календарных дней;

365 – количество дней в году.

Должностные лица операторов платежных систем/платежных организаций обязаны уплатить штраф в месячный срок со дня вручения им постановления о наложении штрафа.

В случае неуплаты штрафа должностными лицами операторов платежных систем/платежных организаций Национальный банк вправе применить к ним меры принудительного взыскания штрафа в рамках исполнительного производства и другие меры в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

7) пункт 13 изложить в следующей редакции:

«13. Национальный банк вправе применить штраф к операторам платежных систем/платежным организациям и/или их должностным лицам за правонарушения, предусмотренные Кодексом Кыргызской Республики о правонарушениях. В данном случае решение о наложении штрафа принимается в соответствии с Кодексом Кыргызской Республики о правонарушениях. Привлечение

к ответственности дважды за одно и то же правонарушение не допускается.»;

8) в первом предложении пункта 23 слова «, внесения сведений об этом в реестр и уведомления оператора платежной системы/платежной организации» исключить;

9) в абзаце первом пункта 31 слова «или добровольной ликвидации» исключить;

10) в пункте 34 слова «и некоторым другим финансово-кредитным организациям» исключить.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 5 сентября 2022 года
№ 2022-П-33/55-1-(НПА)

О приостановлении действия постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных решениях в сфере проведения обменных операций с иностранной валютой» от 22 июля 2022 года №2022-П-33/45-2-(НПА)

В соответствии со статьями 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Приостановить действие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О временных решениях в сфере проведения обменных операций с иностранной валютой» от 22 июля 2022 года №2022-П-33/45-2-(НПА) до 1 декабря 2022 года.

2. Юридическому управлению со дня получения соответствующих документов, в течение трех рабочих дней:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению банковского надзора 1, управлению банковского надзора 2 и управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями в течение трех рабочих дней довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», Ассоциации обменных бюро «Альянс», обменных бюро Кыргызской Республики.

5. Отделу развития государственного языка и документооборота в течение трех рабочих дней довести настоящее постановление до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего надзорный блок Национального банка Кыргызской Республики.

Председатель

К. Боконтаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 14 сентября 2022 года
№ 2022-П-14/57-1-(ПС)

Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности операторов платежных систем и платежных организаций»

В соответствии со статьями 5 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Инструкцию «О проведении инспекторских проверок деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» (прилагается).

2. Признать утратившими силу:

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок операторов платежных систем и платежных организаций» от 30 ноября 2016 года № 47/10;

– в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты и признании утратившими силу некоторых нормативных правовых актов Национального банка Кыргызской Республики» от 8 июня 2017 года № 2017-П-14/23-11-(ПС):

десятый абзац пункта 1 постановления;

пункт 9 приложения к постановлению;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О проведении инспекторских проверок деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» от 30 ноября 2016 года № 47/10» от 2 сентября 2019 года № 2019-П-14/46-4-(НПА).

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Юридическому управлению со дня получения соответствующих документов, в течение трех рабочих дней:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

5. Управлению платежных систем в течение трех рабочих дней довести настоящее постановление до сведения операторов платежных систем и платежных организаций Кыргызской Республики.

6. Отделу развития государственного языка и документооборота в течение трех рабочих дней довести настоящее постановление до сведения соответствующих структурных подразделений, областных управлений, представительств Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление платежных систем.

Председатель

К. Боконтаев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 14 сентября 2022 года
№ 2022-П-14/57-1-(ПС)

ИНСТРУКЦИЯ **о проведении инспекторских проверок деятельности** **операторов платежных систем и платежных организаций**

ГЛАВА 1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящая Инструкция «О проведении инспекторских проверок деятельности операторов платежных систем и платежных организаций» (далее – Инструкция) устанавливает цели, виды и порядок осуществления инспекторских проверок деятельности операторов платежных систем и платежных организаций (далее – поднадзорные организации), имеющих лицензию/лицензии Национального банка Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) на право осуществления следующих видов деятельности:

– оказание услуг по приему и проведению платежей и расчетов за товары и услуги, не являющиеся результатом своей деятельности, в пользу третьих лиц посредством платежных систем, основанных на информационных технологиях и электронных средствах и способах проведения платежей;

– оказание услуг по приему, обработке и выдаче финансовой информации (процессинг, клиринг) по платежам и расчетам третьих лиц участникам платежной системы, данного процессингового, клирингового центра.

2. Проведение инспекторских проверок, а также применение мер воздействия в случае нарушения поднадзорной организацией требований законодательства Кыргызской Республики является частью деятельности Национального банка по надзору за соблюдением поднадзорными организациями установленных требований.

3. Национальный банк осуществляет надзор за соблюдением поднадзорными организациями требований законодательства Кыргызской Республики для обеспечения безопасности,

эффективности и непрерывности функционирования платежной системы Кыргызской Республики.

4. Для целей настоящей Инструкции используются следующие сокращенные обозначения и определения:

– **группа проверки** – группа лиц, сформированная из сотрудников Национального банка, указанных в направлении на проверку, в полномочия которой входит выполнение задач и функций по проведению инспекторской проверки деятельности поднадзорной организации, определенных в настоящей Инструкции;

– **уполномоченное структурное подразделение** – структурное подразделение Национального банка, осуществляющее функции регулирования, надзора и контроля за платежными системами, операторами платежных систем и платежными организациями;

– **должностные лица** – члены наблюдательного, исполнительного органов управления поднадзорной организации и/или лица, приравненные к ним по своим функциональным обязанностям, осуществляющие общее и текущее руководство деятельностью поднадзорной организации;

– **наблюдательный орган управления** – орган управления поднадзорной организации, осуществляющий общее руководство ее деятельностью и подотчетный высшему органу управления поднадзорной организации в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и учредительными документами организации;

– **исполнительный орган управления** – орган управления поднадзорной организации, осуществляющий текущее руководство ее деятельностью и подотчетный наблюдательному (при наличии) или высшему органу управления поднадзорной организации в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и учредительными документами организации.

5. В ходе инспекторских проверок Национальный банк/группа проверки имеет право запрашивать и получать любую информацию, касающуюся деятельности поднадзорных организаций, их отчетности, агентов, субагентов, поставщиков товаров/услуг и иных контрагентов в рамках договорных отношений с поднадзорной организацией, дочерних организаций, а также требовать разъяснения по полученной информации и при необходимости получать копии

подтверждающих документов, заверенные подписью руководителя/ иного уполномоченного лица и печатью поднадзорной организации.

По дочерним организациям поднадзорная организация предоставляет следующие документы и сведения:

- учредительные документы;
- финансовую отчетность;
- сведения о руководителе.

Запрашиваемая информация должна быть предоставлена в соответствии со сроками, указанными в запросе Национального банка/группы проверки.

ГЛАВА 2. ЦЕЛИ ПРОВЕДЕНИЯ ИНСПЕКТОРСКИХ ПРОВЕРОК

6. Основными целями проведения инспекторских проверок деятельности поднадзорных организаций являются:

- оценка общего финансового состояния поднадзорной организации, качества процессов управления;
- определение рисков поднадзорной организации, которые могут угрожать непрерывности и эффективности платежной системы;
- установление соответствия и соблюдения поднадзорной организацией законодательства Кыргызской Республики;
- оценка точности и достоверности финансовой и другой отчетности/ информации поднадзорной организации, представляемой в Национальный банк;
- выработка рекомендаций по устранению выявленных нарушений и недостатков, улучшению состояния деятельности поднадзорной организации и снижению ее рисков, а при необходимости – выработка предупредительных/ корректирующих мер и/или мер воздействия;
- оценка выполнения поднадзорной организацией рекомендаций и предписаний, направленных по итогам предыдущей инспекторской проверки и/или в ходе осуществления внешнего надзора.

ГЛАВА 3. ВИДЫ ИНСПЕКТОРСКИХ ПРОВЕРОК

7. Инспекторские проверки в зависимости от поставленных задач могут быть комплексными и целевыми.

8. План инспекторских проверок поднадзорных организаций составляется на каждый год и утверждается заместителем председателя/членом Правления Национального банка, курирующим уполномоченное структурное подразделение, или лицом, его замещающим.

Планирование инспекторских проверок осуществляется с учетом следующих основных критериев (но не ограничивается ими):

– степени значимости платежной системы, которая определяется Комитетом по платежной системе Национального банка в соответствии с Политикой по надзору (оверсайту) за платежной системой Кыргызской Республики, утвержденной постановлением Правления Национального банка от 15 июля 2015 года № 38/4;

– размера уставного капитала;
– осуществления приема бюджетных платежей;
– предыдущих проведенных инспекторских проверок;
– исполнения предписаний и других мер воздействия и так далее.

В план инспекторских проверок при необходимости могут вноситься изменения.

9. Комплексная проверка определяет общее финансовое состояние, качество менеджмента поднадзорной организации, соблюдение поднадзорной организацией законодательства Кыргызской Республики, регламентирующего ее деятельность, а также определяет риски, недостатки и слабые стороны поднадзорной организации, которые могут угрожать ее устойчивости и стабильности.

10. Целевая проверка предусматривает проверку одного или нескольких видов деятельности поднадзорной организации.

11. В зависимости от порядка уведомления проверки могут быть плановыми (с предварительным уведомлением поднадзорной организации) и внезапными (без предварительного уведомления о предстоящей проверке).

12. Целевые проверки могут носить внезапный (внеплановый) характер. В случае проведения внезапной проверки направление на проверку предъявляется поднадзорной организации непосредственно в момент прибытия группы проверки.

13. Инспекторская проверка поднадзорной организации проводится на основании направления на проведение инспекторской проверки (далее – направление на проверку). Направление на проверку вправе подписывать:

- председатель Национального банка или лицо, его замещающее;

- заместитель председателя/член Правления Национального банка, курирующий уполномоченное структурное подразделение, или лицо, его замещающее;

- руководитель областного управления/руководитель представительства Национального банка в Баткенской области по месту нахождения поднадзорных организаций или лицо, его замещающее.

14. Проведение внезапных целевых инспекторских проверок может осуществляться на основании решения одного из лиц, указанных в пункте 13 настоящей Инструкции, если:

- обнаружено нарушение непрерывности функционирования платежной системы;

- имеются факты мошенничества, злоупотреблений и прочей незаконной деятельности, проводимой поднадзорной организацией, в том числе по сведениям, предоставленным гражданами, организациями;

- на основании предоставленной отчетности выявлены негативные тенденции, которые могут привести к ухудшению финансового состояния поднадзорной организации, либо имеются сомнения в полноте и достоверности предоставляемой в Национальный банк отчетности/информации;

- в деятельности поднадзорной организации имеют место обстоятельства, противоречащие законодательству Кыргызской Республики;

- не исполняются требования и/или решения Национального банка;
- имеется предписание/иное требование в рамках применения мер воздействия Национального банка, с целью проверки его исполнения поднадзорной организацией;
- имеются сведения/информация/обращения граждан/организаций о разногласиях (конфликтах) между учредителями/участниками/акционерами, должностными лицами поднадзорной организации (связанные с поднадзорной организацией), которые могут привести к нарушению бесперебойности функционирования платежной системы, и/или которые могут привести к невыполнению обязательств перед пользователями;
- имеются сведения/информация/события, которые могут привести к нарушению бесперебойности функционирования платежной системы, и/или которые могут привести к невыполнению обязательств перед пользователями;
- имеется информация от правоохранительных органов о незаконной деятельности поднадзорной организации.

ГЛАВА 4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕНИЯ ИНСПЕКТОРСКИХ ПРОВЕРОК

15. Национальный банк проводит плановые (комплексные/целевые) инспекторские проверки поднадзорных организаций не чаще одного раза в два года в соответствии с утвержденным планом инспекторских проверок поднадзорных организаций, согласно пункту 8 настоящей Инструкции.

16. Для проведения плановой или внезапной инспекторской проверки формируется группа проверки в составе не менее двух человек, в которую могут входить представители структурных подразделений Национального банка и/или областного управления/представительства Национального банка в Баткенской области, назначаются ее руководитель и член/члены группы проверки (далее – уполномоченные представители Национального банка). Документом, подтверждающим полномочия уполномоченных представителей Национального банка на проведение инспекторской проверки поднадзорной организации, является направление на проверку, подписанное лицом, указанным в пункте 13 настоящей Инструкции.

17. Общий срок проведения инспекторской проверки не превышает 20 (двадцати) рабочих дней.

В случае необходимости, возникшей в ходе проведения инспекторской проверки, срок проверки может быть продлен до 30 (тридцати) рабочих дней в порядке, предусмотренном пунктом 26 настоящей Инструкции.

18. Направление на проверку оформляется Национальным банком по форме Приложения 1 к настоящей Инструкции и содержит следующую информацию:

- о дате начала проверки;
- о длительности проверки (в рабочих днях);
- о вопросах, подлежащих проверке (за исключением случаев проведения комплексных проверок);
- о проверяемом периоде;
- о персональном составе группы проверки.

19. В ходе проверки группой проверки у поднадзорной организации могут запрашиваться документы/сведения, сформированные вне пределов указанного в направлении на проверку проверяемого периода, если при практическом изучении указанных в направлении вопросов возникнет необходимость охвата более раннего или позднего периода деятельности организации для полноценного изучения вопросов.

20. В случае если инспекторская проверка является плановой, то руководитель проверки направляет в поднадзорную организацию письмо-уведомление с приложением перечня необходимых к предоставлению по предмету проверки документов/сведений/доступов в системы в режиме просмотра (по форме Приложения 2 к настоящей Инструкции) не позднее чем за 10 (десять) рабочих дней до начала проверки, а направление на проверку предъясняется по прибытию.

Перечень документов/сведений/доступов в системы, указанный в Приложении 2 к настоящей Инструкции, может в каждом конкретном случае меняться/дополняться в зависимости от задач, целей, сроков предстоящей проверки и специфики деятельности поднадзорной организации.

21. Датой начала проверки считается дата, указанная в направлении на проверку, или дата вручения группой проверки Национального банка руководителю/иному уполномоченному лицу поднадзорной организации направления на проверку.

22. Оригинал направления на проверку передается руководителю/иному уполномоченному лицу поднадзорной организации; копия направления на проверку с отметкой о дате и времени вручения, удостоверенная подписью руководителя/иного уполномоченного лица и печатью поднадзорной организации, передается поднадзорной организацией уполномоченным представителям Национального банка.

23. По прибытию на место проверки руководитель группы проверки проводит встречу с руководителем поднадзорной организации (или лицом, исполняющим его обязанности) для того, чтобы:

- вручить направление на проверку, а также сообщить о масштабах и задачах проверки;
- обсудить предстоящий процесс проведения проверки;
- представить члена/членов группы проверки с указанием участков его/их работы;
- определить методы осуществления контактов с руководством и сотрудниками поднадзорной организации;
- ответить на вопросы представителей поднадзорной организации по предмету проверки.

24. В первый день проверки поднадзорная организация обязана предоставить все документы/сведения/доступы в системы, указанные в письме-уведомлении, направленном в соответствии с пунктом 20 настоящей Инструкции. Отсутствие указанных документов/сведений/доступов в системы оформляется актом о подтверждении установленных фактов и/или событий инспекторской проверки в соответствии с пунктом 32 настоящей Инструкции.

25. На период проверки поднадзорная организация обязана предоставить группе проверки отдельное помещение с оборудованными рабочими местами. Помещение не должно содержать аудио- и видеозаписывающих устройств. В случае если в предоставленном помещении имеются аудио- и видеозаписывающие устройства, то поднадзорная организация

предоставляет группе проверки письменное обязательство, что в период проверки в данном помещении не будет осуществляться аудио- и видеозапись.

26. В случае необходимости продления срока проверки, дополнения/замены отдельных членов группы проверки и/или включения для проверки дополнительных вопросов оформляется дополнение к направлению на проверку, которое также вручается руководителю/иному уполномоченному лицу поднадзорной организации в день его вступления в силу (днем вступления в силу дополнения к направлению на проверку считается дата его подписания и регистрации в Национальном банке). Дополнение к направлению на проверку является неотъемлемой частью направления на проверку.

27. В ходе инспекторской проверки поднадзорная организация предоставляет группе проверки оригиналы документов для изучения. В исключительных случаях, когда по объективным причинам невозможно предоставить оригиналы документов, поднадзорная организация предоставляет копии документов, заверенные подписью руководителя/иного уполномоченного лица и печатью поднадзорной организации, с указанием причин непредоставления оригиналов документов в письменном виде.

По запросу группы проверки поднадзорная организация предоставляет электронные версии запрашиваемых документов (при их наличии).

28. Во время инспекторской проверки руководство и персонал поднадзорной организации должны оказывать группе проверки всестороннее содействие.

29. Уполномоченные представители Национального банка вправе:

- получать свободный доступ в места осуществления деятельности поднадзорной организации;

- своевременно получать и проверять документы и информацию поднадзорной организации, в том числе проводить проверку деятельности агентов/субагентов поднадзорной организации. В этом случае поднадзорная организация должна оказать содействие в получении группой проверки информации и доступа к помещениям, системам и записям агента/субагента;

- при необходимости получать заверенные подписью руководителя/иного уполномоченного лица и печатью поднадзорной организации копии соответствующих документов для приобщения к материалам инспекторской проверки;

- получать устные и письменные пояснения поднадзорной организации, должностных лиц и сотрудников поднадзорной организации по вопросам ее деятельности;

- проводить обсуждения по возникающим в ходе проверки вопросам непосредственно с сотрудниками поднадзорной организации, которые подготовили и предоставили запрошенную информацию, по согласованию с руководством или иным уполномоченным лицом поднадзорной организации;

- запрашивать документы и информацию для оценки мер по обеспечению эффективности и непрерывности функционирования платежной системы;

- по запросу получить права доступа к автоматизированным/информационным системам поднадзорной организации с возможностью получения информации обо всех проводимых операциях (чтение, формирование и печать отчетов);

- запрашивать и получать у поднадзорной организации и участников платежной системы любые документы и информацию по вопросам, касающимся функционирования платежной системы.

В ходе проведения проверки формирование и запуск отчетов в автоматизированных системах поднадзорной организации осуществляется по согласованию с руководителем/иным уполномоченным лицом поднадзорной организации.

30. В случае введения специального режима уполномоченные представители Национального банка выполняют действия, установленные решением Комитета по платежной системе Национального банка о введении специального режима и Положением «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем и платежным организациям», утвержденным постановлением Правления Национального банка от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14-50-3-(ПС).

31. В случае отказа со стороны поднадзорной организации предоставить уполномоченным представителям Национального

банка беспрепятственный доступ в места осуществления деятельности поднадзорной организации, к автоматизированным/информационным системам поднадзорной организации (в режиме просмотра), к запрашиваемым информации и документам по предмету проверки, в том числе их заверенные копии, а также соответствующие пояснения по вопросам деятельности поднадзорной организации, информацию из информационных систем в электронном виде, в сроки, установленные в ходе инспекторской проверки, уполномоченные представители Национального банка составляют акт о противодействии проведению инспекторской проверки. Акт о противодействии проведению инспекторской проверки составляется по форме Приложения 3 к настоящей Инструкции в двух экземплярах (по одному экземпляру для Национального банка и поднадзорной организации).

В случае необходимости зафиксировать какой-либо факт и/или событие во время проведения проверки поднадзорной организации (отсутствие без уважительных причин (без оснований) на рабочем месте должностных лиц, штатного персонала, снятия остатков кассы и так далее) уполномоченными представителями Национального банка составляется акт о подтверждении установленных фактов и/или событий инспекторской проверки. Акт о подтверждении установленных фактов и/или событий инспекторской проверки составляется по форме Приложения 4 к настоящей Инструкции в двух экземплярах (по одному экземпляру для Национального банка и поднадзорной организации).

32. Акт о противодействии проведению инспекторской проверки/ о подтверждении установленных фактов и/или событий инспекторской проверки подписывается уполномоченными представителями Национального банка и руководителем/ иным уполномоченным лицом/ должностными лицами/ сотрудниками поднадзорной организации.

В случае отказа от подписания акта поднадзорной организацией либо отсутствия руководителя/ иного уполномоченного лица/ должностных лиц/ сотрудников поднадзорной организации в акте делается отметка об отказе/отсутствии указанных лиц, которая удостоверяется подписью уполномоченных представителей Национального банка (руководителя и членов группы проверки).

33. Факты противодействия проведению инспекторской проверки, зафиксированные в акте о противодействии проведению инспекторской проверки, являются основанием для применения к поднадзорной организации мер воздействия и иных мер, в соответствии с конституционным Законом Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики», законами Кыргызской Республики «О банках и банковской деятельности» и «О платежной системе Кыргызской Республики», Положением «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем и платежным организациям», утвержденным постановлением Правления Национального банка от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14-50-3-(ПС), и другими нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

ГЛАВА 5. ПРЕДВАРИТЕЛЬНАЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНАЯ ВСТРЕЧИ ПО ИТОГАМ ПРОВЕРКИ

34. В последнюю неделю инспекторской проверки проводится предварительная встреча группы проверки с руководством/уполномоченными лицами поднадзорной организации, которая организуется для информирования поднадзорной организации о предварительных результатах проверки, выявленных недостатках и нарушениях в деятельности поднадзорной организации, обсуждения предварительных выводов и необходимых корректирующих мер, обязательных для исполнения.

35. В ходе предварительной встречи поднадзорная организация вправе представить свои комментарии и разъяснения по вопросам, озвученным членами группы проверки по проверенным участкам деятельности поднадзорной организации, а также при наличии вопросов регулирования деятельности поднадзорных организаций получить разъяснения, выяснить и уточнить имеющиеся проблемы, задать вопросы членам группы проверки.

36. По итогам предварительной встречи группы проверки и руководства/уполномоченных лиц поднадзорной организации составляется краткий протокол, который должен быть подписан участниками встречи в течение 5 (пяти) рабочих дней с даты проведения встречи.

В случае отказа представителей поднадзорной организации подписать протокол по результатам встречи, поднадзорная организация в течение 3 (трех) рабочих дней направляет в Национальный банк письмо с обоснованием причин отказа в подписании протокола.

37. В течение 15 (пятнадцати) рабочих дней с даты завершения проверки руководителем группы проверки организуется заключительная встреча группы проверки с руководством/уполномоченными лицами поднадзорной организации для обсуждения выводов и результатов проверки. На встрече присутствует начальник уполномоченного структурного подразделения/руководитель областного управления/представительства Национального банка в Баткенской области (в зависимости от места нахождения поднадзорной организации) или замещающие их лица, при необходимости – заместитель председателя/член Правления Национального банка, курирующий уполномоченное структурное подразделение, и/или иные представители/работники Национального банка.

38. В ходе заключительной встречи руководитель/члены группы проверки информируют руководство/уполномоченных лиц поднадзорной организации о выводах, сделанных в ходе проверки, которые включают в себя:

- случаи нарушения поднадзорной организацией законодательства Кыргызской Республики, в том числе нормативных правовых актов Национального банка, выявленные в ходе инспекторской проверки;

- оценку действующей системы учета и отчетности, системы информирования и системы внутреннего контроля;

- оценку управления рисками;

и/или иные выводы в соответствии с поставленными задачами и целями конкретной инспекторской проверки.

39. В ходе заключительной встречи руководитель и члены группы проверки озвучивают руководству/уполномоченным лицам поднадзорной организации о необходимости устранить все недостатки и нарушения, выявленные в ходе проверки, а также

(при необходимости) рекомендуют приемлемые решения указанных проблем и сроки их исполнения.

40. В течение 5 (пяти) рабочих дней после заключительной встречи составляется и подписывается протокол, в котором фиксируются все обсужденные вопросы. Протокол заключительной встречи подписывается участниками встречи (в случае отсутствия отдельных лиц протокол подписывается лицами, исполняющими их обязанности).

В случае отказа представителей поднадзорной организации подписать протокол по результатам заключительной встречи, поднадзорная организация в течение 3 (трех) рабочих дней направляет в Национальный банк письмо с обоснованием причин отказа в подписании протокола.

ГЛАВА 6. ОТЧЕТ ОБ ИНСПЕКТОРСКОЙ ПРОВЕРКЕ

41. Результаты инспекторской проверки оформляются отчетом в письменной форме, составляемым и подписываемым уполномоченными представителями Национального банка, проводившими инспекторскую проверку, в двух экземплярах, – по одному экземпляру для Национального банка и поднадзорной организации.

42. Взаимодействие и обмен информацией Национального банка/ группы проверки с поднадзорными организациями при рассмотрении отчета по итогам проверки осуществляются в виде официальных переговоров, встреч и путем предоставления других письменных документов.

43. Отчет об инспекторской проверке отражает результаты проверки для использования Национальным банком в ходе выполнения своих надзорных функций и для информирования об итогах проверки исполнительного и наблюдательного (при наличии) органов управления, а также учредителей/участников/ акционеров поднадзорной организации – в случае отсутствия в организационной структуре поднадзорной организации наблюдательного органа управления.

44. Отчет об инспекторской проверке информирует об основных выводах и заключениях проверки, включая все существенные

риски и/или недостатки, проблемы и корректирующие меры, которые необходимо принять поднадзорной организации, а также содержит требования, обязательные для исполнения поднадзорной организацией для исправления и/или улучшения ситуации.

45. Заверенные копии документов/письменные пояснения поднадзорной организации, содержащие сведения о фактах нарушения, прилагаются к отчету об инспекторской проверке в экземпляре для Национального банка и являются его неотъемлемой частью.

46. Отчет об инспекторской проверке является собственностью Национального банка и содержит конфиденциальные сведения, не подлежащие разглашению третьим лицам. Поднадзорные организации должны обеспечить сохранность отчета об инспекторской проверке и не должны распространять его (целиком или в части) в бумажном или электронном видах третьим лицам.

При необходимости передачи поднадзорной организацией отчета об инспекторской проверке (целиком или в части) третьим лицам (для целей проведения внешнего независимого аудита, получения консалтинговых услуг и тому подобное) такая передача может осуществляться (по запросу поднадзорной организации) с письменного согласия Национального банка в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.

47. В случае несогласия поднадзорной организации с результатами инспекторской проверки, отраженными в отчете об инспекторской проверке, поднадзорная организация вправе направить возражения или замечания в Национальный банк в течение 10 (десяти) рабочих дней с даты получения поднадзорной организацией отчета.

Возражения и замечания оформляются в письменной форме, подписываются руководителем/иным уполномоченным лицом поднадзорной организации и скрепляются печатью поднадзорной организации. Возражения и/или замечания к отчету об инспекторской проверке, а также обосновывающие их документы или их копии прикладываются к отчету об инспекторской проверке.

ГЛАВА 7. МЕРЫ ВОЗДЕЙСТВИЯ

48. При обнаружении в деятельности поднадзорной организации недостатков и/или нарушений законодательства Кыргызской Республики группа проверки готовит рекомендацию/рекомендации о применении к поднадзорной организации мер воздействия в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

49. Решение о применении к поднадзорной организации мер воздействия принимается в установленном порядке соответствующими должностными лицами и органами Национального банка, уполномоченными принимать такие решения в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка.

ГЛАВА 8. ОЗНАКОМЛЕНИЕ С ОТЧЕТОМ О ПРОВЕРКЕ

50. Отчет об инспекторской проверке с сопроводительным письмом нарочно передается руководителю или иному уполномоченному лицу поднадзорной организации не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней с даты проведения заключительной встречи по итогам проверки. При получении отчета представитель поднадзорной организации предъявляет удостоверяющий его личность документ, предоставляет оригинал или заверенную копию уполномочивающего документа на получение отчета об инспекторской проверке (для иных представителей, кроме руководителя) и расписывается в журнале выдачи отчетов с отметкой о получении отчета нарочно.

В исключительных случаях (невозможность вручения отчета нарочно в связи с нахождением руководителя/иных уполномоченных лиц поднадзорной организации за пределами территории Кыргызской Республики, их временная нетрудоспособность по медицинским показаниям и тому подобное) отчет об инспекторской проверке с сопроводительным письмом направляется почтовым отправлением на фактический адрес нахождения поднадзорной организации. В данном случае в обязательном порядке должно быть получено подтверждение о доставлении почтового отправления с обратным уведомлением, включающим Ф.И.О. получившего отчет лица и дату доставки.

51. В сопроводительном письме к отчету об инспекторской проверке указывается:

– о том, что поднадзорная организация в зависимости от рекомендаций/ корректирующих мер, содержащихся в отчете, должна принять необходимые меры по устранению выявленных нарушений и отмеченных недостатков (включая составление и направление в Национальный банк плана мероприятий по устранению выявленных нарушений и отмеченных недостатков);

– необходимость подписания листа ознакомления с отчетом по форме в Приложении 5 к настоящей Инструкции после ознакомления с отчетом об инспекторской проверке членов исполнительного и наблюдательного (при наличии) органов управления, а также учредителей/участников/акционеров поднадзорной организации – в случае отсутствия в организационной структуре поднадзорной организации наблюдательного органа управления. При этом несогласие с выводами и заключениями, содержащимися в отчете, не является основанием для отказа в подписании листа ознакомления с отчетом.

52. Члены исполнительного и наблюдательного (при наличии) органов управления, учредители/участники/акционеры (в случае отсутствия в организационной структуре поднадзорной организации наблюдательного органа управления) поднадзорной организации должны ознакомиться с отчетом об инспекторской проверке и подписать лист ознакомления.

Если учредителем/участником/акционером поднадзорной организации является юридическое лицо, то лист ознакомления подписывается главой исполнительного органа/иного уполномоченного представителя юридического лица, чья подпись заверяется печатью данного юридического лица (за исключением случаев, когда от имени такого юридического лица действует уполномоченный представитель по доверенности без права и требования заверения его подписи печатью или иными подтверждающими реквизитами). В случае подписания листа ознакомления иным уполномоченным представителем, кроме главы исполнительного органа, в Национальный банк должны быть предоставлены соответствующие подтверждающие (уполномочивающие) документы.

После ознакомления с отчетом подписанный лист ознакомления с сопроводительным письмом поднадзорной организации

направляется в Национальный банк не позднее 10 (десяти) рабочих дней с даты получения поднадзорной организацией отчета.

В случае если указанные лица поднадзорной организации, обязанные подписать лист ознакомления, являются нерезидентами, то срок предоставления листа ознакомления в Национальный банк по запросу поднадзорной организации может быть продлен до 30 (тридцати) календарных дней.

53. В случае отсутствия того или иного члена наблюдательного органа управления (при наличии) или учредителя/участника/акционера поднадзорной организации, и/или в случае невозможности установления контакта с ними в течение установленного периода времени для ознакомления с отчетом поднадзорная организация в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня получения отчета должна известить Национальный банк о причинах, по которым тот или иной член наблюдательного органа управления или учредитель/участник/акционер поднадзорной организации не может подписать лист ознакомления с отчетом. При этом лист ознакомления в установленный срок может быть направлен в Национальный банк без подписи указанных отсутствующих лиц поднадзорной организации, с последующим досылком в Национальный банк отдельного письменного уведомления об ознакомлении.

54. Отчет об инспекторской проверке не подлежит обжалованию.

55. Меры воздействия, примененные на основании выводов и результатов инспекторской проверки, могут быть обжалованы поднадзорной организацией в соответствии с Положением «О досудебном регулировании споров между Национальным банком Кыргызской Республики и коммерческими банками, организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, и их учредителями (участниками), юридическими и физическими лицами», утвержденным постановлением Правления Национального банка от 17 мая 2017 года № 19/13.

**Приложение 1
к Инструкции «О проведении
инспекторских проверок
деятельности операторов
платежных систем
и платежных
организаций»**

**НАПРАВЛЕНИЕ
на проверку деятельности**

(полное наименование оператора платежной системы / платежной организации)

Настоящим удостоверяется, что следующие работники
Национального банка Кыргызской Республики:

1. _____
(ФИО и должность)
2. _____
(ФИО и должность)
3. _____
(ФИО и должность)
4. _____
(ФИО и должность)
5. _____
(ФИО и должность)

направляются на инспекторскую проверку деятельности _____

(наименование оператора платежной системы/платежной организации)

с «__» _____ 20__ года, сроком на ____ рабочих дней.
В случае возникновения в период проверки непредвиденных
обстоятельств срок проведения проверки может быть увеличен.

Программа проверки включает период деятельности организации
с «__» _____ 20__ года по «__» _____ 20__ года
и проверку следующих направлений и вопросов:

- _____
- _____

Заместитель председателя/

Имя, фамилия

Член Правления/

Руководитель областного управления/

Представительства Национального банка

в Баткенской области

**Приложение 2
к Инструкции «О проведении
инспекторских проверок
деятельности операторов
платежных систем
и платежных
организаций»**

*Наименование и адрес
оператора платежной системы/
платежной организации*

УВЕДОМЛЕНИЕ

Национальный банк Кыргызской Республики уведомляет, что с «___» _____ 20__ года в _____ (полное наименование оператора платежной системы/платежной организации) (включая филиалы) (далее – Общество) будет проводиться плановая комплексная/целевая проверка деятельности оператора платежной системы/платежной организации.

В целях эффективного проведения проверки, а также сокращения времени пребывания членов группы проверки в Обществе просим подготовить документы и иную информацию, подлежащие проверке, согласно приложению к настоящему уведомлению. При этом документы и иную информацию по деятельности Общества необходимо предоставить членам группы проверки в день прибытия. Все документы и сведения должны быть подготовлены за проверяемый период с «___» _____ 20__ года по «___» _____ 20__ года и переданы руководителю проверки.

Если в ходе подготовки указанных документов у сотрудников Общества возникнут какие-либо вопросы, а также в том случае, если они не в состоянии подготовить запрашиваемые документы и сведения в срок, необходимо заблаговременно, до указанной выше даты начала инспекторской проверки, связаться с _____ (ФИО, должность и номер телефона сотрудника Национального банка).

Планируется, что в проверке примут участие _____ (указывается количество) проверяющих, в связи с этим необходимо подготовить служебное помещение с рабочими местами на _____ человек,

оборудованное техническими средствами (телефонная связь, сейф для хранения документов, если имеется возможность, компьютер с настроенным доступом в автоматизированные/информационные системы и принтер).

Просим оказывать всемерное содействие членам группы проверки по вопросам, связанным с проверкой, обеспечить возможность опроса должностных лиц и работников Общества, доступ к источникам информации, необходимым для выполнения проверки.

Приложение: Перечень документов/сведений/доступов в системы, предоставляемых поднадзорной организацией для проверки – на ____ л.

С уважением,

Заместитель председателя/

Член Правления/

Руководитель областного управления/

Представительства Национального банка

в Баткенской области

Имя, фамилия

ПЕРЕЧЕНЬ

документов/сведений/доступов в системы, предоставляемых поднадзорной организацией для проверки

1. Учредительные документы (учредительный договор, устав с изменениями и дополнениями), решения высшего, наблюдательного (при наличии) и исполнительного органов управления организации за проверяемый период.
2. Пакет документов, регламентирующих деятельность организации и определяющих ее политику (внутренние нормативные документы: положения, правила, политики, инструкции и тому подобное).
3. Организационная структура и штатное расписание организации за проверяемый период.
4. Список сотрудников организации с указанием занимаемых должностей, контактных номеров телефонов и электронной почты.
5. Базы данных агентов/субагентов/поставщиков товаров и услуг.
6. Финансовая отчетность в разбивке по кварталам, отчеты/декларации в налоговые органы за проверяемый период.
7. Договоры с коммерческими банками/агентами/поставщиками товаров/услуг.
8. Перечень операций и видов услуг, предоставляемых организацией (по категориям платежных систем, видам инструментов приема/проведения платежей, в качестве сопутствующих к основным видам деятельности).
9. Сведения и документы по АПК (договоры на разработку и предоставление технического сопровождения программного обеспечения с приложением технических заданий и требований, акты приема-передачи (при наличии стороннего разработчика), паспорта систем, акты ввода АПК в промышленную эксплуатацию и журналы испытаний опытной эксплуатации, программа и методика испытаний, протоколы проверки безопасности АПК, документы на размещение серверных помещений и прочее).
10. Хозяйственные договоры (по открытию банковских счетов и их обслуживанию, аренде/покупке помещений для размещения

офиса Общества и его обособленных подразделений, лицензионные соглашения по покупке антивирусного программного обеспечения и прочее).

11. Переписка с Национальным банком Кыргызской Республики и другими органами государственной власти за проверяемый период.
и другие документы (при необходимости).

**Приложение 3
к Инструкции «О проведении
инспекторских проверок
деятельности операторов
платежных систем
и платежных
организаций»**

**АКТ
о противодействии проведению инспекторской проверки**

(наименование оператора платежной системы или платежной организации)

(местонахождение, адрес, телефон)

_____ «__» _____ 20__ года

(место и дата составления)

Нами, работниками Национального банка Кыргызской Республики

(ФИО уполномоченных представителей Национального банка)

составлен настоящий Акт о том, что работник _____

*(наименование оператора платежной системы/
платежной организации, ФИО работника)*

воспрепятствовал проведению проверки деятельности данной организации:

(было отказано в доступе в здание или помещение, не предоставлены запрашиваемые членами группы проверки документы/сведения/доступы в системы в сроки, установленные в ходе инспекторской проверки, другое)

В связи с воспрепятствованием проведению проверки членами группы проверки работник _____
(наименование оператора платежной системы/платежной организации, ФИО работника) предупрежден об ответственности за

противодействие проведению проверки платежной организации/
оператора платежной системы.

Акт составили:

_____	_____	_____
(ФИО уполномоченных представителей Национального банка)	(должность)	(подпись)

С актом ознакомлены, с установленными фактами/событиями
согласны:

_____	_____	_____
(ФИО представителей/ работников организации)	(должность)	(подпись)

Второй экземпляр акта получил(а):

_____	_____	_____
(ФИО представителя организации)	(должность)	(подпись)

**Приложение 4
к Инструкции «О проведении
инспекторских проверок
деятельности операторов
платежных систем
и платежных
организаций»**

**АКТ
о подтверждении установленных фактов и/
или событий инспекторской проверки**

_____ (наименование оператора платежной системы или платежной организации)

_____ (местонахождение, адрес, телефон)

_____ «__» _____ 20__ года
(место и дата составления)

Нами, работниками Национального банка Кыргызской Республики

_____ (ФИО уполномоченных представителей Национального банка)

составлен настоящий Акт о том, что _____

_____ (излагается установленный факт и /или событие)

Акт составили:

_____	_____	_____
<i>(ФИО уполномоченных представителей Национального банка)</i>	<i>(должность)</i>	<i>(подпись)</i>

С Актом ознакомлены, с установленными фактами/событиями согласны:

_____	_____	_____
<i>(ФИО представителей/ работников организации)</i>	<i>(должность)</i>	<i>(подпись)</i>

Второй экземпляр акта получил(а):

_____	_____	_____
<i>(ФИО представителя организации)</i>	<i>(должность)</i>	<i>(подпись)</i>

**Приложение 5
к Инструкции «О проведении
инспекторских проверок
деятельности операторов
платежных систем
и платежных
организаций»**

ЛИСТ ОЗНАКОМЛЕНИЯ
с отчетом об инспекторской проверке

_____ (наименование оператора платежной системы / платежной организации)

Мы, нижеподписавшиеся члены коллегиального исполнительного органа управления, члены наблюдательного органа управления (при наличии), а также учредители/участники/акционеры (в случае отсутствия в организационной структуре поднадзорной организации наблюдательного органа управления) _____ (наименование оператора платежной системы/платежной организации) лично ознакомились с содержанием отчета о результатах инспекторской проверки _____ (наименование оператора платежной системы/ платежной организации), проведенной в период с «__» _____ 20__ года по «__» _____ 20__ года.

Отчет от «__»
_____ 20__ года

ФИО и наименование должности	Дата	Подпись
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

**Примечание: подписи членов исполнительного/наблюдательного органов управления заверяются печатью поднадзорной организации, подписи представителей учредителей/участников/акционеров-юридических лиц – печатью представляемого юридического лица (за исключением случаев, когда представитель действует на основании доверенности без требования о заверении его подписи).*

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 26 сентября 2022 года
№ 2022-П-33/59-4-(НФКУ)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики в части гарантийных фондов

В соответствии со статьями 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– «Об утверждении Положения «О создании и регистрации гарантийных фондов в Кыргызской Республике» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-2-(НФКУ);

– «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-3-(НФКУ).

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для

включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения ОАО «Гарантийный фонд», ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана» и коммерческих банков.

5. Отделу развития государственного языка и документооборота в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего надзорный блок Национального банка Кыргызской Республики.

Председатель

К. Боконтаев

Приложение
к Постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 сентября 2022 года
№ 2022-П-33/59-4-(НФКУ)

Изменения в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики в части гарантийных фондов

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О создании и регистрации гарантийных фондов в Кыргызской Республике» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-2-(НФКУ) следующие изменения:

в Положении «О создании и регистрации гарантийных фондов в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– предложение первое пункта 1 изложить в следующей редакции:

«1. Гарантийный фонд – юридическое лицо, создаваемое в форме акционерного общества, прошедшее процедуру учетной регистрации в Национальном банке Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) и осуществляющее гарантийную деятельность.»;

– дополнить пунктом 1-1 следующего содержания:

«1-1. В настоящем Положении используются следующие понятия и термины:

1) клиент – субъект предпринимательства и участник государственных жилищных программ, часть обязательств которых обеспечена гарантией по договору финансирования с финансово-кредитной организацией;

2) гарантия – обязательство гарантийного фонда перед финансово-кредитной организацией нести ответственность за исполнение части обязательств по основному долгу клиента по договорам финансирования в пределах суммы предоставленной гарантии;

3) гарантийная деятельность – деятельность, способствующая повышению доступности финансирования клиентам и направленная

на снижение части кредитных рисков финансово-кредитных организаций путем предоставления гарантий по договорам и/или соглашениям финансирования клиентов и другими гарантийными инструментами;

4) политика предоставления гарантий – документ, утверждаемый уполномоченным органом гарантийного фонда, регламентирующий порядок и условия предоставления гарантий, виды гарантийных инструментов, принципы предоставления гарантий, критерии и требования отбора обязательств клиентов, а также условия амортизации гарантии и ответственность сторон, соответствующий требованиям нормативных правовых актов Национального банка;

5) гарантийные инструменты – совокупность различных форм и видов гарантий, используемых для обеспечения обязательств клиентов по договорам финансирования;

6) гарантийный портфель – совокупный объем обязательств гарантийного фонда по договорам и/или соглашениям финансирования клиентов на определенную дату;

7) регрессное требование – право гарантийного фонда требовать от клиента возмещения суммы, выплаченной финансово-кредитной организации во исполнение обязательства по договору гарантии.»;

– пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. ГФ вправе осуществлять деятельность по предоставлению гарантий по обязательствам субъектов предпринимательства и участников государственных жилищных программ (далее – клиенты) при наличии свидетельства об учетной регистрации Национального банка в соответствии с политикой предоставления гарантий.»;

– в пункте 8:

– в первом предложении после слов слова «заверен печатью ГФ» дополнить словами «(при наличии)»;

– во втором предложении слова «и предоставление таких документов» заменить словами «документов, предоставляемых»;

– пункт 30 дополнить подпунктом 9) следующего содержания:

«9) политику предоставления гарантий ГФ (в двух экземплярах).»;

– дополнить пунктами 30-1, 30-2 и 30-3 следующего содержания:

«30-1. Гарантийная деятельность ГФ осуществляется в соответствии с его внутренней политикой представления гарантий, утверждаемой уполномоченным органом ГФ, требованиями нормативных правовых актов Национального банка и законодательства Кыргызской Республики.

30-2. Совет директоров ГФ обязан пересматривать политику представления гарантий на ее адекватность, систему лимитов, инструменты и процедуры управления рисками и систему внутреннего аудита. Совет директоров ГФ также при необходимости обязан пересматривать политику представления гарантий по мере изменений в нормативных правовых актах Национального банка, организационной структуре и кадровом составе ГФ, а также развития и совершенствования операций ГФ, оказавших влияние на процесс представления гарантийных инструментов, но не реже чем один раз в год.

Правление ГФ несет ответственность за исполнение политики представления гарантий ГФ, для чего обязано разработать и внедрять в деятельность ГФ политики и процедуры по выявлению, измерению, мониторингу и контролю рисков.

30-3. Политика представления гарантий должна включать в себя все основные положения, охватывающие процесс представления гарантийных инструментов, в том числе портфельных гарантий:

- общие положения и термины;
- подробное описание процедур представления гарантийных инструментов;
- критерии представления гарантийных инструментов;
- перечень принимаемых мер по взысканию задолженности финансово-кредитной организацией, необходимых для исполнения ГФ требования по гарантийному инструменту;
- другие положения, затрагивающие вопросы и отношения, возникающие в процессе основной (операционной) деятельности ГФ.»;
- в пункте 34 слова и цифры «указанных в подпунктах 2, 3 и 4» заменить словами и цифрами «указанных в подпунктах 2, 3, 4 и 9»;

– пункт 56 на государственном языке изложить в следующей редакции:

«56. Кепилдик фонддун уюштуруу документтерине өзгөртүүлөр жана/же толуктоолор милдеттүү түрдө Улуттук банк менен макулдашылууга тийиш. Уставга киргизилүүчү өзгөртүүлөрдү жана/же толуктоолорду Улуттук банк менен макулдашуу үчүн кепилдик фонду Улуттук банкка төмөнкү документтерди кошо тиркөө менен өзгөртүүлөрдү жана/же толуктоолорду киргизүү жөнүндө өтүнүч катты сунуштайт:

1) мамлекеттик кайра каттоодон өтүүгө макулдук берүү жөнүндө өтүнүч (1-тиркеме);

2) кепилдик фонддун катышуучуларынын жалпы жыйынынын уставга өзгөртүүлөрдү жана/же толуктоолорду киргизүү жөнүндө протоколун (эки нускада);

3) 5-тиркемеге ылайык уставга киргизилүүчү өзгөртүүлөр жана/же толуктоолор тексти (эки нускада);

4) кепилдик фонддун жаңы редакциядагы уставы (эки нускада);

5) акционерлер реестри;

6) юридикалык жактарды каттоодон өткөргөн ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдан жана интеллектуалдык менчик чөйрөсүндө ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдан кепилдик фонддун болжолдонгон аталышына алмаштырып алуу мүмкүнчүлүгүнө чейин окшош эмес же бирдей эместиги жөнүндө документ (кепилдик фонддун аталышы өзгөргөн учурда);

7) каттоо органынын аталышка макулдук берүү жана резервге коюу жөнүндө корутундусу.»;

– пункт 58 изложить в следующей редакции:

«58. ГФ уведомляет Национальный банк о других изменениях в документах, на основании которых было выдано свидетельство на осуществление деятельности ГФ, в срок не позднее 5 (пяти) рабочих дней с момента наступления таких изменений.»;

– по всему тексту пунктов 59, 61-63 цифры и слова «20 (двадцати)» заменить цифрами и словами «10 (десяти)»;

– в Приложении 4 слова «деятельность с целью повышения доступности финансирования путем предоставления гарантий для

субъектов предпринимательства, направляемого ими на развитие бизнеса, расширение производства, приобретение и модернизацию основных средств, внедрение новых технологий, инновационную деятельность и открытие новых предприятий. При этом под финансированием понимаются предоставление кредитов и их заменителей, а также сделки/операции, осуществляемые в соответствии с исламскими принципами финансирования в соответствии с Законом «О гарантийных фондах в Кыргызской Республике» заменить словами «гарантийную деятельность в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О гарантийных фондах в Кыргызской Республике»».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-3-(НФКУ) следующие изменения:

в Правилах регулирования деятельности гарантийных фондов, утвержденных вышеуказанным постановлением:

– абзац четвертый пункта 1 изложить в следующей редакции:

«– по выдаче гарантий и гарантийных инструментов и исполнению обязательств по ним;»;

– первое предложение пункта 2 изложить в следующей редакции:

«2. Гарантийные фонды осуществляют свою деятельность путем предоставления гарантий на часть обязательств клиентов по договору финансирования, а также в рамках соглашений с финансово-кредитными организациями.»;

– пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. В настоящем Положении используются следующие понятия и термины:

1) клиент – субъект предпринимательства и участник государственных жилищных программ, часть обязательств которых обеспечена гарантией по договору финансирования с финансово-кредитной организацией;

2) гарантия – обязательство гарантийного фонда перед финансово-кредитной организацией нести ответственность за исполнение

части обязательств по основному долгу клиента по договорам финансирования в пределах суммы предоставленной гарантии;

3) гарантийная деятельность – деятельность, способствующая повышению доступности финансирования клиентам и направленная на снижение части кредитных рисков финансово-кредитных организаций путем предоставления гарантий по договорам и/или соглашениям финансирования клиентов и другими гарантийными инструментами;

4) политика предоставления гарантий – документ, утверждаемый уполномоченным органом гарантийного фонда, регламентирующий порядок и условия предоставления гарантий, виды гарантийных инструментов, принципы предоставления гарантий, критерии и требования отбора обязательств клиентов, а также условия амортизации гарантии и ответственность сторон, соответствующий требованиям нормативных правовых актов Национального банка;

5) гарантийные инструменты – совокупность различных форм и видов гарантий, используемых для обеспечения обязательств клиентов по договорам финансирования;

6) регрессное требование – право гарантийного фонда требовать от клиента возмещения суммы, выплаченной финансово-кредитной организации во исполнение обязательства по договору гарантии.»;

– пункты 5 и 6 изложить в следующей редакции:

«5. Предоставление гарантий осуществляется путем заключения договора гарантии между гарантийным фондом, финансово-кредитной организацией и клиентом с учетом требований нормативных правовых актов Национального банка.

Портфельные гарантии – это гарантии, представляемые в рамках соответствующих соглашений о сотрудничестве с финансово-кредитными организациями.

Гарантийные инструменты предоставляются в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О гарантийных фондах в Кыргызской Республике», нормативными правовыми актами Национального банка и политикой предоставлении гарантий гарантийного фонда.

6. Гарантийные инструменты предоставляются на часть обязательства клиента по договору финансирования.»;

- пункт 8 изложить в следующей редакции:

«8. Размер вознаграждения за услуги гарантийного фонда устанавливается соответствующим уполномоченным органом гарантийного фонда.»;

- пункт 9 изложить в следующей редакции:

«9. Отбор обязательств клиентов, обеспечиваемых гарантией гарантийного фонда, и требования к ним регулируются внутренними документами гарантийного фонда.»

- в пункте 10 слова «Гарантии гарантийных фондов предоставляются только в национальной валюте» заменить словами «Гарантии предоставляются в национальной валюте»;

- 8) в пункте 11:

- в абзаце шестом слова «в коммерческих банках» заменить словами «в финансово-кредитной организации»;

- дополнить абзацем двенадцатым следующего содержания:

«– лимит по портфельным гарантиям.»;

- абзац третий пункта 13 изложить в следующей редакции:

«Минимальный размер уставного капитала и условия по его формированию для гарантийных фондов установлены в Положении «О создании и регистрации гарантийных фондов в Кыргызской Республике», утвержденном постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-2-(НФКУ)».»;

- в абзаце первом пункта 23-1 текста на государственном языке слова «уставдык капиталынан» заменить словами «өздүк капиталынан»;

- дополнить пунктом 23-2 следующего содержания:

«23-2. Гарантийные фонды должны соблюдать лимит по портфельным гарантиям. Лимит по портфельным гарантиям, представленным в рамках сотрудничества с финансово-кредитной организацией, установлен в пределах 30% от собственного капитала ГФ на одну финансово-кредитную организацию.»;

- в пункте 25 слова «в размере, указанном в договоре гарантии» исключить;

- пункты 28 и 29 изложить в следующей редакции:

«28. В случае подтверждения выполнения условий, предусмотренных пунктом 27 настоящих Правил, гарантийный фонд исполняет обязательства по гарантии за счет собственных средств в соответствии с договором гарантии и/или соглашением о сотрудничестве с финансово-кредитной организацией.

29. После исполнения обязательств гарантийный фонд приобретает право требования на возмещение суммы выплаченной (исполненной) гарантии. В трехдневный срок со дня исполнения обязательств гарантийным фондом финансово-кредитная организация обязана предоставить заверенные надлежащим образом копии документов, удостоверяющих право требования, предусмотренные политикой предоставления гарантий.»;

- в пункте 30 после слов «по договору гарантии» дополнить словами «и/или соглашению о сотрудничестве с финансово-кредитной организацией»;

- пункт 32 изложить в следующей редакции:

«32. Порядок предоставления гарантийных инструментов и виды гарантийных инструментов самостоятельно устанавливаются во внутренних документах гарантийного фонда с учетом требований, предусмотренных нормативными правовыми актами Национального банка.»;

- в пункте 37 текста на официальном языке второе предложение исключить;

- пункт 38 изложить в следующей редакции:

«38. Порядок проведения инспекторских проверок деятельности гарантийных фондов устанавливается соответствующим нормативным правовым актом Национального банка.»;

- в пункте 51 слова «и дополнения» исключить;

- абзац первый пункта 64 изложить в следующей редакции:

«64. Основания, случаи и порядок применения Национальным банком мер воздействия к гарантийным фондам, а также порядок установления признаков нездоровой и небезопасной практики гарантийных фондов и определения причастности

к ней гарантийного фонда и его должностных лиц осуществляется в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка в части мер воздействия.»;

– в Приложении 2 к Правилам регулирования деятельности гарантийных фондов таблицу «Показатели экономических нормативов» дополнить строкой одиннадцатой следующего содержания:

«

Лимит по портфельным гарантиям		Портфельные гарантии/СК		не более 30%	
--------------------------------	--	-------------------------	--	--------------	--

».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 28 сентября 2022 года
№ 2022-П-12/60-2-(НПА)

О признании утратившими силу некоторых временных решений Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Признать утратившими силу:

1) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Временных правилах классификации активов и осуществления соответствующих отчислений в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков коммерческими банками и отдельными небанковскими финансово-кредитными организациями» от 29 апреля 2020 года № 2020-П-12/25-7-(НПА);

2) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 17 июня 2020 года № 2020-П-33/35-1-(НФКУ):

- абзац девятый пункта 1 постановления;
- пункт 8 приложения;

3) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Временных правилах классификации активов и осуществления соответствующих отчислений в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков

коммерческими банками и отдельными небанковскими финансово-кредитными организациями» от 29 апреля 2020 года № 2020-П-12/25-7-(НПА)» от 19 мая 2021 года № 2021-П-12/25-2-(НПА);

4) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 19 мая 2021 года № 2021-П-12/25-3-(НПА):

- абзац третий пункта 1 постановления;
- пункт 2 приложения;

5) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Временных правилах классификации активов и осуществления соответствующих отчислений в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков коммерческими банками и отдельными небанковскими финансово-кредитными организациями» от 29 апреля 2020 года № 2020-П-12/25-7-(НПА)» от 27 октября 2021 года № 2021-П-12/59-4-(НПА);

6) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О дополнительных временных решениях Национального банка Кыргызской Республики по вопросам классификации активов финансово-кредитных организаций» от 31 марта 2022 года № 2022-П-12/19-4-(НПА):

- абзац второй пункта 1 постановления;
- пункт 1 приложения;

7) пункт 3 постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых временных решениях Национального банка Кыргызской Республики по вопросу установления экономических нормативов и требований, обязательных для выполнения коммерческими банками и небанковскими финансово-кредитными организациями Кыргызской Республики» от 24 марта 2020 года № 2020-П-12/15-7-(НПА).

2. Коммерческие банки, микрофинансовые компании, привлекающие депозиты, гарантийные фонды и ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» со дня официального опубликования настоящего постановления не вправе применять нормы главы 5 Временных правил классификации активов и осуществления

соответствующих отчислений в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков коммерческими банками и отдельными небанковскими финансово-кредитными организациями, утвержденных постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 29 апреля 2020 года № 2020-П-12/25-7-(НПА).

Со дня официального опубликования настоящего постановления классификация активов при их реструктуризации должна проводиться в соответствии с требованиями Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 21 июля 2004 года №18/3.

3. Коммерческим банкам, микрофинансовым компаниям, привлекающим депозиты, гарантийным фондам и ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» в срок до 31 декабря 2022 г. провести оценку качества своих активов и создать соответствующий размер резервов согласно требованиям Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 21 июля 2004 года №18/3.

При этом коммерческие банки, микрофинансовые компании, привлекающие депозиты, гарантийные фонды и ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» вправе не учитывать количество реструктуризаций, проведенных в соответствии с требованиями Временных правил классификации активов и осуществления соответствующих отчислений в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков коммерческими банками и отдельными небанковскими финансово-кредитными организациями, утвержденных постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 29 апреля 2020 года № 2020-П-12/25-7-(НПА).

4. Настоящее постановление вступает в силу 1 декабря 2022 г. При этом пункт 2 настоящего постановления вступает в силу со дня официального опубликования.

5. Юридическому управлению:

– после получения всех необходимых документов, в течение трех рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

6. Управлению методологии надзора и лицензирования банков после официального опубликования в течение трех рабочих дней довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, всех структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка в Баткенской области.

7. Управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями после официального опубликования в течение трех рабочих дней довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», микрофинансовых организаций, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», кредитных союзов, ОАО «Гарантийный фонд».

8. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора и лицензирования банков.

Исполняющий обязанности председателя

3. Чокоев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 5 октября 2022 года
№ 2022-П-33/61-2-(НФКУ)

О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций

В целях укрепления устойчивости, безопасности и надежности банковской системы, а также повышения доверия населения к небанковским финансово-кредитным организациям, на основании статей 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить с 1 июля 2023 года минимальный размер уставного капитала для вновь открываемых небанковских финансово-кредитных организаций в следующих размерах:

1) для микрофинансовых компаний:

– не привлекающих депозиты в размере не менее 300 (трехсот) млн сомов. Данное требование также распространяется на микрокредитные компании, микрокредитные агентства и кредитные союзы, преобразующиеся в микрофинансовые компании;

– претендующих на получение права приема срочных вкладов от физических и юридических лиц в размере не менее 600 (шестисот) млн сомов;

2) для микрокредитных компаний – в размере не менее 50 (пятидесяти) млн сомов;

3) для кредитных союзов:

– не имеющих лицензии на привлечение депозитов – в размере не менее 2 (двух) млн сомов;

– имеющих лицензию на привлечение депозитов в размере не менее 5 (пяти) млн сомов;

4) для жилищно-сберегательных кредитных компаний – в размере не менее 600 (шестисот) млн сомов;

5) для гарантийных фондов – в размере не менее 700 (семисот) млн сомов.

2. Установить с 2025 года для специализированных финансово-кредитных организаций минимальный размер уставного капитала на уровне не менее 300 (трехсот) млн сомов.

3. Установить для действующих небанковских финансово-кредитных организаций минимальный размер уставного капитала (для кредитных союзов – капитала) и следующие сроки его формирования:

до 1 октября 2023 года:

1) для микрофинансовых компаний:

– не привлекающих депозиты в размере не менее 100 (ста) млн сомов;

– привлекающих депозиты в размере не менее 300 (трехсот) млн сомов;

2) для микрокредитных компаний – в размере не менее 10 (десяти) млн сомов;

3) для кредитных союзов:

– не имеющих лицензии на привлечение депозитов – в размере не менее 300 (трехсот) тысяч сомов;

– имеющих лицензию на привлечение депозитов – в размере не менее 3 (трех) млн сомов;

4) для жилищно-сберегательных кредитных компаний – в размере не менее 200 (двухсот) млн сомов;

5) для гарантийных фондов – в размере не менее 700 (семисот) млн сомов;

до 1 октября 2024 года:

1) для микрофинансовых компаний:

– не привлекающих депозиты – в размере не менее 150 (ста пятидесяти) млн сомов;

– привлекающих депозиты – в размере не менее 350 (трехсот пятидесяти) млн сомов;

2) для микрокредитных компаний – в размере не менее 17 (семнадцати) млн сомов;

3) для кредитных союзов:

– не имеющих лицензии на привлечение депозитов – в размере не менее 700 (семисот) тысяч сомов;

– имеющих лицензию на привлечение депозитов – в размере не менее 4 (четырёх) млн сомов.

4) для жилищно-сберегательных кредитных компаний – в размере не менее 300 (трехсот) млн сомов;

до 1 октября 2025 года:

1) для микрофинансовых компаний:

– не привлекающих депозиты – в размере не менее 200 (двухсот) млн сомов;

– привлекающих депозиты – в размере не менее 400 (четырёхсот) млн сомов;

2) для микрокредитных компаний – в размере не менее 25 (двадцати пяти) млн сомов;

3) для кредитных союзов:

– не имеющих лицензии на привлечение депозитов – в размере не менее 1,2 (одного миллиона двухсот тысяч) млн сомов;

– имеющих лицензию на привлечение депозитов – в размере не менее 5 (пяти) млн сомов.

4) для жилищно-сберегательных кредитных компаний – в размере не менее 400 (четырёхсот) млн сомов;

до 1 октября 2026 года:

1) для микрофинансовых компаний:

– не привлекающих депозиты – в размере не менее 250 (двухсот пятидесяти) млн сомов;

– привлекающих депозиты – в размере не менее 500 (пятисот) млн сомов;

2) для микрокредитных компаний – в размере не менее 35 (тридцати пяти) млн сомов;

3) для кредитных союзов, не имеющих лицензии на привлечение депозитов – в размере не менее 1,6 (одного миллиона шестисот тысяч) млн сомов;

4) для жилищно-сберегательных кредитных компаний в размере не менее 500 (пятисот) млн сомов;

до 1 октября 2027 года:

1) для микрофинансовых компаний:

– не привлекающих депозиты – в размере не менее 300 (трехсот) млн сомов;

– привлекающих депозиты – в размере не менее 600 (шестисот) млн сомов;

2) для микрокредитных компаний – в размере не менее 50 (пятидесяти) млн сомов;

3) для кредитных союзов, не имеющих лицензии на привлечение депозитов – в размере не менее 2 (двух) млн сомов;

4) для жилищно-сберегательных кредитных компаний – в размере не менее 600 (шестисот) млн сомов.

4. Действующим небанковским финансово-кредитным организациям, размер минимального уставного капитала которых составляет менее установленных размеров, совместно с акционерами/учредителями / участниками разработать план исполнения требований пунктов 2 и 3 настоящего постановления и представить в Национальный банк Кыргызской Республики в срок до 30 ноября 2022 года.

5. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 дней после официального опубликования.

6. Юридическому управлению со дня получения соответствующих документов, в течение трех рабочих дней:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

7. Управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями в течение трех рабочих дней довести настоящее постановление до сведения ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОЮЛ «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов», микрофинансовых организаций, кредитных союзов, жилищно-сберегательных кредитных компаний Кыргызской Республики и ОАО «Гарантийный фонд».

8. Отделу «Секретариат Правления» в течение трех рабочих дней довести настоящее постановление до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

9. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями.

Председатель

К. Боконтаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 5 октября 2022 года
№ 2022-П-33/61-3-(НФКУ)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– «О Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года № 4/2;

– «О Правилах регулирования деятельности кредитных союзов в Кыргызской Республике» от 4 мая 2005 года №14/2;

– «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14;

– «Об утверждении «Правил регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 30 мая 2014 года № 24/11;

– «Об утверждении Положения «О создании и деятельности микрокредитных компаний и микрокредитных агентств» от 9 декабря 2015 года № 76/9;

– «Об утверждении Положения «О лицензировании кредитных союзов» от 23 декабря 2015 года № 78/25;

– «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности микрофинансовых компаний» от 23 декабря 2015 года № 78/26;

– «Об утверждении Положения «О создании и регистрации гарантийных фондов в Кыргызской Республике» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-2-(НФКУ).

– «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-3-(НФКУ);

– «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33\55-1-(НФКУ).

2. Юридическому управлению со дня получения соответствующих документов, в течение 3 (трех) рабочих дней:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями в течение 3 (трех) рабочих дней довести до сведения ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОЮЛ «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов», микрофинансовых организаций, кредитных союзов, жилищно-сберегательных кредитных компаний Кыргызской Республики и ОАО «Гарантийный фонд».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения всех структурных

подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями.

Председатель

К. Боконтаев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 5 октября 2022 года
№ 2022-П-33/61-3-(НФКУ)

**Изменения
в некоторые нормативные правовые акты Национального
банка Кыргызской Республики по вопросам уставного
капитала небанковских финансово-кредитных организаций**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года № 4/2 следующие изменения:

в Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- пункты 2.1.1., 2.2. и 5.1. признать утратившими силу;
- абзац 4 пункта 5.2.2 изложить в следующей редакции:

«УК – минимальный уставный капитал, установленный для МФК, привлекающих вклады, постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций».»

- пункт 7.4. изложить в следующей редакции:

«7.4. Максимальный совокупный размер микрокредита по финансовой аренде (лизинг) не должен превышать 10 процентов от собственного капитала микрокредитной компании.»

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Правилах регулирования деятельности кредитных союзов в Кыргызской Республике» от 4 мая 2005 года № 14/2 следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности кредитных союзов в Кыргызской Республике, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- пункт 4.3 признать утратившим силу.

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14 следующее изменение:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты), утвержденном вышеуказанным постановлением:

– подпункт 5 пункта 20 после слова «доходы» дополнить следующими словами:

«, при этом коэффициент покрытия долга заемщика, равный отношению совокупного дохода заемщика к месячному взносу по кредиту (по основной сумме и процентам), должен составлять не менее 130 процентов».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 30 мая 2014 года № 24/11 следующие изменения:

в Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, утвержденных вышеуказанным постановлением:

– в абзаце 5 пункта 9 исключить слова «,с учетом положений пункта 10 настоящих Правил»

– пункт 10 признать утратившим силу;

– пункт 10-1 изложить в следующей редакции:

«10-1. МФК, уставный капитал которых превышает размер уставного капитала, установленного для вновь создаваемых МФК, а также показатель отношения собственного капитала к сумме уставного капитала равен не менее 150 процентов, имеют право выдавать финансирование одному и тому же клиенту или группе связанных лиц, в максимальном совокупном размере финансирования не более двух процентов от размера действующего

зарегистрированного уставного капитала МФК, за исключением финансирования по операции иджара мунтахийя биттамлик.

При выдаче МФК финансирования в размере, указанном в абзаце первом настоящего пункта, необходимо выполнение следующих условий:

1) значение наценки/дохода по финансированию, за исключением значения прибыли по операциям мудараба и шарика/мушарака, не должно превышать предельно допустимого процента, рассчитываемого исходя из учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики плюс 20 процентов;

2) совокупный объем финансирования в размере, указанном в абзаце первом настоящего пункта не должен превышать 50 процентов от портфеля финансирования МФК;

3) имеются необходимые документальные подтверждения платежеспособности клиента (права владения активами, генерирующими доход клиента, справка о заработной плате с места работы клиента, патент, свидетельство и т.д.), а также проведена оценка платежеспособности клиента, подтвержденная заключением ответственного специалиста по финансированию или другого сотрудника МФК в соответствии с политикой финансирования и/или иными внутренними документами МФК;

4) предоставляется Анкета-заявка клиента на получение финансирования, при этом в Анкете-заявке на получение финансирования должны быть указаны цели использования предоставляемого финансирования с соответствующими расчетами и прогнозами;

5) коэффициент покрытия долга клиента равен отношению совокупного дохода клиента к месячному взносу по активу, несущему в себе кредитный риск (по основной сумме и наценке), должен составлять не менее 130 процентов.»;

– пункт 11 изложить в следующей редакции:

«11. МФК должна соблюдать соответствующие требования по минимальному размеру уставного капитала и условия его формирования, установленные постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций»;

– подпункт 1 пункта 24 изложить в следующей редакции:

«1) минимальный размер уставного капитала и условия по его формированию для МФК, осуществляющих операции по привлечению денежных средств, должны соответствовать требованиям, установленным постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций»»;

– пункт 42 признать утратившим силу;

– пункт 42-1 изложить в следующей редакции:

«42-1. МКК, уставный капитал которых превышает размер уставного капитала, установленного для вновь создаваемых МКК, а также если показатель отношения собственного капитала к сумме уставного капитала равен не менее 150 процентам, имеют право выдавать финансирование одному и тому же клиенту или группе связанных лиц, в максимальном совокупном размере финансирования не более двух процентов от размера действующего зарегистрированного уставного капитала МКК, за исключением финансирования по операции иджара мунтахийя биттамлик. Максимальный совокупный размер финансирования по сделке иджара мунтахийя биттамлик, не должен превышать 10 процентов от собственного капитала.

При выдаче МКК финансирования в размере, указанном в абзаце первом настоящего пункта, необходимо выполнение следующих условий:

1) значение наценки/дохода по финансированию, за исключением значения прибыли по операциям мудараба и шарика/мушарака, не должно превышать предельно допустимого процента, рассчитываемого исходя из учетной ставки Национального банка плюс 20 процентов;

2) совокупный объем финансирования в размере, указанном в абзаце первом настоящего пункта не должен превышать 50 процентов от портфеля финансирования МКК;

3) максимальный совокупный размер финансирования по сделке иджара мунтахийя биттамлик, не должен превышать 10 процентов от собственного капитала;

4) наличие необходимых документальных подтверждений платежеспособности заявителя (права владения активами, генерирующими доход заявителя, справка о заработной плате с места работы, патент, свидетельство и т.д.), а также проведение оценки платежеспособности заявителя, подтвержденной заключением ответственного специалиста по финансированию или сотрудника в соответствии с политикой по финансированию и/или иными внутренними документами МКК;

5) предоставление Анкеты-заявки на получение финансирования заявителя, при этом в Анкете-заявке на получение финансирования должны быть указаны цели использования финансирования с соответствующими расчетами и прогнозами;

6) коэффициент покрытия долга клиента, равен отношению совокупного дохода клиента к месячному взносу по активу, несущему в себе кредитный риск (по основной сумме и наценке), должен составлять не менее 130 процентов.».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о создании и деятельности микрокредитных компаний и микрокредитных агентств» от 9 декабря 2015 года № 76/9 следующее изменение:

в Положении о создании и деятельности микрокредитных компаний и микрокредитных агентств, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 8 признать утратившим силу;
- подпункт 4 пункта 28 изложить в следующей редакции:

«4) для МКК – документ, подтверждающий на день подачи заявления внесение денежных средств в размере минимального уставного капитала согласно постановлению Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» на накопительный счет, открываемый в коммерческом банке Кыргызской Республики.».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании кредитных союзов» от 23 декабря 2015 года № 78/25 следующее изменение:

в Положении о лицензировании кредитных союзов, утвержденном вышеуказанным постановлением:

– подпункт 2 пункта 33 изложить в следующей редакции:

«2) суммарный капитал в размере, определенном постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций»»;

– подпункт 1 пункта 40 изложить в следующей редакции:

«1) суммарный капитал в размере, определенном постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций».».

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о лицензировании деятельности микрофинансовых компаний» от 23 декабря 2015 года № 78/26 следующие изменения:

в Положении о лицензировании деятельности микрофинансовых компаний, утвержденном вышеуказанным постановлением:

– пункты 5 и 6 признать утратившими силу;

– подпункт 5 пункта 58 изложить в следующей редакции:

«5) документ, подтверждающий внесение средств в качестве уставного капитала МФК согласно постановлению Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» на накопительный счет в коммерческом банке Кыргызской Республики. Средства, находящиеся на накопительном счете, не могут использоваться учредителями (акционерами) на какие-либо цели до получения лицензии»;

– абзац второй пункта 71 изложить в следующей редакции:

«– иметь уставный капитал в размере, установленном постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций»»;

– абзац второй пункта 74 изложить в следующей редакции:

«– документ, подтверждающий внесение средств в качестве уставного капитала МФК согласно постановлению Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала

небанковских финансово-кредитных организаций» на накопительный счет в коммерческом банке Кыргызской Республики;»;

– пункт 131 изложить в следующей редакции:

«131. Если размер уставного капитала МКК/МКА/КС, намеревающихся преобразоваться в МФК, меньше размера, установленного постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» для МФК, то ее учредители (участники, акционеры) должны внести недостающую сумму на накопительный счет в коммерческом банке.»;

– подпункт 9 пункта 132 изложить в следующей редакции:

«9) документ, подтверждающий внесение средств в качестве уставного капитала МФК согласно постановлению Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» на накопительный счет в коммерческом банке Кыргызской Республики. Средства, находящиеся на накопительном счете, не могут использоваться учредителями/участниками (акционерами), МКК/МКА/КС на какие-либо цели до получения лицензии МФК, за исключением основных уставных целей МКК/МКА/КС (кредитование, финансирование в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования);»;

– подпункт 1 пункта 139-1 изложить в следующей редакции:

«1) размеры уставного капитала и собственного (регулятивного) капитала коммерческого банка, намеревающегося перерегистрироваться в МФК, должны соответствовать требованиям, установленным постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» для МФК;».

8. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о создании и регистрации гарантийных фондов в Кыргызской Республике» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-2-(НФКУ) внести следующее изменение:

в Положении о создании и регистрации гарантийных фондов в Кыргызской Республике, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- пункт 5 признать утратившим силу;
- подпункт 4 пункта 35 изложить в следующей редакции:

«4) документ, подтверждающий на день подачи заявления внесение денежных средств в размере минимального уставного капитала, согласно постановлению Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций», на накопительный счет, открываемый в коммерческом банке Кыргызской Республики (в случае государственной регистрации ГФ).».

9. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 9 сентября 2019 года № 2019-П-33/47-3-(НФКУ) следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности гарантийных фондов, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- абзац 3 пункта 13 изложить в следующей редакции:

«Минимальный размер уставного капитала и условия по его формированию для гарантийных фондов установлены постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций».».

10. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о лицензировании деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний» от 1 ноября 2019 года № 2019-П-33/55-1-(НФКУ) следующее изменение:

в Положении о лицензировании деятельности жилищно-сберегательных кредитных компаний, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- подпункт 5 пункта 18 изложить в следующей редакции:

«5) документ, подтверждающий внесение денежных средств в качестве уставного капитала ЖСКК в размере, установленном

постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» на накопительный счет в коммерческом банке Кыргызской Республики. Средства, находящиеся на накопительном счете, не могут использоваться учредителями/акционерами на какие-либо цели до получения лицензии;».

- пункт 30 признать утратившим силу.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 6 октября 2022 года
№ 2022-П-12/62-2-(НПА)

О некоторых решениях Национального банка Кыргызской Республики по вопросам оказания поддержки клиентам коммерческих банков, небанковских и специализированных финансово-кредитных организаций, пострадавшим в результате вооруженного конфликта в Баткенской и Ошской областях

В целях сохранения стабильности банковской системы и небанковского сектора, создания необходимых условий для жизнедеятельности граждан и организаций, пострадавших в результате вооруженного конфликта, произошедшего в сентябре 2022 года в Баткенской и Ошской областях, и в соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Коммерческим банкам, небанковским и специализированным финансово-кредитным организациям в соответствии с законодательством Кыргызской Республики рассмотреть все поступающие обращения клиентов, пострадавших в результате вооруженного конфликта в Баткенской и Ошской областях, и оказать поддержку, в том числе по:

- списанию кредитов погибшим, раненым, потерявшим бизнес и/или жилое недвижимое имущество;
- реструктуризации кредитов, в том числе по предоставлению отсрочки по погашению кредитов пострадавшим клиентам;

- начислению и невзиманию комиссионных и иных платежей, связанных с пересмотром условий кредитных договоров;
- начислению и невзиманию штрафных санкции, в том числе неустойки (штраф/пени), за неисполнение/ненадлежащее исполнение пострадавшими клиентами обязательств, предусмотренных кредитными договорами;
- принятию других мер по оказанию помощи пострадавшим клиентам в рамках предоставляемых услуг.

Вышеуказанные меры необходимо проводить с учетом экономических прогнозов, анализа внешнего и внутреннего рынка, денежных потоков и финансового состояния клиентов с соблюдением принципов добросовестности, прозрачности, достоверности, партнерства по отношению к клиентам, учета их экономических интересов и финансовых возможностей.

2. При возникновении просроченной задолженности у клиента, пострадавшего в вооруженном конфликте, произошедшего в сентябре 2022 года в Баткенской и Ошской областях, коммерческие банки, небанковские и специализированные финансово-кредитные организации вправе не ухудшать категорию классификации актива, в том числе при его реструктуризации в связи с изменением финансовых потоков и текущим финансовым состоянием клиента.

3. Коммерческие банки, небанковские и специализированные финансово-кредитные организации при предоставлении информации в кредитное бюро должны указывать причину задержки платежей по соответствующим кредитам клиентов как пострадавших в результате событий, произошедших в сентябре 2022 года в Баткенской и Ошской областях.

4. Кредитному бюро предоставлять информацию по просроченным кредитам клиентов, пострадавших в результате событий, произошедших в сентябре 2022 года в Баткенской и Ошской областях, с отметкой в соответствующей графе статуса нарушения условий кредитного договора «ввиду событий, произошедших в сентябре 2022 года в Баткенской и Ошской областях».

5. Коммерческим банкам, небанковским и специализированным финансово-кредитным организациям в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления

проинформировать клиентов, пострадавших в результате событий, произошедших в сентябре 2022 года в Баткенской и Ошской областях, о настоящем постановлении путем публикации информации на своих официальных интернет-сайтах, а также посредством других средств коммуникации с клиентами.

6. Настоящее постановление вступает в силу со дня его официального опубликования и действует до 30 марта 2023 года.

7. Юридическому управлению:

– после получения соответствующих документов в течение 1 (одного) рабочего дня опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

8. Управлению методологии надзора после официального опубликования в течение 1 (одного) рабочего дня довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОЮЛ «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов», небанковских и специализированных финансово-кредитных организаций, кредитных бюро, всех структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка в Баткенской области.

9. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

К. Боконтаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 12 октября 2022 года
№ 2022-П-12/63-1-(НПА)

Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Инструкцию по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики (прилагается).

2. Признать утратившими силу:

1) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 21 июля 2004 года № 18/2;

2) пункт IV Приложения к постановлению Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 23 октября 2004 года № 26/3;

3) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 10 июня 2009 года № 26/2;

4) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 21 июля 2004 года № 18/2 «Об утверждении новой редакции Инструкции по определению стандартов адекватности капитала коммерческих банков Кыргызской Республики», зарегистрированное в Министерстве юстиции Кыргызской Республики 23 августа 2004 года, регистрационный номер 94-04» от 26 августа 2009 года № 35/4;

5) пункт 4 Приложения к постановлению Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 25 апреля 2012 года № 18/9;

6) пункт 3 Приложения к постановлению Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 16 ноября 2012 года № 43/1;

7) пункт 9 Приложения к постановлению Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 12 декабря 2012 года № 48/10;

8) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 15 апреля 2015 года № 22/7:

- абзац седьмой пункта 1 постановления;
- пункт 6 Приложения к вышеуказанному постановлению;

9) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений и изменений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 23 декабря 2015 года № 78/23:

- абзац третий пункта 1 постановления;
- пункт 2 Приложения к вышеуказанному постановлению;

10) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений и изменений в некоторые

постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 27 апреля 2016 года № 19/6:

- абзац четвертый пункта 1 постановления;
- пункт 3 Приложения к вышеуказанному постановлению;

11) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении дополнений и изменений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» 15 июня 2016 года № 25/1:

- абзац третий пункта 1 постановления;
- пункт 2 Приложения к вышеуказанному постановлению;

12) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики» от 14 декабря 2016 года № 48/11:

- абзац четвертый пункта 1 постановления;
- пункт 3 Приложения к вышеуказанному постановлению;

13) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 26 апреля 2017 года № 17/13:

- абзац второй пункта 1 постановления;
- пункт 1 Приложения к вышеуказанному постановлению;

14) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-5-(НПА):

- абзац четвертый пункта 1 постановления;
- пункт 3 Приложения к вышеуказанному постановлению;

15) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 15 августа 2018 года № 2018-П-12/33-6-(НПА):

- абзац второй пункта 1 постановления;
- пункт 1 Приложения к вышеуказанному постановлению;

16) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам взыскания залога и кредитования» от 26 декабря 2018 года № 2018-П-12/58-10-(НПА):

- абзац пятый пункта 1 постановления;
- пункт 4 Приложения к вышеуказанному постановлению;

17) постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 14 марта 2019 года № 2019-П-12/11-1-(НПА);

18) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 10 апреля 2019 года № 2019-П-12/19-3-(НПА):

- абзац второй пункта 1 постановления;
- пункт 1 Приложения к вышеуказанному постановлению;

19) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений и дополнений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 28 июня 2019 года № 2019-П-12/34-3-(НПА):

- абзац второй пункта 1 постановления;
- пункт 1 Приложения к вышеуказанному постановлению;

20) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 27 декабря 2019 года № 2019-П-12/68-2-(НПА):

- абзац второй пункта 1 постановления;
- пункт 1 Приложения к вышеуказанному постановлению;

21) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 23 декабря 2020 года № 2020-П-12/73-10-(НПА):

- абзац третий пункта 1 постановления;

- пункт 2 Приложения к вышеуказанному постановлению;

22) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам управления рисками и капитала банков» от 15 сентября 2021 года № 2021-П-12/51-1-(НПА):

- абзац третий пункта 1 постановления;
- пункты 4 и 7 постановления;
- пункт 2 Приложения к вышеуказанному постановлению;

23) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 15 декабря 2021 года № 2021-П-12/70-3-(НПА):

- абзац второй пункта 1 постановления;
- пункт 1 Приложения к вышеуказанному постановлению;

24) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики в сфере бухгалтерского учета» от 23 марта 2022 года № 2022-П-12/17-4-(НПА):

- абзац второй пункта 1 постановления;
- пункт 1 Приложения к вышеуказанному постановлению;

25) в постановлении Правления Национального банка Кыргызской Республики «О дополнительных временных решениях Национального банка Кыргызской Республики по регулированию деятельности коммерческих банков Кыргызской Республики» от 23 марта 2022 года № 2022-П-12/17-6-(НПА):

- абзац второй пункта 2 постановления;
- пункт 1 Приложения к вышеуказанному постановлению.

3. Установить срок исполнения коммерческими банками требований по расчету коэффициента лeverажа (K2.4), предусмотренного в пункте 7 Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики, с 1 января 2023 года.

4. Установить для коммерческих банков срок действия подпункта 2 пункта 21 Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики в части, касающейся исключения нематериальных активов, связанных с техническими и программными продуктами, до 1 января 2024 года.

5. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

6. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

7. Управлению методологии надзора после официального опубликования в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», Государственного банка развития Кыргызской Республики, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

8. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Исполняющий обязанности председателя

3. Чокоев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 12 октября 2022 года
№ 2022-П-12/63-1-(НПА)

ИНСТРУКЦИЯ по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики

Глава 1. Общие положения

1. Настоящая Инструкция устанавливает стандарты достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков и определяет его структуру.

Настоящая Инструкция распространяется на коммерческие банки, в том числе, имеющие «исламское окно», Государственный банк развития, а также на ОАО «Финансовая компания кредитных союзов» в части определения структуры капитала, порядка расчета минимального размера собственного (регулятивного) капитала и коэффициентов достаточности (адекватности) капитала, а также оценки балансовых активов и забалансовых обязательств по степени риска (далее – банки).

2. Капитал банка является обеспечением прибыльного и устойчивого роста, гарантом доверия клиентов к банку и служит для покрытия потенциальных потерь, свойственных банковскому делу.

3. Для органов банковского надзора капитал является средством, предохраняющим от последствий чрезмерных рисков ситуаций и финансовой несостоятельности (неплатежеспособности) банка. По этой причине органы банковского надзора заинтересованы в том, чтобы банки располагали адекватным капиталом, способным покрывать возможные убытки и потери без угрозы наступления состояния неплатежеспособности.

4. Термин «достаточность (адекватность) капитала» отражает общую оценку надежности банка, степень его подверженности риску. Трактовка капитала как средства защиты от потерь и состояния неплатежеспособности, обуславливает прямую зависимость между величиной капитала и подверженностью банка риску, т.е. величина

капитала должна быть адекватной увеличивающемуся объему банковских операций, сопряженных с высокой степенью риска.

Глава 2. Стандарты достаточности (адекватности) капитала

5. Минимальный размер капитала:

1) минимальный размер уставного капитала банков (включая филиалы иностранных банков);

2) собственный (регулятивный) капитал является капиталом Первого уровня.

6. Коэффициенты достаточности (адекватности) капитала, основанные на взвешивании балансовых активов и забалансовых обязательств по степени риска:

а) коэффициент достаточности (адекватности) суммарного капитала (K2.1) определяется по формуле:

$$K2.1 = (ЧСК / (ЧРА + П * Кор)) * 100\%, \text{ где:}$$

ЧСК – чистый Суммарный капитал, который определяется как сумма капитала Первого уровня и капитала Второго уровня;

ЧРА – сумма балансовых активов и забалансовых обязательств, взвешенных по степени риска за минусом специальных резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков;

П – установленный показатель (число, обратное коэффициенту достаточности (адекватности) суммарного капитала) для коммерческих банков – 8,33 (100% : 12%), для системно значимых банков:

– 8,00 (100% : 12,5%) с 1 января 2023 года;

– 7,14 (100% : 14%) с 1 января 2024 года;

Кор – размер капитала, резервируемого для покрытия операционных рисков. Расчет капитала, резервируемого для покрытия операционных рисков с использованием Базового индикативного метода, осуществляется в соответствии с Порядком определения уровня капитала, необходимого для покрытия операционных рисков банков, утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 декабря 2019 года № 2019-П-12/68-1-(НПА).

б) коэффициент достаточности (адекватности) капитала Первого уровня (K2.2) определяется по формуле:

$$K2.2 = (\text{КПУ} / \text{ЧРА}) * 100\%,$$

где:

КПУ – капитал Первого уровня, который определяется согласно пункту 15 настоящей Инструкции.

в) коэффициент достаточности (адекватности) Базового капитала Первого уровня (K2.3) определяется по формуле:

$$K2.3 = (\text{БКПУ} / \text{ЧРА}) * 100\%,$$

где:

БКПУ – Базовый капитал Первого уровня.

Национальный банк Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) на основе оценки рисков и системной значимости банков вправе увеличить минимальный размер коэффициентов достаточности (адекватности) капитала.

7. Лавераж (K2.4) определяется по формуле:

$$K2.4 = (\text{КПУ} / (\text{СА} + \text{ЗО})) * 100\%, \text{ где:}$$

СА – суммарные активы банка за минусом нематериальных активов и специальных резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков;

ЗО – забалансовые обязательства с учетом факторов кредитной конверсии, определенных настоящей Инструкцией, а также те обязательства, по которым банк имеет право безусловного отзыва/аннулирования в любое время без предварительного уведомления клиента, и к которым может быть применен фактор кредитной конверсии в размере 10% от общей суммы таких забалансовых обязательств. При этом сумма резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков вычитается из забалансовых обязательств (после применения факторов кредитной конверсии) в пределах суммы взвешенных забалансовых обязательств.

8. В целях сохранения финансовой устойчивости банка и сохранения стабильности его деятельности устанавливается

требование о поддержке «дополнительного запаса капитала банка» (индекс «буфер капитала») для выплаты дивидендов. Индекс «буфер капитала» определяется как отношение чистого Суммарного капитала к сумме балансовых активов и забалансовых обязательств, взвешенных по степени риска за минусом специальных резервов на покрытие потенциальных потерь и убытков. Значение индекса «буфер капитала» банков устанавливается Комитетом по надзору Национального банка.

9. Банк не имеет права принимать решение о выплате дивидендов в случае если индекс «буфер капитала», рассчитанный с учетом вычета суммы дивидендов, планируемой к выплате, будет составлять значение ниже установленного Национальным банком.

После выплаты дивидендов индекс «буфер капитала» должен составлять значение не ниже установленного Национальным банком.

В случае соблюдения значения индекса «буфер капитала», рассчитанного с учетом вычета суммы дивидендов, планируемой к выплате, банк должен получить разрешение Национального банка на выплату, за исключением случаев, когда за счет нераспределенной прибыли банк увеличивает свой уставный капитал.

Глава 3. Структура капитала

10. Основу капитала составляет полностью оплаченный уставный капитал банка. Согласно стандартам Базельского комитета по банковскому надзору, уставный капитал – это «ключевой элемент капитала, общий для банковских систем во всех странах; он совершенно четко виден в публикуемой банками отчетности и является базой, на которой основывается рыночная оценка адекватности капитала; он имеет решающее значение для определения показателей прибыльности и конкурентоспособности банка».

11. В состав капитала входит только такой уставный капитал (простые и привилегированные акции), по которому нет обязательств по возврату средств, вложенных акционерами банка. Эти средства могут быть получены акционерами только путем передачи или продажи акций третьим лицам.

12. Банк не имеет права принимать в залог собственные акции.

13. Для целей банковского надзора отличительным признаком составляющих капитала является его способность покрывать убытки, которые могут возникнуть в процессе деятельности банка. По этой причине при оценке адекватности капитала в состав капитала включаются некоторые «некапитальные» бухгалтерские счета (например, «Общий резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» или «Субординированные облигации и другие долговые обязательства»).

14. Для целей расчета коэффициентов достаточности (адекватности) капитала банковский капитал делится на капитал Первого уровня и капитал Второго уровня.

15. Капитал Первого уровня необходим для обеспечения поглощения убытков в ходе текущей деятельности банка.

Капитал Первого уровня состоит из следующих элементов:

- Базовый капитал Первого уровня;
- Дополнительный капитал Первого уровня.

16. Структуру Базового капитала Первого уровня составляют следующие элементы:

1) «простые акции» – выпущенные и полностью оплаченные простые акции банка, удовлетворяющие условиям, установленным законодательством;

2) «привилегированные некумулятивные акции» – выпущенные и полностью оплаченные привилегированные акции банка, удовлетворяющие условиям, установленным законодательством, и не требующие от банка распределения дивидендов.

При наличии обстоятельств/условий, когда распределение дивидендов является обязательным, такие привилегированные акции и капитал, внесенный сверх номинала по данным акциям, должны учитываться в Дополнительном капитале Первого уровня либо в капитале Второго уровня.

3) «капитал, внесенный сверх номинала» – разница между ценой продажи простых и привилегированных акций, включенных в Базовый капитал первого уровня, и их номинальной стоимостью по результатам эмиссии.

Капитал, внесенный сверх номинала, не подлежит распределению акционерам в виде дивидендов и остается в банке.

По письменному согласию Национального банка капитал, внесенный сверх номинала, может быть использован на увеличение уставного капитала только в целях соблюдения требования по минимальному размеру уставного капитала.

4) «резервы для будущих потребностей банка» – резервы, созданные из прибыли после налогообложения на будущие и/или непредвиденные события;

5) «нераспределенная прибыль (убытки) прошлых лет» – остаток чистой прибыли (убытков) после налогообложения прошлых лет после вычета объявленных дивидендов и распределения на другие капитальные счета.

17. В структуру Дополнительного капитала Первого уровня входят следующие элементы:

1) «дополнительный капитал, внесенный физическими и юридическими лицами» – средства, вносимые физическими и юридическими лицами сверх оплаченного уставного капитала. Необходимость внесения данных средств возникает в случае невыполнения банком требований Национального банка по минимальному размеру собственного (регулятивного) капитала (капитала Первого уровня) и/или экономических нормативов, и/или при наличии риска их неисполнения, в том числе по требованию Национального банка, и/или необходимости увеличения уставного капитала к сроку, определенному Национальным банком. Данные средства зачисляются только при наличии у банка договора с физическими и юридическими лицами о внесении средств в счет приобретения ими акций банка с условием безотзывности (ни при каких обстоятельствах), бессрочности вносимых средств, а также с условием, что в случае банкротства банка требования по данным средствам будут удовлетворяться в той же очереди, что и требования акционеров банка. Размер дополнительного капитала должен быть достаточным для того, чтобы банк выполнял минимальные значения по данным требованиям и нормативам. В последующем дополнительно внесенные физическими и юридическими лицами средства должны быть преобразованы в простые и/или привилегированные акции, а сами эти лица должны быть наделены

беспорным правом на приобретение выпускаемых акций на сумму этих предоставленных средств;

2) «привилегированные акции, которые соответствуют критериям Дополнительного капитала Первого уровня, но не приемлемые для Базового капитала Первого уровня». Привилегированные акции в данной статье указываются с учетом суммы, внесенной выше их номинальной стоимости;

3) «другие инструменты капитала» – инструменты, обладающие признаками как капитала, так и долгового обязательства, к которому относится бессрочный субординированный долг.

Под субординированным долгом понимается необеспеченное залогом обязательство, которое не должно погашаться досрочно по требованию кредиторов и требования по которому в случае ликвидации банка погашаются в последнюю очередь после удовлетворения всех требований со стороны кредиторов и вкладчиков, но до расчетов с акционерами банка.

Инструменты Дополнительного капитала Первого уровня, эмитированные банком, должны соответствовать установленным для них критериям.

18. Дополнительный капитал Первого уровня должен соответствовать следующим критериям по элементам капитала:

1) должны быть выпущенными и оплаченными;

2) должны быть субординированными, то есть требования по данным инструментам подлежат удовлетворению в последнюю очередь после удовлетворения всех претензий со стороны вкладчиков, основных кредиторов и субординированного долга банка;

3) инструмент не должен быть обеспечением или гарантией по обязательствам банка/связанных лиц банка, а также не должен подпадать под какие-либо требования/условия, которые могут обязать банк в правовом или экономическом отношении к первоочередному удовлетворению требования;

4) должны быть бессрочными, т.е. не иметь сроков погашения;

5) могут быть выкуплены эмитентом или погашены по его инициативе только после минимального срока, составляющего не менее пяти лет. При этом:

а) банк не должен предпринимать каких-либо действий при выпуске инструмента, ожидая, что данный инструмент будет выкуплен обратно;

б) выкуп/погашение допускается только в случае:

– замены инструмента инструментом такого же рода или наиболее высокого качества, если замена указанного инструмента производится на условиях, являющихся надежными для капитала банка;

– минимальные требования Национального банка по капиталу не нарушаются;

– получения предварительного разрешения Национального банка;

б) любая выплата основной суммы (например, путем выкупа или выплаты) должна осуществляться с предварительного согласия Национального банка, и банки не должны предполагать или создавать ожидания, что будет получено согласие Национального банка;

7) право выбора в отношении дивидендов/выплаты процентов:

а) банк должен при любых обстоятельствах обладать полным правом по отмене выплаты дивидендов/платежей;

б) принятие решения об отмене выплаты дивидендов и платежей не должно рассматриваться в качестве случая невыполнения обязательств или неплатежеспособности банка;

в) возможность исполнения иных обязательств по мере наступления сроков их исполнения за счет невыплаченных дивидендов;

г) отмена выплаты дивидендов/платежей не должна налагать ограничения на банк. При этом также могут быть установлены ограничения по выплате дивидендов по простым акциям;

8) инструмент не может быть включен в обязательства в части, превышающей активы, в случае если такое превышение является признаком неплатежеспособности согласно законодательству;

9) если коэффициент Базового капитала Первого уровня банка снизится до 5,125%, банк должен иметь право на конвертацию этих инструментов в простые акции или списание этих инструментов путем распределения убытков по ним.

При этом списание должно привести к следующим результатам:

- а) снижению требований по инструменту при ликвидации банка;
- б) снижению суммы, выплачиваемой при выкупе инструмента;
- в) частичному или полному сокращению суммы выплат по процентам/дивидендам;

10) ни банк, ни связанное лицо, над которым банк осуществляет контроль или имеет существенное влияние, не вправе выкупать инструмент, в том числе банк не вправе напрямую или косвенным образом принимать участие (в том числе путем выделения денежных средств в виде кредитов, предоплаты и др. и/или оказания иных услуг) в покупке инструмента.

19. Капитал Второго уровня необходим для обеспечения поглощения убытков при ликвидации банка.

Структуру капитала Второго уровня составляют следующие элементы:

1) «прибыль текущего года» – прибыль после налогообложения, полученная в текущем году;

2) «общие резервы»:

- а) «общие» резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков;
- б) «общие» резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков от других активов, кроме кредитов.

Данные резервы, имеющие право на включение в Капитал Второго уровня, будут ограничены максимум на 1,25 процентов от стоимости активов и забалансовых обязательств, взвешенных по степени кредитного риска.

3) «резервы по переоценке ценных бумаг» – нереализованная прибыль (убытки) по результатам переоценки ценных бумаг, годных для продажи;

4) «резервы по пересчету иностранной валюты при консолидации» – нереализованные доходы (убытки), возникающие в результате изменения валютного курса при пересчете отчетности иностранных дочерних финансовых учреждений банка;

5) часть инструментов капитала и долговых инструментов, которая может быть включена в состав Капитала Второго уровня с разрешения

Национального банка по письменному заявлению Совета директоров банка;

6) разница между ценой продажи акций, включенных в Капитал Второго уровня (не включенных в Капитал Первого уровня), и их номинальной стоимостью по результатам эмиссии.

20. Инструменты, входящие в структуру капитала Второго уровня, должны соответствовать следующим критериям:

1) быть выпущенными и оплаченными;

2) должны быть субординированными, то есть требования по данным инструментам подлежат удовлетворению в последнюю очередь после удовлетворения всех претензий со стороны вкладчиков, основных кредиторов и субординированного долга банка;

3) инструмент не должен быть обеспечением или гарантией по обязательствам банка/связанных лиц банка, а также не должен подпадать под какие-либо требования/условия, которые могут обязать банк в правовом или экономическом отношении к первоочередному удовлетворению требования;

4) срок погашения:

а) минимальный срок погашения должен составлять не менее 5 (пяти) лет;

б) амортизация инструментов капитала осуществляется на основе метода равномерных отчислений за оставшиеся пять лет до наступления срока погашения;

в) не должны предусматривать какие-либо стимулы к выкупу;

5) могут быть выкуплены эмитентом или погашены по его инициативе только после минимального срока, составляющего 5 (пять) лет, и только после предварительного одобрения Национального банка. При этом:

а) банк не должен предпринимать каких-либо действий при выпуске инструмента, ожидая, что данный инструмент будет выкуплен обратно;

б) выкуп/погашение допускается только в случае:

- замены инструмента инструментом такого же рода или наиболее высокого качества, если замена указанного инструмента

производится на условиях, являющихся надежными для капитала банка;

– если минимальные требования Национального банка по капиталу не нарушаются;

– получения предварительного разрешения Национального банка;

6) инвестор/кредитор не имеет каких-либо прав на досрочное погашение будущих запланированных платежей (процентного дохода или основной суммы инструмента), за исключением случаев банкротства и ликвидации;

7) ни банк, ни связанное лицо, над которым банк осуществляет контроль или имеет существенное влияние, не вправе выкупать инструмент, в том числе банк не вправе напрямую или косвенным образом принимать участие (в том числе путем выделения денежных средств в виде кредитов, предоплаты и др. и/или оказания иных услуг) в покупке инструмента.

21. До расчета коэффициентов достаточности (адекватности) Чистого Суммарного капитала, капитала Первого уровня, Базового капитала Первого уровня и коэффициента Левераж из Базового капитала Первого уровня вычитаются следующие элементы:

1) убытки за текущий год;

2) нематериальные активы, за исключением активов, связанных с техническими и программными продуктами (например, для биометрической идентификации, смарт-контракты и др.), направленными на увеличение количества клиентов и охвата услуг, которые соответствуют следующим требованиям:

– решение должно быть новым или значительно отличаться от существующих предложений рынка, либо предлагать новые возможности использования существующих технологий, что подтверждается исследованиями рынка и сравнением ключевых характеристик технологии;

– решение должно предлагать клиентам очевидные прямые или косвенные выгоды (например, техническое задание, показывающее повышенную безопасность, качество обслуживания, эффективность, качество продукции, более низкие цены, сочетание любого из

перечисленных) и подкрепляться сравнительным анализом банка с количественными оценками при необходимости.

В случае наличия результатов технического тестирования они должны быть доступны Национальному банку. В качестве альтернативы возможно предоставление подтверждения технической надежности данного решения от независимой третьей стороны.

Данные технические и программные продукты должны учитываться банком по балансовой стоимости.

3) инвестиции (в виде акций или долевого участия в капитале) в другие неконсолидированные банки и финансово-кредитные организации, а также нефинансовые организации. Если банк инвестирует в эти организации дополнительный капитал Первого уровня или Капитал Второго уровня, эти инвестиции должны вычитаться из соответствующего капитала;

4) все отсроченные налоговые активы, которые зависят от будущей доходности, рассчитанные на основе Международных стандартов финансовой отчетности (МСФО) 12, за исключением отсроченных налоговых активов, связанных с временными разницеми. Отсроченные налоговые активы могут быть зачтены с отсроченными налоговыми обязательствами, если выполнены условия МСФО 12;

5) прямые или косвенные инвестиции в собственные акции. Банк имеет право выкупать собственные акции только для последующей их продажи по более высокой цене при условии, что банком заключен предварительный договор продажи акций для их реализации после выкупа и деятельность банка является безубыточной в течение предыдущих пяти лет до дня принятия решения о выкупе собственных акций. Банк будет вычитать эти акции до тех пор, пока они не будут проданы.

Используя идентичный подход, банки должны вычесть инвестиции в свой собственный Дополнительный капитал Первого уровня при расчете Дополнительного капитала Первого уровня и должны вычесть инвестиции в их собственный Капитал Второго уровня при расчете своего Капитала Второго уровня.

Взаимные перекрестные владения капиталом, которые приводят к искусственному увеличению капитальной позиции банка, должны быть вычтены в полном объеме. Банки должны

применять «соответствующий подход к вычету» для таких инвестиций в капитал других банков, других финансовых и страховых организаций. Это означает, что вычет должен применяться к тому же компоненту капитала, для которого капитал будет квалифицироваться также как, если бы он был выпущен самим банком.

22. Значения капитала Первого уровня и чистого Суммарного капитала по состоянию на 1-е число месяца, следующего за отчетным периодом, используются для расчета стандартов достаточности (адекватности) капитала и других экономических нормативов и требований, установленных Национальным банком. При расчете экономических нормативов, значения которых определяются на ежедневной или еженедельной основе в течение отчетного месяца, используется суммарное значение чистого суммарного капитала банка по состоянию на 1-е число отчетного месяца и дополнительного капитала, в случае его внесения юридическими или физическими лицами в установленном порядке к дате составления отчета.

Глава 4. Оценка балансовых активов по степени риска

23. Оценка достаточности (адекватности) капитала в рамках данной Инструкции проводится в отношении кредитного риска, т.е. риска, относящегося к различным видам активов и заключающегося в невозможности обеспечения клиентом полного или частичного возврата актива, а также операционного риска в части расчета коэффициента достаточности (адекватности) суммарного капитала в соответствии с подпунктом «а» пункта 6 настоящей Инструкции.

24. Различные виды балансовых активов имеют различную степень кредитного риска. Так, например, наличность в кассе банка является практически безрисковым видом активов в сравнении с кредитными вложениями или инвестициями в основные средства. В зависимости от степени кредитного риска все балансовые активы делятся на семь категорий (см. ниже). При этом основными критериями, в соответствии с которыми балансовые активы относятся к той или иной категории, являются: тип партнера, страновая принадлежность партнера с точки зрения трансфертного риска, обеспечение актива, гарантии и продолжительность действия актива.

25. В зависимости от степени кредитного риска, а также от типа отдельных партнеров/контрагентов балансовые активы делятся на следующие категории:

1) Категория 1 (степень кредитного риска – 0%):

а) банкноты и монеты Кыргызской Республики, государств, являющихся членами ЕАЭС и ОЭСР и государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service.

Примечание: ОЭСР – Организация экономического сотрудничества и развития. Перечень государств-членов ОЭСР размещен на официальном сайте www.oecd.org;

б) требования к Национальному банку;

в) требования к Кабинету Министров Кыргызской Республики (ценные бумаги, выпущенные Кабинетом Министров Кыргызской Республики и другие требования);

г) требования к центральным (национальным) банкам государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или являющихся членами ОЭСР;

д) требования к правительствам государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или являющихся членами ОЭСР (ценные бумаги, выпущенные правительствами);

е) активы (или их часть) с обеспечением, выраженным в национальной валюте Кыргызской Республики, и находящимся на отдельном депозитном счете.

Примечание: В соответствии с Положением «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденным постановлением Правления Национального банка № 18/3 от 21 июля 2004 года.

ж) активы (или их часть) с обеспечением, выраженным в валюте государств, являющихся членами ЕАЭС и ОЭСР, а также государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service и находящимся на отдельном депозитном счете;

з) золото в виде аффинированных мерных слитков, эмитируемых Национальным банком;

2) Категория 2 (степень кредитного риска – 10%):

а) активы (или их часть), обеспеченные ценными бумагами по текущей рыночной цене, которые выпущены Кабинетом Министров Кыргызской Республики;

б) активы (или их часть), обеспеченные ценными бумагами по текущей рыночной цене, которые выпущены правительствами государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или являющихся членами ОЭСР;

3) Категория 3 (степень кредитного риска – 20%):

а) денежные активы в расчетах с банками и другими финансово-кредитными организациями Кыргызской Республики;

б) золото и другие сертифицированные драгоценные металлы в стандартных слитках;

в) денежные активы в расчетах с банками и другими финансово-кредитными организациями государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating

Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или являющихся членами ОЭСР;

г) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям Кыргызской Республики и все активы, основанные на гарантиях данных институтов;

д) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или являющихся членами ОЭСР, которые не являются аффилированными организациями по отношению к отчитывающемуся банку, и все активы, основанные на гарантиях данных институтов;

4) Категория 4 (степень кредитного риска – 50%):

а) кредиты физическим лицам для покупки или строительства жилья на одну семью и гарантированные первыми закладными по такому жилью. К этой категории относятся только такие ссуды, которые выданы лицам, намеревающимся жить в данном доме или квартире, т.е. данное жилье (или его часть) не будет использовано в других целях (продажа, аренда и т.п.).

В случае если данные кредиты просрочены свыше 30 дней и/или реструктуризированы, то они указываются в категории 5 со степенью кредитного риска 100%.

б) золото и другие сертифицированные драгоценные металлы в мерных слитках, за исключением золотых аффинированных мерных слитков, эмитируемых Национальным банком;

в) кредиты, выданные коммерческим банком по государственным программам, в том числе за счет собственных средств банков, связанным с финансированием сельского хозяйства и экспортно-ориентированных и импортозамещающих предприятий, а также другим государственным программам, направленным на оказание содействия развитию экономики республики.

В случае если данные кредиты просрочены свыше 90 дней и/или повторно реструктуризированы, то они указываются в категории 5 со степенью кредитного риска 100%.

Примечание: к государственным программам относятся программы, финансируемые частично/полностью из республиканского бюджета или реализуемые через субсидирование процентных ставок из средств республиканского бюджета, включая финансирование, осуществляемое в сотрудничестве с организациями, созданными государством; программы в рамках реализации межгосударственных (межправительственных) проектов согласно международным договорам и соглашениям.

5) Категория 5 (степень кредитного риска – 100%):

а) банкноты и монеты, не вошедшие в категорию 1;

б) требования к правительствам и центральным банкам государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или не являющихся членами ОЭСР (ценные бумаги, выпущенные правительствами этих государств и другие требования);

в) денежные активы в расчетах с банками и другими финансово-кредитными организациями государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или не являющихся членами ОЭСР;

г) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или являющихся членами ОЭСР,

которые являются аффилированными организациями по отношению к отчитывающемуся банку;

д) требования к банкам и другим финансово-кредитным организациям государств, имеющих долгосрочный суверенный кредитный рейтинг ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или не являющихся членами ОЭСР;

е) коммерческие, потребительские, ипотечные и прочие кредиты, кроме указанных в категории 4;

ж) основные средства и прочая собственность банка;

з) инвестиции и финансовое участие за минусом вычетов, предусмотренных подпунктом 3 пункта 21 настоящей Инструкции;

и) все прочие активы, не вошедшие в категории 1, 2, 3, 4, 6 и 7;

6) Категория 6 (степень кредитного риска – 150%):

- коммерческие, потребительские, ипотечные и прочие кредиты в иностранной валюте, за исключением кредитов в валюте государств-членов ЕАЭС, а также кроме указанных в категории 4;

7) Категория 7 (степень кредитного риска – 200%):

- кредиты физическим лицам и индивидуальным предпринимателям в национальной валюте с номинальной годовой ставкой 30% и более на момент выдачи кредитов.

26. Вложения в ценные бумаги взвешиваются за минусом премии (дисконта) и нереализованной прибыли (убытков).

27. Суммы начисленных процентов к получению взвешиваются по степеням риска аналогичным тем, по которым взвешиваются сами активы. Например, кредиты отдельным лицам для покупки или строительства жилья на одну семью и гарантированные первыми залладными по такому жилью, взвешиваются по степени кредитного риска 50%. Следовательно, проценты к получению по данным кредитам будут также взвешиваться по степени кредитного риска 50%.

Глава 5. Оценка забалансовых обязательств по степени риска

28. Забалансовые обязательства также сопряжены с понятием кредитного риска при наличии определенных условий (см. пункт 23). Так, например, выдача банком гарантий от имени клиента может, при наступлении определенных событий, трансформироваться в обыкновенную выдачу кредита.

29. Размер риска по забалансовым обязательствам определяется путем умножения номинальной стоимости забалансовых обязательств на соответствующий процентный размер фактора кредитной конверсии. Полученные значения являются балансовыми эквивалентами забалансовых обязательств и далее взвешиваются в зависимости от степени кредитного риска согласно главе 4.

30. Настоящей Инструкцией определяются следующие процентные размеры факторов кредитной конверсии для забалансовых обязательств:

1) средний риск (фактор кредитной конверсии – 50%):

а) забалансовые обязательства, связанные с конкретной сделкой (например, аккредитив, гарантирующий заказчику возмещение убытков при невыполнении подрядчиком своих обязательств в строительном проекте и другие подобные обязательства);

б) краткосрочные самоликвидирующиеся обязательства, связанные с торговыми операциями (например, документарный аккредитив, обеспеченный отгрузкой товаров);

2) полный риск (фактор кредитной конверсии – 100%):

а) обязательства на выдачу кредитов;

б) прямые кредитные заменители (например, общие гарантии по кредитам, резервные аккредитивы, гарантии по акцептованию), т.е. документы (независимо от названия), представляющие собой юридические обязательства банка по выплате средств третьей стороне, если клиент банка, от лица которого выдана гарантия или выдан аккредитив, не может выплатить средства, выданные авансом третьей стороне по контрактному соглашению или подобным образом;

в) соглашения о продаже с последующим выкупом и продажа активов, с правом контрагента вернуть актив в определенных случаях;

г) обязательства по покупке активов;

д) все прочие забалансовые обязательства, не вошедшие в предыдущие категории.

31. К забалансовым обязательствам, по которым банк имеет право безусловного отзыва/аннулирования в любое время без предварительного уведомления клиента, применяется фактор кредитной конверсии в размере 10%.

32. Забалансовые обязательства, связанные с валютными курсами и процентными ставками (например, форвардные контракты, процентные свопы, опционы и аналогичные инструменты) требуют особого внимания. При этом банки подвергают себя кредитному риску не на полную номинальную стоимость таких обязательств, а лишь на потенциальную стоимость замещения потока денежных средств (по контрактам с положительной стоимостью) в случае невыполнения партнерами по контрактам своих обязательств. Размеры кредитных эквивалентов зависят от сроков контрактов и от колебания процентных ставок и валютных курсов, лежащих в основе тех или иных финансовых инструментов.

На данном этапе для всех контрактов, связанных с валютными курсами и процентными ставками, банки могут использовать метод, согласно которому потенциальный риск рассчитывается по каждому типу контрактов, независимо от того, какова на данный момент его рыночная стоимость. Для расчета размера кредитного эквивалента необходимо умножить базовую (номинальную) стоимость каждого инструмента на один из конверсионных коэффициентов (фактор кредитной конверсии), установленных в зависимости от характера инструмента и срока его действия.

33. Применительно к сделкам с золотом, факторы кредитной конверсии аналогичны тем, которые применяются в отношении контрактов, связанных с валютными курсами.

34. Настоящей Инструкцией определяются следующие процентные размеры факторов кредитной конверсии для забалансовых обязательств, связанных с валютными курсами и процентными ставками:

Срок действия контрактов	Процентные контракты	Валютные контракты
Менее 1 года	0,5%	2%
От 1 года до 2 лет	1,0%	5%
На каждый следующий год	+1,0%	+3%

Глава 6. Порядок заполнения и представления отчетности о выполнении стандартов достаточности (адекватности) капитала

35. Отчетность о выполнении стандартов достаточности (адекватности) капитала составляется на основе бухгалтерского баланса банка согласно Плану счетов бухгалтерского учета, в коммерческих банках и финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком.

36. Статьи отчетности делятся на укрупненные и детализированные (например, укрупненная статья 20 делится на две детализированные 20.1 и 20.2). В детализированных статьях указываются значения балансовых активов (забалансовых обязательств), в зависимости от их принадлежности к той или иной категории кредитного риска. Значения, указываемые в укрупненных статьях, являются суммами значений в детализированных статьях.

37. Наименования большинства статей отчетности полностью соответствуют наименованиям отдельных счетов или групп счетов Плана счетов бухгалтерского учета в коммерческих банках и финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком. Однако заполнение отдельных статей имеет некоторые особенности. Так, в каждой статье части «Портфель ценных бумаг» (статьи 130-230) Приложения к настоящей Инструкции указывается номинальная стоимость соответствующего типа ценных бумаг с учетом дисконта/премий и корректировки справедливой стоимости, независимо от их классификации. Например, в статье 130 «Ценные бумаги, выпущенные Кабинетом Министров Кыргызской Республики и/или Национальным банком» указывается сумма номинальной стоимости ценных бумаг, выпущенных Кабинетом Министров Кыргызской Республики и/или Национальным банком с учетом дисконта/премий и корректировки справедливой стоимости, классифицируемых, как ценные бумаги, оцениваемые

по амортизированной стоимости; ценные бумаги, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль и убыток; ценные бумаги, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход.

В каждой статье части «Кредиты и лизинги» (статьи 240-360) указывается сумма ссудной задолженности соответствующего вида кредитов за вычетом дисконта.

38. Сведения о выполнении стандартов достаточности (адекватности) капитала и их расчет представляются банками ежемесячно в составе Периодического регулятивного банковского отчета.

Глава 7. Дивиденды

39. Дивиденды – это часть чистой прибыли банка, распределяемая между акционерами согласно законодательству.

Дивиденды Государственного банка развития Кыргызской Республики распределяются в порядке, предусмотренном Законом Кыргызской Республики «О Государственном банке развития Кыргызской Республики».

40. Для расчета суммы дивидендов банк должен использовать наименьшую из величин чистой прибыли, рассчитанных в соответствии с МСФО и пруденциальными требованиями.

41. Правление банка (либо соответствующий орган) на основании аудиторского заключения должно представить Совету директоров банка и собранию акционеров для рассмотрения и соответствующей оценки анализ, как минимум, следующих факторов:

а) достаточность (адекватность) капитала и тенденции его изменения;

б) выполнение экономических нормативов, установленных Национальным банком;

в) номинальный и реальный уровни доходов банка (с учетом уровня инфляции) и тенденции их изменения;

г) перспективы роста банка;

д) влияние экономических условий и уровня инфляции.

42. Дивиденды по акциям начисляются и выплачиваются по итогам финансового года.

Примечание: Финансовым годом считается период с 1 января по 31 декабря включительно.

43. Банк обязан получить разрешение Национального банка на выплату дивидендов акционерам банка. Документы для получения разрешения Национального банка на выплату дивидендов должны быть представлены в Национальный банк не позднее пяти рабочих дней до проведения общего собрания акционеров банка. К документам должны быть приложены планы банка по срокам выплаты дивидендов, показатели чистой прибыли, рассчитанные в соответствии с МСФО и пруденциальными требованиями, и расчеты по соблюдению экономических нормативов, а также индекса «буфер капитала», рассчитанного с учетом планируемой выплаты суммы дивидендов.

В случае наличия угрозы стабильности банка, а также интересам кредиторов и вкладчиков, Национальный банк может запретить либо установить ограничения на выплату дивидендов, если:

а) это приведет к нарушению экономических нормативов, установленных Национальным банком;

б) значения коэффициентов достаточности (адекватности) капитала банка будут ниже минимальных пределов, установленных Национальным банком;

в) индекс «буфер капитала», после выплаты дивидендов, будет ниже минимальных значений, установленных Национальным банком;

г) не созданы или созданы в недостаточном размере резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков, согласно требованиям Национального банка;

д) банк имеет непокрытые убытки за предыдущие годы и/или за отчетный год;

е) это приведет к ухудшению финансового состояния банка;

ж) в других случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики.

Банк не вправе принимать решение о выплате (объявлении) дивидендов по акциям, если на момент принятия решения и выплаты

дивидендов он отвечает признакам неплатежеспособности в соответствии с законодательством Кыргызской Республики или указанные признаки появятся у банка в результате выплаты дивидендов.

Банк не вправе принимать решение о выплате (объявлении) дивидендов по простым акциям, если не принято решение о выплате дивидендов по привилегированным акциям.

Приложение
к Инструкции по
определению стандартов
достаточности (адекватности)
капитала коммерческих
банков Кыргызской
Республики, утвержденной
постановлением Правления
Национального банка
от _____ 2022 года

Активы

(ТЫС.СОМ)

№	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
10	Банкноты и монеты	0		0
10.1			0%	
10.2			10%	0
10.3			20%	0
10.4			50%	0
10.5			100%	0
20	Денежные активы в расчетах	0		0
20.1			0%	
20.2			10%	0
20.3			20%	0
20.4			50%	0
20.5			100%	0
30	Корреспондентский счет в Национальном банке		0%	
40	Корреспондентские счета в коммерческих банках Кыргызской Республики	0		0
40.1			0%	
40.2			10%	0
40.3			20%	0
40.4			50%	0
40.5			100%	0

50	Корреспондентские счета в коммерческих банках стран СНГ	0		0
50.1			0%	
50.2			10%	0
50.3			20%	0
50.4			50%	0
50.5			100%	0
60	Корреспондентские счета в иностранных банках, кроме стран СНГ	0		0
60.1			0%	
60.2			10%	0
60.3			20%	0
60.4			50%	0
60.5			100%	0
70	Золото и другие драгоценные металлы	0		0
70.1			0%	
70.2			10%	0
70.3			20%	0
70.4			50%	0
70.5			100%	0
80	Межбанковские депозиты в коммерческих банках Кыргызской Республики	0		0
80.1			0%	
80.2			10%	0
80.3			20%	0
80.4			50%	0
80.5			100%	0
90	Межбанковские депозиты в банках и финансовых организациях стран СНГ	0		0
90.1			0%	
90.2			10%	0
90.3			20%	0
90.4			50%	0
90.5			100%	0

100	Межбанковские депозиты в иностранных банках и финансовых организациях, кроме стран СНГ	0		0
100.1			0%	
100.2			10%	0
100.3			20%	0
100.4			50%	0
100.5			100%	0
110	Краткосрочные межбанковские размещения до 7 дней	0		0
110.1			0%	
110.2			10%	0
110.3			20%	0
110.4			50%	0
110.5			100%	0
120	Операции по РЕПО-соглашениям	0		0
120.1			0%	
120.2			10%	0
120.3			20%	0
120.4			50%	0
120.5			100%	0

Портфель ценных бумаг

(тыс.сом)

№	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
130	Ценные бумаги, выпущенные Кабинетом Министров КР и/или Национальным банком	0		0
130.1			0%	
130.2			10%	0
130.3			20%	0
130.4			50%	0
130.5			100%	0
140	Ценные бумаги, выпущенные местными органами власти	0		0

140.1			0%	
140.2			10%	0
140.3			20%	0
140.4			50%	0
140.5			100%	0
150	Ценные бумаги, выпущенные Правительствами стран СНГ	0		0
150.1			0%	
150.2			10%	0
150.3			20%	0
150.4			50%	0
150.5			100%	0
160	Ценные бумаги, выпущенные иностранными Правительствами стран, кроме Правительств стран СНГ	0		0
160.1			0%	
160.2			10%	0
160.3			20%	0
160.4			50%	0
160.5			100%	0
170	Долговые ценные бумаги кыргызских компаний	0		0
170.1			0%	
170.2			10%	0
170.3			20%	0
170.4			50%	0
170.5			100%	0
180	Долговые ценные бумаги компаний стран СНГ	0		0
180.1			0%	
180.2			10%	0
180.3			20%	0
180.4			50%	0
180.5			100%	0
190	Долговые ценные бумаги иностранных компаний, кроме стран СНГ	0	100%	0
190.1			0%	

190.2			10%	0
190.3			20%	0
190.4			50%	0
190.5			100%	0
200	Капитальные ценные бумаги кыргызских компаний	0		0
200.1	Капитальные ценные бумаги банков и финансовых учреждений КР (менее 20%)		Вычет из капитала	
200.2	Остальная часть капитальных ценных бумаг		0%	
200.3	Остальная часть капитальных ценных бумаг		10%	0
200.4	Остальная часть капитальных ценных бумаг		20%	0
200.5	Остальная часть капитальных ценных бумаг		50%	0
200.6	Остальная часть капитальных ценных бумаг		100%	0
210	Капитальные ценные бумаги компаний стран СНГ	0		0
210.1	Капитальные ценные бумаги банков и финансовых учреждений стран СНГ (менее 20%)		Вычет из капитала	
210.2	Остальная часть капитальных ценных бумаг		0%	
210.3	Остальная часть капитальных ценных бумаг		10%	0
210.4	Остальная часть капитальных ценных бумаг		20%	0
210.5	Остальная часть капитальных ценных бумаг		50%	0
210.6	Остальная часть капитальных ценных бумаг		100%	0
220	Капитальные ценные бумаги компаний КР и стран СНГ, не подлежащие амортизации	0		0

220.1	Капитальные ценные бумаги банков и финансовых учреждений КР и стран СНГ, не подлежащие амортизации (менее 20%)		Вычет из капитала	
220.2	Остальная часть капитальных ценных бумаг		0%	
220.3	Остальная часть капитальных ценных бумаг		10%	0
220.4	Остальная часть капитальных ценных бумаг		20%	0
220.5	Остальная часть капитальных ценных бумаг		50%	0
220.6	Остальная часть капитальных ценных бумаг		100%	0
230	Капитальные ценные бумаги иностранных компаний, кроме стран СНГ	0		0
230.1	Капитальные ценные бумаги иностранных банков и финансовых учреждений, кроме стран СНГ (менее 20%)		Вычет из капитала	
230.2	Остальная часть капитальных ценных бумаг		0%	
230.3	Остальная часть капитальных ценных бумаг		10%	0
230.4	Остальная часть капитальных ценных бумаг		20%	0
230.5	Остальная часть капитальных ценных бумаг		50%	0
230.6	Остальная часть капитальных ценных бумаг		100%	0

Кредиты и лизинги

(тыс.сом)

№	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
240	Кредиты банкам Кыргызской Республики	0		0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

240.1			0%	
240.2			10%	0
240.3			20%	0
240.4			50%	0
240.5			100%	0
240.6			150%	0
240.7			300%	0
250	Кредиты банкам и финансовым организациям стран СНГ	0		0
250.1			0%	
250.2			10%	0
250.3			20%	0
250.4			50%	0
250.5			100%	0
250.6			150%	0
250.7			300%	0
260	Кредиты иностранным банкам и финансовым организациям, кроме стран СНГ	0		0
260.1			0%	
260.2			10%	0
260.3			20%	0
260.4			50%	0
260.5			100%	0
260.6			150%	0
260.7			300%	0
270	Кредиты государственному сектору	0		0
270.1			0%	
270.2			10%	0
270.3			20%	0
270.4			50%	0
270.5			100%	0
280	Кредиты негосударственному сектору	0		0
280.1			0%	
280.2			10%	0
280.3			20%	0

280.4			50%	0
280.5			100%	0
280.6			150%	0
280.7			200%	0
280.8			300%	0
290	Кредиты физическим лицам для личных целей	0		0
290.1			0%	
290.2			10%	0
290.3			20%	0
290.4			50%	0
290.5			100%	0
290.6			150%	0
290.7			200%	0
290.8			300%	0
300	Ипотечные кредиты государственному сектору		100%	0
310	Ипотечные кредиты негосударственному сектору		100%	0
310.1			150%	0
310.2			200%	0
310.3			300%	0
320	Ипотечные кредиты физическим лицам	0		0
320.1			50%	0
320.2			100%	0
320.3			150%	0
320.4			200%	0

Кредиты и лизинги (продолжение)/Прочие активы

(тыс.сом)

№	Статьи	По балансу	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
330	Кредиты на строительство государственному сектору	0		0
330.1			0%	

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

330.2			10%	0
330.3			20%	0
330.4			50%	0
330.5			100%	0
340	Кредиты на строительство негосударственному сектору	0		0
340.1			0%	
340.2			10%	0
340.3			20%	0
340.4			50%	0
340.5			100%	0
340.6			150%	0
340.7			200%	0
340.8			300%	0
350	Кредиты на строительство физическим лицам	0		0
350.1			0%	
350.2			10%	0
350.3			20%	0
350.4			50%	0
350.5			100%	0
350.6			150%	0
350.7			200%	0
350.8			300%	0
360	Кредиты на капитальную аренду	0		0
360.1			0%	
360.2			10%	0
360.3			20%	0
360.4			50%	0
360.5			100%	0
360.6			150%	0
360.7			200%	0
360.8			300%	0
361	Финансирование, предоставленное по договорам мушарака, мудараба		400%	0
370	Основные средства		100%	0
380	Прочая собственность банка		100%	0

390	Инвестиции и финансовое участие в неконсолидированных банках		Вычет из капитала	
400	Инвестиции и финансовое участие в неконсолидированных финансовых организациях, кроме банков		Вычет из капитала	
410	Инвестиции и финансовое участие в неконсолидированных нефинансовых учреждениях		100%	0
420	Начисленные проценты к получению	0		0
420.1			0%	0
420.2			10%	0
420.3			20%	0
420.4			50%	0
420.5			100%	0
420.6			150%	0
420.7			200%	0
420.7-1			300%	0
420.8			400%	0
430	Прочие активы	0		0
430.1	Нематериальные активы		Вычет из капитала	
430.2	Остальная часть прочих активов		100%	0
440	Всего балансовых активов (сумма ст.10-430)	0		0
450	Всего по категории 1	0	0%	
460	Всего по категории 2	0	10%	0
470	Всего по категории 3	0	20%	0
480	Всего по категории 4	0	50%	0
490	Всего по категории 5	0	100%	0
491	Всего по категории 6	0	150%	0
492	Всего по категории 7	0	200%	0
492.1	Всего по категории 8	0	300%	0
493	Финансирование, предоставленное по договорам мушарака, мудараба	0	400%	0
500	Всего вычетов из капитала	0		

Забалансовые обязательства

(тыс.сом)

№	Статьи	По балансу	Фактор кредитной конверсии, %	Кредитный риск, %	Взвешенное значение
510	Обязательства на выдачу кредитов	0			0
510.1			100%	0%	
510.2			100%	10%	0
510.3			100%	20%	0
510.4			100%	50%	0
510.5			100%	100%	0
520	Общие гарантии по кредитам и ценным бумагам, резервные аккредитивы и гарантии	0			0
520.1			100%	0%	
520.2			100%	10%	0
520.3			100%	20%	0
520.4			100%	50%	0
520.5			100%	100%	0
530	Обязательства, связанные с конкретными сделками	0			0
530.1			50%	0%	
530.2			50%	10%	0
530.3			50%	20%	0
530.4			50%	50%	0
530.5			50%	100%	0
540	Обязательства, связанные с торговыми сделками	0			0
540.1			50%	0%	
540.2			50%	10%	0
540.3			50%	20%	0
540.4			50%	50%	0

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2022

540.5			50%	100%	0
550	Соглашения о продаже с последующим выкупом	0			0
550.1			100%	0%	
550.2			100%	10%	0
550.3			100%	20%	0
550.4			100%	50%	0
550.5			100%	100%	0
560	Обязательства по покупке активов	0			0
560.1			100%	0%	
560.2			100%	10%	0
560.3			100%	20%	0
560.4			100%	50%	0
560.5			100%	100%	0
570	Валютные операции	0			0
570.1	менее 1 года	0			0
			2%	20%	0
			2%	100%	0
570.2	от 1 года до 2 лет	0			0
			5%	20%	0
			5%	100%	0
570.3	на каждый следующий год	0			0
				20%	0
				100%	0
580	Операции с процентной ставкой	0			0
580.1	менее 1 года	0			0
			0,5%	20%	0
			0,5%	100%	0
580.2	от 1 года до 2 лет	0			0
			1%	20%	0
			1%	100%	0
580.3	на каждый следующий год	0			0
				20%	0

				100%	0
590	Другие забалансовые обязательства	0			0
590.1			100%		0
590.2			100%		0
590.3			100%		0
595	Обязательства, по которым банк имеет право безусловного отзыва/аннулирования в любое время без предварительного уведомления клиента	0	10%	100%	0
600	Всего забалансовых обязательств (сумма ст. 510-595)	0			0
610	Всего специальных резервов на покрытие потенциальных и лизинговых потерь и убытков (далее - специальный резерв на покрытие убытков)	0			
610.1	Специальный резерв на покрытие убытков по балансовым активам	0			
610.2	Специальный резерв на покрытие убытков по забалансовым обязательствам	0			
620	Всего балансовых активов и забалансовых обязательств, взвешенных по степени риска, за минусом специальных резервов на покрытие убытков (ст.440 плюс ст.600 минус 610)				0

Субординированный долг

(тыс.сом)

№	Статьи	По балансу	Доля, %	Взвешенное значение
630	Бессрочный субординированный долг			
640	С оставшимся сроком погашения более 5 лет		100%	0
650	С оставшимся сроком погашения от 4 до 5 лет		80%	0
660	С оставшимся сроком погашения от 3 до 4 лет		60%	0
670	С оставшимся сроком погашения от 2 до 3 лет		40%	0
680	С оставшимся сроком погашения от 1 до 2 лет		20%	0
690	С оставшимся сроком погашения менее 1 года		0%	0
700	Всего	0		0

Капитал и коэффициенты достаточности (адекватности) капитала

(тыс.сом)

№	Статьи	Сумма
	Капитал Первого уровня (Собственный капитал)	
	Базовый капитал Первого уровня	
710	Простые акции	
720	Привилегированные некумулятивные акции (приемлемые для включения в Базовый капитал Первого уровня)	
730	Капитал, внесенный сверх номинала	
740	Резервы для будущих потребностей банка	0
750	Нераспределенная прибыль (убытки) прошлых лет	0
760	(-) Убытки текущего года	0
770	(-) Нематериальные активы (ст.430.1)	0

780	(-) Инвестиции (в виде акций или долевого участия в капитале) в другие неконсолидированные банки и финансово-кредитные организации, а также нефинансовые организации (ст. 200.1-230.1, ст.390, ст.400)	0
790	(-) Отсроченные налоговые активы	0
800	(-) Прямые или косвенные инвестиции в собственные акции банка	0
810	Всего Базовый капитал Первого уровня (сумма ст.710-800)	0
	Дополнительный капитал Первого уровня	
820	Дополнительный капитал, внесенный физическими и юридическими лицами	0
830	Привилегированные акции, которые соответствуют критериям Дополнительного капитала Первого уровня, но неприемлемые для Базового капитала Первого уровня	0
840	Другие инструменты капитала: бессрочный субординированный долг (ст.630)	0
850	(-) Прямые или косвенные инвестиции в свой собственный Дополнительный капитал Первого уровня	0
860	(-) Инвестиции в Дополнительный капитал Первого уровня неконсолидированных банков и капитал финансово-кредитных организаций и нефинансовых организаций (если применимо)	0
870	Всего Дополнительный капитал Первого уровня (сумма ст. 820-860)	0
880	Всего капитал Первого уровня (сумма ст.810 и ст.870)	0
	Капитал Второго уровня	
890	Прибыль текущего года	0
900	Общие резервы (приемлемые для включения): а) «общие» резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков; б) «общие» резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков от других активов, кроме кредитов	0
910	Резервы по переоценке ценных бумаг	0
920	Резервы по пересчету иностранной валюты при консолидации	
920.1	Резерв на выравнивание прибыли	0
920.2	Резерв на покрытие рисков по инвестициям	0

930	Часть капитала и долговых инструментов, одобренная Национальным банком для включения в Капитал Второго уровня	0
940	Разница между ценой продажи акций, включенных в Капитал Второго уровня (не включенных в Капитал Первого уровня) и их номинальной стоимостью по результатам эмиссии	0
950	(-) Прямые или косвенные инвестиции в свой собственный Капитал Второго уровня	0
960	(-) Инвестиции в Капитал Второго уровня неконсолидированных банков и капитал финансово-кредитных организаций и нефинансовых организаций (если применимо)	0
970	Всего Капитал Второго уровня (сумма ст. 890-960)	0
980	Всего чистый суммарный капитал (сумма ст.880 и ст.970)	0
990	Коэффициент достаточности (адекватности) суммарного капитала (ст.980/(ст.620+П*Кор))	
1000	Коэффициент достаточности (адекватности) капитала Первого уровня (ст.880/ст.620)	
1010	Коэффициент достаточности (адекватности) капитала Базового капитала Первого уровня (ст.810/ст.620)	

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 31 октября 2022 года
№ 2022-П-07/67-1-(ДКП)

О размере учетной ставки Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 5, 13, 63, 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить учетную ставку Национального банка Кыргызской Республики в размере 14,00 процента годовых.
2. Настоящее постановление вступает в силу с 1 ноября 2022 года.
3. Экономическому управлению разместить информацию о размере учетной ставки на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики в течение 1 (одного) рабочего дня со дня принятия настоящего постановления.
4. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего экономическое управление.

Исполняющий обязанности председателя

3. Чокоев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 16 ноября 2022 года
№ 2022-П-12/70-1-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5;

– «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года № 32/2;

– «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 сентября 2009 года № 38/8;

– «О Положении «О требованиях к типовым договорам, заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 сентября 2009 года № 39/4;

– «О Положении «О требованиях к учетной политике коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 сентября 2009 года № 39/5;

- «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/4;
- «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6;
- «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 марта 2011 года № 20/4;
- «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13;
- «Об утверждении Положения «О требованиях к формированию финансовой отчетности коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 31 мая 2017 года № 21/13;
- «Об утверждении Положения «О требованиях к формированию финансовой отчетности ЗАО «ЭкоИсламикБанк» по результатам операций, осуществляемых в рамках реализации пилотного проекта по внедрению исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике» от 31 мая 2017 года № 21/14;
- «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 18 июля 2018 года № 2018-П-12/30-3-(БС);
- «Об утверждении Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), открытыми в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 13 июня 2019 года № 2019-П-12/31-2-(НПА);
- «Об утверждении Положения «Об операциях коммерческих банков с драгоценными металлами, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 15 ноября 2019 года № 2019-П-12/56-3-(НПА);

– «Об утверждении Инструкции по распределению прибыли/убытков по банковским счетам, счетам по банковским вкладам (депозитам) в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 ноября 2020 года № 2020-П-12/67-3-(НПА);

– «Об утверждении Порядка по учету операции мурабаха» от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-2-(НПА);

– «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 12 октября 2022 года № 2022-П-12/63-1-(НПА).

2. Юридическому управлению:

– со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трёх) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трёх) рабочих дней со дня официального опубликования довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», всех структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Коммерческим банкам, осуществляющим деятельность на основании лицензий на право проведения банковских операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования через «исламское окно» в национальной и/или иностранной валюте не позднее 10 рабочих дней со дня вступления в силу настоящего постановления сдать перечень разрешенных банковских операций к ним в Национальный банк Кыргызской Республики для их замены.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

К. Боконтаев

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 16 ноября 2022 года
№ 2022-П-12/70-1-(НПА)

**Изменения
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 25 августа 2005 года № 26/5 следующие изменения:

в Приложении 1 к Положению «О Периодическом регулятивном банковском отчете», утвержденному вышеуказанным постановлением:

в графе «А.Активы» подраздела «3. Отчет об операциях, проводимых банком в рамках «исламского окна» раздела 1 БАЛАНСОВЫЙ ОТЧЕТ:

- в подпункте «в)» пункта 3 слова «кард хасан» заменить словом «кард»;
- в подпункте «г)» пункта 3 слова «вади'а йад даман» заменить словами «вади'айад дамана»;
- в подпункте «в)» пункта 7 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;
- в подпункте «г)» пункта 7 слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;
- в подпункте «в)» пункта 8 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;
- в подпункте «г)» пункта 8 слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;
- пункт 8 дополнить подпунктом «к) по договору кард»;
- в пункте 12-1 слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

в графе «Б.Обязательства» подраздела «3. Отчет об операциях, проводимых банком в рамках «исламского окна» раздела 1 БАЛАНСОВЫЙ ОТЧЕТ:

- в подпункте «в)» пункта 17 слова «кард хасан» заменить словом «кард»;

- в подпункте «г)» пункта 17 слова «вади'а йад даман» заменить словами «вади'айад дамана»;

- в подпункте «в)» пункта 18 слова «кард хасан» заменить словом «кард»;

- в подпункте «г)» пункта 18 слова «вади'а йад даман» заменить словами «вади'айад дамана»;

- в подпункте «в)» пункта 22 слова «кард хасан» заменить словом «кард»;

- в подпункте «г)» пункта 22 слово «вади'а йад даман» заменить словами «вади'айад дамана»;

в графе «А.Доходы, полученные по операциям» подраздела «2А. Отчет о прибыли и убытках по операциям, проводимым банком в рамках «исламского окна» раздела 2 ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ:

- в подпункте «б)» пункта 5 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

- в подпункте «в)» пункта 5 слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

- в подпункте «б)» пункта 6 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

- в подпункте «в)» пункта 6 слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

в графе «Б.Расходы, понесенные по операциям» подраздела «2А. Отчет о прибыли и убытках по операциям, проводимым банком в рамках «исламского окна» раздела 2 ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ:

- в подпункте «б)» пункта 18 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

- в подпункте «в)» пункта 18 слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

- в пункте 361 раздела 15.4 «КРЕДИТЫ И ЛИЗИНГИ (продолжение)/ПРОЧИЕ АКТИВЫ» слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

- в пункте 493 раздела 15.4 «КРЕДИТЫ И ЛИЗИНГИ (продолжение)/ПРОЧИЕ АКТИВЫ» слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

- в пункте 360 подраздела «15.В. «Финансирование (продолжение)/прочие активы» раздела 15.7. КАПИТАЛ И КОЭФФИЦИЕНТЫ ДОСТАТОЧНОСТИ (АДЕКВАТНОСТИ) КАПИТАЛА слово «Иджара» заменить словом «иджара»;

- в пункте 370 раздела «15.В. Финансирование (продолжение)/ прочие активы» слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта» от 30 октября 2006 года №32/2 следующие изменения:

в Положении «О реализации исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике в рамках пилотного проекта», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в главе 2.1:

- наименование главы 2.1 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.1 Договор мудараба»;

- в пункте 1 слова «это сделка, заключенная на основании договора» заменить словом «договор»;

пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Договоры мудараба делятся на следующие виды:

Ограниченная (специальная) мудараба – договор мудараба, по условиям которого инвестор устанавливает перечень активов или объектов для инвестирования мударибом, при этом на каждый объект инвестирования заключается отдельный договор с мударибом

и инвестором. В этом случае инвестор вправе рассчитывать на часть прибыли, полученной от использования средств по каждой сделке отдельно, определенную отдельным договором;

Неограниченная (общая) мудараба – договор мудараба, по условиям которого мудариб самостоятельно определяет объект для инвестирования, без каких бы то ни было ограничений, в соответствии со своими знаниями, опытом, в рамках Договора, и в соответствии с предметом Договора;

Открытая мудараба – договор мудараба, по условиям которого инвестор вправе досрочно получить у мудариба предоставленные им денежные средства по первому требованию. В этом случае банк (если он выступает в качестве мудариба) выплачивает инвестору прибыль за последний полный период (месяц, год).».

в пункте 3:

– слова «Сделка Мудараба» заменить словами «Договор мудараба»;

в пункте 6:

– слова «по сделке мудараба» заменить словами «по договору мудараба»;

в пункте 7:

– слова «по сделке» заменить словами «по договору»;

в подпункте «д)» пункта 11:

– слово «Мудараба» заменить словом «мудараба»;

– слово «Мурабаха» заменить словом «мурабаха»;

– слово «Иджара» заменить словом «иджара»;

– слово «Истисна» заменить словом «истиснаа»;

– слово «Мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

в подпункте «ж)» пункта 11:

– слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

в пункте 12:

– в абзаце первом слово «Мударабе» заменить словом «мудараба»;

– в подпункте «а)» слова «по сделке Мудараба» в различных числах заменить словами «по договору мудараба» в соответствующих числах;

– в подпунктах «б)», «в)», «г)» слова «по сделкам» заменить словами «по договорам»;

– слово «Мудараба» заменить словом «мудараба»;

– слово «Банку» заменить словом «банку»;

– в подпункте «д)» слово «Банка» заменить словом «банка»;

– слово «Мудараба» заменить словом «мудараба»;

в главе 2.2:

– наименование главы 2.2 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.2 Договор шарика/мушарака»;

в пункте 1:

– слова «Договор Шарика» заменить словами «Договор шарика/мушарака»;

в пункте 2:

– в абзацах первом, пятом, слово «Шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

– в абзаце шестом первое предложение изложить в следующей редакции:

«Убывающая мушарака - это форма партнерства на основе договора шарика/мушарака, в котором один из партнеров обещает постепенно выкупать долю другого партнера до тех пор, пока право собственности на долю не перейдет полностью к нему.»;

в пункте 3:

– в абзаце первом слова «В сделке Мушарака» заменить словами «В договоре убывающая мушарака»;

– слово «Шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

– слово «Мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

– в абзаце втором пункта 3, в пунктах 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 22, 24, 27, 28, 29, 33, 34, слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

в пункте 35:

– в абзацах первом, втором слова «по сделке Шарика» заменить словами «по договору шарика/мушарака»;

в главе 2.3:

– наименование главы 2.3 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.3 Договор мурабаха»;

абзац первый пункта 1 изложить в следующей редакции:

«Договор мурабаха – это договор по продаже товара, приобретенного банком по заявке клиента, либо находящегося в собственности банка к моменту обращения клиента. Цена продажи предмета договора мурабаха клиенту состоит из суммы цены закупа товара, наценки банка, выплат третьей стороне (расходы на транспортировку, страховка, обязательные государственные платежи и другие обязательные платежи в пользу третьих лиц). Наценка может устанавливаться в виде:

– фиксированной единовременно выплачиваемой суммы;

– доли от себестоимости предмета договора мурабаха.»;

в пункте 2:

– слова «сделки Мурабаха» заменить словами «договора мурабаха»;

в пункте 3:

– в абзаце первом слова «Сделка Мурабаха» заменить словами «Договор мурабаха»;

– в абзаце третьем слова «сделки Мурабаха» заменить словами «договора мурабаха»;

в пунктах 4, 5, 7:

– слово «Мурабаха» заменить словом «мурабаха»;

в пункте 7:

– в абзацах девятом, тринадцатом, четырнадцатом, шестнадцатом слово «Мурабаха» заменить словом «мурабаха»;

– в подпункте 3 слова «от данной сделки» заменить словами «согласно условиям договора»;

абзацы семнадцатый, восемнадцатый, девятнадцатый, двадцатый, двадцать первый изложить в следующей редакции:

«Банк не вправе заключать договора мурабаха:

а) в отношении следующих товаров: золото, серебро, валюта;

б) с оборотным капиталом, где обеспечением активов является дебиторская задолженность;

в) при рефинансировании обязательств.

При создании убывающая мушарака запрещается участие одной из сторон при помощи мурабаха на условиях наличных выплат или отсроченных обязательств.»;

в пункте 13:

– слово «Банк» заменить словом «банк»;

– слова «по сделке Мурабаха» заменить словами «по договору мурабаха»;

в пункте 14:

– слова «по сделкам Мурабаха» заменить словами «по договорам мурабаха»;

в пункте 15:

– в абзаце первом слова «по сделке Мурабаха» заменить словами «по договору мурабаха»;

– в абзаце четвертом слова «данной сделки» заменить словами «данного договора»;

в главе 2.4:

– наименование главы 2.4 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.4 Договор иджара»;

в пункте 1:

– слово «сделка» заменить словом «операция»;

пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Договор иджара – это договор, согласно которому арендодатель предоставляет арендатору в наем (аренду) на согласованный срок за определенную плату имущество, которое арендодатель приобретает в собственность по заявке клиента, или находящееся в собственности арендодателя к моменту обращения арендатора, или имущество, на которое арендодатель приобретает право пользования по заявке арендатора.

Также договор иджара может подразумевать финансирование услуг, согласно которому по заявке арендатора арендодатель приобретает право на получение услуг с последующим предоставлением данного права арендатору на согласованный срок за определенную плату»;

пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. **Договор иджара мунтахийя биттамлик** – это договор, (включающий в себя условия договора иджара), согласно которому клиент обязуется выкупить арендованное имущество в соответствии с условиями договора»;

в пункте 4:

– в абзаце первом слова «сделка Иджара» заменить словами «договор иджара»;

– в абзаце втором слово «сделки» заменить словом «договора»;

в пункте 5:

– предложение второе абзаца второго изложить в следующей редакции:

«Внесенная сумма используется для возмещения ущерба в случае нарушения арендатором обещания, а также с согласия арендатора в качестве предоплаты для приобретения имущества по договору купли-продажи приобретаемого имущества или в качестве предварительной оплаты за арендные платежи.»;

– абзац третий изложить в следующей редакции:

«По согласованию с арендатором арендодатель может использовать указанную сумму денежных средств для инвестиций на основе договора мудараба.»;

пункт 6 изложить в следующей редакции:

«6. Предметом договора иджара может быть движимое (кроме денег, ценных бумаг и потребляемого имущества) и недвижимое имущество либо услуги, которыми можно пользоваться при условии, если извлекаемая польза не противоречит законодательству Кыргызской Республики и стандартам Шариата.»;

в пункте 12:

– предложение третье абзаца второго изложить в следующей редакции:

«Расходы по страхованию несет арендодатель, которые подлежат возмещению арендатором арендодателю.»;

пункт 13 изложить в следующей редакции:

«13. Для исполнения договора иджара банк приобретает в собственность имущество, либо право на получение услуг.»;

пункт 20 изложить в следующей редакции:

«20. Существенными условиями договора иджара являются:

а) наименование, а также достаточное для идентификации описание предмета договора иджара;

б) права и обязанности сторон, связанные с приобретением и передачей/предоставлением предмета договора иджара;

в) размер, порядок, условия и сроки внесения арендных платежей;

г) иные условия.

пункт 36 изложить в следующей редакции:

«36. В случае гибели или порчи предмета договора иджара и невозможности дальнейшего его пользования, оставшиеся арендные платежи не осуществляются»;

пункт 40 изложить в следующей редакции:

«40. Договор иджара может быть прекращен:

1) по взаимному согласию;

2) по истечении срока действия договора иджара;

3) при продаже имущества арендатору;

4) по иным причинам, не зависящим от сторон.»;

главу дополнить пунктом 40.1 следующего содержания:

«40.1. Договор иджара может быть расторгнут в одностороннем порядке:

1) в случае нарушения условий договора иджара;

2) в случае нарушения сроков или прекращения арендных платежей;

3) по другим причинам, указанным в договоре.»;

пункт 42 изложить в следующей редакции:

«42. В договоре иджара мунтахийя биттамлик обещание передачи права собственности является обязательным для исполнения арендодателем при условии выполнения своих обязательств по договору арендатором.»;

в главе 2.5:

наименование главы 2.5 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.5 Договор кард»;

пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. **Кард** – это договор, по условиям которого одна сторона, на основании договора, предоставляет денежные средства другой стороне в виде беспроцентного займа на условиях возвратности, либо в благотворительных целях.

Банк рассматривает договор кард как форму привлечения денежных средств или как форму предоставления ссуды на условиях возвратности без взимания какой-либо платы.»;

пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Договор кард заключается в простой письменной форме.

Договор кард предполагает отсутствие какой-либо доходности с одной договаривающейся стороны и возможность распоряжения полученными средствами с другой договаривающейся стороны.

Договор кард содержит следующие существенные условия:

- размер предоставляемой суммы;
- сроки действия договора, дата возврата;
- права и обязанности сторон;
- оплата за услуги банка по ведению текущего счета.»;

пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. В банковской деятельности денежные средства, привлеченные на условиях договора кард, формируют ресурсную базу банка и рассматриваются как депозиты до востребования.

По условиям договора кард клиент предоставляет банку денежные средства на беспроцентной основе, с возможностью клиента свободного распоряжения ими, а банк в свою очередь может

использовать часть привлеченных ресурсов в соответствии со своей инвестиционной политикой.

По условиям договора кард банк может предоставить владельцу счета обслуживание с использованием чековой книжки либо пластиковой карточки. В данном случае банк может взимать с владельца счета плату за предоставление услуг по ведению и обслуживанию текущего счета.

В отдельных случаях банк может рассмотреть возможность выдачи клиенту ссуды на условиях договора кард.»;

в пунктах 4, 5, 6:

– слова «Кард Хасан» заменить словом «кард»;

в пункте 4:

– слово «Банка» заменить словом «банка»;

пункт 7 изложить в следующей редакции:

«7. Договор кард по привлечению денежных средств по содержанию приравниваются к депозитным операциям (срочные беспроцентные депозиты) и ограничиваются экономическим нормативом К5 (Норматив максимального размера риска по депозитам физических лиц). Также согласно данному положению, в том числе и по операциям кард, банк определяет риск концентрации и согласно внутренним положениям управляет им.

Также счета учета договоров кард включаются в расчет обязательных резервных требований. При расчете коэффициента ликвидности данные обязательства включаются в сумму обязательств банка согласно Положению об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками и финансово-кредитными учреждениями, лицензируемыми Национальным банком.»;

пункт 8 изложить в следующей редакции:

«8. Активы, размещенные по операциям кард приравниваются к активам, несущим в себе кредитный риск, и, следовательно, попадают под все ограничения, связанные с размещением кредитов.

При расчете коэффициента адекватности капитала и их оценка по степени риска активы, размещенные по операции кард, так же приравниваются к кредитам со степенью кредитного риска 100%.

Договоры кард с лицами, связанными с банком осуществляются банком согласно Инструкции о требованиях к операциям с инсайдерами и аффилированными лицами коммерческих банков и других финансово-кредитных учреждений, лицензируемых Национальным банком.»;

в главе 2.6:

– наименование главы 2.6 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.6 Договор истиснаа и договор параллельная истиснаа»;

в пункте 1 предложение первое изложить в следующей редакций:

«Договор истиснаа – это договор, по условиям которого одна сторона (подрядчик) обязуется выполнить по заданию другой стороны (заказчика) определенную работу и сдать ее результат заказчику в установленный срок, а заказчик обязуется принять результат работы и оплатить заранее согласованную стоимость.»;

пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Предметом договора истиснаа является результат деятельности подрядчика с обязательным использованием исходных материалов (сырья) по изготовлению объекта, по обработке (улучшению качеств или изменению свойств объекта) или переработке объекта (созданию нового объекта в результате уничтожения имеющегося) либо выполнение иной работы и сдачи ее результатов согласно определенным спецификациям.»;

пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. Договор параллельная истиснаа действует на основании двух отдельных договоров истиснаа, согласно которым одно и то же лицо может выступать в первом случае в качестве поставщика и заключает договор с заказчиком об оплате и поставке, а во втором – в качестве покупателя и заключает другой договор с изготовителем, строительным подрядчиком для того, чтобы выполнить свои конкретные обязательства перед заказчиком по отношению к заказчику, которые он имеет в рамках первого договора истиснаа.»;

в пункте 13:

– слова «Сделка Истиснаа» заменить словами «Договор истиснаа»;

в пункте 43:

– слова «Банка в сделке Истиснаа» заменить словами «банка в договоре истиснаа»;

в пункте 48:

– слова «по сделкам Истиснаа и Параллельная Истиснаа» заменить словами «по договорам истиснаа и параллельная истиснаа»;

в пункте 49:

– слова «по сделкам Истиснаа и Параллельная Истиснаа» заменить словами «по договорам истиснаа и параллельная истиснаа»;

в главе 2.7:

– наименование главы 2.7 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.7 Договор о гарантии».

в пункте 1 предложение первое изложить в следующей редакции:

«По договору о гарантии (сделки об обеспечении исполнения обязательств) одна сторона выступает в качестве гаранта перед другой стороной по обязательствам третьей стороны.»;

пункт 11 изложить в следующей редакции:

«11. Если банк производит договора на основе мудараба или убывающая мушарака, ему не разрешается гарантировать колебание курса валют.»;

в главе 2.8:

– наименование главы 2.8 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.8 Договор салам»;

пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. По договору салам одна сторона (продавец) обязуется в обусловленный срок в будущем передать другой стороне (покупателю) товар, а покупатель обязуется уплатить за этот товар в момент заключения договора салам.»;

пункт 2 признать утратившим силу;

пункт 3 изложить в следующей редакции:

«3. **Договор параллельный салам** – это договор, включающий в себя два отдельных договора. В первом договоре одна

сторона выступает в качестве покупателя и заключает договор с поставщиком о покупке определенного товара с последующей поставкой и осуществлением оплаты при подписании договора. Согласно второму договору эта сторона продает тот же товар, в том же количестве и в дату, как это указано в первом договоре, другому заказчику, который оплачивает стоимость товара в момент подписания второго договора.»;

пункт 15 изложить в следующей редакции:

«15. Не допускается использовать задолженность клиента, являющегося поставщиком, в качестве капитала по договору салам.»;

в пункте 39:

– слова «в сделках Салам» заменить словами «в договорах салам»;

– слово «Банка» заменить словом «банка»;

в пункте 43:

– слова «по сделке Салам» заменить словами «по договору салам»;

в пункте 44:

– слова «по сделкам Салам» заменить словами «по договорам салам»;

в главе 2.10:

пункт 13 изложить в следующей редакции:

«13. Одному из партнеров убывающей мушарака или мудараба не разрешается быть гарантом другого партнера, если договор связан с обменом валюты. Однако, третье лицо может добровольно выступить гарантом, если эта гарантия не указывается в контракте.»;

в главе 2.12:

– наименование главы 2.12 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.12 Договоры доверительного (вади'айад аманат) и гарантированного (вади'айад дамана) хранения»;

в пункте 1:

первое предложение пункта изложить в следующей редакции:

«Договор доверительного хранения (вади'айад аманат)»;

в подпункте 1.1.:

– слова «Сделка (договор) Вади'а Йад Амана» заменить словами «Договор доверительного хранения (вади'айад аманат);

в подпункте 1.2.:

– слова «Вади'а Йад Амана» заменить словами «вади'айад аманат»;

главу 2.13 «Вознаграждение хиба» изложить в следующей редакции:

«Вознаграждение хиба – вид материального поощрения, выплачиваемого клиентам банка, разместившим денежные средства на условиях договоров кард, вади'айад дамана и других депозитных (вкладных) операций на беспроцентной основе.

Поскольку договора кард, вади'айад дамана и другие депозиты (вклады) на беспроцентной основе не предусматривают гарантированной доходности, выплата вознаграждения хиба производится по усмотрению банка в зависимости от результатов деятельности банка.

При размещении информации о приеме исламских вкладов (депозитов) по договорам кард, вади'айад дамана и других вкладов (депозитов) на беспроцентной основе в договорах о приеме исламских вкладов (депозитов), заключаемых банком с клиентами, банк обязан информировать потенциальных клиентов (вкладчиков) о том, что в случае положительных результатов деятельности банка в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования банк может в виде поощрения выплачивать вкладчикам вознаграждение хиба в зависимости от размера вклада (депозита), внесенного вкладчиком.».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 23 сентября 2009 года № 38/8 следующие изменения:

в Положении «Об операциях, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в главе 2.1:

– наименование главы 2.1 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.1 Договор мудараба»;

абзац первый пункта 2.1.1. изложить в следующей редакции:

«Договор мудараба – это договор, по которому одна сторона-инвестор – предоставляет капитал (денежные средства), а другая сторона (мудариб) – принимает этот капитал и управляет им в целях получения прибыли, которая пропорционально распределяется между сторонами в соответствии с условиями договора. Задолженность/обязательство мударива или иной стороны перед инвестором не могут быть использованы в качестве капитала в договоре мудараба.»;

пункт 2.1.2. изложить в следующей редакции:

«2.1.2. Договоры мудараба делятся на следующие виды:

Ограниченная/специальная мудараба – договор мудараба, по условиям которого инвестор устанавливает виды активов или проектов для инвестирования мударивом.

Неограниченная/общая мудараба – договор мудараба, по условиям которого мударив вправе использовать средства по своему усмотрению в любом из видов своей деятельности.

Открытая мудараба – договор мудараба, по условиям которого инвестор вправе досрочно (по первому требованию) получить у мударива предоставленные им денежные средства. В данном случае банк (если он выступает в качестве мударива) выплачивает инвестору прибыль за последний полный период (месяц, год).

Стороны могут согласовать постепенный отзыв капитала инвестором.»;

в пункте 2.1.3.:

– слово «делка» заменить словом «договор»;

в пунктах 2.1.6., 2.1.7.:

– слово «по сделке» заменить словом «по договору»;

в главе 2.2:

наименование главы изложить в следующей редакции:

«Глава 2.2 Договор шарика/мушарака»;

пункт 2.2.1. изложить в следующей редакции:

«2.2.1. Договор шарика/мушарака – договор о партнерстве между двумя или более сторонами, посредством которого каждый партнер вносит определенную сумму денег или с согласия всех партнеров – материальные активы, что дает каждому партнеру право вести дело, используя активы компании на условиях распределения прибыли согласно договору шарика/мушарака, а убытки каждый партнер несет в соответствии со своим вкладом в общий капитал компании.»;

абзац пятый пункта 2.2.2. изложить в следующей редакции:

«2.2.2. Убывающая мушарака – это форма партнерства на основе договора шарика/мушарака, в котором один из партнеров обещает постепенно выкупать долю другого партнера до тех пор, пока право собственности на долю не перейдет полностью к нему»;

абзац первый пункта 2.2.3. изложить в следующей редакции:

«В договоре убывающая мушарака применяются общие правила договора шарика/мушарака, и не разрешается включать в договор убывающая мушарака какое-либо положение, которое дает любой стороне право отзывать свою долю из капитала компании».

пункт 2.2.11. изложить в следующей редакции:

«2.2.11. Стороны могут предусматривать фиксированное вознаграждение партнеру, который свой вклад вносит в виде оказания услуг по управлению средствами компании, учрежденной на основе договора шарика/мушарака, или который предоставляет свои услуги в какой-либо иной форме, к примеру, предоставляет услуги в области бухгалтерского учета. При этом стороны договора шарика/мушарака могут определить такому партнеру большую часть прибыли, чем если бы он заработал ее в соответствии со своей долей в партнерском капитале.»;

в пункте 2.2.16.:

– слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

в главе 2.3:

в наименовании главы:

– слово «Сделка» заменить словом «Договор»;

абзац первый пункта 2.3.1. изложить в следующей редакции:

«Договор мурабаха – это договор, предусматривающий продажу в рассрочку товара, приобретенного банком по заявке клиента, либо находящегося в собственности банка к моменту обращения клиента. Цена продажи предмета договора мурабаха клиенту состоит из суммы цены закупа товара, наценки банка, выплат третьей стороне (расходы на транспортировку, страховка, обязательные государственные платежи и другие обязательные платежи в пользу третьих лиц).»;

в пункте 2.3.2.:

– слово «сделки» заменить словом «договора»;

в пункте 2.3.3.:

– слово «Сделка» заменить словом «Договор»;

в пункте 2.3.7.:

абзацы семнадцатый, восемнадцатый, девятнадцатый, двадцатый, двадцать первый изложить в следующей редакции:

«Банк не вправе заключать договора мурабаха:

а) по отсроченным обязательствам, связанным с драгоценными металлами (золото, серебро) и какой-либо валютой;

б) с оборотным капиталом, где обеспечением активов является дебиторская задолженность;

в) при рефинансировании обязательств.

Сторонам договора мурабаха запрещается участвовать в договоре шарика/мушарака или в договоре, содержащем в себе обязательство одной из сторон выкупить участие (долю) другой стороны в договоре шарика/мушарака при помощи договора мурабаха за наличные денежные средства или отсроченных обязательств.»;

в главе 2.4:

наименование главы 2.4 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.4 Договор иджара»;

пункт 2.4.1. изложить в следующей редакции:

«2.4.1. Договор иджара – это договор, согласно которому арендодатель предоставляет арендатору в наем (аренду) на согласованный срок за определенную плату имущество, которое арендодатель приобретает в собственность по заявке клиента, или находящееся в собственности арендодателя к моменту обращения

арендатора, или имущество, на которое арендодатель приобретает право пользования по заявке арендатора.

Также договор иджара может подразумевать финансирование услуг, согласно которому по заявке арендатора арендодатель приобретает право на получение услуг с последующим предоставлением данного права арендатору на согласованный срок за определенную плату.»;

в пункте 2.4.3.:

- в предложении первом слово «Сделка» заменить словом «Договор»;

- в предложении втором слово «сделки» заменить словом «договора»;

пункт 2.4.4. изложить в следующей редакции:

«2.4.4. Арендатор вносит определенную сумму по договоренности сторон в качестве гарантии выполнения обещания - взять имущество в аренду. Внесенная сумма используется для возмещения ущерба в случае нарушения арендатором обещания, а также с согласия арендатора в качестве предоплаты для приобретения имущества по договору купли-продажи приобретаемого имущества или в качестве предварительной оплаты за арендные платежи.

По согласованию с арендатором арендодатель может использовать указанную сумму денежных средств для инвестиций на основе договора мудараба. Данная сумма может быть принята в счет уплаты очередных платежей по аренде.»

пункт 2.4.5. изложить в следующей редакции:

«2.4.5. Предметом договора иджара может быть движимое (кроме денег, ценных бумаг и потребляемого имущества) и недвижимое имущество либо услуги, которыми можно пользоваться при условии, если извлекаемая польза не противоречит законодательству Кыргызской Республики и стандартам Шариата.»;

пункт 2.4.39. изложить в следующей редакции:

«2.4.39. Договор иджара может быть прекращен:

1) по взаимному согласию;

2) по истечении срока действия договора иджара;

3) при продаже имущества арендатору;

4) по иным причинам, не зависящим от сторон.»;

пункт 2.4.40. изложить в следующей редакции:

«2.4.40. Договор иджара мунтахийя биттамлик – это договор, (включающий в себя условия договора иджара), согласно которому клиент обязуется выкупить арендованное имущество в соответствии с условиями договора.»;

дополнить пунктом 2.4.48. следующего содержания:

«Договор иджара может быть расторгнут в одностороннем порядке:

1) в случае нарушения условий договора иджара;

2) в случае нарушения сроков или прекращения арендных платежей;

3) по другим причинам, указанным в договоре.»;

в главе 2.4.1:

наименование главы 2.4.1 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.4.1 Договор иджара сервис»;

в пункте 2.4.1.1.:

– слово «Сервис» заменить словом «сервис»;

в пунктах 2.4.1.2., 2.4.1.3:

– слова «Сделка Иджара Сервис» заменить словами «Договор иджара сервис»;

в пункте 2.4.1.4.:

– слово «сделки» заменить словом «договоры»;

в пунктах 2.4.1.5., 2.4.1.11., 2.4.1.12., 2.4.1.13., 2.4.1.14.:

– слова «Иджара Сервис» заменить словами «иджара сервис»;

в пункте 2.4.1.10.:

– слова «сделки Иджара Сервис» заменить словами «договоры иджара сервис»;

в главе 2.5:

наименование главы изложить в следующей редакции:

«Глава 2.5 Договор кард»;

в пункте 2.5.1.:

– слова «Сделка кард хасан» заменить словами «Договор кард»;

пункт 2.5.2. изложить в следующей редакции:

«2.5.2. Договор кард заключается в простой письменной форме.

Договор кард предполагает отсутствие какой-либо доходности с одной договаривающейся стороны и возможность распоряжения полученными средствами с другой договаривающейся стороны.

Договор кард должен содержать следующие существенные параметры и условия:

- размер предоставляемой суммы;
- сроки действия договора, дата возврата;
- права и обязанности сторон;
- размер и условия оплаты за услуги банка по ведению текущего счета.»;

пункт 2.5.3. изложить в следующей редакции:

«2.5.3. В банковской деятельности денежные средства, привлеченные на условиях договора кард, формируют ресурсную базу банка и рассматриваются как депозиты до востребования.

По условиям договора кард клиент предоставляет банку денежные средства на беспроцентной основе, с возможностью клиента свободного распоряжения ими, а банк в свою очередь может использовать часть привлеченных ресурсов в соответствии со своей инвестиционной политикой.

Банку в целях поддержания требуемого уровня текущей ликвидности и способности своевременно выполнить обязательства необходимо поддерживать достаточный объем денежных средств в кассе либо на корреспондентском счете.

По условиям договора кард банк может предоставить владельцу счета обслуживание с использованием чековой книжки либо пластиковой карточки. В данном случае банк может взимать с владельца счета плату за предоставление услуг по ведению и обслуживанию текущего счета.

В отдельных случаях банк может рассмотреть возможность выдачи клиенту займа на условиях договора кард.»;

в пункте 2.5.4.:

– слова «кард хасан» заменить словом «кард»;

в главе 2.6:

наименование главы 2.6 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.6 Договор истиснаа и договор параллельная истиснаа»;

пункт 2.6.1. изложить в следующей редакции:

«2.6.1. Договор истиснаа – это договор, по условиям которого одна сторона (подрядчик) обязуется выполнить по заданию другой стороны (заказчика) определенную работу и сдать ее результат заказчику в установленный срок, а заказчик обязуется принять результат работы и оплатить заранее согласованную стоимость.»;

пункт 2.6.2. изложить в следующей редакции:

«2.6.1. Предметом договора истиснаа является результат деятельности подрядчика с обязательным использованием исходных материалов (сырья) по изготовлению объекта, по обработке (улучшению качеств или изменению свойств объекта) или переработке объекта (созданию нового объекта в результате уничтожения имеющегося) либо выполнение иной работы и сдачи ее результатов согласно определенным спецификациям.»;

абзац первый пункта 2.6.3. изложить в следующей редакции:

«2.6.3. Договор параллельная истиснаа действует на основании двух отдельных договоров истиснаа, согласно которым одно и то же лицо может выступать в первом случае в качестве поставщика и заключает договор с заказчиком об оплате и поставке, а во втором – в качестве покупателя и заключает другой договор с изготовителем, строительным подрядчиком для того, чтобы выполнить свои конкретные обязательства перед заказчиком по отношению к заказчику, которые он имеет в рамках первого договора истиснаа.»;

пункт 2.6.13. изложить в следующей редакции:

«2.6.13. Договор истиснаа не должен являться средством для простого финансирования под проценты.»;

в главе 2.7:

– наименование главы 2.7 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.7 Договор о гарантии»;

пункт 2.7.1. дополнить абзацами следующего содержания:

«2.7.1. По договору о гарантии (сделки об обеспечении исполнения обязательств) одна сторона выступает в качестве гаранта перед другой стороной по обязательствам третьей стороны. Исполнение обязательства может быть обеспечено одновременно несколькими способами.

В качестве гаранта может выступать любое физическое или юридическое лицо, имеющее безупречную репутацию, не вызывающую сомнения в его платежеспособности.»;

в главе 2.8:

– в наименовании главы слово «Сделка» заменить словом «Договор»;

пункт 2.8.1. изложить в следующей редакции:

«2.8.1. По договору салам одна сторона (продавец) обязуется в обусловленный срок в будущем передать другой стороне (покупателю) товар, а покупатель обязуется уплатить за этот товар в момент заключения договора салам.»;

пункт 2.8.2. изложить в следующей редакции:

«2.8.2. Договор параллельный салам – это договор, включающий в себя два отдельных договора. В первом договоре одна сторона выступает в качестве покупателя и заключает договор с заказчиком о покупке определенного товара с последующей поставкой и осуществлением оплаты при подписании договора. Согласно второму договору эта сторона продает тот же товар, в том же количестве и в дату, как это указано в первом договоре, другому заказчику, который оплачивает стоимость товара в момент подписания второго договора.»;

пункт 2.8.17. изложить в следующей редакции:

«Предметом договора не могут быть драгоценные металлы (золото, серебро).»;

в пункте 2.8.39.:

– слова «в сделках» заменить словами «в договорах»;

в главе 2.10:

в пункте 2.10.4.:

– слово «сделки» заменить словом «договора»;

в пункте 2.10.13.:

– слова «сделок мушарака» заменить словами «договоров убывающая мушарака»;

в главе 2.11:

в пункте 2.11.1.:

– слово «сделки» заменить словом «договоры»;

в главе 2.12:

наименование главы 2.12 изложить в следующей редакции:

«Глава 2.12 Договоры доверительного (вади'айад аманат) и гарантированного (вади'айад дамана) хранения»;

пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Договор вади'айад аманат»;

в подпункте 2.12.1.1. пункта 1:

– слова «Сделка (договор) вади'а йад аманат» заменить словами «Договор вади'айад аманат»;

пункт 2 изложить в следующей редакции:

«2. Договор вади'айад дамана»;

в подпункте 2.12.2.1. пункта 2:

– слова «Сделка (договор) вади'а йад даманы» заменить словами «Договор вади'айад даманы».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О требованиях к типовым договорам, заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 сентября 2009 года № 39/4 следующие изменения:

в Положении «О требованиях к типовым договорам, заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в главе 2:

– в пункте 2.1.9. слова «совершать сделки» заменить словами «заключать договора»;

- в подпункте «в)» слово «сделки» заменить словом «обязательств»

- подпункт «в)» пункта 2.2.5. изложить в следующей редакции:

«в) размер наценки - вознаграждение, которое получит банк согласно условиям договора»;

в главе 3:

- в пункте 3.1 слова «сделка, включающая» заменить словами «договор, включающий»;

- наименование Приложения 3 к Положению «О требованиях к типовым договорам, заключаемым в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением изложить в следующей редакции:

«ЗАЯВКА КЛИЕНТА на предмет договора иджара мунтахийя биттамлик.»;

- слова «Условия сделки» заменить словами «Условия договора».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О требованиях к учетной политике коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 сентября 2009 года № 39/5 следующие изменения:

в Положении «О требованиях к учетной политике коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

пункт 2.3 изложить в следующей редакции:

«2.3 Независимо от способа формирования, учетная политика банка должна содержать описание ведения бухгалтерского учета по каждому виду операций, осуществляемых банком в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования:

- Принципы учета операций мурабаха;
- Принципы учета операций мудараба;
- Принципы учета операций убывающая мушарака;

- Принципы учета операций салам и параллельный салам;
- Принципы учета операций истиснаа и параллельная истиснаа;
- Принципы учета операций иджара и иджара мунтахийя биттамлик;
- Принципы учета операций кард;
- Принципы учета операций вади'айад аманат;
- Принципы учета операций вади'айад дамана;
- Принципы учета валютных операций;
- Принципы учета резерва для выравнивания прибыли.».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 28 декабря 2009 года № 51/4 следующие изменения:

в Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденной вышеуказанным постановлением:

в подпункта «е)» раздела «Категория 5 (степень кредитного риска – 100%)» пункта 24:

- в абзацах втором, третьем слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

в разделе «Категория 7 (степень кредитного риска – 400%)» пункта 24:

- слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака».

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6 следующие изменения:

в Положении о классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков при осуществлении операций в соответствии с исламскими

принципами банковского дела и финансирования, утвержденном вышеуказанным постановлением:

в абзаце четвертом пункта 23-3 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака»;

в абзаце восьмом пункта 24-4 слово «шарика» заменить словами «шарика/мушарака».

8. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 30 марта 2011 года № 20/4 следующие изменения:

в Приложении 2 к Положению «О периодическом регулятивном отчете банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденному вышеуказанным постановлением:

в разделе 1.А.БАЛАНСОВЫЙ ОТЧЕТ:

в пункте 4:

- в подпункте «в)» слово «хасан» исключить;
- в подпункте «г)» слова «вади'а йад даман» заменить словами «вади'айад дамана»;
- подпункт «г)» пункта 8 изложить в следующей редакции:
«по договору шарика/мушарака/убывающая мушарака»;
- подпункт «г)» пункта 9 изложить в следующей редакции:
«по договору шарика/мушарака/убывающая мушарака»;
- в подпункте «в)» пунктов 20, 21 слово «хасан» исключить;
- в подпункте «г)» пунктов 20, 21 слова «вади'а йад даман» заменить словами «вади'айад дамана»;
- в подпункте «б)» пункта 25 слово «хасан» исключить;
- в подпункте «в)» пункта 25 слова «вади'а йад даман» заменить словами «вади'айад дамана»;

в разделе 2. ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ И СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ:

– в подпункте «в)» пунктов 7, 8, 20 слова «шарика/мушарака мунтахийя биттамлик» заменить словами «шарика/мушарака/убывающая мушарака»;

– в пункте 370 раздела 15.4 ФИНАНСИРОВАНИЕ (продолжение)/ПРОЧИЕ АКТИВЫ слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака».

9. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13 следующие изменения:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденном вышеуказанным постановлением:

в абзаце третьем пункта 30 главы 5 слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака».

10. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О требованиях к формированию финансовой отчетности коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 31 мая 2017 года № 21/13 следующие изменения:

в Приложении 1 к Положению «О требованиях к формированию финансовой отчетности коммерческих банков, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в пунктах 1, 2, 7, 8, 11, 12 слово «хасан» в различных падежах исключить.

11. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О требованиях к формированию финансовой отчетности ЗАО «ЭкоИсламикБанк» по результатам операции, осуществляемых

в рамках реализации пилотного проекта по внедрению исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике» от 31 мая 2017 года № 21/14 следующие изменения:

в Приложении 1 к Положению «О требованиях к формированию финансовой отчетности ЗАО «ЭкоИсламикБанк» по результатам операции, осуществляемых в рамках реализации пилотного проекта по внедрению исламских принципов финансирования в Кыргызской Республике», утвержденному вышеуказанным постановлением:

– в пунктах 1, 2, 7, 8, 11, 12 слово «хасан» в различных падежах исключить.

12. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 18 июля 2018 года № 2018-П-12/30-3-(БС) следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в абзаце четвертом пункта 2 слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

– в подпункте 1 пункта 41 слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака»;

– в подпунктах 3, 4 пункта 42 слова «сделок (договоров)» заменить словом «договоров»;

– в подпункте 22 пункта 42 слово «сделках» заменить словом «договорах»;

– в подпункте 4 пункта 48 слово «сделки» заменить словом «договоры»;

– в подпункте 1 пункта 76 слова «по сделкам» заменить словами «по договорам»;

– в подпункте 2 пункта 76 слово «сделки» заменить словом «договоры».

13. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), открытыми в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 13 июня 2019 года № 2019-П-12/31-2-(НПА) следующие изменения:

в Инструкции по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), открытыми в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденной вышеуказанным постановлением:

в главе 2:

абзац четвертый изложить в следующей редакции:

«**Вади'айад дамана** – договор гарантированного хранения, по условиям которого банк вправе распоряжаться доверенными ему средствами и получать прибыль от их размещения. В отношении депозита вади'айад дамана применяются правила вклада (депозита) до востребования.»;

абзац пятый изложить в следующей редакции:

«**Кард** – это договор, по которому одна сторона (заимодатель) предоставляет другой стороне капитал (денежные средства) в займ (хранение) на условиях гарантированной возвратности по первому требованию.»;

абзац седьмой изложить в следующей редакции:

«**Хиба (вознаграждение)** – вид материального поощрения, выплачиваемого вкладчикам банка, разместившим денежные средства на условиях договоров кард, вади'айад дамана.»;

в предложении втором пункта 12 слово «хасан» исключить;

в абзаце втором пункта 14 слова «кард хасан/вади'а йад даман» заменить словами «кард, вади'айад дамана»;

пункт 15 изложить в следующей редакции:

«15. Счет по банковскому вкладу (депозиту) до востребования – это счет, используемый для хранения и накопления денежных средств по договору банковского вклада (депозита) до востребования, а также для проведения платежей и расчетов. Депозитный счет до

востребования обслуживается по договорам кард или вади'айад дамана.

По условиям договора кард вкладчик предоставляет банку денежные средства в займ на условиях возвратности и без взимания платы за нее, с возможностью клиента свободно распоряжаться ими, а банк, в свою очередь, может использовать привлеченные ресурсы в соответствии со своей инвестиционной политикой.

По договорам кард, вади'айад дамана не предусматривается гарантированная доходность, выплата вознаграждения (хиба) производится по усмотрению банка.

По условиям договора кард и вади'айад дамана банк может предоставить владельцу счета обслуживание с использованием чековой книжки либо платежной карточки.

В договоре кард и вади'айад дамана также может указываться сумма по оплате за услуги банка по ведению текущего счета.

В банковской деятельности денежные средства, привлеченные на условиях договора кард, вади'айад дамана, составляют ресурсную базу банка и рассматриваются как депозиты до востребования.

Банку в целях поддержания требуемого уровня текущей ликвидности и способности своевременно выполнить обязательства по договору кард и вади'айад дамана необходимо поддерживать достаточный объем денежных средств в кассе либо на корреспондентском счете.

Особенностью договоров кард, вади'айад дамана является гарантированность возврата банком полученных от клиентов денежных средств в полном объеме. Клиент не разделяет риски с банком и не претендует на участие в доходах банка.

На счет по банковскому вкладу (депозиту) до востребования физических лиц, открытых по договору кард и вади'айад дамана, помимо личных денежных средств клиента, могут зачисляться заработная плата, авторские гонорары, пенсии, алименты, социальные пособия, средства с другого банковского счета, платежи, связанные с наследованием, плата за реализацию личного имущества, принадлежащего владельцу счета, денежные переводы и другие поступления и платежи, включая платежи по финансированию. Со счета по банковскому вкладу (депозиту) до

востребования кард и вади'айад дамана физического лица клиент может осуществлять платежи личного характера, включая платежи за приобретенные для личных целей товары (оказанные услуги), погашения по финансированию, коммунальные платежи и иные подобные платежи, носящие личный характер.»;

в абзаце одиннадцатом пункта 16 слово «хасан» исключить.

14. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об операциях коммерческих банков с драгоценными металлами, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 15 ноября 2019 года № 2019-П-12/56-3-(НПА) следующие изменения:

в Положении «Об операциях коммерческих банков с драгоценными металлами, осуществляемых в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в главе 2:

абзац первый подпункта 1 пункта 11 изложить в следующей редакции:

«1) Операции на условиях договора вади'айад аманат:»;

подпункт 2 пункта 11 изложить в следующей редакции:

«2) Операции на условиях договора мурабаха:

– покупка и продажа драгоценных металлов на условиях расчета спот от своего имени за счет клиента, при этом оплата по договору производится немедленно;

– покупка и продажа драгоценных металлов на условиях расчета спот от своего имени за собственный счет, при этом оплата по договору производится немедленно.»;

абзац первый подпункта 3 пункта 11 изложить в следующей редакции:

«3) Операции на условиях договора кард в наличной и безналичной формах:».

15. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по

распределению прибыли/убытков по банковским счетам, счетам по банковским вкладам (депозитам) в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 ноября 2020 года № 2020-П-12/67-3-(НПА) следующие изменения:

в Инструкции по распределению прибыли/убытков по банковским счетам, счетам по банковским вкладам (депозитам) в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, утвержденной вышеуказанным постановлением:

в главе 1:

в абзаце тринадцатом пункта 3:

– слова «кард хасан, вади́а йад дамана» заменить словами «кард, вади́ айад дамана»;

в главе 2:

пункт 12 изложить в следующей редакции:

«12. Банк может объединить в пул портфеля финансирования капитал банка (доступный в форме ликвидных активов/наличности), денежные средства на депозитах мудараба (на неограниченных счетах мудараба), кард и вади́айад дамана. При этом банк принимает на себя все риски текущих депозитов на основе договоров кард и вади́айад дамана. Поэтому для расчета и распределения прибыли/убытков банк может объединить текущие депозиты кард и вади́айад дамана с размещенным капиталом банка.».

16. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Порядка по учету операции мурабаха» от 29 декабря 2021 года № 2021-П-12/75-2-(НПА) следующие изменения:

в Порядке по учету операции мурабаха, утвержденном вышеуказанным постановлением:

в пункте 4:

– в абзаце втором слово «сделки» заменить словом «договоры»;

– в абзаце шестом слова «по сделке» заменить словами «по договору».

– в абзаце седьмом слова «сделка мурабаха не состоялась» заменить словами «договор мурабаха не состоялся».

17. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики» от 12 октября 2022 года № 2022-П-12/63-1-(НПА) следующие изменения:

в Приложении к Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики, утвержденной вышеуказанным постановлением:

в графах 361, 493 таблицы «Кредиты и лизинги (продолжение)/ Прочие активы»:

- слово «мушарака» заменить словами «убывающая мушарака».